דבר

יום שלישי, י"ד בשבט תשמ"ח, 2 בפברואר 1988 • גליון 19334

היום 14 עמודים • המחיר 1.20 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.04 ש"ח

היום בדבר

• להבריא את קופת-חולים / רנקה הרניש
• אין תכנית שלום / יוסי מלמן
• מכתב גלוי / נשיא הוועד היהודי האמריקאי
• בחירות בפינלנד / שלמה שפיר
• בורסה (עמ' 4), כלכלה (עמ' 5).
• ספורט (עמ' 6), דבר פתוח (עמ' 7)

מזג האוויר

גשמים לפרקים הזויים בכפות רעמים בודדות ורוחות חזקות. בחרמון ובפסגות הרי הצפון ירד שלג. קיים חשש לשטפונות במקומות הנמוכים. בשעות אחר הצהריים תחול החלשה בעוצמת הרוחות והגשמים ייחלשו.

הטמפרטורות הצפויות: ירושלים: 1–9, רמת-הגולן: 2–5, צפת: 0–4, טבריה: 7–14, נצרת: 3–9, עפולה: 4–13, שומרון: 3–9, תל-אביב: 8–16, יריחו: 7–18, לוד: 7–15, עזה: 7–16, באר-שבע: 6–15, אילת: 15–21.

הצעת ארה"ב: המזרח-ירושלמים ישתתפו בבחירות למינהלת האוטונומיה המורחבת

ירדן דוחה היוזמה האמריקאית – „המנוגדת לקונצנזוס הערבי" • מובארק: רק ועידה בין-לאומית

רמאללה חסומה

מחסומים וגאז ברחובות רמאללה. (צילום: יצחק הררי)

מאת יוסי מלמן, דן אבידן וגדעון קרץ, סופרי „דבר"

ארצות-הברית תציע במסגרת המשא-ומתן על הסדרי הביניים לאפשר לתושבי ירושלים להשתתף בבחירות למועצה המינהלית של תושבי השטחים.

פקידים בירושלים, שהתמכו על השיחות שניהל בוואשינגטון יועצו המדיני של שר החוץ נמרוד נוביק אמרו אמש, כי ארה"ב חותרת לניהול משא-ומתן על אוטונומיה מורחבת. לדברי הפקידים, פירוש הדבר שלתושבי השטחים יוענקו סמכויות רחבות יותר ממה שהוצע להם במקור בהסכמי קמפ-דייוויד.

בין השאר בולטים הרעיונות הבאים: ההתנחלויות יופסקו: השליטה על מקורות המים והקרקעות תהיה בידי מינהלת האוטונומיה; יוענקו זכויות של חופש פוליטי והתארגנות פוליטית לתושבים: מזרח-ירושלים ייכלל בתחומי האוטונומיה: תורחב נוכחותה של ירדן בשטחים: לירדן יינתן מעמד מיוחד במקומות הקדושים לאיסלאם במזרח-ירושלים.

הפקידים בירושלים העריכו, כי ראש הממשלה יצחק שמיר, ובמיוחד תחת לחץ של שרי הליכוד ומפלגות הימין – לא יוכל להיענות לתביעות הללו.

ירדן דחתה אתמול את הרעיונות האמריקאיים החדשים לקידום תהליך השלום באיזור. מרואן דודין, השר הממונה על ענייני השטחים, אמר, כי היוזמה האמריקאית איננה מקובלת על ירדן, משום שהיא מנוגדת לקונצנזוס הערבי בשאלת הסכסוך

(המשך בעמ' 2)

הבית הלבן: עוד אין פריצת דרך

חביב הזמין חוסיין לוואשינגטון

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– השליח הנשיאותי המיוחד פיליפ חביב עמד לדווח אמש בשעה מאוחרת למזכיר המדינה שולץ על שיחותיו בירדן עם המלך חוסיין ובפריז עם אנשי פמלייתו של הנשיא מובארק.

בבית הלבן ובמחלקת המדינה ממתינים לא רק לדיווחיו של חביב, אלא גם לתוצאות ההתייעצויות הנערכות היום בין פמליותיהם של המלך חוסיין והנשיא מובארק, השוהים באירופה.

דובר הבית הלבן אמר אתמול, כי בשלב זה אינו יכול לבשר על פריצת דרך שהושגה בביקור חביב. עם זאת אמר, כי ארה"ב תמשיך במאמציה לעזור לצדדים להשיג הסכם סביר ובר ביצוע. הדובר, מרלין פיצווטר סיפר כי שליחותו של חביב נולדה בעקבות שיחת טלפון שקיים הנשיא רייגן עם המלך חוסיין בעת ביקורו בארה"ב של הנשיא מובארק.

דובר מחלקת המדינה צ'ארלס רדמן הכחיש אתמול ידיעות ממקורות ישראליים, כי מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ עומד לבקר במזרח התיכון בסוף החודש. הדובר אמר כי בשלב זה אין תכניות לביקור של שולץ באיזור. עם זאת לא הוציא הדובר מכלל אפשרות ביקור של שליח אמריקאי נוסף באיזור. מקורות בוואשינגטון אמרו אתמול, כי השליח פיליפ חביב הזמין את המלך חוסיין לביקור בוואשינגטון וכי ייתכן כי ביקור כזה יהיה בסוף החודש, או בתחילת החודש הבא, סמוך לביקורו המתוכנן כאן של ראש הממשלה יצחק שמיר. המקורות אמרו כי בשלב זה חוסיין אינו מוכן לביקור בעת ובעונה אחת עם שמיר.

בודקים הריגת השניים בענבתא; 5 חיילי צה"ל ו-14 ערבים נפצעו

מאת אוריאל בן-עמי, דני רובינשטיין, רוני צדקוני ויורם לוי, סופרי „דבר"

צה"ל מקיים חקירת הירי אתמול בענבתא שליד טולכרם שבמהלכו נהרגו שני תושבי המקום. העיר שכם נתונה בעוצר מהלם, לאחר שבפשיטה על הקסבה בעיר נעצרו כ-20 מראשי המסיתים בהפגנות האחרונות. כל מוסדות החינוך בעיר ייסגרו בהוראת המימשל האזרחי עקב ההתפרעויות.

מקור צבאי בכיר אמר אתמול, כי צפויים עוד מעצרים בכל מקום ביו"ש וכי לפי שעה לא ניתן לומר מתי יוסר העוצר. אתמול היו הפרות-סדר חמורות ביו"ש, שבמהלכן נהרגו כאמור שני תושבי ענבתא, ו-14 נפצעו, שבעה מן הפצועים מירי ושבעה נוספים ממכות ומכדורי גומי.

התקרית בענבתא החלה כאשר תלמידי בי"ס המקומי הוסתו בידי צעירים רעולי פנים ליידות אבנים בכלי-רכב ישראליים. למקום הגיע אוטובוס אזרחי, שבו נסעו חיילים, הם שידו לעבר המתפרעים ורוגמי האבנים. הצעירים המסיתים הכו גם את אמהות הילדים שבאו לקחתם מביה"ס וכן את מנהל ביה"ס המקומי.

התפרעויות אירעו אתמול ב-50 בתי-ספר ערביים ביו"ש מתוך כ-850 בתי-ספר ומוסדות חינוך שנפתחו. העוצר הוטל, בנוסף לעיר שכם, גם על מחנות הפליטים אל-עמארי וג'לזון ליד רמאללה ובכפר בני נעים בנפת בית-לחם. כלי-רכב ישראליים נרגמו במקום וכוח צה"ל הגיע כעבור זמן מה לחלצם.

מקור צבאי תיאר אתמול את פעולת הצבא בשכם באמרו: „עשינו סדר פסח בקסבה. פגענו „בול" במי שרצינו לתפוס ותפשנו את רוב המבוקשים, בהם שניים שהיו מבוקשים זמן רב לצורך מעצר מינהלי".

המקור ציין כי השניים ניסו להמלט וחיילי צה"ל ערכו אחריהם מרדף על גגות הקסבה „כמו בסרטים". בסופו של המרדף נלכדו השניים הנ"ל, לדברי המקור הצבאי, ב„כוח סביר". השניים נמנים עם ראשי המסיתים בקסבה של העיר.

המקור הצבאי ציין עוד, כי באזור שכם נקלע רכב של „המגן הדוד האדום" ובו אנשי הצלב-האדום לתקרית, שבה הוכו אנשי הרכב בידי חיילי צה"ל במהלך העוצר על שכם. לדברי המקור, התקרית נבדקת, ואם יתברר שהחיילים לא נהגו כשורה, צה"ל יתנצל בפני המוכים.

ההרוגים בענבתא הם מאייד שקאר, בן 21, ומוראד חמדאללה, בן 17, קרוב משפחה של ראש העיר לשעבר וחיד חמדאללה, מהמנהיגים הבולטים של הגדה המקורבים לאש"ף. מבין הפצועים מאושפזת במצב קשה בביה"ח תל-השומר נסימה נור, בת 60. עוד נפצעו בתקרית הצעירה אסמה סבובה, בת 25, ומחמד אבדלילה, בן 25.

סוחרי רמאללה עומדים לכנס היום מסיבת עיתונאים במזרח ירושלים, שבה ימסרו על הנזקים שנגרמו להם בכל התקופה האחרונה עקב פתיחת חנויות בכוח.

סמוך לשעות הצהריים אתמול הניס מזג האוויר הסוער את הצעירים המפגינים מרחובות הערים ומחנות הפליטים ביו"ש, ובשעות אחה"צ והערב שרר שקט בכל האזור.

הפרות סדר בירושלים

משטרת ירושלים עצרה אתמול עשרה חשודים בהשתתפות בהפרות סדר במקומות שונים בעיר.

בשעות הבוקר חסמו צעירים את רחוב צלאח א-דין במזרח העיר. הם גררו מיכל אשפה גדול למרכז הכביש ופיזרו לכנים. ברחוב שמעון הצדיק נחסם הכביש באבנים, ואוטובוס בקו 23 נרגם באבנים באזור ואדי ג'וז ושמשתו נופצה. כמו כן היו הפרות סדר באבו-טור,

(המשך בעמ' 2)

מצב קלמנוביץ' קשה בני משפחתו זועמים

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

מצבו של דב קלמנוביץ' מוסיף להיות קשה אך יציב. הוא מאושפז ביחידה לטיפול נשימתי נמרץ בביה"ח הדסה עין-כרם בירושלים והכרתו מטושטשת, בשל השפעת תרופות הארגעה שקיבל.

בני משפחתו הורשו אתמול לשהות זמן קצר ליד מיטתו. רעייתו, עדינה, ובני המשפחה, שמרו על איפוק וסרבו להתייחס למקרה. האח, חגי קלמנוביץ', תושב אלון-שבות, אמר כי הוא מעדיף להגיב רק בעוד כמה ימים, „אני חושש שהזעם יגרום לי לומר דברים חריפים מדעותי האמיתיות".

בני המשפחה כעסו על כך ששום גורם רשמי עדיין לא דיווח להם מה בדיוק קרה. אמו של דב קלמנוביץ' זעמה על כך שנודע לה על פציעתו החמורה של בנה ממהדורת החדשות בטלוויזיה.

שביתת רעב בבית שמיר

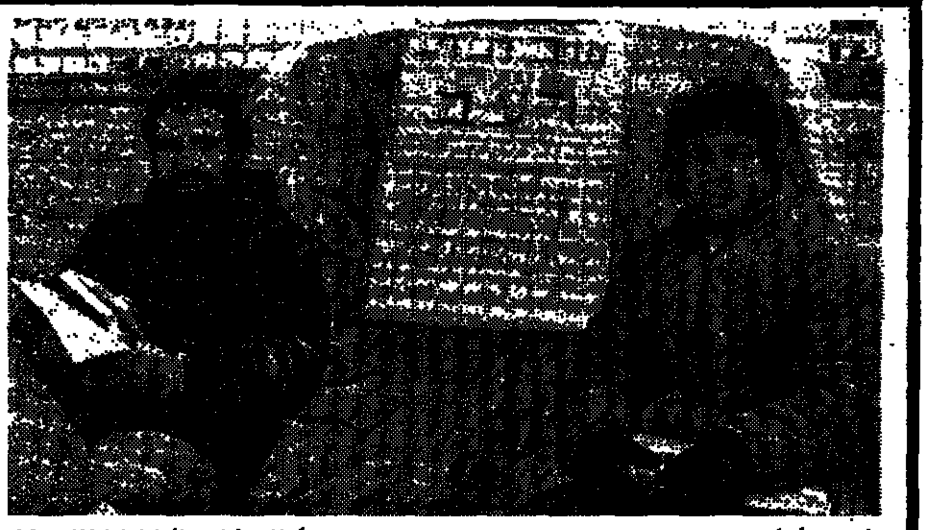

(יורם לוי).– שני חברי קיבוץ שומריה שבצפון הנגב יובל רוזן (מימין) וחיים איסקוב פתחו בשביתת רעב מול ביתו של ראש הממשלה יצחק שמיר בירושלים במחאה על המתרחש בשטחים ובדרישה ששמיר יפתח מיד במו"מ מדיני לפתרון המצב. אתמול כבר הצטרף אל השניים נסליו אקסברוד מקיבוץ רבדים (משמאל), והמפגינים מצפים כי רבים יבואו להזדהות ולהצטרף אל שביתתם. (צילום: יצחק הררי).

דיסאינפורמציה – משיב שמיר למבקריו מ„חירות"

מאת יוסי מלמן, עליזה ולך, יצחק מרידור ויקי צור, סופרי „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר מתלונן כי מתנהלת נגדו מערכת של דיסאינפורמציה והפצת שמועות שווא. „זהו מעשה חמור", הדגישו מקורביו של יצחק שמיר וציינו כי ראש הממשלה דבק בעמדתו, שלפיה יש לנהל משא-ומתן על תוכנית האוטונומיה נוסח קמפ-דייוויד.

ראש הממשלה, כך התברר על רקע הביקורת

(המשך בעמ' 2)

„פז" לאוסטרלים

שר האוצר משה נסים ויו"ר חברת „ט.ג.ל." האוסטרליה ג'ק ליברמן חותמים על ההסכם למכירת חברת „פז". (צילום: יצחק הררי)

תגובות סותרות על מכירת „פז":

בענף הדלק מרוצים; ח"כים: נסכל העסקה

מאת אמנון אבוד, דני גוב ויוסף מיכלסקי, סופרי הכלכלה של „דבר"

שר האוצר משה נסים חתם אתמול על הסכם למכירת חלקה של הממשלה בחברת „פז" לקבוצת משקיעים אוסטרלים. לפי ההסכם תרכוש חברת „ט.ג.ל." ממלבורן 75 אחוז ממניות החברה המוחזקות כיום בידי הממשלה ותשלם תמורתן 95 מיל'

(המשך בעמ' 2)

בתה"ח: קור, לכלוך ומחסור במזון; השובתים: עד שיקבלו תביעותינו

מאת רנקה הרניש, סופרת „דבר"

קור, לכלוך ומחסור באוכל היו אתמול בחלק מ-32 בתי החולים הממשלתיים, בהם מאושפזים נכון להיום יותר מ-10,000 חולים, ואשר מושבתים זה היום השלישי על-ידי עובדי המינהל והמשק. ביטול שביתת האזהרה של הרופאים בבתי החולים הממשלתיים והעירוניים, שנועדה להיום, והסכמתו של ארגון רופאי המדינה להכנס למשא ומתן עם האוצר על קיצור התורים לניתוחים הדליקה אתמול, אולי, נקודה של אור בקצה המנהרה. אולם, המצב במערכת האשפוז הממשלתית ממשיך להיות חמור ומדאיג ביותר.

מטה השביתה נענה אתמול להזמנתה של ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, שתדון היום בסכסוך, וראשי ארגון העובדים יתייצבו בירושלים. עם זאת, הדגישו אמש חברי מטה השביתה, שלא יפסיקו את השביתה עד שלא ישונו תנאי עבודתם ושכרם של עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים לאלה הקיימים אצל בעלי תפקידים מקבילים בבתי החולים של קופת חולים הכללית. המטה דחה אתמול את פנייתו של מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' יורם לס, שהגיע לפגישה בתל השומר וביקש להקל בחומרת השביתה, המשתקת את בתי

(המשך בעמ' 2)

אריה שחר המועמד המועדף לתפקיד מנכ"ל קופת-חולים

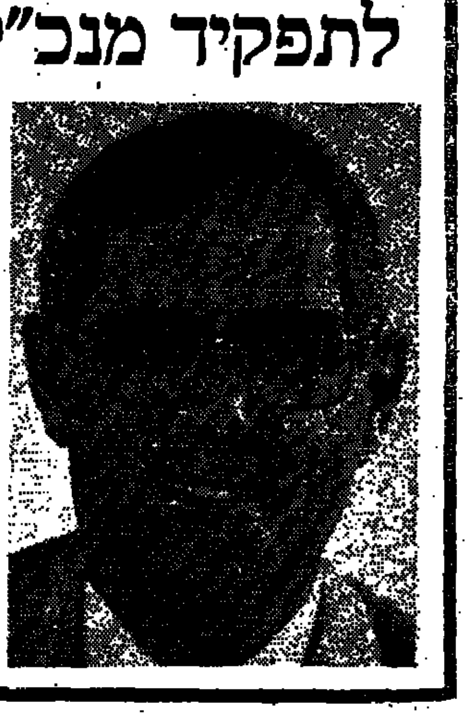

מאת חיים ביאור ואמיר רוזנבליט, סופרי „דבר"

אריה שחר, המשמש זה 17 שנה מנכ"ל מפעלי ים-המלח, מוזכר עתה כמועמד המועדף למשרת מנכ"ל קופת חולים של ההסתדרות.

שחר, בן 62, המקורב למפלגת העבודה, נחשב לאחד המנהלים המוכשרים בקונצרן „כימיקלים לישראל" אליו משתייכים מפעלי ים המלח. הוא מתואר כ„איש חזק שקשה לכופפו". אשתקד קיווה לקבל את תפקיד מנכ"ל הקונצרן, עם פרישתו של יורם זיו, אך שר התעשייה והמסחר אריאל שרון העדיף למנות לתפקיד את אלוף (מיל.) חיים ארז.

יצויין כי מפעלי ים המלח שבניהולו של שחר, הם החברה היחידה במסגרת „כימיקלים לישראל" השומרת על רווחיות משמעותית, בעוד יתר החברות סובלות מהפסד או רושמו רווח זעום. שחר מוזכר גם כמועמד אפשרי לראשות עיריית באר שבע.

אמש אישר שחר, בתשובה לפניית „דבר", כי הוא „אחד המועמדים" לתפקיד מנכ"ל קופת חולים. עם זאת הוסיף ש„המרחק בין היותי מועמד לבין קבלת התפקיד עדיין רב". הוא הטעים שקופת חולים זקוקה לשינוי במבנה האירגוני שלה.

לצדו של המנכ"ל, שייחשב לאיש מספר 1 בקופת חולים יוצב מנהל רפואי ועתה מחפשים בהסתדרות מועמד גם לתפקיד זה.

פציעות, קריסות והפסקות חשמל בסערה הגדולה

שישה ילדים נפצעו בראשל"צ ואחד מהם – קשה מאוד; שיבושים באספקת החשמל הברד פגע בגידולי חקלאות

מאת דני צדקוני, יוסי ליבוביץ, דוד מרטוב ויוסף מיכלסקי, סופרי „דבר"

תקלות ונזקים הרבים, לרבות מקרי פציעה עקב התמוטטויות בבניה, נגרמו אתמול בכל חלקי הארץ על-ידי מזג האוויר הסוער. הסערה גרמה הפסקות חשמל רבות במקומות שונים, והברד פגע בגידולים חקלאיים.

שישה תלמידי בית-הספר „עין הקורא" בראשון-לציון נפצעו, שלושה מהם קשה, כשנגזר ענף ברוח מאחד העצים בסביבה ונחת בחצר המשחקים של ביה"ס ופגע בהם. המקרה אירע בזמן ההפסקה של השעה 11.00 בבית-הספר. הילדים, תלמידי אחת מכיתות ו', שיחקו כדור רגל בחצר.

גג מפלסטיק גלי שכיסה [illegible] של פנטהאוז שמעל הקומה השביעית של בניין מגורים סמוך עף ברוח ונחת במרכזו של חצר בית-הספר על ראשיהם של הילדים. אלה נפצעו בראשיהם וברגליהם.

מנהל ביה"ס זאב דיווח, חובש קרבי במילואים, היה בין הראשונים שהגיעו למקום והגישו עזרה ראשונה לנפגעים, לאחר שהוסר מעליהם הגג הכבד, שהיה כמוסגר בקרשים.

(המשך בעמ' 2)

שריר הציע שהשב"כ ינפה את השופטים

מאת [illegible], סופרי „דבר"

הוועדה למינוי שופטים דחתה שלשום הצעה שהעלה שר המשפטים אברהם שריר, שלפיה השב"כ יעזור בכל הקשור למיון הסיווג הבטחוני של המועמדים לשפיטה במסגרת הוועדה למינוי שופטים.

לסופרת "דבר" נודע, כי שריר העלה הצעתו במסגרת ההצעות לסיפורים במיון סיווגם הבטחוני והבריאותי של השופטים. הוא הבהיר, כי העלה הצעה זו באוזני הגורמים המתאימים בשב"כ והם הודיעו לו, שהשירות אינו ערוך לכך.

אתמול בינה שריר את [illegible] ירושלים ד"ר יוסף

(המשך בעמ' 2)

„חיזבאללה": נהרוג חייל ישראלי שבוי

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

ארגון חזבאללה איים אתמול להוציא להורג חייל ישראלי המוחזק על ידו בשבי מאז 1986 – „אם ישראל תמשיך בצעדי הדיכוי הברוטאליים נגד תושבי השטחים". הדברים כלולים בהודעה שפירסם הארגון בביירות.

בראשית 1986 שבה ארגון החזבאללה את חיילי צה"ל יוסף פינק ורחמים אלשייך באיזור הבטחון בדרום-לבנון. ימים לאחר חטיפת החיילים הודיע הארגון שאחד מהם „הוצא להורג". ידוע שאחד מהחטופים נפצע קשה במהלך החטיפה.

מהיום: סיגריות יבוא עולות 1.30–2.10 ש"ח

מאת אמנון אבוד ודני גוב, סופרי „דבר"

שר האוצר משה נסים חתם אמש על צו להוזלת הסיגריות המיובאות.

בהתאם לצו, בוטלו [illegible] מסי הקניה המוטלים כיום על סיגריות מיובאות. כתוצאה מהשינויים אלה יירד מחיר הסיגריות המיובאות בשיעורים שונים. על פי תחשיבים ראשונים יירד מחיר הסיגריות האמריקאיות מ-3.20 ש"ח ל-2.00–2.10 ש"ח לחפיסה. [illegible] יעלו בסביבות 1.40 ש"ח לחפיסה [illegible] סיגריות זולות, המיובאות [illegible]

(המשך בעמ' 2)

[illegible] קרמניצר:

הפקודה לתת מכות בלתי-חוקית בעליל

מאת [illegible], סופרת „דבר" בירושלים

ד"ר מרדכי קרמניצר, מומחה למשפט פלילי באוניברסיטה העברית בירושלים, אומר כי לחיילים אסור להישמע לפקודה לתת מכות או להתעלל.

[illegible] „דין הדברים", אמר, כי פקודה להכות [illegible] היא בלתי-חוקית בעליל. לא רק שהחייל [illegible] אלא יש עליו חובה [illegible]

מועצת ההסת' תדון היום בשינויי החוקה ובמעמד קופת-חולים

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

מועצת ההסתדרות [illegible] בתל אביב [illegible] בחוקת ההסתדרות [illegible] „הפועל".

501 [illegible] קופת חולים [illegible]

[illegible] „הפועל" [illegible] האסיפה הכללית ב„הפועל".

על הפגנה [illegible] „מכבי" תל-אביב ל„הפועל" [illegible] 99:83 – קרא במדור הספורט [illegible]

הרב רוזן: חשבון נפש

(אמיר רוזנבליט).– הרב הראשי של רומניה, ד"ר משה רוזן, אמר אתמול בשיחה עם סופר „דבר", „הגענו למצב שצריך לעשות חשבון נפש ולמצוא פתרון למה שמתרחש היום בשטחים. הזמן פועל לרעתנו, ומוטלת עלינו החובה לעשות ככל האפשר לחידוש תהליך השלום. הרב רוזן ביקר אתמול בבאר־שבע. בתמונה (מימין לשמאל): ראש העיריה משה זילברמן, הרב רוזן ומזכיר מועצת הפועלים בן־ציון כרמל. (צילום: הרצל יוסף).

בלחץ העובדים ב„תדיראן" השעתה ההנהלה הפיטורים

ההנהלה: בלי צמצומים צפויה סכנת התמוטטות

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

כ־300 עובדים בקבוצת האלקטרוניקה של „תדיראן" הרואים עצמם צפויים לפיטורים, קיימו אתמול פעולות מחאה בחמשת מפעלי הקבוצה בחולון. בינתיים נאותה הנהלת החברה להשעות את מכתבי הפיטורים שנמסרו ל־180 מהעובדים.

תסיסת העובדים היתה אלימה במיוחד במפעל הקשר הספרתי, שם הם הפכו רהיטים, ניפצו חלונות ושברו תריסים. מנהל קבוצת האלקטרוניקה, אלכס מילנר וחברי ההנהלה אחרים נמלטו משטח המפעל.

בשעות אחה"צ נוצר מגע בין ועדי העובדים לבין ההנהלה. בדיון שהתנהל הסכימו נציגי ההנהלה ליטול בחזרה את מכתבי הפיטורים למשך שבועיים כדי שבתקופה זו יקויים משא ומתן על צימצום עלויות ההתייעלות.

מחוגי הוועדים הובעה תרעומת על כך שבין המועמדים לפיטורים „מצויים עובדים ותיקים ששכרם נמוך אך לא מנהל אחד". סמנכ"ל „תדיראן" למשאבי אנוש ומינהל, יואל מסות, אמר אמש: „תדיראן", כמו התעשייה האלקטרונית כולה, מתמודדת עם מציאות קשה, שנוצרה בגלל גורמים חיצוניים כמו תקציב המדינה ובעיקר תקציב הבטחון ושערי הדולר. ראינו בארץ חברות שנחשבו לחסינות – והתמוטטו. זה עלול לקרות גם לנו, אם לא ננקוט צעדים מתאימים, בכללם צימצום בכח האדם".

התקציב – לוויכוחים בוועדה אחרי שעבר קריאה ראשונה

מאת אמנון אמר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

הכנסת אישרה אתמול בקריאה ראשונה את הצעת תקציב המדינה לשנה הבאה. עכשיו עובר תקציב המדינה לדיון ארוך בוועדת הכספים ולקראת סוף חודש מארס הוא אמור לשוב למליאה לאישורו בקריאה שנייה ושלישית.

בוועדת הכספים צפויה התנגדות רחבה להצעת האוצר מצד מספר רב של חברי ועדה, האמורים להכניס בה שינויים רבים.

בדברי תשובתו לעשרות ההסתייגויות, שנשמעו מעל דוכן הכנסת מהצעת התקציב, התפלמס אתמול שר האוצר עם המתנגדים להצעת משרדו. לדבריו, תקציב השנה הבאה זהה לזה של השנה הנוכחית. המפתח לצמיחת המשק, לדעתו, הוא תקציב קטן יותר. את שמירת היציבות, חרף העלאות השכר, תידע נסים בשני מהלכים שביצעה הממשלה במהלך השנה האחרונה: שמירה על שער חליפין יציב וניטרול תשלומי השכר באמצעות הפחתת [illegible] הלאומי.

נחשפו חוליות חבלה שפעלו ברצועת עזה ואיזור רמאללה

מאת דני צדקוני, סופר „דבר"

ארבע חוליות חבלה שפעלו ברצועת עזה נחשפו בימים האחרונים על־ידי זרועות הבטחון. אחת החוליות, מג'באליה, חשודה בכך שלפני שנה הניחה בקריית־מלאכי שני מטעני חבלה מתחת לשני כלי רכב, ושלפני כתשעה חודשים הניחה מטען תחת מכלית ברחובות, ושהפעילה מטען צד נגד סיור צה"ל בעזה.

חוליה אחרת חשודה בהפעלת מטען צד נגד סיור צה"ל ברצועה בחודש נובמבר האחרון.

שתי חוליות אחרות חשודות בהצתת שני אוטובוסים ברפיח בחודשים נובמבר ודצמבר האחרונים. במהלך חשיפת 3 החוליות הסגירו אנשיהם יותר מעשר מטעני חבלה שהיו מוכנים להפעלה בישראל וברצועה ועשרה ק"ג חומרי נפץ מאולתרים. החקירה נמשכת.

כן חשפו זרועות הבטחון בימים האחרונים כמה התארגנויות מחבלים ברמאללה ואל־בירה. אחת הקבוצות חשודה בביצוע מספר פיגועים, ביניהם יידוי שני מטעני חבלה לעבר אוטובוס ישראלי שהיה בדרכו לישוב פסגות בדצמבר והנחת מטען חבלה ליד מחנה הפליטים אל עמארי אף זאת בדצמבר, במטרה לפגוע בסיור צה"ל שעבר במקום. מטענים אלו התפוצצו בלא לגרום נזק.

כמו כן חשודים חברי החוליה ביידוי רמון יד לעבר רכב צבאי בככר המרכזית באל בירה.

התארגנות נוספת שחבריה נעצרו לאחרונה חשודה בהשלכת בקבוק תבערה בינואר השנה לעבר אוטובוס חיילים בככר המרכזית באל־בירה. כמו כן נעצר מיידה בקבוק תבערה מהכפר עין יברוד שבנפת רמאללה. חקירת החשודים נמשכת.

דברים לזכרו של
יעקב שינדרובסקי ז"ל
במלאת שלושים לפטירתו

יעקב שינדרובסקי, איש חיפה

שלושים יום מלאו לפטירתו של יעקב שינדרובסקי ז"ל, אחת מהדמויות הססגוניות, והבולטות בחיי הציבור של העיר חיפה, ובמיוחד של ציבור עובדיה ועמליה. בחייו הפרטיים והציבוריים הוא סימל את תנועת העבודה על גלגוליה השונים בהיסטוריה הציונית, יחד עימה גדל ועל ערכיה חינך דורות של עובדים.

בעלייתו ארצה הוא סימל את ההתלבטות וההתחבטות בין הבית היהודי הדתי בגולת רוסיה הלבנה, ובין החזון הציוני שלהיב ושלהב את דמיונם של הנערים היהודיים. בערב פסח 1924, והוא בן 18, בא יעקב ארצה בעקבות אחיו הבכור, והיה למעשה מראשוני העולים בעליה הרביעית, עבר בעבודות בפרוזדור ירושלים ואח"כ בגדוד העבודה, בעמק, בהקמת בלפוריה, בתיה הראשונים של עפולה, ובייבוש הביצות. כשהגיע לחיפה עבר כספנן בסולל בונה, היה פעיל בפלוגות הפועל ובקבוצה של יצחק שדה.

כבר בראשית דרכו בארץ הבחינו הכל ביושר ליבו של יעקב, בעמידתו האיתנה על האמת גם מול תקיפים וחזקים ממנו. מסירותו, האחריות וההלהיטות שגילה כלפי המשימות שהוטלו עליו, הכשירוהו לכהן בתפקידים ציבוריים. וכשנקרא ע"י אבא חושי, ליטול חלק במערכת ההסתדרות, ויתר יעקב על עבודה קבועה בסולל בונה, ועל הכנסה קבועה, דבר יקר המציאות באותם ימים, כדי לשרת את התנועה. יעקב השרה מתכונתיו ומאופיו על התפקיד שהוטל עליו כמארגן האיגודים המקצועיים של הספרים, האופים והנגרים. הוא לא ראה בעבודתו הציבורית רק מקור פרנסה. הוא הכיר כל אחד מהעובדים הכרות אישית וחי את בעיותיו בהשגת יום עבודה.

[illegible] התנועתיים הגיע לשיאו בעת הפילוג בין מפא"י לרפ"י, לאלו שבאו להקשיב לעצתו אמר: „אני מוכן לתת יד לכל רעיון שיש ביסודו איחוד, ולא אתן יד לרעיון שיש עימו פילוג", בכך כאילו תמצת את כל חווית חייו התנועתית. יעקב שינדרובסקי ז"ל ישאר חרוט בזכרון כולנו כפועל שהוא איש ציבור, וכאיש ציבור שהוא פועל, וככזה הוא זכאי להערכה העמוקה של כולנו.

משה שחל

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בת־ים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק
התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ולבניה בת־ים בקשה למתן הקלת בניה על חלקה מס' 250 בגוש 7140 הנמצאת ברח' יקינטון 11 א'.

לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה באזור שיעודו מגורים א'. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם שינוי בבינוי באופן שהכניסה לבית תכלול שירותים בגובה מחצית הקומה המפולשת.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו לוועדה המקומית לתכנון ולבניה, תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

אהוד קצמן
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס ב„דפוס דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
מנויים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך גורג' 16
בית מאוריה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, 33104

בכינוס תנועת המרכז

רובינשטיין: לא נלך לממשלה עם הליכוד

מאת עליזה ולך ויהודה לוי, סופרי „דבר"

„לא נלך לממשלה עם הליכוד הזה", אמר אמש ח"כ אמנון רובינשטיין בכינוס היסוד של המועצה המשותפת של תנועת המרכז. „נחזק ממשלת מערך, אך לא נהסס לשבת באופוזיציה".

נשיא המדינה חיים הרצוג, שכיבד את כינוס היסוד בנוכחותו, אמר, שהוא מקווה, כי „גופים פוליטיים ההים בהשקפתם יילכו בדרכה של תנועת המרכז, העשוייה לתרום תרומה רצינית ומכובדת לחיים הפוליטיים בישראל".

בהתייחסו לשנת הבחירות הביע הרצוג משאלה, כי לברות הקיטוב יתנהלו הבחירות בצורה דמוקראטית, בכבוד, בהגינות ובלשון נקיה „לגופם של עניינים ולא לגופם של אנשים, בתרבות ויכוח נאורה ומעוררת כבוד, ללא השמצות ללא שלהוב יצרים".

ח"כ יצחק ארצי הדגיש בדבריו, כי תנועת המרכז נועדה לשמש מחסום לגוש החרדי.

פציעות, קריסות

(המשך מעמ' 1)

מיד הופעל בביה"ס, השוכן ברח' הרדספלד, בצידה הדרומי של העיר, כפתור האזעקה המקושר למשטרה, ותוך דקות הגיעו למקום שירותי העזרה הראשונה ואמבולנסים של מד"א מהעיר ומהערים השכנות רחובות ורמלה. אלה העבירו את הילדים לבתיה"ח „איכילוב" בת"א, „אסף הרופא" בצריפין, ו„סיבא" בתל־השומר.

מבין ששת הילדים שנפגעו אחד, גיא וארון, המאושפז בביה"ח „איכילוב", נמצא במצב קשה מאוד. עמו מאושפז ב„איכילוב" שחר רייעס, ללא הכרה. רק בעוד יומיים יוודע מצבו. בתל השומר מאושפז רועי סאלמה לאחר ניתוח שעבר במוחו. ב„אסף הרופא" שבצריפין מאושפזים אלון ודרורובסקי ואורן נחושתן. מצב שניהם הוגדר כמניח את הדעת.

לאחר המקרה רוכזו 900 תלמידי ביה"ס ושולחו לבתיהם. מאז אתמול נערכים מורי ביה"ס בשיתוף עם היועצים המקצועיים לקראת חידוש הלימודים היום, ובמיוחד לגבי כיתה ו' שלישית, ששת הילדים שנפגעו הם ממנה.

עיריית ראשון לציון הקימה מטה חרום. הוקמו שבעה צוותים שיצאו לבדוק את מצב הגגות המאולתרים בבתים הגבוהים. ראש העיריה מאיר ניצן קרא בעקבות המקרה לציבור לבדוק את מצבם של כל התוספות למבנים, כדי למנוע הישנות מקרים כאלה, ומהעיריה נמסר, שהיא תבחן את כל הנושא ביחד עם המשטרה.

פגיעה בחקלאות

הרוחות הסוערות פגעו, כפי הנראה, בעצי פרי ההדר וגרמו במקומות מסויימים לנשירת פרי. כמו כן הפריעו הגשמים והרוחות העזות לקטיף ההדרים. לפי שעה לא ברור אם הסערה גרמה לנזקים גם למטעים ולגידולים חקלאיים אחרים.

רוחות עזות פקדו את כל מרחב הדרום והנגב הצפוני, ומדי פעם ירדו גשמים, אם כי בכמויות לא גדולות. בצהריים התגברו הרוחות, הפעם מכיוון הנגב וסיני, והביאו עימן ענני חול אדום, שכיסו את שמי המרחב.

בנמל אשדוד הואטה העבודה כבר בשעות הבוקר מחוסר כל אפשרות לטפל באניות בגלל הרוח, שמהירותה הגיעה לכדי 90 קשר.

שיבושים באספקת החשמל

בכל רחבי הארץ היו אתמול שיבושים באספקת החשמל עקב קריעת קווי מתח נמוך על ידי הרוח. דובר חברת החשמל מסר, שצוותים מתוגברים של עובדי החברה עוסקים בתיקון הקווים.

7 נפצעו בדליקה

(ע).– שבעה פצועים מהם ארבעה עם קשיי נשימה ושלושה פצועים בכוויות בדרגה ב', היו אמש בשריפה שפרצה בערב ברחוב קוסטו 18 בירושלים.

סמוך לשעה 9.00 בערב נתקבלה הודעה במוקד מד"א על שריפה בבית ברחוב קוסטו בשכונת בית וגן בירושלים.

אנשי מד"א הגיעו למקום תוך זמן קצר ועסקו בפינוי הפצועים. כעבור כשעה פונו שבעת הפצועים לביה"ח, לאחר שקיבלו טיפול ראשוני.

שריר הציע שהשב"כ

(המשך מעמ' 1)

בדאור ליועץ מיוחד בנושאי ייעול ושיפור ההליכים במערכת השיפוטית ובמערכות הקשורות לבתי־המשפט. בדאור הושאל ללשכת השר לתקופה של שנה, שבה עיקר המאמץ יוקדש לזרוז הגשת הצעת החוק שיזם שריר לשינוי מבנה מערכת המשפט.

שריר גם מינה ועדה בראשות סגן נשיא בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, השופט מרדכי בן־דרור, שתבחן את נהלי המערך המינהלי והפקידותי בבתי־המשפט ובהוצאה לפועל ותעקוב אחר תיקים ונהלי עבודה.

על־פי הצעת החוק של שריר יהיו במערכת בתי־המשפט שלוש ערכאות בלבד: בית־משפט שלום, בית־משפט לערעורים ובית־משפט עליון. שריר מעוניין שהמערכת תתפקד על־פי מבנה זה מראשית 1990. בין מועד אישור החוק בכנסת למועד יישומו יש כוונה להקים מחלקת ערעורים שתפעל ליד בתי־המשפט המחוזיים.

שריר מקווה כי עם קבלת הצעת החוק אפשר יהיה לזרז שמיעתם של התיקים הרבים המובאים להכרעת בתי המשפט. יצויין, כי נשיא ביהמ"ש העליון מאיר שמגר גרס, כי יש להקים קודם את מחלקת הערעורים ואח"כ לפעול לשינוי מבנה בתי־המשפט, אולם בדיון שקיימו השניים קיבל השופט שמגר את עמדת שר המשפטים, כי יש לפעול בדחיפות לשינוי מבנה מערכת בתי־המשפט.

מארקוס: חקירת השוטרים על־פי ההליכים

אתמול אמר ראש אגף החקירות במטה הארצי, ניצב יגאל מארקוס כי החקירה הנוגעת לשחיתויות בהיכל המשפט היא חמורה ביותר ושבימים האחרונים הועבר כל החומר ליועץ המשפטי. אם יזדקק להשלמות, אמר, תמשיך המשטרה לחקור בפרשה זו.

מהיום סיגריות יבוא

(המשך מעמ' 1)

נכנסת לתוקף כבר היום.

בימים הקרובים יפרסם משרד התעשיה את המחירים המרביים לסיגריות המיובאות.

מהאוצר נמסר אמש כי ביטול המכס אמור היה להכנס לתוקף בעוד כשנה, אולם בשל הנסיבות שנוצרו בענף הסיגריות הוחלט להקדימו ולבצעו כבר היום.

דובק: נגנז דו"ח שהורה להעלות מחירים

דו"ח של הכלכלן צבי קורן, אשר בדק את תחשיבי מחירי הסיגריות לשנת 1987 והורה על העלאה מיידית של 14.7 אחוז במחירי הסיגריות, נגנז על־ידי משרד התעשיה והמסחר. כך מסרה אמש חברת „דובק". החברה אומרת כי בהתאם לסיכום בין הנהלת משרד התעשיה והמסחר לבין הנהלת דובק, שנמסר לוועדת הכלכלה של הכנסת על־ידי מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר, יורם בליזובסקי, מונה כלכלן לשעבר של משרד התמ"ס, צבי קורן, לבדוק את מחירי הסיגריות לשנת 1987, על מנת לקבוע אם יש מקום להעלאת מחירים.

בדיקה זו, אומרת דובק, היא בנוסף על דו"ח של רואה החשבון החיצוני, סעד רסולי, שאמור היה לבדוק את התחשיבים לשנים 1984־86 בלבד. דו"ח קורן שהוגש למשרד התמ"ס בסוף השבוע שעבר, מורה על הצורך בהעלאה מיידית של 14.7 אחוז במחירי הסיגריות, אומרת דובק, בהתחשב בהעלאת התשומות לשנה זו.

העלאת המחירים האחרונה היתה באוגוסט 1986. כאמור, לטענת דובק, נגנז הדו"ח על ידי משרד התמ"ס מאחר שלא עלה בקנה אחד עם דעת המשרד.

מתה מורת הכנרים אילונה פאהר

מאת ישראל דליות, סופר „דבר"

אילונה פאהר, המורה הוותיקה לכינור, תושבת חולון, נפטרה אתמול בגיל 86.

פאהר לימדה וטיפחה דורות של כנרים מחוננים, מהם בעלי שם עולמי כפנחס צוקרמן ושלמה מינץ, שהחלו את דרכם המוסיקלית כתלמידיה.

גם בשנים האחרונות עסקה פאהר בהוראה והדריכה כשרונות צעירים.

מלחמת כרוזים במחנות

מאת אריאל בקעתי, סופר „דבר"

הפלגים השונים במחנות הפליטים מפיצים כרוזים הסותרים זה את זה בדרישה למאבק.

עד כה הופצו יותר מחמישה כרוזים, שבהם מבקש כל פלג במחנות הפליטים לזכות בשליטה על המחנות.

מקור צבאי בכיר אמר אתמול כי צה"ל אינו מכיר במנהיגות חדשה שצמחה במחנות ולפי שעה לא אותרה מנהיגות כזאת. במחנות שוררת מבוכה רבה לנוכח „מלחמת הכרוזים", המבלבלת את תושבי המחנות, שאינם יודעים כיצד לפעול.

תשעה חודשים תוספת למאסר העולם של צבי גור – על בריחתו מן הכלא

(ע).– צבי גור, המרצה בכלא עונש מאסר עולם על החטיפה והרצח של הילד אורון ירדן, הורשע אתמול גם בבריחה מהכלא. השופט המחוזי בתל אביב, אורי שטרוזמן לא קיבל את טענותיו, כי היה נתון תחת השפעת סמים בעת שברח והטיל עליו תשעה חודשי מאסר בפועל ותשעה חודשים נוספים על תנאי, שיתוספו לעונש מאסר העולם. כמו כן קבע השופט, כי על גור לשלם פיצויים למדינה בשל בריחתו, והטיל עליו את הסכום המירבי הקבוע בחוק – 1038 ש"ח.

כזכור ברח גור מכלא איילון בדצמבר 1985. גור צייר ציורים על חומות הכלא החיצוניים בהסכמת מפקד הכלא דוד פרי. בשל האמון הרב שרחש מפקד הכלא לגור לא הציב לידו שומר, ולטענת התביעה, הוא ניצל זאת וברח.

במשפט טען גור, שייצג את עצמו, כי בבוקר היום שבו ברח, הכניסו אסירים מנת סם ל.ס.ד. לכוס הקפה שלו, ולכן איבד את השליטה על עצמו וברח. כשהתעשת, חשש, לטענתו, להסגיר עצמו לידי המשטרה מפחד מכות השוטרים. לדבריו, נוהגים האסירים להכניס מדי פעם מנות סם לכוסות הקפה של אסירים שבהם הם רוצים לנקום. הוא אף הביא כמה עדויות מאסירים שאישרו את דבריו.

בנימוקים לגזר הדין ציין השופט, כי הוא רואה בחומרה את העובדה שגור הפר את האמון שניתן בו. עם זאת ציין את העובדה שהבריחה לא היתה מתוכננת.

גור עצמו נראה רגוע בכל מהלך הדיון והירבה לחייך אל מכריו שישבו באולם המשפט. הוא היה מגולח למשעי ולבש חולצה בצבע תכלת, סוודר אפור, מכנסי ג'ינס ונעלי ספורט כחולות. בתום הדיון הצמיד שומר אזיקים עבים לרגליו, וגור חזר לתא הכלא.

בודקים

(המשך מעמ' 1)

עטרה וליד שער הפרחים.

בימ"ש השלום בירושלים הורה לעצור ארבעה צעירים שנלכדו במהלך הפרות סדר שהיו שלשום בעיר העתיקה, במהלך הדיון על הארכת המעצר זוהה בקהל שבאולם צעיר נוסף שהשתתף בהפרת הסדר. הוא נעצר במקום, ובחקירתו אכן הודה שזרק מספר פעמים אבנים.

נמשכות ההתנכלויות לפועלי עזה

עוצר הוטל אתמול בבוקר על מחנה הפליטים אל בוריג' שברצועה, לאחר שצעירים מתושביו ידו אבנים על סיור צה"ל. קודם לכן הוסר העוצר ממחנה הפליטים בדיר אל בלח הסמוכה. בעזה נמשכה אתמול שביתת המסחר הכללית, פרט לשוק הירקות שהיה פתוח. בחאן־יונס היתה שביתת מסחר חלקית, וברפיח היו חיי מסחר רגילים.

נמשכו ההתנכלויות ליציאת הפועלים לישראל. פנסי מכוניות של פועלים בשיירה שהתעכבה ליד אחד המחסומים נופצו על־ידי צעירים שהגיחו מהפרדסים שבצד הכביש ונעלמו לתוכם. בימים האחרונים נמנעים כמה מנהגי האוטובוסים המסיעים פועלים מהרצועה לבוא ולקחתם, ועל רקע זה נוצרו בעיות בריכוזי היציאה לישראל.

שר המסחר והתעשיה אריאל שרון ביקר אתמול בישובי גוש קטיף. בפגישה עם מתיישבים אמר, כי הפעלת תוכנית האוטונומיה אפשרית רק בתפיסתה הישראלית, שתבטיח לישראל אחיזה בטחונית של קבע ע"י צה"ל ומשטרת ישראל בשטחים. כן קרא להגברת ההתנחלות בשטחים. המתיישבים אמרו כי הדיבורים על אוטונומיה רק מחזקים את מחוללי המהומות בשטחים.

ח"כ מיעארי לא הורשה להכנס לשכם

בשעות אחר הצהריים מנעו כוחות צה"ל במחסום שבמבואות שכם מח"כ מוחמד מיעארי להכנס לעיר. מיעארי קבל אחר־כך על שהדבר נעשה משום ששר הבטחון רבין אינו מעוניין בעדי ראייה למתרחש בתוך העיר.

בתה"ח

(המשך מעמ' 1)

החולים. „האוצר חושב שאנחנו עובדי רשות השידור, אבל הציבור שלנו לא ישב בשקט" – טענו ראשי ארגון העובדים. הם אמרו: „אנחנו יודעים לקרוא את המפה ורואים, כי האוצר רוצה לבטל את ועדת פודה ונגד זה נאבק. לא נסכים לשום הקלות בשביתה, כי כל הקלה רק תאריך את משך קיומה".

בחלק מבתי החולים יצא אתמול הקיטור מכלל פעולה, משום שהדלק אזל. בבתי החולים הכלליים והגריאטריים כוסו החולים בשמיכות נוספות, אם כי גם זה לא עזר הרבה נוכח מזג האוויר הסוער. בבתי החולים הפסיכיאטריים לא הסכימו כל המאושפזים להתכסות בשמיכות, למרות שרעדו מקור. בעיית תזונה אצל חלק מהחולים גורם הקייטרינג. כדובר בחולים שאינם מסוגלים לאכול את תפריט הקייטרינג בגלל מצבם הבריאותי. לסופרת „דבר" נודע, כי במספר בתי חולים גריאטריים אספו האחיות כסף מכיסן הפרטי, רכשו מצרכים במכולת ובישלו דייסה חמה לקשישים. בבתי החולים הגריאטריים בפרדס חנה ו„שמואל הרופא" מנעה משמרת השובתים במשך שעתיים כניסה של מתנדבים ובני משפחות. המצור הוסר רק בהתערבותו של משרד הבריאות. דובר מטה השביתה אמר, כי מדובר ב„מקרים מקומיים": „המדיניות של המטה הארצי היא לא לאפשר הוצאת כביסה מבתי החולים ולא להכניס מתנדבים שיעסקו בעבודות של העובדים השובתים". הדובר אמר, כי מחר בשעה עשר בבוקר יפגינו השובתים מול הוועד הפועל של ההסתדרות.

תפוקת חדרי הניתוח – ירדה משמעותית

תפוקת חדרי הניתוח במערכת הממשלתית ירדה ביומיים של השביתה באופן משמעותי ונערכים רק הניתוחים שדחייתם גובלת בסכנת חיים. חדרי הלידה מתפקדים עדיין בצורה תקינה, אולם ההחלטה על האישפוז היא סלקטיבית יותר. תיפקוד המערכת נשען על כתפי האחיות, העובדות במשמרות מוגברות, והנהלות בתי החולים יודעות שלא ניתן להמשיך כך.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד יעלה לירושלים לישיבה עם הממונה על השכר באוצר יעקב רונן במסגרת ועדת המעקב.

דיסאינפורמציה

(המשך מעמ' 1)

ההתקפות נגדו מצד שרי הליכוד, ובראשם אריאל שרון ודוד לוי, החליט להבהיר עתה את עמדתו, בעוד שער לישיבת הממשלה שלשום הוא העדיף לזרות מסך של עשן ולהמתין להתפתחויות המדיניות מחוסיין מלך ירדן. עתה מציינים מקורביו כי ראש הממשלה מתנגד לכל תוכנית הכרוכה על „אוטונומיה מורחבת" ועל כל מאמץ לזרז ולהאיץ את ביצועה. המקורבים ציינו עוד כי כל הרעיונות שהושמעו עד כה אינם מחייבים את ראש הממשלה ומדובר בעיקר ברעיונות שמגבש הממשל האמריקאי.

סופרת „דבר" לענייני מפלגות מוסרת, כי בשעה שבליכוד נשמעים קולות המסתייגים מהענותו של ראש הממשלה שמיר ליוזמה האמריקאית לקידום האוטונומיה, מברכים ראשי מפלגת העבודה את קידום היוזמה המדינית לפיתרון בעיית השטחים.

השרים דוד לוי ואריאל שרון לא גמרו את ההלל, בלשון המעטה, על ההתפתחות שחלה בלשכת ראש הממשלה לקראת פיתרון מדיני. בלשכת ראש הממשלה תלו את ההתבטאויות של לוי ושרון באי־בהירות ובנסיון מכוון לעוות את הסיכומים שהושגו בשלב זה בין נציגו של שמיר לבין נציגי הממשל האמריקאי. לדברי מקורבי שמיר, דיווח ראש הממשלה בינתיים רק על כיווני המחשבה של הממשל האמריקאי וכל עוד לא התקבלה תוכנית או נייר עבודה מגובש הסתפק שמיר בדברי הערכה למעורבות האמריקאית, והדגיש את אי סטייתו מהסכמי קמפ־דייוויד.

השרים לוי ושרון, לעומת זאת, ראו בהענות שמיר נסיגה מעמדות הליכוד ויתורים מעבר לנדרש על־פי הסכמי קמפ־דייוויד. לכן תבע אתמול שרון את חיזוק ההתיישבות ואת הרחבת ההתנחלויות ביהודה ושומרון.

צוות התגובות של מפלגת העבודה בירך אתמול את „שמיר וחבריו, שהחלו להתפקח ולסגת מעקשנותם חסרת התועלת בקשר לכל פיתרון מדיני". בהודעת צוות התגובות של העבודה נאמר עוד, כי „יש לקוות שלא מדובר בתרגיל של יחסי ציבור, שמטרתו לטרפד את האופציות המדיניות ויש לקוות שהליכוד הבין כי אין צורך להמתין להפסקת המהומות בשטחים כדי לקדם את התהליך המדיני".

בענף הדלק מרוצים

(המשך מעמ' 1)

ליון דולאר.

חברת „פז" היא חברת שיווק הדלק הגדולה ביותר בישראל והיא שולטת על 45 אחוז משוק הדלק במדינה. בבעלותה למעלה מ־40 חברות־בת, כמחצית מהן חברות־בת ממשלתיות.

הקבוצה הרוכשת הינה חברת אחזקות אוסטרלית בבעלות פרטית העוסקת בתחומי שיווק, מכירה ותעשיה. בראש הקבוצה עומד איש העסקים היהודי, ג'ק ליברמן.

עסקת המכירה של חברת „פז" כפופה לאישור ועדת הכספים. מרכז סיעת המערך בוועדה, ח"כ חיים רמון, תקף אתמול בחריפות את העסקה. רמון כינה את העסקה „שערוריה" והודיע כי יפעל לסכלה בוועדת הכספים.

אל דעתו של רמון הצטרף חבר ועדה נוסף, ח"כ יאיר צבן (מפ"ם). לדברי צבן תרשם מכירת „פז" לזרים כאחת השערוריות הלאומיות המוכרות ביותר של הכלכלה הישראלית בכל תולדותיה. גם צבן הודיע כי יעשה כל שיוכל כדי לטרפד את העסקה בוועדת הכספים.

קורת רוח בענף הדלק

בענף הדלק אמרו אמש, כי יציאתה של „פז" מבעלות הממשלה, עשויה לתרום להתנהגות שפויה יותר בענף, משום שמעתה ינוהל משק הדלק על בסיס עיסקי מובהק. לסופר „דבר" נמסר בחוגים בכירים בענף, כי אף שמדובר בחברות מתחרות, העיסקה התקבלה בשמחה, משום שעדיף משקיע פרטי על פני הממשלה. בענף מסבירים, כי בעבר, כאשר צברה חברת „פז" רווחים, היתה הממשלה נוטלת את הכסף, מאחר שהחברה היתה בבעלותה. לכן, במקרים של צבירת כסף נהגה החברה לנצל את הכספים העודפים למבצעי אשראי, שהוקשו על החברות האחרות. „מעתה, יהיה לנו קל יותר להתחרות בשוק, שיעבוד לפי חוקים כלכליים מובהקים ותמנע התחרות הפרועה, שאין לה צידוק כלכלי, כפי שהיה בעבר".

חוגים עסקיים הקשורים לענף הדלק אמרו אתמול, כי להערכתם אם נכון המחיר ששילם המשקיע ג'ק ליברמן עבור מניות הממשלה ב„פז", הרי הוא גבוה מדי.

זמיר: תלוי מה נלווה לעסקה

צבי זמיר, יו"ר הדירקטוריון של בתי הזיקוק, הגיב על מכירת חברת „פז" למשקיע פרטי מחו"ל במלים: „גם בחברות „סונול" ו„דלק" מושקע כסף פרטי ולכן מבחינה עקרונית אינני רואה חריגה בכך שחברת „פז" נמכרה למשקיע פרטי בחו"ל. השאלה היא מה נלווה לעסקה. אני מניח שהמשקיע הזר רכש את „פז" בתנאים של הרפורמה בענף הדלק. בהתחשב בכך שהוא איש עסקים, סביר להניח שנושא הרפורמה המוצעת ידוע לו והוא בוחן אותו לא רק מנקודת הראות של הסיכונים אלא גם של הסיכויים הטמונים ברפורמה. גם אנחנו בוחנים את הנושא מכל נקודות הראות האלה ומצדדים ברפורמה, חזקה על הממשלה שהיא מכרה את „פז" בתנאים הטובים האפשריים".

הצעת ארה"ב

(המשך מעמ' 1)

עם ישראל „והיא איננה עונה על שאיפות הפלסטינים".

דורין אמר, כי ירדן מחויבת להחלטות שהתקבלו בוועידת הפיסגה הערבית שנערכה ברבת־עמון ושלפיהן יש לכנס ועידה בין־לאומית בחסות או"ם לפתרון הסכסוך במזה"ת. בוועידה ישתתפו כל הצדדים הנוגעים בדבר, לרבות אש"ף וחמש החברות הקבועות במועצת הבטחון. הוא הוסיף ואמר, שירדן ציפתה שבעקבות האירועים הנוכחיים בשטחים תעלה ארה"ב רעיונות אחרים לקידום תהליך השלום.

סוריה דחתה אף היא, כמצופה, את היוזמה המדינית האמריקאית.

פאריס (מיוחד ל„דבר").– נשיא מצרים חוסני מובארק אמר אתמול בפאריס, כי ועידה אזורית או משא־ומתן מצומצם בהשתתפות ישראל, ירדן ומצרים איננה אפשרית ולא תביא לכל פתרון. מובארק, שדיבר לאחר פגישה וארוחת צהריים עם נשיא צרפת פרנסואה מיטראן בארמון האליזה, אמר כי רק ועידת שלום בין־לאומית, בהשתתפות כל הצדדים הנוגעים בדבר, תמנע את התרחבות המהומות בשטחים. הוא אמר כי השתתפותה של סוריה בוועידה חיונית.

בתשובה לשאלה אמר מובארק כי התוכנית האמריקאית לאוטונומיה בשטחים היא מיושנת ואבד עליה הכלח. האמריקאים הבינו את דחיפות הבעיה ו[illegible] עליהם לעבוד ולהפסיק לחפש את הפתרון הנכון.

תיקון טעות
בכתבה על קיבוץ גליל ים נפלה טעות.
שמו של מפעל הבטון של גליל ים הוא
„בטון גליל ים"
ולא כפי שנכתב.

על **יוסי לוי**
מלווה ומדריך בימי העליה לקיסריה
אבלה
שדות־ים
תנחומים למשפחה
בית שדות־ים

במלאת אחת עשרה שנים לפטירתו של יקירנו
אריה ברודה ז"ל
נעלה לקברו בבית העלמין בחולון בע"ה ביום חמישי כ"ז בשבט תשמ"ח (4 פברואר 1988) בשעה 3 אחר הצהרים
ב־7.2.88 י"ט בשבט תשמ"ח בשעה 19.00 בבית ספר מקיף א' אשדוד, תתקיים הרצאתו של השופט שוהם „השופט כמחנך"
ערב זה יוקדש לזכרו של המחנך הדגול, מנהל בית הספר לשעבר
אריה ברודה ז"ל
בתום ההרצאה יחולקו מלגות לתלמידים מצטיינים מקרן ברודה ז"ל
ההורים: שרה וצבי
אשתו: רבקה
ילדיו: אסתר ויהודה

עניינות ברומא

(מיכל פלג, רומא). – רומא נהפכת בימים אלה למוקד של דיונים בנושא המזרח התיכון. שלשום הגיע לבירת איטליה חוסיין מלך ירדן ונפגש כאן עם שר החוץ אנדריאוטי ועם הנשיא קוסיגה (בתמונה) והיום ייפגש עם ראש הממשלה גוריאה. היום מגיע לרומא גם „שר החוץ" של אש"ף פארוק קדומי. ביום ה' מצפים לביקורו של נשיא מצרים חוסני מובארק, השוהה כעת בפאריס וב־15 בחודש יגיע ראש ממשלת ישראל יצחק שמיר. (צילום: א.פ)

בירדן יוזמים מס מיוחד למימון המשך הפגנות תושבי השטחים

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

עשרה חברי פרלמנט ירדנים, רובם פלשתינים המייצגים מחוזות שונים בגדה המערבית, הגישו שלשום לפרלמנט הצעה דחופה לחקיקת חוק שיחייב את תושבי הממלכה לשלם מס מיוחד למימון המשך ההתקוממות של תושבי השטחים נגד שלטונות ישראל.

עשרות הצירים הציעו, שהמס יוטל על מוצרי מותרות, שימוש בחשמל או על שימוש בבנזין, אולם הם השאירו לממשלה לקבוע את הפרטים האופרטיביים של החוק, אם הוא יתקבל בפרלמנט.

בינתיים יוזמת אגודת הרופאים הירדנית שיגור משלחת מטעמה לגדה המערבית כדי לסייע לבתי־החולים המקומיים לטפל בעשרות הנפגעים. בסוריה הוחלט אתמול מוסדות השלטון לחייב את העובדים בסקטור הציבורי והפרטי לתרום הכנסות של יום עבודה אחד למען תושבי השטחים.

„ספינת השיבה"

אש"ף ממשיך בתוך כך בהכנות לשגר ב־10 בפברואר לעבר ישראל את „אניית השיבה" שעליה יפליגו עשרות פלשתינים שגורשו בעשרים השנים האחרונות מהגדה ומעזה בידי ישראל. על־פי מקורות ערביים, יפליגו על הספינה – שאש"ף חכר כנראה מחברת ספנות יוונית – מגורשים שנקלטו בממסד האש"פי וכן אחרים המקורבים לירדן כגון רוחי אל־חטיב שכיהן כראש עיריית ירושלים ב־1967.

בין הפעילים האש"פיים שיפליגו על גבי הספינה יש לציין למשל את שייח' עבד אל־חמיד אל־סאיח יושב ראש „המועצה הלאומית הפלשתינאית", מוחמד מלחם, חבר הועד הפועל של אש"ף, רג'א אל־תמימי המופתי של חברון לשעבר, הארכיבישוף הלאריון קאפוצ'י הכומר האנגליקני מראמאללה איליא חורי.

אש"ף מתכוון להעלות על הספינה גם שורה ארוכה של אנשי ציבור ותקשורת מרחבי העולם הידועים כאוהדי הארגון, ביניהם אפילו קאנצלר אוסטריה לשעבר ברונו קרייסקי חרף מצב בריאותו הקשה.

<u>ההערכה בווינה אחרי הפרסום ב„שפיגל":</u>

ועדת ההיסטוריונים לא תתייחס לגילוי החדש המרשיע ואלדהיים

מאת ריטה קרה, סופרת „דבר" באוסטריה

וינה (מיוחד ל„דבר"). – ימים ספורים לפני סיום עבודתה של ועדת ההיסטוריונים הבינלאומית, החוקרת את עברו של הורט ואלדהיים במלחמת העולם השנייה שוב התעורר הוויכוח בשאלת מעורבותו האישית של נשיא אוסטריה בפשעי מלחמה, עם פרסומו של המסמך החדש ב„שפיגל" המערב־גרמני.

ה„שפיגל" רכש את המסמך במחיר 100,000 מארק מן העתונאי היוגוסלאבי ואסקביץ, שכבר פרסם ספר על ואלדהיים בגרמניה.

ההיסטוריון היוגוסלאבי דושן פלאגביצ', מנהל הארכיון באגרב, התבקש על־ידי ואסוביץ' לעבוד בשבילו בקשר למחקריו על ואלדהיים, והוא שמצא את המבזק באחד הארכיונים ביוגוסלאביה.

חבר הועדה הגרמני, פרופ' מסרשמידט, ששהה במגע־יותר עם חבר הועדה הישראלי פרופ' יהודה ולך ימים מספר ביוגוסלאביה במסגרת עבודת הועדה, נפגש שם עם פלאגביצ', נמצא עתה שוב באגרב, כדי לבדוק את אמיתות המסמך ורשות השידור האוסטרית שלחה גם היא עורך בכיר ליוגוסלאוויה כדי לבחון את הנושא, אך עד כה גם הוא לא הצליח למצוא תשובה או לדבר עם פלגבצ'.

נראה, כי עבודת ועדת החקירה לא תושפע מן הממצא החדש הזה וכי היא תגיש את מימצאיה כמתוכנן, ב־8 בפברואר. קנצלר אוסטריה ד"ר ורניצקי, שיקבל את הדו"ח, ימסור את תוצאותיו במסיבת העתונאים הרגילה שלו ביום ג' שאחרי ישיבת הממשלה ב־9 בפברואר.

באוסטריה מסתמכים לעת עתה, כמובן, יותר על ההכחשה, שבאה מיד ממשרדו של נשיא המדינה ושקבעה שהמסמך שפורסם הוא זיוף.

<u>דיניץ סיכם בארה"ב:</u>

גדעון ויתקון – מנכ"ל הסוכנות במקום אלוף (מיל.) שלמה גזית

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

מנכ"ל המחלקה להתחדשות השכונות, גדעון ויתקון, ימונה למנכ"ל הסוכנות היהודית, במקומו של אלוף (מיל') שלמה גזית הפורש מתפקידו. על המינוי החדש סוכם בארה"ב בין יו"ר הנהלת הסוכנות, שמחה דיניץ לבין ראשי המגביות וחבר הנאמנים של הסוכנות. למנכ"ל החדש יינתנו סמכויות נרחבות ומנכ"לי המחלקות יהיו כפופים אליו. בכך מבקש דיניץ להשיג שליטה ופיקוח טובים על תפקוד של מחלקות הסוכנות. מועמדת בעלת סיכויים טובים למלא את מקומו של ויתקון במחלקה להתחדשות השכונות היא קצינת חו"ן ראשית לשעבר, תא"ל (מיל') עמירה דותן.

בקרב חברי ההנהלה הציונית הובעה אתמול התמרמרות על העובדה שיו"ר ההנהלה, שמחה דיניץ, לא מצא לנכון להתייעץ איתם לגבי מינוי חשוב כמו מנכ"ל הסוכנות והעדיף „לסגור עניין" עם ראשי המגביות בארה"ב. צעד זה מהווה, לטענתם, אישור נוסף לרצונם של ראשי המגביות לנהל את ראשי המחלקות בסוכנות.

רבין: צה"ל בסדר – רק פה ושם יש כאלה שנתנו פורקן ליצריהם

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בכנסת

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול לועדת החוץ והבטחון של הכנסת כי ההתמודדות של צה"ל בשטחים היא התמודדות של מי שיתעייף קודם. „ויש בבטחון לא להתעייף קודם". „אנו עומדים מול התנגדות אלימה של מרכיבים באוכלוסיה הערבית שיש להם תמיכה ואהדה של רוב האוכלוסיה המבצעת את מטרותיהם. הם למדו כי בדרך של עימות של אוכלוסיה לא חמושה עם הצבא הם צוברים הישגים בעולם כדי לקדם את מטרותיהם המדיניות".

רבין רואה באירועים האחרונים פרץ של יאוש ותסכול מהקהילה הבינ־לאומית, הבין־ערבית ומישראל. לדבריו, אחרי כל הסיפורים על מדיניות האלה, לא רק שלא נהרג אף פלשתיני, אלא גם לא היה אחד שגולגלתו נופצה. הוא קבל על כך „שהוקא שיטה זו הוקעה בעולם".

רבין התייחס לחריגים שנתגלו אגב הפעלת מדיניות האלה, אף ש„הצבא היה בדרך כלל בסדר גמור". „פה ושם היו מי שנתנו פורקן ליצריהם" אמר. לדבריו, בטיפול בחריגים לא ניתן להסתמך על תמונות טלוויזיה או תלונות שנשמעו מפי האוכלוסיה הערבית. שר הבטחון סיכם את דבריו באמרו כי בנסיבות שבהן צה"ל פועל וברצונו שלא יהיו הרוגים אין הוא יכול להבטיח „שזה יהיה דבר קצר".

ח"כ אהוד אולמרט מהליכוד מתח ביקורת חריפה על ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס. „לשמעון פרס יש אובססיה שאפשר להגדירה במונחים רפואיים לגבי ועידה בין־לאומית. השליחות שייעד לנמרוד נוביק נשאה אופי של קנוניה, שנעשתה ביחד עם עוזרו של נשיא מצרים, במטרה לתבל בהבנה האמריקאית־ישראלית. אין להשוות זו עם שליחותו של אליקים רובינשטיין, שנסיבותיה היו ידועות למר פרס". הוא שיגר גם עקיצות אל השר רבין באומרו כי בעבר הסכים לועידה בין־לאומית שהיא פתיחה למו"מ ישיר. „אני זוכר שהיו אצלו טונים שונים ביחס לנושא ועידה בין־לאומית". אולמרט סבור כי היוזמה האמריקאית סבירה משום שהיא מציעה לישראל מכאניזם נוח למו"מ. עם זאת, הוא צופה עימותים קשים עם ארה"ב במה שקשור לנושא האוטונומיה. אולמרט חזר שוב על העמדה האמריקאית, השוללת במפורש ועידה בין־לאומית, בין היתר משום שתהיה קשורה בהפעלת לחץ על ישראל. „איך יכול פרס בנתונים כאלו לשלוח שליח מיוחד, כדי לתאם עם מצרים עמדה הפוכה ?".

אולמרט הוסיף כי הנזק שנגרם לישראל כתוצאה מההתפרעויות בשטחים גדול יותר מהנזק שנגרם כתוצאה מבלימתן. לכן, עם כל החומרה יש לבלום את ההתפרעויות, לא להרתע מהביקורת ולתת להן להגרר זמן רב.

יו"ר הועדה, ח"כ אבא אבן, אמר כי גם שלטון כפוי בגדה וגם רגיעה הם אוטופיה. באשר למדיניות האלה אמר אבן כי הוא מעריך הוראות על נורמה. הוא ביקש מרבין לדעת כיצד מטופלות החריגות בצה"ל. באשר למהלך המדיני אמר אבן כי אי אפשר לתת אוטונומיה לאנשים בלי מעמד וזכויות פוליטיות, אלא כמצב סופי. מה שיגאל אלון כינה „תסמונת טרנסקאי".

ח"כ בני שליטא מהליכוד סבור כי יש להפעיל כוח, כדי שהפורעים יושפלו ויוכו ולא יהפכו לקדושים מעונים. „מתרחשת הלעזה רבתי. אני מאמין לדיווחים של מפקדי צה"ל ולא לדיווחים המטמטמים של שדיד והבריו, המאמצים כל תבנית אוייב".

הנהלת סיעת הליכוד חזקה את ידי יוה"כ ואת עמידתו הנחרצת נגד מכשלת הועידה הבין־לאומית שהביאה לפתיחות מהלך מדיני ליישום תוכנית האוטונומיה. סיעת הליכוד קראה למפלגת העבודה ובמיוחד לפרס להמנע „משליפת תוכניות בריניות אחרות. על מפלגת העבודה להמנע בשעה זו מהתנצחות פוליטית עם הליכוד, כדי לייצב עמידה איתנה במהלך המדיני שמוביל ראש הממשלה".

ח"כ דוד מגן הגיש להנהלת סיעת הלכוד הצעת חוק פרטית להחיל את החוק הישראלי ביהודה ובשומרון.

יו"ר סיעת המערך רפי אדרי אמר בישיבת הסיעה כי חלו התפתחויות חשובות ביותר בתחום המדיני. הרוב המכריע הגיע למסקנה שמדיניות הליכוד של „שב ואל תעשה", פשטה את הרגל ולא הוכיחה את עצמה. גם שמיר הגיע לבסוף למסקנה שיש לפעול לשבירת הקיפאון. שוב הוכח כי ללא התערבות נמרצת של ארה"ב לא תתכן כל תזוזה.

ענננת גאז משיירי הפיצוץ במיכלים הדאיגה את התושבים בקריית־אתא

החקירה מתמקדת בגורמים לניצוץ • מצב הפצועים: קשה ובינוני

מאת יוסי ליברביץ, יוסף מיכלסקי, אריאלה ראובני ואריה אגוזי, סופרי „דבר"

עננת גאז שריחפה אתמול על השכונות המערביות של קרית אתא הקפיצה עשרות תושבים שמיהרו להתקשר בבקשת עזרה אל תחנת המשטרה בזבולון.

„אנחנו מריחים גאז באוויר" אמרו התושבים ליומנאי המשטרה. אל החווה למילוי מיכלי גאז נשלחה מיד ניידת משטרה, מחשש שמדובר בדליפת גאז נוספת אולם, עד מהרה התברר כי בחווה פועלים המיתקנים כשורה. עקב כך מניחים כי עננת הגאז שהורגשה בקרית־אתא הינה תופעת לוואי להתפוצצויות ולשריפה הענקית שפרצה בחווה במוצאי השבת האחרונה.

מהחקירה המשטרתית ומהחקירה של שרותי הכיבוי בחיפה מתברר כי דליפת הגאז הראשונית פרצה מתחנת המילוי של חוות המיכלים מתוך שטחה של חברת פזגז. כעת מתמקדת החקירה בסיבות שיצרו את הניצוץ החשמלי שבעטיו אירעו הפיצוצים והדליקה הגדולה. לחוקרים נראה שיהיה קשה מאוד להצביע בוודאות על הסיבה לגרימתו של הפיצוץ.

עד כה נחקרו במשטרה שלושת השומרים של החווה, המועסקים על־ידי מינהל הדלק, וכן מנהל חוות המיכלים של חברת פזגז. נודע, כי מחקירתם קשה מאוד להגיע לממצאים משמעותיים. החוקרים מצאו סימנים של זהות בשני המקרים הבולטים, שאירעו באיזור מפרץ חיפה, כתוצאה מתקלה בעת מילוי גאז – במפעל הזכוכית „פניציה" ובחוות מיכלי הגאז בקרית אתא.

הדליקה ב„פניציה" אירעה כאשר משאית הורימה גאז בישול אל אחד מעשרות מיכלי הגאז של המפעל. בצינור הגאז של המשאית אירעה תקלה, נפלט גאז לאוויר וניצוץ חשמלי גרם להתלקחות המיכלית, כאשר אחד ממיכלי הגאז של המפעל נבקע לשניים, חציו הועף למרחק של 300 מטרים, ונחת בתוך מסגריה שמעבר לכביש חיפה־עכו. למפעל נגרמו נזקים שהסתכמו בכחמישה מיליון דולרים.

בחוות המיכלים בקרית אתא אירע מקרה הפוך: נזילת הגאז החלה בתחנת המילוי של המפעל.

כאמור, המשטרה אינה מוציאה מכלל אפשרות שמדובר ברשלנות, בעקבות המקרים החוזרים ונשנים שאירעו באיזור מפרץ חיפה בשנה האחרונה.

מצב הפצועים: קשה ובינוני

(ע). – מצבם של שני פצועי הפיצוץ בחוות מיכלי הגאז, מוסיף להיות בינוני עד קשה. סגן מנהל המרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, ד"ר צבי בן ישי, מסר אתמול כי מצבו של גיורא שגב, שנכווה קשות בהתפוצצות מוסיף להיות קשה. הפצוע מאושפז במחלקת ההתאוששות והטיפול הנמרץ של בית החולים, כשהוא סובל מכוויות קשות, אך מצבו יציב.

הפצוע האחר, אהוד עיבל, מאושפז במחלקה לכירורגיה פלאסטית, כשהוא סובל מכוויות. מצבו מוגדר כבינוני, אך יציב.

הנזקים – 7 מיליון ש"ח

מפקד מכבי האש בחיפה, טפסר משה ורדי, אמר כי מקור ההצתה טרם נקבע סופית והחוקרים בודקים, אם היה זה ניצוץ מרכב, בדל סיגריה, ניצוץ ממפלט של רכב, נורה בלתי מוגנת או סיבה אחרת של ניצוץ, שגרמה להצתת הגאז, שנפלט ודלף במהלך מילוי המיכלית הניידת. המשטרה ומכבי האש דוחו מכל וכל את השמועות שהפיץ ארגון מחבלים, שנטל על עצמו את האחריות לאירוע.

על־פי הערכה ראשונית מסתכמים הנזקים הישירים של הדליקה בחוות המיכלים של חברת „פזגז" בסכום של כשבעה מיליון ש"ח. על פי הערכה אחרת סידורי הבטיחות, שנדרשו על ידי מכבי האש לשם מיגון כל המיתקנים בחווה, של ארבע חברות הגאז, מסתכמים בסכום של כ־2.5 מיליון ש"ח. מכבי האש תבעו מחברות הגאז להתקין צנרת היקפית סביב החווה וכן להתקין מאגר מים, תותחי כיבוי ומרססים אוטומאטיים סביב מיכלי הגאז הגדולים, שכל אחד מהם מכיל כ־90 טונות של גאז וכן לבצע סדרי בטיחות נגד אש בסככות המילוי.

<u>התובע מיכאל שקד הסביר בהמשך סיכומיו במשפט</u>

מדוע לא זיהה העד שלמה הלמן את איוואן האיום עפ"י התצלומים

מאת יעקב שליש, כתב עתים

(ע). – הנאשם ג'ון (איוואן) דמיאניוק ניסה בכל חקירותיו בארה"ב ובארץ להסתיר את העובדה, כי הוא ידע לנהוג ועסק במנועים עוד בתקופת מלחמת העולם, אך האמת היא, כי רוב ימי חייו עסק איש זה בהפעלת מנועים. טענה זו השמיע אתמול בבוקר התובע, עו"ד מיכאל שקד, בהמשך סיכומיו במשפטו של דמיאניוק.

„אנחנו הוכחנו בחקירתו, בעזרת מסמכים, כי הנאשם היה נהג באונר"א כבר בשנת 1945", אמר התובע, „כלומר, שבתוך המלחמה הוא כבר נהג במכונית, ובסופם שמילא אף צויין כי היה נהג מיומן. יש לזכור, שבשנת 1945 היו מחנות העקורים הומים מפליטים וניכר ביקוש גדול לעבודה מצרים. לכן רק בעלי מקצוע מיומנים זכו לעבודות, כפי שהנאשם זכה לכך באונר"א".

לדברי עו"ד שקד, הבעיה של הנאשם היתה כיצד להסתיר את העובדה שהוא עסק בנהיגה ובמכונאות כבר בטרבלינקה בשנים 1942־1943. יש עדויות של ניצולים על כך שהוא עסק שם גם בנהיגה וגם בתיקון מכוניות, נוסף על הפעלת תאי הגאזים. „הנאשם הבין עד כמה יש בנקודה זו אלמנט מפליל", טען התובע, ולכן חזר וסיפר, כי לא ידע להפעיל מנוע, שהרי הפעלה כזו מהווה עוד חוט הקשר אותו למעשיו בטרבלינקה."

בראשית סיכומיו אתמול בבוקר השלים התובע שקד את טיעוניו בנושא זיהויו של הנאשם על־ידי הניצולים ועדים אחרים, על־פי התצלומים שהוצגו להם. אתמול הוא התמקד בשני עדים, אשר לטענת הסניגוריה ניתן לראות בתגובתם „זיהוי שלילי", כלומר שהוצגו להם תמונות, אולם הם לא זיהו שם את הנאשם כאיוואן מטרבלינקה.

אחד העדים הללו היה שלמה הלמן ז"ל, אשר בשלבים הראשונים לא הצביע על תמונת הנאשם כאשר הציגה אותה לפניו גב' רדיזוקר, שעסקה בחקירת פושעים נאציים מטעם משטרת ישראל. רק מאוחר יותר, כאשר הוצגו לפניו שוב כמה תמונות, אמר בתגובה, כי את האיש שבתמונה מס' 17 הוא ראה בטרבלינקה. התובע טען, כי מקרהו של העד הלמן הוא אמנם חריג מבחינת הזיהוי, ואולי יש לזקוף זאת לגילו המתקדם. מכל מקום, הלמן התנהג בכנות גמורה לכל אורך עדותו, וכאשר לא הבחין ולא זיהה – אמר זאת בבירור. „איננו יודעים מה התחולל בראשו של עד זה", אמר התובע, „אולם מהחקירה יש בהחלט מקום לחשוב, כי היתה כאן אי־זו שהי הרתקה, שהרי לא נראה סביר, כי האיש היה במחנה 2, בקרבת תאי הגאזים ולא זיהה את מפעיל התאים הללו".

השופט לוין הציע גירסה: אולי ניתן להסביר זאת בכך, שגם עדים אחרים ציינו כי הם לא זיהו את האיש, מאחר שלא ראוהו מפעיל את מנועי הגאזים בתוך התאים?

שקד: אולם אני הרי ציטטתי כמה מהם, אשר כן ראוהו מפעיל את המנועים וזיהו אותו.

השופט לוין: ואילו עדים אחרים סיפרו, כי ראוהו נכנס לתא ולאחר מכן היתה הפעלה, אבל במו עיניהם לא ראו אותו מפעיל את המנועים. יתכן שיש כאן עניין של כנות, וכאשר שלמה הלמן לא ראה אותו בעיניו כשהוא מפעיל – הוא אומר שהוא לא ראה.

שקד: אמת, העד הלמן אמר כי הוא לא ראה אותו בעיניו, אבל הוא שמע רבות על איוואן, אשר עסק בהפעלת המנועים.

השופט צבי טל מציג גירסה נוספת: אולי הלמן היה באותה תקופה בנאי, והוא עסק בבניית תאי הגאזים החדשים, ואז לא יכול היה לראות את המנועים, אשר פעלו בתאים הישנים?

שקד: קשה לנו לדעת בהדרייק ואת פרטי הפרסים, אך מכל מקום, יתכן מאוד שהיותה לעד הלמן בעייה של זיכרון.

השופטת דליה דורנר: אולם, הסניגוריה יכולה לטעון, כי לא היא שצריכה להוכיח, אלא שעל התביעה להוכיח והיא רק מטילה ספק.

התובע שקד: ואילו אני טוען, שכאשר רוצים לעורר ספק, די להציג גירסה נייטראלית. מה גם שעדותו של הלמן, לדעתי, אינה מעוררת ספק, אף כי יתכן שהיתה לו בעיה אישית־בריאותית. מכל מקום, קשה להיבנות מחקירתו של הלמן כדי לעורר ספק, לאחר שכל כך הרבה עדים וניצולים זיהו את הנאשם כאיוואן האיום.

עדות פרוונקי

אשר לטענת הסניגוריה, כי גם פרוונקי, אוקראיני אשר שירת ופעל לצד איוואן האיום מטרבלינקה, לא זיהה את דמיאניוק בתמונות שהוצגו בפניו, טען התובע: „הסניגוריה תרצה בוודאי להיבנות גם על זה, אבל הרי פרוונקי והנאשם נמצאו באותה סירה, ואין לפרוונקי שום סיבה שבעולם להפליל את חברו, שהרי במצב זה אי־אפשר לדעת כיצד יתפתח כדור־שלג שכזה...

נוסף לכך, פרוונקי רצה בכל דרך שהיא להרחיק את עצמו מתאי הגאזים, לטבחותיהם, וניסה לשכנע, כי הוא היה רק מפסדר בגדרות שמחוץ למחנה.

מסכן פרוונקי

בהכסך חזר התובע והתייחס באריכות לאמינותו של מסמך פרוונקי ובעיקר לעובדה, שלא צויין שם בשום מקום, כי איוואן דמיאניוק היה בטרבלינקה. התובע ציין, כי חשיבותה של תעודת השירות היא בכך שהיא מכייכת את נושאה לשירות הס.ס. בכהונה הבסיס טרוניקי.

הוא הסביר, שהכרטיסים והכרטיסיות בקורס היה בטרוניקי, שהרי שם מוקמו המטורים וההנהלה של כל בהנות האיזור ושם ניתן היה לערכם. אולם כאשר יצא האיש מטרוניקי והוצב במחנה אחר, הדבר נרשם או לא נרשם בתעודת השירות שלו, אולם אין זו אסמכתא סופית לשאלה היכן וכמה שירת. לכן, אמר התובע, קשה להסיק מסקנות בעניין הצבות של הואכמנים, מתוך אותם רישומים אשר נמצאו או יצאו מטרוניקי.

מרגע שתעודת השירות נמסרה לוואכמן, ציין התובע שקד, הוא שלט בה. „אני יכול לדמיין לעצמי בהחלט מצב, שאותו איוואן האיום, אשר קשריו ההדוקים עם אנשי הס.ס. היו מן המפורסמות, ערך תעודת השירות ועדכונה הסדיר אותו כשלג דאשתקד, שהרי כולם הכירו אותו, הוא היה מקובל עליהם, ובניגוד לוואכמנים אחרים, שאצלם היה הרישום מסודר יותר, בתעודה שלו לא היתה לכך חשיבות גדולה במיוחד".

„ריגול חמור"

שבתאי קלמנוביץ מנופף בידו לעתונאים בעת שהובא אתמול לבית־המשפט לשמיעת כתב־האישום נגדו. (צילום: ישראל סימיונסקי)

האישום נגד קלמנוביץ ריגול חמור לברה"מ

(ע). – איש העסקים שבתאי קלמנוביץ הואשם אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב בקיום מגעים עם סוכן זר, בריגול ובריגול חמור לטובת המודיעין הסובייטי.

את כתב האישום הגישה פרקליטת מחוז המרכז עו"ד עדנה ארבל, שביקשה מהשופט ארמונד לוי לעצור את קלמנוביץ עד גמר ההליכים המשפטיים נגדו. העונש המכסימלי על סעיפי אישום אלה הוא מאסר עולם.

הדיון נערך בדלתיים סגורות, וגם על פרטיו של כתב האישום הוטל איסור פרסום. סעיפי האישום פורסמו לפי בקשתה של עו"ד ארבל ובהסכמת הסניגור עו"ד אמנון זכרוני.

קלמנוביץ הוכנס לאולם דרך כניסה אחורית, ורק בסיום הדיון נפתחו דלתות האולם וניתנה האפשרות לעתונאים להכנס פנימה. הוא נראה נינוח והרבה להחייך.

אתמול נודע, כי ביום א' נפגש קלמנוביץ עם אשתו טניה ביחידות למשך שעה וחצי.

במהלך הדיון ביקשה עו"ד עדנה ארבל להאריך את מעצרו של קלמנוביץ עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, אולם בעקבות בקשתו של הסנגור עו"ד זכרוני נדחה הדיון בנושא זה ליום ג' הבא. עד או ישאר קלמנוביץ בבית המעצר בכפר־סבא.

מאלנקוב מת

גיאורגי מאלנקוב, מי שהיה ראש ממשלת ברה"מ בשנתיים הראשונות אחרי מותו של סטאלין והודח אח"כ מת אתמול בגיל 85. מאלנקוב עסקן קומוניסטי מנוער נבחר לוועד המרכזי של המפלגה ב־1939 ומ־1941 היה חבר הממשלה הסובייטית. ב־1944 הופקד על שיקום השטחים המשוחררים וב־1946 נתמנה לסגן ראש הממשלה. אחרי מותו של סטאלין במארס 1953, נתמנה על־ידי הפוליטביורו לראש הממשלה, אך את תפקיד מזכ"ל המפלגה נאלץ למסור לניקיטה כרושצ'וב. הנהיג הקלות במשטר הפנימי והגדיל את ייצור המצרכים על חשבון התעשייה הכבדה. ב־1955 התפטר לטובת בולגאנין ובמשך שנתיים נוספות שוב כיהן כסגן ראש הממשלה. מאלנקוב סולק מהצמרת ומהפוליטביורו ב־1957, על רק הטיהור שביצע מזכ"ל המפלגה ניקיטה כרושצ'וב נגד ההנהגה הוותיקה, ושימש במשך כמה שנים מנהל מפעל באוראל. (צלום:א.פ)

שולץ ושווארנדזה ידונו בקיום פסגה רביעית

וואשינגטון, (ע"ר). – שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ יצא החודש שיחות במוסקווה על התוכנית לקיים ועידה פסגה רביעית בין הנשיא רייגן ומנהיג ברה"מ גורבצ'וב – הודיע אתמול הבית הלבן בוואשינגטון.

הדובר מרלין פיצ'ווטר אישר ידיעה קודמת של סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס" ואמר, כי שולץ ייפגש עם עמיתו הסובייטי שווארדנדזה ב־22 ו־23 בפברואר. הדובר הוסיף ואמר, כי „תהיה זו פגישה לעיון מוקדם בוועידת הפסגה, יחד עם דיון על נושאים דו־צדדיים ואזוריים אחרים".

בוועידת הפסגה שקיימו אשתקד בוואשינגטון – הפגישה השלישית ביניהם – התחייבו רייגן וגורבצ'וב לשוב ולהפגש במוסקווה במחצית הראשונה של השנה. שני המנהיגים גם מסרו בהודעה משותפת, כי הם מקווים להשלים את ההתמה במחצית של מלאי הטילים הגרעיניים האסטרטגיים של שתי המעצמות, לפני הפסגה הבהתוכננה.

שולץ אמר ביום א' בראיון לטלוויזיה האמריקאית, כי אפשר להגיע השנה להסכם על צמצום הטילים האסטרטגיים לשתי אחוז, אך שזה יהיה קשה.

מבצע גדול לאבוקדו קטן

מבצע אבוקדו "הס" ברשתות:
קו־אופ והיפר קו־אופ, שופרסל והיפרכל,
רשת היפרשוק תנובה
ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע.

קח פרי ותגיד, לי בריא!

מחיר מירבי לצרכן
2.99 ש"ח לק"ג
הזן במבצע: "הס"

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

הועדה הציבורית להנצחת „ילדי טהרן" | פרס על יצירה ע"ש צפורה שרת | ראש עירית גבעתיים יצחק ירון

הננו שמחים להזמין את „ילדי טהרן" והציבור הרחב

לטקס חלוקת הפרס

שיתקיים ביום רביעי כ"ב בשבט תשמ"ח 10.2.1988
בבית הראשונים רח' גזית פינת רח' ויצמן 5 בשעה 19.00
במלאות 45 שנים לעלית „ילדי טהרן"
לאירוע חגיגי זה נתנה חסותו של מר שלמה הלל יושב ראש הכנסת.
אורחת הכבוד: אידה נודל
ישתתפו ויברכו אישי ציבור

בתוכנית:
– דברים לזכרם של צפורה ומשה שרת
ח"כ אבא אבן יו"ר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת
– חלוקת הפרס
– קלרה מעיין: מחנכת. הנמקה בשם ועדת השופטים לחלוקת הפרסים על הנושא: הפרשה המופלאה של הצלה וגאולת „ילדי טהרן"
– הענקת הפרסים
– דברים בשם הזוכים

בתוכנית האומנותית:
– קטעי נגינה בפסנתר
– המקהלה העירונית גבעתיים בניצוחו של עמוס מלר
– חזיון אור קולי: הפואימה הפדגוגית של „ילדי טהרן"
פותח ומנחה מאיר אהד

בשם עמותת יד ל„ילדי טהרן"
מאיר אהד
טל' 726116 – 03-743994 ת.ד. 25292 תל־אביב

בשעה 18.00 מפגש רעים וביקור בתערוכת צילומים ומסמכים היסטוריים
הכניסה לפי הזמנות

صكن من الاحل

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ●

שערי מניות

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אגוד ש	18600			+100	+0.5	+50
המנות 0.1	1200		500	-15	-1.2	-1301
המנות א 0.5	625	תב	1137	-78	-10.1	-1090
כללי לא בהסדר	14700		39	-130	-0.9	-36
ט.ה.כ. 0.5	6930		2154	+20	+0.3	+3195

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	103690		1386	+200	+0.2	+1650
אידיבי ב 100.0	103700		11			-13
אידיבי בכ א	629600		1			-1
אגוד 0.1	77350		274	+350	+0.5	+827
דיסקונט ב	133000		24	+780	+0.6	+149
דיסקונט א	132400		186	+200	+0.2	+269
דיסקונט שא ב	15550		20			-20
המזרחי ס	42850		238	+225	+0.6	+1809
המזרחי ב	42742		12			
הפועלים בכב	91200		1.5	+2100	+2.4	+6.5
הפועלים ש	70500		2101	+100	+0.1	+1193
הפועלים ב	70600		185	+170	+0.2	+385
כללי א 1.0	179200		51			-1
כללי שה ז	8620			+80	+0.9	+218
כלל 0.1	44830		2735	+170	+0.4	+4938
כלל שה 11	16700		185			-224
מימון ומסחר 1.0	59700			+350	+0.6	+185
מימון ומסחר 5.0	38200			+100	+0.3	+5

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	126500		67	+450	+0.4	+258
אידיבי ב 100.0	125550	לז				+10
אידיבי בכ א	762900	לז				
אגוד 1 שה	94250		5	+450	+0.5	+225
דיסקונט ב'	161000	לז				
דיסקונט א'	161600		2	+800	+0.5	+135
המזרחי ש	52240		45	+400	+0.8	+249
המזרחי ב	51700	לז				-1
הפועלים ש	85800		72	+380	+0.4	+226
הפועלים ב	86100		1	+700	+0.8	+121
כללי א'	219100		1	+910	+0.4	+99

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
כלל סגור	54390		352	+60	+0.1	+316

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אדנים 0.1	24686					-1
לאומי משכנתאות ס	7374		151	+104	+2.6	+82
לאומי משכנתאות ב	7149		17			-17
כרמל ש	4936		115	+108	+2.1	+241
כרמל שה 1	4507		150			+950
מת משכ ש	1901		839	+10	+0.5	+731
משכן ב ש	3320		481			+380
עצמאות 0.1	17240	שב				
כירב 1.0	6740		14	-10	-0.2	-14
טפחות כבב ש	21800	שב				
טפחות רג ש	20870		26			-14
טפחות שה 2	5570		100	+10	+0.2	+1200
יעסר 1.0	2299		119	-3	-0.1	-126
יעסר 5.0	1888		200	+18	+1	+275

מוסדות מימון

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
שלמון אש	757		1804			+534
הלוואות כבב א	350000	לז				
הלוואות כבב ב	203900	לז				
לאומי תעשי א ש	11000		55			+40
פתוח תעשי כבב	128500	לז				
פת תעשי בב ג	460000	לז				
פת תעשי בב גג	278000	לז				
פת תעשי בב גגג	278000	לז				
פת תעשי בב ד	280000	לז				
פת תעשי בב דד	65036	לז				
ברנד קבלנים 5.0	1828		553			-553
תיירות בב	229000	לז				
כלל ליסינג 0.1	23050		37	-208	-0.9	-34
כלל ליסינג 0.5	21100		37	-190	-0.9	-67

ביטוח

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
איילון	105		1132			-732
אריה	126		644	-1	-0.8	-2672
ארדם 0.1	1560		2100	-19	-1.2	-2500
ארדם א 0.5	1864		2340	-7	-0.7	-2521
בטוח משנה 0.1	315		1000			+328
בטוח משנה 0.5	176.5	תב	2000	-15	-7.8	-2500
מנורה אש	205					

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
משנה הש	104.5		15000			
הדר 1.0	125.5	תב	2600	-9	-6.7	-9369
הדר 5.0	91	תב	2000	-7	-7.1	-7514
הדר אש סד 2	101		1080	-9	-8.2	-1080
הפניקס 0.1	611		500			+200
הפניקס 0.5	527					
הסנה-הצאל 1.0	4800	שב				
הסנה-הצאל 5.0	3800		15	-30	-0.8	-15
מנורה 1.0	1170		50			-50
מנורה 5.0	970		160	-50	-3	-160
סהר ג 1.0	288		4855	-5	-1.6	-4520
סקורים 0.1	900		200			-200
צור ש	245		3501			
ציון החזקות 1.0	3960		1	-40	-1	-18
ציון החזקות 5.0	1000	שב				

מסחר

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אינטר גאמא 1 ש	750		941	-30	-3.9	-1291
אינטר גאמא 5 ש	534		8248			+6648
מאיר עזרא 1.0	685		4218	-10	-1.4	-3090
מאיר עזרא אש	310			+4	+1.3	+200
כלל אש 4	316		5220			-2020
כלל אגח 2	144		2800	-2	-1.4	-5888
קרסל 1.0	800		5015			-404
רמק 0.1	14700			-300	-2	-22
רמק 0.5	16950	שב				
שופרסל K 2.0	9506		339	+186	+2	+578
שופרסל אש	4125		302			+422
שופרסל אגח	106		9206			-2809

שירותים

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אסותא	326		2472	+3	+0.9	+28
מנות הספקה 0.1	615		600	+1	+0.2	+425
מנות הספקה 0.5	230		7256	+9	+4.1	+4801
קרור 0.1	795		1153	+1	+0.1	+495
קרור 1.0	239		5381	-6	-2.6	-7826
מתן ערבה 0.1	2410		250	-1	-0.1	-250
מתן ערבה 0.5	688		450			-280

מלונות ושירותי תיירות

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
גלי זוהר 1.0	2141	לז				
גלי זוהר 5.0	1600	לז				
מלונות דן 1.0	1879		80	-2	-0.1	-348
מלונות דן 5.0	1299		930			-838
חוף האלמוג 1.0	7090		50			-50
מלונות הירדן	2680		37	-40	-1.5	-237
0221010	223		6650			-7020
0221317	145		6585			+4890

מחשבים ושירותי מחשבים

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ת.י.ל.ן 1.0	220	תב	1500	+12	+5.8	+1580
ת.י.ל.ן אש	79		16230			-8358
ת.י.ל.ן אג"ח	100		22700			-5684
יענא 1.0	5600		68	-208	-3.6	-68
מ.ל.ל. 1.0	9785	מב		-315	-5	-50
מ.ל.ל. 5.0	1814	תב	100	-100	-5.2	-200
ניקוב מחשבים 1	899		341			-341
ניקוב מחש' 5	292		2900	-14	-4.6	-16480
ניקוב אש סד 2	678		400	-2	-0.3	-273
תים מחשבים 1.0	685		831	+5	+0.7	+981

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אזורים אש	595		1500	+17	+2.9	+128
אזורים אגח	134.5		2050	-5	-1.1	-5590
אילון 1.0	157		1280	-2	-1.3	-2177
אל-רוב 1.0	303		1810	-7	-2.3	-1740
אפריקה 0.1	35594		21	+694	+2	+179
אפריקה אש	16626		30	+326	+2	+7
ארזים	4350		200	+50	+1.2	+129
אידלן 0.1	1960		218	+70	+3.7	+1189
אידלן 0.5	1690		717	+7	+0.4	+331
ברנוביץ 1.0	2622		378	-26	-1	-178
ברנוביץ 5.0	2115		100	-20	-0.9	-150
דנקנר 1.0	4930		50			-58
דרור 0.1	165		1183	-4	-2.4	-2183
דרור 0.5	125		600	-4	-3.1	-6150
מרלו 0.1	1575	תב	833	-100	-6	-3348
המשלול 1.0	700	לז				
המשלול 5.0	340	לז				-2
ת.ל.ב. 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
ת.ל.ב. 0.5			—	הפסקה	מסחר	—
חברה לירושלים	265		8344			
ירושלים אש	85		28670			+5960
גבים 0.1	3380		522	-40	-1.2	-366
גבים 0.5	2870		408	-30	-1	-131
ישפרו 0.1	3219		1026			+445
ישראלום 1.0	1091		200			
ישרס 10.0	14200		160			+156
כנען פיתוח 1.0	5806		40	-1		-2
לופר 1.0	5193	תב	110	-577	-10	-118
לופר 5.0	1665	בח	366	+18	+1	+427
מ.ת.ם. 0.1	302	לז				
מ.ת.ם. אש 2	157.5	לז				
מ.ת.ם. אגח 1	116	לז				
מגור בנייה	518	לז				
מישטאל 5.0	158		4340	+5	+3.3	+755
מישטאל אש	149		2500	-5	-3.3	-3500
מנרב 5.0	1369		193			-103
לוינשטין 1.0	360	תב	750	-33	-8.9	-1550
לוינשטין 5.0	142		3585			
ליפשיץ 1.0	309		1326			-826
ליפשיץ 5.0	165		14000			+5104
ליפשיץ אש 1	100		2500			+380
ליפשיץ אגח	96		15000	-5	-0.5	-5850
נאות אביב 0.5	3066		90	-30	-1	-90
נכסי אזורים	305		12905	-7	-2.2	-12715
סהר החזקות 1.0	615	תב	19891	-48	-7.2	-29891
סולי 1.0	1246					
עמר וסלע מר 1 ש			—	הפסקה	מסחר	—
קיסריה 0.1	2930		107	-150	-4.9	-107
קיסריה 0.5	1145		1545	+46	+4.2	+3269
רוגובין 1.0	310		3742	+7	+2.3	+3358
רוגובין 5.0	170	שב				
רוגובין אש	768		202			-202
רוגובין אג"ח	124		6772			-2772

תקלאות

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2128	שב				
מטעי הדר 0.5	2080	שב				
מהדרין 0.1	5270		320			-60
מהדרין אש	2921		30	-29	-1	-30
נכסי הדרים 1.0	1400		580	-44	-3.1	-500
פריאור 0.5	2192		380	-60	-2.7	-240

מזון וטבק

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
דובק מב ש	2745		422	-5	-0.2	-224
דובק מב ב	2810		[illegible]	-60	-2.1	-272
עלבל 1.0	643		1800	+4	+0.9	+1950
עלבל 5.0	338	שב				
עלבל אגח	105.5	שב				
טמפו בירה 1.0	29897		45	-1600	-5.1	-53
טמפו בירה 5.0	21900		70	-600	-2.7	-70
יצהר 1.0	1011		220	+10	+1	+120
יצהר א 5.0	610	שב				
יצהר אש 2	300					
מן 1.0	395	מב		-21	-5.1	-470
מן 5.0	275	מב		-15	-5.2	-35
סנפרוסט 1.0	13708		57	-300	-2.1	-57
עסיס ב 0.5	246	זב	5400	-24	-8.9	-5919
אבגל שקל 1	2140		145	-60	-2.7	-88
שמן מבב א	1380		48	-65	-4.5	-607

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
ארגמן מר 1 ש	374		1200	-6	-1.6	-2200
ארגמן אש	207		1852			+1286
ארגמן אגח	106			-2	-1.9	-948
אוסים 1.0	454					
אופנת ברוך 1.0	300		342			
אופנת ברוך 5.0	209	שב				
אפ א	276	בח		+3	+1.1	+50
ארגמן רג ש	9100		103	+50	+0.6	+96
דלתא-גליל 1.0	1153		4737			+4737
דלתא-גליל א 5.0	1011		2726			+272
מטוויות מאוחד 1			—	הפסקה	מסחר	—
מטוויות מאוחד 5			—	הפסקה	מסחר	—
ויטלגו 1.0	319		200	+3	+1	+200
ויטלגו 5.0	239		200			
ורדינון 1.0	4507	בח	158	-46	-1	-100
דיקית 1.0	1500		987	+60	+4.2	+1636
דיקית 5.0	1353		2000	-30	-2.2	-1421
דיקית אש	515		148	+15	+3	+140
טופר	242		5600			+17998
טופר אש	67.5	בח	2000	-5	-3.6	-4551
לודזיה 0.1	633	תב	200	-68	-8.7	-224
לודזיה 0.4	470		1556	-20	-4.1	-1216
לינת 1.0	180		1500	-6	-3.2	-1012
עיט 1.0	320		2920	-13	-3.9	-2120
עיט 5.0	176		2000	+4	+2.5	+1450
עיט אש	126.5			-5	-1.9	-2000
עיט אגח	112		6200			-6000
עמק מרינה 1 ש'	192		1990	+4	+2.1	+847
עמק אש	81		1700			+1780
פולגת א	809		1600	+22	+2.8	+3550
פוליגון א 0.5	8300	שב				
פרגוד	990		150			-150
גיבור סברינה	6240		96			-5

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורדן 0.1	5900		115	-100	-1.7	-109
אורדן 0.5	5140	שב				
אלומית 1.0	6600	שב				
אלומית 5.0	4899	של				
כבלים ש	315		700	+5	+1.6	+2240
כבלים אש	79.5		960	-1	-1.2	-960
כבלים אג"ח	95		2300	+1.5	+1.6	+7000
כבלים אגח	95		3434	-4	-5	-5134
התכוף 1.0	479		179	+1	+0.2	+500

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
התכוף 5.0	291		545			-45
התכוף אש	3730		4	-40	-1.4	-4
דיקה 1.0	2545	שב				
דיקה 5.0	1219			-1	-0.1	-50
קופסאות מח 5.0	3010		100	-30	-1	-70
כבלי ציון 1.0	2085		123	-65	-3	-463
כבלי ציון 5.0	1090		1550	-45	-4	-1880
קרמני 1.0	205		1800	-6	-2.8	-1800
קרמני 5.0	127		600	+1	+0.8	+600
נחושתן 0.1	32460			-100	-0.3	-10
נחושתן 0.5	12500		7			-7
פקר פלדה 1.0	2000		648			+144
קינג 1.0	608		500	-12	-1.9	-450
קינג 5.0	355		110	+5	+1.4	+110
קליל 1.0	2420		2085	-30	-1.2	-2085
קליל 5.0	1960	שב				
קליל אש	1015	בח	1124	-20	-1.9	-1566
קליל אגח	117.5		2307	-5	-1.3	-6189
שלוות 5.0	5600					
תעשיות לכיש 1.0	651		500	+1	+0.2	+100
תעשיות לכיש 5.0	304	תב	290	+28	+7.9	+1123

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלביט 5.0	245000		17			+6
אלקו 0.1	6254	בח	20	+82	+1	+5
אלקו 0.25 ש	3470	תב	113	-430	-10	-770
אלקו 0.25 ב	3990	בח	55	+40	+1	+76
אלקטרה 0.1	3760		1060	+29	+1.2	+1423
אלקטרה א 0.5	1240		312			+170
אופ 5	851		700			+247
אגח 3	131		9123			+371
אורית 1.0	14000		130			+177
כלל תעש אלק	1580		2101	-60	-3.7	-1850
כלל אלקטרוניקה	460		3677			+3970
כלל אלק אש	97		39311			-18047
ספקטרוניקס 1.0	1046		760			+39
ספקטרוניקס 5.0	900		1689			-453
פריכטנר 1.0	400		500			-250
פריכטנר 5.0	322		1358	-6	-1.8	-850
ציקלון 1.0	2288		217			-35
ציקלון 5.0	1474	תב	1240	+134	+10	+1629
קנבסטון אדלר 1.	3760			-40	-1.1	-50
קנבסטון אדלר 5.	2500	שב				
ת.א.ת. 1.0	835		519			+619
ת.א.ת. 5.0	399		2570	-12	-2.9	-2720
תדאה	710		2285			+505

מוצרי בניה

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
א.י.פ. תעשיות 1.	162		29872			+16612
א.י.פ. אש	512		1800			+175
א.י.פ. אגח	126		5000	-5	-3.8	-10250
אקרשטיין 1.0	425	תב	3099	-25	-5.6	-4002
אקרשטיין 5.0	303		3574			+5210
אקרשטיין אש	346		1788			+1001
אקרשטיין אגח	126.5	שב				
אתים בולוס	109		3250	-3	-2.7	-6050
בולוס אש	63		2800			
מודל השק בתעש	673		1622			-1508
מוזאיקה ולפמן 1	19063	לז				
מוזאיקה ולפמן 5	14358		5	-500	-3.4	-14
נגב קרמיקה	352		4259			-5709
נגב קרמיקה אש	174	בח	508	-4	-2.3	-3150

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אגן 5.0	1541		2642	-15	-1.1	-2420
אליאנס ב	1446	בח	142	+80	+5.9	+576
גל תעשיות 1.0	341	שב				
גל תעשיות 5.0	224		1140	-5	-2.2	-1140
גל אש	88		1500			+1500
גל אגח	95		45000			+30800
דשנים 0.1	4272		220	-20	-0.5	-158
דשנים 0.5	1605		1415	+30	+1.9	+2985
חישה כמי 10.0	780		1585			+701
ליפסקי 1.0	1890					-12
מקסימה 1.0	746		23	-22	-2.9	-323
מקסימה 5.0	520		208	-10	-1.9	-254
סנו 1.0	19970	שב				
סנו 5.0	17900	שב				
פריקלאס	504		4984	-1	-0.2	-1052
פריקלאס אש	137.5		15818			+15688
קום כימיקל 1.0	4580		300			+66
קום אש	2755		106			+156
קום אגח	108.5		535	-5	-1.4	-535
ת.א 5.0	3984		327	-40	-1	-93
פרוטרום 10.0	50113		67	-587	-1	-91

עץ, נייר ודפוס

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
בתר	171.5		2243	+.5	+1.5	+641
רפרון 1.0	5600		11	-63	-0.8	-11
רפרון 5.0	3900	שב				
ת.מ.נ. 1.0	9810		350			+87
יואה 1.0	1437		304	-10	-0.6	-304
לבידי אשקלון 1	786		1640	-4	-0.5	-1794
מולט ב 0.5	21060	תב	5	-2340	-10	-5
[illegible]	[illegible]		4598			-1880
קרגל אש'	477		4086			+4381
רים 0.1	495	תב	944	+45	+10	+5244
רים 0.4	210		1200	+10	+5	+4476
תעל ב 0.2	17050		58	-400	-2.3	-133

תעשיות שונות

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורין 1.0	251	בח	1649	-3	-1.2	-560
אורין 5.0	122		3770	+5	+1.2	+714
חמישה יוד	2190		563	-60	-2.7	-485
ה.ג.פולק 1.0	1236	שב				
ה.ג.פולק 5.0	1048		125			-125

השקעות בתעשיה

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
כור בכ' ש	6710		283	+70	+1.1	+674
תעשיות אש	155.5		3762			+119
תעשיות אגח	107		29880			+5808

חברות השקעה

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אמיקו ש	5530		2	-100	-1.8	-182
אי.די.בי. אש'	3858		683			+278
אי.די.בי. אג"ח	98.5		248800			+76605
אלגר ש	959		450	-30	-3	-750
בזלת 1.0	967	שב				
בזלת אש	778	שב				
בזלת אגח	105					
דנבאר 1.0	406	קב		+19	+4.9	+9107
דנבאר 5.0	337	קב		+16	+5	+6760
חברה לישראל 5.0	3120		1077	-130	-4	-1762
הלמפן 0.1	116000	שב				
הלמפן 1.0 ש	23050		19			-19
אמפא א 0.5	20700					
פועלים השק ש	625		5132			+9016
דיסקונט השק אש	818		1521	-5	-0.6	-2147
דיסקונט השק אגח	105.5		118887			
מגדל השק ש	26190			+1	+1	+173601
כור השקעה	13532	שב				-3
הירדן 1.0	1442	תב	868	-160	-10	-838
הירדן 5.0	749		250			+50
יצוא ש	11650		20			-20
ירדן א 0.1	1100		516	-18	-1.6	-471
כלל 50.0	1038		913	-15	-1.4	-913
מגור 0.1	394		650	+1	+0.3	+458
מגור א 0.5	400	שב				
מגור אש	146		1500	+1	+0.7	+3397
אגח 1	118			+.5	+0.4	+1400
מי השק ש	2570	תב	2196	+165	+6.9	+2908
מסה א 0.1	6648					
מסה 0.5	4070		65	-80	-1.9	-115
פריון ב 2.5	11352		337			+55
קרדן 1.0	118		13127			+4982
קרדן 3.0	66.5	בח	2645	-5	-10.1	-4050
קרדן אש	53		33500			
קרדן אגח	106					+15717

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
גנית ם	242		300			

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלונאות מחשבים

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
הראל 1.0	606	לז				-161
יסקל	221		2550	+6	+2.8	+4580
קונסורטיום 0.1	1615	מב		-85	-5	-1873
קונסורטיום 0.5	321	מב		-17	-5	-2518
קונסורטיום אש	103.5		2950			+144
קופל 1.0	689			-30	-4.2	-88
תבל	229		523	-10	-4.2	-3044
בני הדר	118	תב	10966	-5	-6	-23436
בני הדר אש 1	88	תב	3495	-6	-6.4	-7993
החוה הישראלית	62		3994	+1	+1.6	+2506
כנס מר 1 ש	1921	תב	41	+96	+5.3	+541
איכות מחשבים	368		453	-8	-2.1	-1897
רשה מיכון 1.0	3647		161			+212
רשה אש'	935	שב				
כלל מחשבים 1.0	4683		52	-96	-2	-185
משוב מחשבים 1.0	243	בח	328	+2	+0.8	+72
רפא			—	הפסקה	מסחר	—

נדל"ן בינוי וחקלאות

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורן 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
אורן 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
אמגורים 1.0	526		158	+1	+0.2	+158
בן-יקר נת 1.0	3798		107	-2	-0.1	-72
דרוקר 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
דרוקר 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
ערד 3.0	1441		15	-15	-1	-15
רסקו מבול	1975		98	-5	-0.3	-20
רסקו רג	1568	תב	108	-90	-5.4	-283
שגור 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
שגור אש			—	הפסקה	מסחר	—
אסטא	1573		1183			-883

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
גולדפרוסט 1.0	988	שב		-52	-5	-91
גולדפרוסט 5.0	568		1860			

תעשיה

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
יגודרט	296					
מקס 0.1	3051	תב	304	+271	+9.8	+397
מקס 0.5	1270		121	-15	-1.2	-204
תעש רהוטין 1.0	2255	תב	818	+205	+10	+1118
אלקטגון 5.0	997	לז				
מורגן 1.0	676	לז				
משאבות סלע	90	שב				
מתכת מרום 1.0	81	בח	4427	-9	-10	-15730
מתכת מרום אש	32	תב	10954	-3	-8.6	-15754
אלקול			—	הפסקה	מסחר	—
אלקול אש 2			—	הפסקה	מסחר	—
בר-סון 1.0	3450		475	+50	+1.5	+125
בר-סון 5.0	1900		2010			-1670
טרומאכסום 1.0	4900					
טרומאכסום 5.0	1403		350	+14	+1	+317
מ.ל.ב. 1.0	983			-2	-0.2	-108
מ.ל.ב. 5.0	461			-12	-2.5	-150
אלון-טק	168			-5	-0.9	-1500
רקסטר 1.0	2585	תב	78	+235	+10	+78
נקה כמיקל 1.0	4070	תב	100	+370	+10	+98
ת.ג.ל. 1.0	1728	בח	100	-192	-10	-198
ת.ג.ל. 5.0	1620	תב	50	+80	+5.2	+243
תרז א 5.0	3929		11	+39	+1	+3
אורדע פרינט	714		589	-25	-3.4	-1629
סקאנדיה 1.0	4383	בח	582	+572	+15	+1837
גולן	435		400			-400
מו הן	400		1213			+1213
סאני טכנולוגיה	118	תב	6000	-13	-9.9	-4000

השקעה

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
אתקנה 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
איתם	287		500	+2	+0.7	+1000
איתם אש	94.5			-5	-1.6	-650
אמישר בכ'	655		265	+6	+0.9	+265
אפיק 1.0	478	לז				
אפיק 5.0	280	לז				
בנין ב' 5.0	11989		37.8	+189	+1.6	+1.9
ישום החזקות	94		2072			-73
ישום אגח-אש	94.5		1080			+1080
לגרש 0.1	1250	לז				
לגרש 0.5	325	לז				
עז השק ב 0.1	1849		50	-1	-0.1	-58
עז השק ג 0.5	1800					

חיפושי נפט

שם החברה	השער		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש
דלק נפט 1	1949		100	-10	-0.5	-29
דלק נפט 5	1015		1250			-20
דלק חיפ' אש 2	50	תב	5127	-70	-58.3	-5941
פז חיפושי נפט	38100		112			+151
י.ג.א.ל 5.0	320		4535	+8	+2.6	+1898
י.ג.א.ל אש	90		6900	-5	-3.2	-19049
מ.ג.ג. 1.0	3838		25	-50	-1.3	-48
מ.ג.ג. 5.0	1840		171			+257
סראויל ב 0.5	6370	בח	38	+200	+3.3	+115
נפטא ש	344		5546			+2795

משתנים

שם נייר ערך	מחיר מימוש עד נקוב	שער סגור משתנים בנקודות	שער מרב בנקודות	שיעור יחסי כולל %	מס' עסק' כולל משתנים
בנק בינלאומי 05	1649	3479	3823	-1.49	6
הסנה ש	44060	198	280	-3.88	11
כלל סחר	19142	382	393	-2.8	5
שופרסל ב 10.0	336	8391	8476	-1	3
דלק ג ש	9314	1911	1981	-1.51	15
אפריקה 1.0	122	27960	28100	-0.5	3
אזורים 1.0	11416	835	850	-1.76	5
נכסים ובנין	5228	2315	2356	-1.49	10
הכשרת הישוב	233	54251	57693	-2.5	10
כלל נולן	1024	693	693		
עלית	282	11545	11781	-2	1
פולגת ב 4	2968	552	552		3
קופסאות מח 1.0	1117	3447	3499	-0.49	1
אלרון 3.0	48	167738	168600	-2	6
מבע ש	790	6966	7129	-2.01	6
ים המלח	2582	2189	2228	-0.77	7
מורכבים 10.0	14091	741	766	-3.26	17
מפעלי נייר 10.0	59	247266	253606	-2.5	11
מרכבים ב 0.1	119	11635	11936	-3.5	1
כלל תעש' 1.0	61495	282	289	-2.08	15
אידיבי פתוח 3.0	573	5815	5845	-1.51	2
אלרון ס	11150	805	819	-1.71	6
חברה לישראל 1.0	1652	3512	3584	-2.01	5
דיסקונט השק ש	13215	1818	1850	-1.75	22
כלל 10.0	15045	1029	1042	-2.46	11

מגמה מעורבת בנטיה לירידות

● שוק המניות חזר לסחור תוך שחיקה וירידות שערים ● ביקושים לבנקאיות שבהסדר עקב התחזקות הדולר בעולם ● ירידה במניות המשתנים תוך המשך רכישות מצד גורמים גדולים ● קרנות הנאמנות ממשיכות לפעול בפרופיל נמוך של קליטת הצעים בלבד ● שוק המניות מחפש כיוון באמצעות מציאת מנהיג מרכזי בבורסה ● נמשכת פעילות ערה במספר מניות קלילות בציקלון, דנבאר וסקאנדיה ● יציבות בשער הדולר השחור 1.65 לשקל ● נמשכים פדיונות כספיים בקרנות הנאמנות, כל עוד לא תשתנה האוירה בבורסה לא יתחדשו היצירות בקרנות ● נמשכים דיווחי בעלי עניין לבורסה על רכישות במניות חברותיהם ● לאחר חולשת הבורסה אתמול יתכן המשך שחיקה בימים הקרובים ● דלק נפט אופציה 58.3% - לפני מועד פקיעתה.

מאת שמואל רוזנבלום*

שוק המניות חזר אתמול להפגנת חולשה "כרגיל" באחרונה לאחר יומיים בודדים של נטיה חיובית קלה ביותר. אמנם לחץ מכירות לא בלט אתמול בבורסה אך מנגד היקף ההצעים הקטן יחסית הספיק לקבוע מגמה של נטיה ברורה לירידות שערים. במניות רבות נרשמו עודפי היצע אבסורדיים של אלפי שקלים בודדים שבהיקפם הספיקו לירידות תלולות. מצב זה משקף את חוסר העניין הגלום בשוק הנוכחי. חוסר המנהיגות הבולט בבורסה כאשר אף גורם מוסדי גדול אינו מוכן לקחת מנהיגות והקרנות אינן פועלות בקו אחיד אלא מפוצל, נראה לאחד המתרחש כעקב האכילס המרכזי בשוק המניות. מנגד קיימת תופעה מעט מעודדת והיא רכישת סחורה ע"י בעלי עניין בחברות רבות. קשה להעריך להיכן פני השוק בעת הקרובה, לאחר חולשת השוק אתמול יתכנו היום ירידות שערים תוך מסחר דל ביותר בהיקפו הכספי המקובל בימים האחרונים בבורסה. ביקושים ועליות שערים נרשמו לבנקאיות שבהסדר בתגובה לצפיות להתחזקות נוספת בשער הדולר בשווקים העולמיים. בלטו במיוחד ביקושים נאים יחסית בכלל סמוך ופועלים. במניות המשתנים נרשמו ירידות שערים של כשני אחוז לערך בנפח כספי מצומצם. הקונים העיקריים במשתנים היו שוב קרנות הנאמנות וגורמים גדולים כל אחד במניות המעניינות מבחינתו. במניות המופסיות בלטו שינויי שער חדים יותר, בכיוון ירידות – לוינשטיין 1 8.9%–, מולט 10%–, מרלו 6%–, גבי הדר 6%–, הדר ביטוח 7.1%–, בנק ספנות 5 10.1%–, לודזיה 1 8.7%–. עליות חדות נרשמו ברונוביץ 10%+, דקסטר 10%+, ציקלון 10%+, כגס 5.3%+, רים 10%+, הילך 5.8%+, מקס 9.8%+. פעילות נאה נרשמה בדנבאר על רקע מאזן יפה במיוחד ובסקאנדיה בהתמך על שמועות למאבק שליטה.

בעיית המנהיגות בשוק

הבעיה המרכזית בבורסה הנוכחית הינה העדר מנהיג מרכזי בבורסה שיסמן פעילות חיובית. קרנות הנאמנות הסופגות בתקופה האחרונה הצעים מתמשכים אינם מראות כוונה ברורה למנוף ולייצב את המתרחש בבורסה. הקרנות מעדיפות לקלוט הצעים תוך ירידות ובפרופיל פעילות מתון. נראה כי כל עוד לא יחליטו בקרנות לנקוט בנסיון לבלימת השחיקה ואיתות ברור יותר למקורבי הבורסה כי הגיע זמן לקנות סחורה ימשכו הפדיונות ואוירת הנכאים. המעניין בפעילות הקרנות שהן צוברות בהדרגה כמויות סחורה גדולות ההולכות באופן יומיומי שוטף תוך מגמת פדיונות בקרנות. במצב זה יתכן והיה דווקא כדאי להפגין מעט נכונות לנסיון לשינוי המגמה. בסופו של ענין קיצור התהליך שבספיגת ההצעים תוך שיפור המגמה והאוירה עשויים להזמין לשוק המניות גורמים נוספים לאפשר פעילות נוחה יותר.

בעלי עניין רוכשים

בעלי עניין הגבירו בתקופה האחרונה את פעילותם בבורסה ועיקרה בכיוון רכישת מניות. מריווחי בעלי עניין שהגיעו לבורסה מסתבר באחרונה כי החברה לישראל ממשיכה לגלות עניין במניות חברות הבנות, כלל ישראל ממשיך ברכישת מניות המזוהות עימו, דיסקונט רוכש גבים ודלק, קנדה ישראל ממשיכה במגמת הקניה בשופרסל. בנוסף לגורמים המרכזיים הנ"ל מגלים בעלי עניין רבים נכונות לרכוש ממניות חברותיהם, להלן רשימה חלקית – כופר, עמק, ברוך, קיסריה, סקאנדיה, קונסורטיום, התכון, ורבות נוספות. אין ספק שרכישות בעלי העניין מתבססות בראש ובראשונה על בסיס כלכלי, בהנחה שרמת המחירים הנוכחית אטרקטיבית ביותר.

סקאנדיה – מאבק שליטה?

עפ"י השמועות בבורסה ובאמצעי התקשורת מתנהל בחברת סקאנדיה לרהיטים הנסחרת במסגרת הרשימה המקבילה מאבק שליטה. ככל הידוע מחזיקים בעלי החברה כ־40% מהשליטה ומנהל תיקים בעילום שם מחזיק כ־25% לערך ממניות סקאנדיה עבור חברה העוסקת ככל הידוע באותו ענף. שלשום נרשמו מניות סקאנדיה קונים בלבד, אתמול נרשם למניות החברה ביקוש גדול נוסף ועלית שער בולטת. ככל הנראה פועל מנהל התיקים במניות סקאנדיה דרך החברה המרכזית לניירות ערך. קשה להעריך עד כמה מאבק השליטה בחברת סקאנדיה אכן קיים במציאות, ניתן להעריך כי סחירות מניות החברה דלה יחסית ולפיכך טיפול אגרסיבי עשוי להניב תשואות שערים חדות במניות ספקולטיביות בעבר.

מסחר בנפח כספי דליל

עד כמה הנפח הכספי בבורסה דל בהיקפו ניתן לראות בשורה ארוכה של ני"ע בהם לא מתקיים מסחר יומי עקב אי מתן פקודות קניה או מכירה. במניות נוספות ישנן פקודות לביצוע בהיקף כספי אפסי של מאות או אלפי שקלים בודדים בלבד המביאים לעיתים לשינויי שער אבסורדיים.

דנבאר – מאזן מעולה

תלאות רבות ידעה חברת צפון אמריקה חיפושי נפט בטרם עברה לענף ההשקעות והחליפה בעלות. ענף חיפושי הנפט הביא הפסדים מצטברים לחברה ובעליה החדשים קיבלו נכס גדול וזהו הגנה מפני תשלום מס על רווחים. מסתבר כי בעלי החברה החדשים יודעים כיצד לעשות עסקים מצויינים שלא במסגרת עיסקי נפט כושלים. מאזן החברה בשמה החדש דנבאר שהתפרסם שלשום מלמד על רווחיות מרהיבה בסך 1.4 מליון שקל בחברה שהונה העצמי הסתכם ב־3.2 מליון שקל לערך. מכפיל הרווח של דנבאר הינו הטוב ביותר בבורסה והוא נע סביב 2.25 לערך. מכפיל שכזה לא קיים בבורסה שלנו והוא נדיר במיוחד לטובה. את עיקר רווחיה צברה דנבאר מעיסקי מימון יעוץ חתמות והלוואות. לחברה פקדונות בבנקים בשיעור של כ־2.7 מליון שקל והלוואות בטוחות ללווים טובים של כ־1.7 מליון שקל. אין ספק שעל רקע האפרוריות הבורסאית הנוכחית בולטת מאוד לטובה חברת ההשקעות דנבאר ומנהליה המוצלחים מבעבר.

הודעות מהבורסה

אבן וסיד – בשנת 1986 הרויחה החברה 840 אלף שקל בהשוואה ל־3.5 מליון שקל ב־1985.

דנבאר – בשנת 1987 הרויחה החברה כ־1.4 מליון שקל בהשוואה לסך של 14 אלפי ש"ח ב־1986.

מלט – החברה הפסידה בחודשים אפריל ספטמבר 87 469 אלפי שקלים.

גבים – קרנות הנאמנות של בנק דיסקונט רכשו מחוץ לבורסה 20,000 ע.נ. מניות גבים 0.5 בשער 2800 נקודות.

עמק – בעלי עניין בחברה רכשו מחוץ לבורסה 29809 ע.נ. מניות עמק בשער 216 נקודות.

קרור – החברה לישראל רכשה באמצעות חברת בת 36564 ע.נ. מניות קרור 10 שקל בשערים שבין 225־233 נקודות.

ברטון – בעל עניין בחברה ברוך בעל טבמא מכר בעיסקה מחוץ לבורסה 35000 ע.נ. ברטון 5.

קיסריה – יוניטרסט רכשה במסחר בבורסה 1328 ע.נ. מניות קיסריה 1.

*הכותב-מנהל תיקי השקעות

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5158.65	5083.27
אבוקה	427.04	418.86
אגוז	—	—
אגם	—	—
אדיר	1724.78	1713.46
אדם	157.18	155.63
אופיר	160.76	159.72
אור	431.96	428.17
אורין	—	—
אורלי	288.67	286.54
אורן	—	—
אייל	—	—
אידיס	5496.81	5377.76
איתן	777.85	762.59
אלה	—	—
אלמוג	685.26	671.91
אליסם א	102.29	100.91
אליסם ב	98.47	96.16
אליסם ג	88.90	86.78
ארז	305.54	299.61
אש	134.23	131.31
אשל	—	—
אתגר	85.23	83.61
אתרוג	—	—
בדולח	155.14	153.67
ברוש	—	—
ברק	—	—
בקעה	—	—
גביש	—	—
גבע	114.14	112.46
גרן	446.77	444.92
גיא	103.43	101.90
גיל	3256.75	3193.39

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גלית	648.85	641.18
דובדבן	—	—
דוכיפת	496.40	486.72
דולב	—	—
דורון	1570.56	1541.48
דותן	270.01	265.04
דליה	587.57	577.80
דרור	325.66	319.67
דקל	—	—
הדס	—	—
הילה	405.21	403.43
הדר	556.36	547.16
הבית	—	—
זהר	109.18	107.56
זיו	134.75	132.75
זמיר	445.28	436.60
חוחית	165.23	161.58
חליפין	144.16	143.76
חלמיש	—	—
חן	150.27	149.67
טוסו	115.36	112.30
טל	6387.28	6315.58
יובל	460.48	451.65
יהלום	162.86	161.31
יסודות	363.58	360.55
ישרה	450.16	441.54
כוכב	298.44	292.59
כחל	133.26	130.66
כלנית	644.37	633.60
כספית	—	—
כרמל	141.61	139.42
כתר	1210.96	1194.08

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
להב	4748.50	4655.80
למשקיע	129.06	127.53
לפיד	350.86	343.95
לקט	1906.94	1892.66
לשם	—	—
מבחר	1379.28	1353.06
מבטח	3978.64	3945.70
מגור	259.56	255.83
מגן	3740.02	3707.01
מור	1588.24	1565.61
מורן	864.28	856.13
מסה	25530.51	24935.60
מימד	1043.36	1023.46
מכלול	94.09	93.48
מעוף	4527.60	4441.99
מעיין	767.07	752.91
מקשה	—	—
מרווח	125.46	124.97
מרום	1363.55	1338.20
נוגה	146.78	144.60
נוף	—	—
נטע	—	—
נילי	138.47	136.43
ניצן	654.28	643.15
סגולה	138.99	137.97
סלע	—	—
סנונית	539.59	528.89
ספר	376.38	369.26
סער	—	—
עדיף	356.85	350.15
עדיה	—	—
עידן	486.56	479.53
צבי	114.38	113.36

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
ענת	—	—
עפרוני	505.81	495.98
ערמון	—	—
פנא	1571.27	1560.57
צבר	553.38	542.28
צופית	474.91	465.59
צוק	—	—
צייד	1121.85	1113.46
צפירה	518.07	510.54
צמרת	146.28	145.23
קלע	164.82	164.40
קשת	104.05	101.99
רונית	—	—
רימון	—	—
רקפת	858.12	844.47
רשף	419.98	411.41
שביט	455.99	447.21
שחם	—	—
שחף	103.53	101.52
שירה	442.76	439.49
שמיר	406.25	403.59
שנהב	691.06	681.43
שסק	—	—
שקד	—	—
תאנה	—	—
תדהר	—	—
תירוש	550.89	544.36
תנופה	102.98	102.27
תפוז	—	—
תפוח	—	—
תרשיש	115.57	114.85
תשרי	533.64	529.38

משחת השיניים אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת.

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
הקריה – אבן גבירול 19 – 204650
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 232383
ירושלים
ברפאה רוממה – הנ"ג 28 – 523191
חיפה
בנן דוד – גאולה 13 – 665205
פתח־תקוה
עין גנים – חזון איש פינת גורדון – 905051
בני־ברק – רמת־גן
רבה – ז'בוטינסקי 65 רמת־גן – 514483
בת־ים – חולון
מזור – הגיבה רייק 20 בת־ים – 583360
אכותא – טרומפלדור 4 חולון – 5058197

אלמקס

הכל אותו דבר אבל...

ממי קיבל רבין מבריקברכה? ● מה תקבל ליז טיילור מהמיליונר הישראלי שהתאהב בה? ● מי הם הפסיכולוגים שיטפלו בפסיכולוגים המטפלים בחיילים ● והאם יזרייבר הצלמים בשטחים למרות ואולין על העדשה כדי לרכך את התמונה?

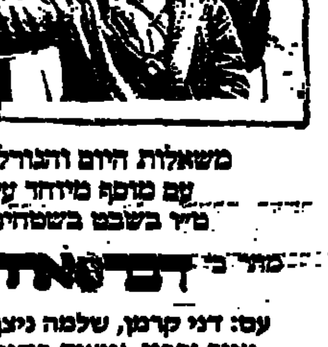

משאלות היום והגורל, עם מוסף מיוחד על ט"ו בשבט בשטחים

מחר ב: דבר אחד

עם: דני קרמן, שלמה ניצן, יאיר גרבוז, איציק בן־נר, אהרל'ה שמי, תרזה איזנברג, סמו'ל, יוני להב, יוני בן־שלום והילדים תומר קרמן ואביב אלחסיד.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה, באישור שר הפנים, לאשר תכנית מפורסמת מס' 2325 – יד אליהו צ. שינוי מס' 5 לשנת 1983 לתכנית מפורסמת "K" על כל שינוייה.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
חלקי גושים: 6978, 7068, 7090, 7098. שטח בין הרחובות ריגנר"ס – בצפון, נתיבי איילון – במערב, מורדי הגיטאות – בדרום וגבורי ישראל – במזרח.

עיקרי הוראות התכנית: שיפור תנאי הדיור בשכונה ע"י הוספת שטחי בניה וסיפוף בתים עפ"י תכניות אחידות לתוספות הבניה השונות ושמירה על חזות השכונה ע"י הגבלת נפח הבניה וחומרי גמר מוגדרים. בהתאם לכך שינוי תכנית מפורסמת "K" אשר ההודעה בדבר פרסומה הסופי הופיעה בילקוט פרסומים 143 ביום 22.2.51, על כל שינוייה.

הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3289 תשמ"ו עמ' 1139 ביום 5.1.87.

השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב – יפו וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי מהנא
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב־יפו

ועדה משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 5365
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 33 בגוש 7164 רח' אלחריזי מס' 12 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש (338 מ"ר) סה"כ בשטח הקומות. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים תעשיה ב'1.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

ת. שרון
ראש העיר ויו"ר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה – חולון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (ולהלן – הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בגוש 6235 חלקה 785 (152) רח' מגרש מס' הינה הקלה 10% בקב. בקווים צדדיים.
כל המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר ליו"ר הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

ועדה משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 2456 1
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 95 בגוש 7172 רח' וייצמן מס' 12 חולון הכוללת מתן הקלה ב: אחוזי בניה 3% משטח המגרש (585 מ"ר) בקומת הקרקע בלבד.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ו'
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

ת. שרון
ראש העיר
ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בת־ים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ולבניה בת־ים בקשה למתן הקלת בניה על חלקה מס' 91 בגוש 7145 הנמצאת בדרך בן גוריון 51. לפי תכנית המפורסמת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעודו מלונאות. מבקשים לאשר להם שימוש חורג לשינוי יעוד מבנה מלון לבית אבות. לכל מי שיש התנגדות באיזה מבנה שהוא לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו לועדה המקומית לתכנון ולבניה, תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

אהוד קינמון
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים

עכשיו במחיר מיוחד
חתום על דבר לשנת 1988
ותהנה מטובי הכותבים
דבר
דבר השבוע
דבר אחד
שם דבר בעתונות
"דבר" אגף השיווק, טל. 03-286141

ששינסקי והבורסה

מאת מוריה אבנימלך

הבורסה לניירות ערך עוברת כיום את אחת מתקופות השפל שלה. הסיבות לכך מורכבות. המצב בשטחים בודאי שאינו תורם לאמון בשוק ההון. באופן ישיר תשפיע היעדרות עובדים מהשטחים, חוסר היכולת לגבות חובות מתושבי השטחים והפגיעה בשוק למוצרים ישראליים בשטחים על התוצאות הכספיות של חברות שיש להן קשרים כלכליים עם השטחים. הערכת משקיעים שריווחיות חברות אלו תפגע עקב המצב הבטחוני היא גורם לא מבוטל בשפל הזה. משום מה נוטים „פרשני הבורסה" להתעלם מגורם זה.

יש סיבות נוספות לאכזבה מהבורסה, ולהחלטת משקיעים לפרוש מהמסלול הזה למסלולי השקעה חלופיים, או לצריכה.

אולם מי שמעדיף להתעלם מהסיבות האמיתיות לשפל בבורסה, יכול להתלות בועדת ששינסקי. פרשני הבורסה הסיבו בכל כך להתנות את הקשר כביכול, בין עבודת הועדה הצבורית לרפורמה במס הכנסה לבין חוסר העניין בבורסה, עד שאפילו מנכ"ל הבורסה, יוסף ניצני, התפתה לפנות לוועדה ולבקש „טיפ", וכמובן שנענה בשלילה.

למי ששכח כדאי להזכיר את הרקע להקמת ועדת ששינסקי. שר האוצר משה נסים הציג לפני כשנה הצעה לרפורמה במס הכנסה, שקדמה לה מערכת יחסי ציבור טובה. לאחר שהתגלו פרטיה התברר כי הרפורמה היתה „שליפה מהמותן" ועבודת ההכנה שנעשתה באוצר לקראתה היתה שרלטנית ביותר. כשהתגלתה הרפורמה במערומיה מיהרו, גם אלו שתמכו בה מלכתחילה, ביניהם נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, להצטרף לדורשים להעביר את הנושא לועדת מומחים צבורית.

הועדה הזו עושה זה כמה חודשים עבודה רצינית ויסודית. שר האוצר שציפה לוועדה שתהווה חותמת גומי ציבורית להצעתו התאכזב, לאחר שלא קיבל מסקנות תוך שבועות ספורים, ועתיד להתאכזב עוד יותר כשיקבל לידיו את מסקנות הועדה.

ועדה שלא מנסה להשביע את רצונו של שר האוצר ודאי שאינה חייבת לספק את מאווי „המשקיעים בבורסה", שם קוד שהדביקו מסקרי המסחר בבורסה לברוקרים ומנהלי תיקים. לראשי הבורסה ראוי שלא להגרר אחרי „פרשנים" ו„פעילים" ולא להיתלות בעובדת קיומה של הועדה כהסבר למה שקורה בזירה הבורסאית.

גם אם תמליץ הוועדה להטיל מס מסוים על רווחי הבורסה – ויש הגיון רב בכך – לא ישום ההמלצה יקבע את גורל הבורסה, ולא „המשקיעים בבורסה" יכתיבו מהו צדק והגיון במיסוי.

פרופ' ששינסקי: מה הייתם עושים בלעדיו

עמירם סיון: הממשלה אינה יכולה לעמוד מהצד בנושא קופות הגמל

מאת דני גוב

"הממשלה אינה יכולה לעמוד מהצד בנושא קופות הגמל, כיון שהיא קובעת את תנאי תכניות ההשקעות האלה. היא גם אחראית לכך שהתחייבויותיה תכובדנה", דברים אלה אומר יו"ר הנהלת בנק הפועלים עמירם סיון בראיון מיוחד לירחון "זעירים".

סיון טוען, כי בענין הקרנות, חייבים לקבוע כבר היום כללים ברורים ולדאוג להגדלת ההכנסות של קרנות הפנסיה. לדבריו, אם ההפרשות לא מספיק גדולות, תצטרך הממשלה לדאוג להגדלתן באחרונעין זה הוא באחריותה הכוללת של ממשלת ישראל.

בהתיחסו למצב שירותי הבריאות והרפואה בארץ, אומר יו"ר בנק הפועלים, כי דרוש כיום ארגון מחדש של המערכת. לדבריו, הארגון ההיסטורי אינו עונה על הצרכים. התורים הארוכים וההמתנה נובעים ממערכת לקויה בשירותי הבריאות ובכללם בשרותי קופת חולים של ההסתדרות.

לדבריו יש להפעיל ציוד יקר 24 שעות ביממה, שאם לא כן תתפתח בארץ מערכת שירותי בריאות תחליפית.

קבוצה אוסטרלית מבקשת לסלול רכבת לאילת

בימים האחרונים שהו בארץ נציגיה של קבוצה אוסטרלית המעוניינת לממן את כל סלילת הרכבת לאילת. בתמורה לסלילת הרכבת מבקשת הקבוצה האוסטרלית לקבל את הזיכיון להעברת המטענים במסילה.

לפי חישובים שנערכו במשרד הכלכלה ובעיריית אילת, תסתכם סלילת המסילה בתוואי הר צין - צפון אילת בכ־156 מיליון דולר.

לדברי שר הכלכלה גד יעקובי סלילת המסילה בתוואי זה תהיה פרוייקט כלכלי כדאי מבחינת ראות כלל המשק. לדברי יעקובי תשתלתוכנן על ידי משרדו להעתקת נמל אילת ממקומו הנוכחי לנבל - תעלה שתיחפר בסמוך לגבול הירדני. העתקת הנמל תאפשר תוספת של כ־2.5 ק"מ חוף ים שיביאו להרחבה ניכרת של אזורי התיירות באילת.

שר הכלכלה אמר כי לאור הצלחתו של השלב הראשון של איזור הסחר החופשי באילת, הגיע הזמן ליישם את המלצות השלב השני.

אמנון אסד

צבאות אירופיים מתעניינים במערכת גילוי חומרי לוחמה כימית „צ'ייס" של אלביט

צבאות אחדים במערב אירופה גילו באחרונה ענין במערכת „צ'ייס" של „אלביט", המיועדת לגילוי חומרי לוחמה כימית. הנהלת אלביט אומרת, כי לאחר שהמערכת נבדקה בצה.ה.ל. והוכנסה לשימוש, היא נבדקת עתה על ידי צבאות מערב אירופיים וכנראה שיותמו בקרוב מספר עיסקות.

המערכת מאפשרת גילוי של גזים מסוג עצבים וכדויה. המערכת מאפשרת הבחנה בין שדה מותקף באמצעים כימיים לבין שטח נקי מחומרי לוחמה כימית. פעולת הגלאי רציפה בכל רמות הזיהום הכימי הצפויות והוא חסין מפני התרעות שווא. המערכת מורכבת על ג'יפ וחייל בודד יכול להפעילה.

דני גוב

משק עולמי / ביל כספי

הדולר עלה שוב

שערו של הדולר האמריקאי עלה מחדש בסוף השבוע. העליה החזקה ביום המישי וששי מחקה את כל הפסדיו של הדולר בימים הקודמים של אותו שבוע, והמטבע של ארה"ב גבר את היום כחוזק ב־1.4 אחוז ביחס לפרנק השוויצרי ב־1.3 אחוז ביחס ללירה סטרלינג ב־0.7 אחוז ביחס למרק הגרמני וב־0.6 אחוז ביחס ליאן היפני.

העליה בשערו של הדולר בסוף השבוע היא בעקבות פגישת שר האוצר האמריקאי ג'יימס בייקר עם עמיתו המערב גרמני גארהארד שטולטאנברג. השניים ידונו בדרכים לייצב את שוקי הכספים. הידיעות על פגישות השניים באו על רקע ידיעות עקשניות על קרן ביוזמת בת 150 מיליארדי דולרים אשר הוכנה על ידי הבנקים המרכזיים של שבעת המדינות התעשייתיות הגדולות. כוונת הקרן למנוע זעזועים בשוקי הכספים ובמיוחד להמוך בדולר של ארה"ב.

הידיעות על הכנות כך יסודיות להגן על הדולר העלו את הביקושים ההשקעתיים ושערו של המטבע האמריקאי עלה. יש לציין שבתחילת השבוע שערו של הדולר ירד לנוכח פירסומם של כמה מדדים כלכליים שהיו חיוביים כשלעצמם אך עוררו את החשש לעירור היציבות הכלכלית של ארה"ב של החימום יתר של המשק האמריקאי.

היו אלו בדד הצמיחה הכלכלי ברבעון האחרון של שנת 1987 שעלה בחישוב בתואם של 4.2 אחוזים והעליה בביקושים למוצרי צריכה ברי קיימה שעלה ב־6.7 אחוזים.

השינוי בשער הדולר

מטבע	שער	שינוי שבועי באחוזים
ליש"ט*	1.765	+1.3139
מרק גרמני	1.681	+0.7492
פרנק שוויצרי	1.37	+1.4439
פרנק צרפתי	5.665	+0.6932
גילדן הולנדי	1.887	+0.6668
יאן יפני	128	+0.5894
דולר קנדי*	0.7845	+0.3582
שקל ישראלי	1.5798	+0.2857

* השער ביחס לדולר

נפלו מחירי המתכות היקרות

הגורם המרכזי בשוקי הסחורות השבוע היה ללא ספק הירידה במחירי המתכות היקרות שכן הביקוש ההשקעתי נמוך מאוד, אין ביקושים תעשייתיים והמחירים יורדים.

מומחים בלונדון מעריכים שהסיבה העיקרית לירידת המחירים היא השינוי בגישת המשקיעים להשקעות במתכות יקרות. מרביתם כבר אינו רואה בזהב בפלטינה, שלא לדבר על הכסף, תחליף השקעתי לשטרות הכסף והביקושים ההשקעתיים של העבר נעלמו כלא היו. במשך השבוע מחיר אונקית זהב נמכר ב־454.2 דולרים ירידה של 4.88 אחוזים ואילו מחיר הפלטינה ירד ל־457.9 דולרים האונקיה ירידה של 7.41 אחוזים.

ירידה גדולה גם במחירי הקאקאו 6.89 אחוזים ל־1079 ליש"ט הטונה. הירידה הגדולה במחיר הקאקאו לנוכח העליה במאגרי הקאקאו בעולם זה מגיע לכ־400 אלף טון. לפני כשבועיים הוסכם בין חברי אירגון הקאקאו העולמי לרכוש את הקאקאו העודף כדי לבלום ירידות מחירים נוספות אך מתברר שזה מעבר לכוחו הפיננסי של אירגון הקאקאו העולמי.

ירידות גם במחיר הנפט הגולמי כי תפוקת היתר נמשכת. בים הצפוני הפיקו 3.65 מיליון חביות מדי יום בדצמבר ובמדינות אופ"ק גם הם הגדילו את התפוקה אשר מגיע לכ־18 מיליון חביות ליום.

בשאר הסחורות המחירים יציבים לבדי כי הביקוש וההיצע מאוזנים רק בנחושת, ניקל ועופרת יש מעורבות ספקולטיבית. השינויים במחירי המתכות הללו היתה הריפה העופרת והנחושת ירדו בכחמישה אחוזים כשהניקל עולה בשבע וחצי אחוזים לנוכח הידיעות על ירידת התפוקה במכרות קלדוניה החדשה.

מחירי הקומודיטיס

זהב (אונקיה)	454.20	דולר
כסף (אונקיה)	6.505	דולר
פלטינה (אונקיה)	457.90	דולר
נחושת (טונה)	1334	ליש"ט
אלומיניום (טונה)	1092	ליש"ט
קפה (טונה)	1209.5	ליש"ט
סוכר לבן (טונה)	255.8	דולר
גרעיני חיטה (בושל)	3.26	דולר
כותנה (ליברה)	0.6165	דולר
נפט ברנט (חבית)	16.32	דולר
נפט דובאי (חבית)	15.37	דולר

יציבות בשערי הריבית

היציבות בשערי המניות ברחבי העולם המערבי השתקפה גם השבוע בשוק הכספים. מומחים צופים לשינויים כבר בימים הקרובים. שערי הריבית במערב אירופה, ארה"ב ויפן מצויים בעמדת המתנה ולנוכח ההתפתחויות הכלכליות במערב, ממתינים לשינויים יזומים של הבנקים המרכזיים.

בארה"ב הדעה הכללית היא שצפוייה עליה קרובה אך מתונה בשערי הריבית לנוכח העליה המהירה בהיקף הפעילות הכלכלית של ארה"ב. מומחים העריכו שהעליה של 4.2 אחוזים בצמיחה הכלכלית של ארה"ב ברבעון האחרון של השנה כסמל התחממות יתר של המשק האמריקאי הלחצים האינפלציונים גוברים.

גם בבריטניה מחכים לעליית שערי הריבית לאחר שנגיד הבנק המרכזי של בריטניה אמר מפורשות שלנוכח העליה בביקוש הצרכני בממלכה המאוחדת יש צורך בעליית שערי הריבית כדי לבלום כל ניצן של צביחה אינפלציונית בעתיד.

גם ביפן ממתינים לעליית שערי הריבית לנוכח העליה התלולה בכמות הכסף שבמחזור שעלה בעשר אחוזים בשנת 1987. ביפן ממתינים לזה כבר שבועיים ויש מומחים שסבורים שבמסגרת הסדר בינלאומי אשר ייצב את שוק הכספים שערי הריבית ביפן עשויים לעלות גם.

שערי ריבית הדולריים

ריבית בסיסית (PRIME)	8.75
ריבית לנכיון סחרות	6.50
ריבית לקרנות פדרליות	6.81
ריבית ליבור תלת־חדשי	7.44
ריבית ליבור – תלת־חדשי	
ליש"ט בריטית	9
מרק גרמני	3.5
פרנק שוויצרי	2.5
גילדן הולנדי	4.19
יאן יפני	4.25

הפסדים גדולים לאמריקאן אקספרס בגלל חובות של דרום אמריקה

הבנק אמריקאן אקספרס הפסיד ברבעון האחרון של השנה סכום של 104 מיליון דולר שהם 24 סנטים לבניה. ברבעון המקביל של שנת 1986 הבנק הרויח 282 מיליון דולר.

מומחים בניו יורק לא הופתעו מהפסדי הבנק שכן היה ידוע שברבעון האחרון של השנה הבנק הקצה סכומי כסף גדולים כדי לכסות את החובות של מדינות דרום אמריקה.

לחברת האם של אמריקאן אקספרס היה רבעון קשה שכן היא הולכת על 71 אחוזים מחברת הברוקרים הגדולה שירסון ליהמן אשר גם היא הפסידה סכומי כסף גדולים. ברבעון האחרון של שנת 1987 שירסון הפסידה 93 מיליון דולר בגלל התמוטטות הבורסה.

אם זאת מצבה של חברת האם של אמריקאן אקספרס עדיין איתן שכן בעיסקי מימון לנוסעים לחוץ לארץ הרווחים שלה עלו ברבעון האחרון של שנת 1987, והסתכמו ב־155 מיליון דולר.

אירבוס הופכת לחברה בע"מ

חברת יצרני המטוסים האירופית אירבוס הופכת לחברה בערבון מוגבל.

עד כה היה יצרן המטוסים שותפות של ארבע ממשלות אירופיות, בריטניה, גרמניה, צרפת וספרד מוגנה על ידי מענקים ממשלתיים נדיבים אשר איפשרו לה להתחרות עם חברת בואינג ועם חברת מקדונאל דאגלס האמריקאיות.

אך לנוכח הביקורת האמריקאית הקשה ולנוכח ההששות של צעדים אמריקאים נגדיים, הוחלט להקים מסגרת אשר תאפשר פיקוח יתר פיננסי. עד כה האמריקאים כינו שבמסגרת השותפות לא איפשר ניתוח מעמיק של אבצע המימון. הקמת מסגרת של חברה בע"מ התחייב הגשת דוחות כספיים אשר עשויים לספק את האמריקאים, ולסיים קץ לכריבות בין ארה"ב ואירופה בתחום זה.

אנשים בכלכלה

ספרם של פרופ' יעקב פרנקל ופרופ' אסף רזין הפך ללהיט

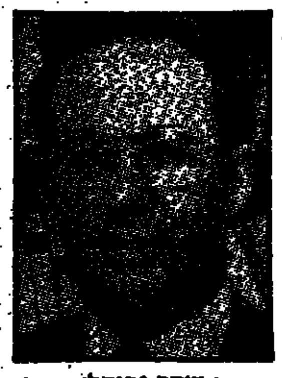

יעקב פרנקל: סיבה למסיבה

אסף רזין: הוצאות הספרים התחרו

ברונו: לא סובל ביקורת

זנבר: התקפה מ„יורש"

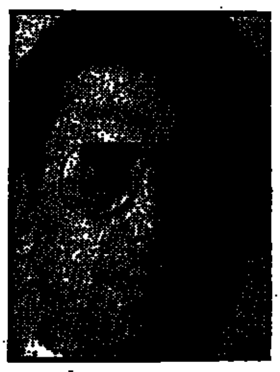

בועז: מאחורי הקלעים

לאור: מאשל לאוניברסיטה

בשבוע שעבר ערכו פרופ' אסף רזין ורעיתו שולה מסיבה לרגל הוצאת הספר המשותף לרזין ולפרופ' יעקב פרנקל „ECONOMY IN WORLD FISCAL POLICIES" בהוצאת אוניברסיטת M.I.T.

שתי ההוצאות האוניברסיטאיות המכובדות ביותר התחרו על הוצאת הספר, הארוורד ואם.אי.טי., האחרונה זכתה. הספר שהוצג בועידה השנתית של האגודה האמריקאית לכלכלה היה ללהיט. נקודת האיזון במכירת ספר כזה היא 1000 עותקים. מכירת 3000 עותקים נחשבת הצלחה גדולה. זו כנראה כבר מונחת בכיסם של המחברים.

בעולם שבו הכלכלה אינה מכירה בגבולות, יצירת גרעון או עודף תקציבי, הטלת מס או תשלום סובסידיה, במדינה אחת, יש לה השלכות על מה שקורה בשאר העולם. הספר מפתח את התאוריה של השפעת הגומלין של המדיניות הפסקלית בארצות שונות על הכלכלה העולמית.

פרופ' יעקב פרנקל, היועץ הכלכלי של קרן המטבע העולמית, שותף בתפקידו זה לתיאום המדיניות המוניטרית של „שבע הגדולות", שבע המדינות התעשייתיות הגדולות המתאמות ביניהן (לפעמים בהרכב של שלוש הגדולות או חמש הגדולות) את שערי המטבע. הוא נחשב למומחה בעולם בתחום ההיבטים המוניטרים של מסחר בינלאומי, מומחיות בלתי מעורערת שסייעה לו להתגבר על מגבלות היותו ישראלי, בדרכו לתפקיד הרם.

בכל השנים בהם היה פרופ' לכלכלה באוניברסיטת שיקגו שמר פרנקל על קשרים הדוקים עם הקהיליה הכלכלית האקדמית בארץ, ובמיוחד עם אוניברסיטת תל־אביב ועם בנק ישראל.

אף שתפקידו הנוכחי מחייבו לטיסות תכופות בין טוקיו לוושינגטון, בין אוטבה לבון, ובין רומא לפריז הוא מוצא זמן גם לישראל. הוא הגיע היישר ליום העיון על מדיניות מונטרית באוניברסיטת תל־אביב לשלושה ימים.

בין אלו שבאו לחגוג עם פרנקל ורזין ועם עורך הוצאת הספרים של אם.אי.טי. היו השר גד יעקבי, פרופ' יורם שפירא, פרופ' שלום אברבנאל, פרופ' חיים בן שחר, פרופ' אפרים צדקה, פרופ' איתן ששינסקי, ד"ר יורם פרי, אמנון נויבך, אמירה עופר ומנכ"ל משרד האוצר ויקטור מדינה.

מסקנות ועדת ששינסקי יפתיעו את שר האוצר

התארגנות „נפגעי ששינסקי" הטוענים כי הרפורמה הצפויה במס תטיב עם העשירים מצד אחד, והרציונל שמגבשים „פעילים" בבורסה נגד הטלת מס בורסה מצד שני, לא מאיטים ולא מאיצים את קצב עבודת ועדת ששנסקי. זו תגיש את מסקנותיה עם סיום עבודתה בעוד שבועות אחדים.

חברי הועדה הסכימו ביניהם כמעט מלכתחילה על רוב רובם של השינויים הנדרשים. במקצת הנושאים עליהם היו חילוקי דעות יופיעו בדו"ח הועדה הסתייגויות כמה חברים להמלצת הועדה. נושאים אלו אינם המהותיים.

נושא המס על הבורסה שנוי במחלוקת, אולם התפלגות הדעות אינה בהכרח חופפת את „הזהות" האידיאולוגית. דווקא חבר הועדה „המייצג" את קיסר חושש ממס על הבורסה, ואילו חבר אחר הקרוב יותר לשוק ההון ומעורה במתרחש בבורסה נוטה לתמוך בו.

כשיתפרסמו המלצות הועדה צפויה לשר האוצר הפתעה. יתברר לו כי הועדה לא היתה „חותמת גומי" לרפורמה „שלו", ולא ידרש מאמץ מיוחד „למצוא את ההבדלים".

דיון במדיניות מונטרית הפך לניגוח אישי

ארבעה נגידים, הנוכחי ושלשת קודמיו בתפקיד, הוזמנו ליום עיון על המדיניות המונטרית שיזמה הקרן למדיניות צבורית באוניברסיטת תל־אביב לזכר שר האוצר יהושע רבינוביץ.

פרופ' מיכאל ברונו הסביר את מדיניות שער החליפין שלו. לנגידים משה זנבר, ארנון גפני ומשה מנדלבאום היו השגות. זנבר וגפני במיוחד יעצו לברונו שלא לראות בהורדת האינפלציה חזות הכל, ולא לקבוע את שער החליפין הקבוע כעיקר שאין לסור ממנו ימין או שמאל.

פרופ' ברונו לא אהב את הביקורת. הוא הדהים את קהל הנוכחים כשהשיב לזנבר בחריפות שאינה מקובלת בכנסים מסוג זה. הנגיד התחמק מלהתייחס לגופן של ההשגות שהעלו זנבר על מדיניות בנק ישראל, שעיקרן כי האינפלציה מתגלגלת ביבוא, אך קבע שההישגים הכלכליים „בתקופתו" טובים מאלו ב„תקופת זנבר". זנבר ורבינוביץ, אגב, הלכו יד ביד במדיניות שהצליחה לרסן את האינפלציה, לצמצם פער במאזן תשלומים ולהגביר את הצמיחה זמן קצר לאחר מלחמת יום הכיפורים ומשבר האנרגיה הראשון. גם המנחה פרופ' אסף רזין זכה למקלחת, כשהנגיד מצטט לקט סלקטיבי מ„נבואותיו שהתבדו".

פרופ' רזין לקח את העניין בקלות, נמנע מלהשיב לברונו באותה מטבע וסיים את הכנס במילה דבדיחותא. זנבר, לעומתו, נעלב מ„אינלקטואלית", כהגדרתו, מרמת הטיעונים של „היורש". זנבר מדגיש כי אפילו בתחום ריסון האינפלציה שבו משתבח ברונו, עלו הישגיו היחסיים, הנמדדים באינפלציה הלא „מיובאת", דהיינו בפער בין האינפלציה בישראל לזו בארצות הסחר שלה, על אלו של ברונו.

התרוצצות של הרגע האחרון מאחורי הקלעים קדמה להסכם המושבים

לחתימה על הסדר המושבים ביום שלישי שעבר, ערב הגשת הצעת התקציב לוועדת הכספים, קדמה התרוצצות רבה. ביום שני בערב עדיין לא היה הממונה על התקציבים, דוד בועז, בטוח כי ההסכם אכן ייחתם. סגנו, עופר אדרמן סיפר לו באותו ערב כי עדיין יש היסוסים. בועז נסע בערב אל מנכ"ל משרד החקלאות אברהם בן מאיר וקיבל חתימתו. מנהל אגף כספים בסוכנות צבי ברק העביר משעת ערב מאוחרת חתימה בפקסימיליה.

בבקרו של יום שלישי התייצבו כל הנוגעים בדבר בחדרו של הממונה על התקציבים, ביניהם הבנקאים ריצרד ערמון מבנק הפועלים, שושנה וינשל מבנק לאומי וישראל ורויך מבנק החקלאות.

גם לאחר שההסכם נחתם, לאחר מסע שכנוע ושידול, דוד בועז אינו מסלה עצמו. החתימה על ההסכם היא תחילתו של התהליך ולא סופו, הוא אומר, והמבחן האמיתי הוא כמה מושבים יצטרפו וכיצד ישמר ההסכם, שבו פריסת ומחיקת חובות היא רק צד אחד של המטבע.

מיקי ערן – הממונה על ההסברה בבנק ישראל במקום רבוי

מנחם רבוי, ששימש בשלוש וחצי השנים האחרונות כממונה על ההסברה בבנק ישראל, פורש בימים אלה מתפקידו ועובר לשמש כדובר עירית ירושלים.

את רבוי תחליף מיקי ערן המשמשת כיום כיועצת לנגיד הבנק וממונה על הקשרים הבינלאומיים בבנק ישראל.

רבוי הוא חבר הנהלת הבנק השלישי הפורש מתפקידו בשנה האחרונה. קדמו לו מנהל מחלקת חוץ, ישראל איגרא ומנהל המחלקה המוניטרית, ויקטור מדינה.

אורי לאור מנכ"ל אוניברסיטת בן גוריון בנגב

הועד הפועל של אוניברסיטת בן גוריון בנגב אישר בימים אלה את מינויו של אורי לאור לתפקיד מנכ"ל האוניברסיטה. לאור, בן ה־46, מחליף את ישראל בן אמיתי, שימשיך לכהן כסגן נשיא המוסד האקדמי ויהיה אחראי על התכנון, הבינוי והפיתוח הפיסי.

אורי לאור, בעל תואר שני במינהל עסקים, היה בעבר סגן הממונה על התקציבים במשרד האוצר ואחראי על תחומי חברה ורווחה. במסגרת תפקיד זה היה מעורב ומעורה בעינייני ההשכלה הגבוהה. בן טיפל באופן שוטף בתקציבי האוניברסיטאות ותכניות הפיתוח שלהן וכן יצג את משרד האוצר בנושאי ההשכלה הגבוהה בועדות הכנסת וגם כלפי האוניברסיטאות.

לאור, שיכנס לתפקידו במחצית חודש אפריל השנה, שימש בעבר באגף התקציבים כאחראי לנושאי מסחר ותעשיה, אנרגיה והתעשיה הכימית הממשלתית. כיום משמש לאור כיו"ר הועד המנהל של 'אשל' האגודה לתכנון ולפיתוח שרותים למען הזקן, הפועלת בכל רחבי הארץ בשיתוף הג'וינט, משרדי הממשלה, רשויות מקומיות ומפעל הפיס.

וול סטריט / שולה פרומר

מבוכה ובלבול

המשקיע הקטן מדיר רגליו מהשוק

פעילות ה„טייק אובר" מכתיבה את קצבו של השוק. בורסה של שמועות סביב החברות המועמדות לרכישה ומיזוג, מפעילה את הדינמיקה של השוק בשבועות האחרונים. תופעה זו מקבלת צביון בולט בשוק אפור וחסר מגמה. הפעם נסוב העניין בעיקר סביב הסקטורים העוסקים בתיירות ותחבורה קמעוניות.

תחילת השבוע - בטון חיובי, עליות חזקות ומחזורים נכבדים. כך גם מסתמנת התופעה בסופו. אמצע השבוע יוצר ירידה של 35 נקודות, ירידה המוסברת לרוב כתופעה נלוית לעצבנות וחששות באשר לכיוון הכלכלה האמריקאית.

פרסומים כלכליים מעודדים מקשים את שיפור תדמית השוק בעיני המשקיע הממוצע המדיר רגליו לאחרונה מוול־סטריט:

- מדד המחירים לצרכן עולה בשיעור של 0.1% בדצמבר
- עלית התל"ג לרבעון החולף מסתכם בשיעור של 4.2% (שנתי) נתון חזק מהצפוי.
- עליה מפתיעה של 6.7% בהזמנות למוצרים בני קיימא לחודש החולף.
- ירידה של 16.2% בהתחלות בניה לחודש המדובר.

במצב כזה של בלבול ומבוכה מרבים הטכנאים והצרטיססים להכניס את השוק למסגרת פעילות מדד שתנוע בין 1850־1950, כלומר, טווח צר ביותר. האפשרות ששוק המניות יעבור את תחום ה־2000 אפשרית אך רבים מטילים בכך ספק. האפשרות שהמדד ינוע לכיוון נקודות המשבר של אוקטובר נראית מרובות יותר.

כך או כך המדד צבר השבוע עליה של כ־58 נקודות ונסגר ברמת 1958.22. מחזורים מבולבלים המותירים מבוכה רבה בקרב משקיעים וסוחרים המפנים בשלב זה עורף לשוק בגלל חרדות וחששות. הדאו ג'ונס ינוע ברמה מסוימת עד שיראה כי האינדיקציות המקובלות יתנו סימנים ברורים יותר.

כור זכה במכרזי צבא ארה"ב ב־7 מיל. דולר

קונצרן "כור" זכה בימים אלה במכרזים של צבא ארה"ב בהיקף כספי של 7 מיליון דולר. מדובר באספקת אביזרי תעופה, תיבות קשר וקסדות לשריונאים.

את העיסקה עבור כור ביצעה חברת "סולכור", באמצעות הסניף האמריקאי שלה בוושינגטון. מנכ"ל סולכור, יחיאל פרומר אומר, כי היצוא הישראלי לארה"ב באמצעות סולכור גדל בכ־4% והגיע ל־155 מיליון דולר.

שערי מטבע חוץ ביום 01.02.88

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	בנקנוטים – לאומי מכירה	בנקנוטים – הפועלים קניה	בנקנוטים – הפועלים מכירה	בנקנוטים – דיסקונט קניה	בנקנוטים – דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	העברות והמחאות – לאומי מכירה	העברות והמחאות – הפועלים קניה	העברות והמחאות – הפועלים מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט קניה	העברות והמחאות – דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5752	1.5948	1.5756	1.5953	1.5752	1.5950	1.5859
1 מארק גרמני	0.91	0.95	0.92	0.96	0.91	0.96	0.9301	0.9417	0.9332	0.9449	0.9307	0.9424	0.9376
1 ליש"ט	2.69	2.81	2.71	2.84	2.71	2.84	2.7605	2.7949	2.7613	2.7957	2.7644	2.7991	2.7815
1 פרנק צרפתי	0.27	0.28	0.26	0.28	0.27	0.28	0.2761	0.2795	0.2767	0.2802	0.2760	0.2795	0.2781
100 ינים יפאניים	1.19	1.25	1.20	1.26	1.20	1.26	1.2211	1.2363	1.2214	1.2367	1.2210	1.2364	1.2275
1 גולדן הולנדי	0.81	0.85	0.82	0.86	0.81	0.85	0.8297	0.8400	0.8310	0.8414	0.8290	0.8394	0.8349
1 פרנק שוויצרי	1.12	1.17	1.12	1.18	1.12	1.17	1.1414	1.1557	1.1423	1.1565	1.1397	1.1541	1.1480
1 כתר שוודי	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2599	0.2632	0.2599	0.2631	0.2599	0.2631	0.2615
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.26	0.2462	0.2492	0.2462	0.2492	0.2461	0.2492	0.2478
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2434	0.2464	0.2433	0.2464	0.2433	0.2463	0.2449
1 מארק פיני	0.37	0.39	0.37	0.39	0.37	0.40	0.3833	0.3880	0.3831	0.3879	0.3830	0.3878	0.3857
1 דולר קנדי	1.21	1.26	1.21	1.27	1.21	1.27	1.2345	1.2498	1.2343	1.2497	1.2336	1.2492	1.2458
1 דולר אוסטרלי	1.04	1.14	1.08	1.16	1.08	1.16	1.1152	1.1291	1.1163	1.1303	1.1144	1.1284	1.1245
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.47	0.80	0.50	0.70	0.7915	0.8014	0.7902	0.8001	0.7886	0.7986	0.7956
10 פרנקים בלגיים	0.44	0.46	0.43	0.46	0.43	0.46	0.4452	0.4508	0.4458	0.4514	0.4464	0.4520	0.4489
10 שילינגים אוסטריים	1.30	1.35	1.30	1.36	1.30	1.37	1.3248	1.3413	1.3249	1.3414	1.3270	1.3437	1.3335
1000 לירטות איטלקיות	1.23	1.30	1.24	1.32	1.24	1.33	1.2662	1.2820	1.2681	1.2839	1.2679	1.2858	1.2741
1 „סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.9233	1.9475	1.9227	1.9467	—	—	1.9361
1 דינר ירדני	4.30	4.57	4.36	4.64	4.47	4.78	—	—	—	—	—	—	4.5515
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.02	0.03	—	—	—	—	—	—	0.0320
1 לירה מצרית	0.65	0.69	0.63	0.67	0.65	0.71	—	—	—	—	—	—	0.6740

מכבי ת"א: מצבון נפתחה הרעה

הפסד ראשון העונה לאלופה ■ המשחק בחולון הופסק ■ היפה של מכבי ■ ר"ג ניצחה בנתניה

מאת משה כהן

גם מכבי ת"א בפסגתה. האלופה הנצחית של הכדורסל הישראלי הפסידה אמש במשחק הלוקי ע"י הפועל גליל־עליון, הפסדה של מכבי היתה שיא להמשך ביממה מרתק, שהתנהלה בתחילתה חלקית עם גליל העליון.

הניצחון של קבוצת גליל הוכיחו כי בספורט הכל אפשרי וזכו בניצחון המפתיע. אומנם מכבי נוצחה, אבל אסור להסיק מכך מסקנות קיצוניות, למשחק של רלף קליין עוזר צוות שחקנים מעולה, שיצליח כנראה להתגבר על הקשיים. בנתניה, ראוים שחקני הגליל ואוהדיהם המהדרים לכל ההתפארות האפשריות. בנוסף להם לקרן זוית את את ניצחון החוץ המפתיע של מכבי ר"ג על אליצור נתניה. הרמת־גנים הכניסו למעשה את ההתמודדות במשחק הגמר־סל והצביקה שחף מצפה עדיין בלאה רבה בעד ההלוויה.

ביולי ייכנסו הרבה לספר את מצבה הרעוע בהתחלה המוצעת של הפסלה, אליצור רבה ביכולת ביטנית וזכה בניצחון בערה. הדבר הכביד את מצב הבינה־ל״ם שוקיים לבנה גדושה של מזל כדי להנצל בירידה.

מזג האויר הסוער בכעס גרם לביטול המשחק בערד ובחולון הוא גרם להפסקה יסודית. הפסקת החשמל כם חילצה את הפועל ירושלים מתבוסה הצבית של ירדן קשה.

מכבי חיפה נהנתה בכזל חכיתה בשנית הסיום בנצחון יוקרתי ב"דרבי" החיפאי. הנצחון עשוי להכניס למכבים את השתתפותם במשחקי הגמר־סל ולהפועל הפועל מצפים עוד ימים קשים עד לסיום העונה.

הפועל ת"א ניתנה למעשה מחופשה מול קבוצתה המפוחדת מכבי נתניה, שמוריה את הרקע של הליגה הכרותקת ביותר בשנים האחרונות.

הטבלה הלאומית

	הקבוצה	מש'	נצ'	הפ'	סלים	נק'
1.	מכבי ת"א	15	14	1	1263:1464	29
2.	הפועל ת"א	15	12	3	1235:1421	27
3.	גליל עליון	15	10	5	1188:1309	25
4.	הפועל חולון	14	10	4	1119:1245	24
5.	מכבי ר"ג	15	9	6	1376:1502	24
6.	אליצור נתניה	15	8	7	1319:1322	23
7.	מכבי חיפה	15	7	8	1507:1464	22
8.	אליצור רמלה	15	7	8	1260:1250	22
9.	הפועל חיפה	15	5	10	1342:1309	20
10.	הפועל ים	14	4	10	1254:1166	18
11.	בית"ר ת"א	15	3	12	1499:1310	18
12.	מכבי נתניה	15	0	15	1401:1097	15

גליל־עליון 99 (46)
מכבי ת"א 85 (49)

השופטים: עופר פליישר
המאמן: פיני גרשון
שופטים: דני הרכבי
צופים: 1500
אולם: בית ציפורי
גליל־עליון: ליף 27, פרימן 24, פליישר 16, הנפלד 15, הדרמן 12, ברקעקר 3, מטלון 2.
מכבי ת"א: ג'מבצ'י 28, מאגי 22, בארלו 20, סיטס 8, דניאל 4, ברקוביץ 3.

מכבי ר"ג 92 (40)
אל. נתניה 80 (48)

המצטיין: הרולד קלינג
המאמן: אריה נורך
שופטים: אליעזר ואבי־עיף
צופים: 400
אולם: נתניה
★ מכבי ר"ג: קלינג 21, מאיר 20, קילר 16, רבליס 13, בינו 12, אורדיני 10.
★ אליצור נתניה: לוקאס 23, רייכמן 16, גברסון 15, באלוביק 13, גורן 7, פייר 3, ברחה 2.

הפ' ת"א 93 (48)
מכ. נתניה 62 (27)

המצטיין: יהודה אריליך
המאמן: האחים לאמפך
שופטים: שגב וגליל
צופים: 300
אולם: אוסישקין
★ הפועל ת"א: אבסלם 14, דלול 14, ארליך 13, זלוטיקמן 12, סאונס 9, איימוס 8, ברסר 8, פריטמן 7, לאמפך 5, בנטל 3.
★ מכבי נתניה: בלאה 17, רוס 17, שלכטר 14, ריישר 8, עבר 3, רייס 3.

מכבי חיפה 74 (42)
הפועל חיפה 71 (39)

המצטיין: עדי גורדון
המאמן: אבנר שפירא
שופטים: זיידנברג ופרידר
צופים: 3000
אולם: רוממה
מכבי חיפה: פלאוארס 18, סטיבנסון 17, גורדון 16, בניון 11, ספע 7, רוזנברג 3, אופיר 2.
הפועל חיפה: יוסטן 26, יוברס 17, הלס 8, סטיבנס 8, גודס 7, קסקי 5.

אל. רמלה 107 (46)
בית"ר ת"א 95 (47)

המצטיין: שמואל גנדלמן
המאמן: עופר יעקבי
שופטים: קפוגר ועמית
צופים: 600
אולם: עוד
★ אליצור רמלה: גנדלמן 28, ויליאמס 16, רמון 14, מנו 14, בדילי 13, סלמן 9.
★ בית"ר ת"א: סמפסון 32, בורד 28, מוסקוביץ 14, קולאס 8, גינצבורג 6, יעקובי 5, האוזר 1.

כוכב המחזור

עופר פליישר

הענק הלבן תגלית כדורסלבן של הפועל גליל־עליון הוכיח אמש גם, לראשי מכבי ת"א כה הוא שנה. פליישר, ביכולת מעולה הצליח לשתק כליל את קן בארלו וקורן מאגי ולסלול ללא עוררין מתחת לסלים. אין ספק, כי פליישר ראוי ערכה לתואר; תגלית העונה.

החמישייה

עדי גורדון (מ. חיפה)
ויין פרימן (ה. גליל)
עופר פליישר (ה. גליל)
הארולד קלינג (מ. ר"ג)
שמואל גנדלמן (א. רמלה)

במחזור הבא

מכבי נתניה – גליל
מכבי ת"א – חולון
ירושלים – מ. חיפה
ה. חיפה – א. נתניה
מ. ר"ג – בית"ר ת"א
א. רמלה – ה. ת"א

מלך הסלים

1.	סמפסון (ב. ת"א)	363
2.	יוסטן (ה. חיפה)	315
3.	סאונס (ה. ת"א)	300
4.	ליף (גליל־עליון)	296
5.	בניון (מ. חיפה)	284

המשחק המרכזי

פליישר: יותר ריבאונדים מאשר מאגי ובארלו ביחד

מאת נירית דותן

האם נפתחה דרעה על מכבי ת"א מהמבינו? את זה נראה בהמשך. ביניהם, נחלה אמש האלופה הנצחית של הכדורסל הישראלי את אחת מההתבוסות המבישות בתולדותיה. הפועל גליל־עליון ניצחה שיא זכתה בנצחון מוחץ – 85:99 (49:45).

אמש התברר שוב, כי שחקני מכבי מתקשים במשחק איטי ומבוקר. רלף קליין שיתף במרבית דקות המשחק ארבעה גבוהים גרם לבלבול רב בשורות המכבים והקל את המלאכה על הגליל.

הדבר אינו צריך להמעיט מהישג הנפלא של הגליל, שנהנתה מיכולת מעולה של עופר פליישר מתחת לסלים. פליישר שיתק את בארלו החלש וקלט 14 כדורים חוזרים לעומת מאגי (5) ובארלו (6). גם ויין פרימן שיגע את מכבי. ליף קלע את מירב הנקודות, הנפלד וברדעקר שיתקו במחצית השניה את ג'מבצ'י ומרטין נלחם כארי מתחת לסלים.

מכבי הציגה משחק חלש. ג'מבצ'י הוהים בפתיחה, כשקלע את כל 20 הנקודות הראשונות לקבוצתו, אבל בהמשך נעלם. ברקוביץ לא שותף בספיק.

פתיחת המשחק לא רמזה על ההפתעה. קרוב לתום המחצית הצליחה, אמנם, הגליל להשוות (44:44), אבל הסוף היה של מכבי – 46:49.

גם בפתיחת המחצית השניה המשיכו המכבים להחזיק ברסן המשחק, אבל החל מהדקה ה־25 נכלו שחקני הגליל את היוזמה. הם הוליכו עד הדקה ה־35 ביתרון קל. בדקות הסיום הם נכנסו לאקסטזה ובמשחק נפלא הצליחו למוטט את המכבים הגאים.

אקסטזה בגליל

מאת נירית דותן

מזג האויר הסוער לא מנע אמש מאלפי אוהדיה הקנאים של הפועל גליל־עליון להכנס לאקסטזות שמחה. הם כמעט השתוללו וקשה היה שלא להתרגש מהמראות באולם בית־ציפורי.

אוהדי הגליל כנראה ש"הריחו" את ההפתעה, שכן לראשונה מזה שנים נדחסו לאולם צר הכניסה יותר מ־1500 צופים. רלף קליין המכיא בתום המשחק לשחקני הגליל: "הם שיחקו מצויין ואי־אפשר היה לעצור הקבוצה הזאת. נאלצתי לשחק עם ארבעה שחקנים גבוהים והדבר פגע במהירות שלנו".

וויין פרימן הזכיר לכולם את הכשרתו לנצח את מכבי ת"א בכפר בלעדי המאמן. מולי קצורין התקשה להאמין גם לאחר הסיום שקבוצתו אכן הביסה את מכבי.

"משחק אימון" לספסל של הפועל

מאת מאיר לוי

בת"א היו מרוצים שהקבוצה כנתניה התייצבה באולם, כדי שאפשר יהיה לערוך "משחק אימון". המאמן משה ויינקרנץ יכול היה לשתף את הצעירים, שאינם זוכים לדקות משחק רבות.

בכבלת קולעי הנקודות תבצאו בין הבולטים את אבסלם (14) וארליך (13). נתניה, עם הכלים שלרשותה, ניסתה להשוות את המשחק כדי לא לספוג מפלה, אך החזיקה מעמד רק עד הדקה ה־10 (24:13). בדקה ה־24 יצרה כבר הפועל את הפער הסופי (31:60) ובהמשך הפך המגרש לתהלת רבבה.

ר"ג מתעוררת רק במחצית השניה

מאת דוד בכר

מי יצליח לעצור את הארולד קלינג? שאלו אמש בעיר הוהמוניה. הדימונאה שחום הענק של מכבי ר"ג הוליך את הכביר השאפתנים לנצחון מוחץ על קבוצתה הותיקה של אליצור נתניה – 80:92 (48:40).

קשה להבין את הניכיו של צבי שרף, שהרדרדו דווקא אחרי שהכניס את ריאל מדריד בביתה. עם אמש סבלו הנתניתים מחוסר יציבות. לצד בהבית ראשונה טובה, בראשות פיל לוקאס, הם נילו הרבה בלתי ביבנת במחצית השניה ולבעיטה. הענקיץ את הנצחון לרמת־גנים על בגם של בכף.

גנדלמן שיקע את בית"ר ת"א ב"בוץ"

מאת יובל קרני

השבוע בית"ר ת"א שקעה אמש עמוק בתחתית הטבלה, שחקני אליצור רמלה היו הטובים לא גבוהים בהתבצבות המשחק ולא התחשבו בנצחון של ריבוגם וזכו בערך בנצחון בתוצאה 95:107 (47:46).

בהמשך דקות רבות נרשמה היה שהמשחק לא יערך. הפסקת החשמל בעיבבה ניסה ההסבה מוחלטת באולם "אלון" בערה. רק תושייתם של עובדי התמעבה המקומית הביאו לאולם גנרטורים אפשרה את קיום המשחק.

בסוף המשחק היה ללא ספק שמואל גנדלמן. שרצץ במשחק היה הגיבור העיקרי לנצחון הרמלה. גם לאחר בדיקות של הדיו הטוב בנצחון הכרזו. בזינון שכניסתו המשחק הביאה למכבה. לעוברתם המתפק ה"אם הקבוצים", ארל ויליאמס ביכולת טובה.

להפועל חיפה מנהג קבוע: הפסד בשניה האחרונה בכל שבוע

מאת יצחק צ'יבין

הכל שבמשחקי הכדורסל לא נשתתפו 95 דקות, מרגישים בהפועל חיפה. אמש שוב נוצחה הקבוצה השאפתנית הזו בשניה הסיום, הפעם ב"דרבי" של עיר הכרמל ע"י מכבי – 71:74 (42:39).

בכל דקות המשחק עבר היתרון מקבוצה לקבוצה. בדקות הסיום קם הקהל על רגליו. בדקה ה־38 הורה לוח התוצאות על 71:71. שתי הקבוצות איבדו שלוש פעמים את הכדור. בסופו של דבר יצאו שחקני מכבי להתקפה האחרונה במשחק ובשניותיו שתי שניות לסיום התרומם עדי גורדון בדרום וקלע את כל הנצחון. כמעט לחזור לרקע ידוע בעד הכביל. לפני פתיחת המשחק להקהל ראש העיר אריה גוראל את ידי השחקנים הצופים ערכו לו קבלת פנים נלהבת.

האולם בחולון נכנע למזג האויר החורפי

מאת אבי ויינרמן

מזג האויר הסוער גבר אמש על קבוצות הפועל חולון והפועל ירושלים. הפסקת חשמל בהפסקת איחבה את השופטים להפסיק את המשחק בדקה ה־36.

זריקת חוץ | ברוך שיינברג

שלך: פסילת הכדורמים בגלל סיבות מקצועיות

יו"ר ההתאחדות לספורט, עמי שלף, לא רואה עין בעין את הטענות שהעלתי בנדור זה תחת הכותרת "הכדורמים מוכן ביולי לאוסטרליה" וקובע להלן במכתב למערכת, כי ההחלטה על אי־השתתפות נבחרת הכדורמים בטורניר הקדם־אולימפי נתקבלה מטעמים מקצועיים טהורים.

רשות הדיבור ליו"ר ההתאחדות לספורט:

1. נבחרת הכדורמים הפסה ב־1986, באליפות העולם, את המקום ה־15 והאחרון, לראבוני הרב חלק במשחקה הסתיימו בתבוסה צורבת.

2. לטורניר הקדם אולימפי, אשר ייערך באוסטרליה, נרשמו 16 מדינות. לפי המבנה בתוכן הספורט בעבר (ע"י כמה כהן ותבבנת), נגד אחת מהן יצאנו בתוצאת תיקו. נגד ארבע כהן; פולין, רומניה, מקסיקו ובולגריה לא שיחקנו וקשה מאוד להניה שנגבור עליהן, ורה בלשון המעטה, נגד שלוש בהן גואם, בירידלנד והצדדים יש לנו סיכוי טוב מאוד לנצח. רק חמש מתוך 16 המדינות תזכנה בכרטיס השתתפות לאולימפיאדה.

3. הרכב נבחרת ישראל בשלוש השנים האחרונות אינו מורה על שינוי כלשהו ברמת השחקנים הנבחרת.

4. נבחרות ישראל זכתה בשנים האחרונות בהישגים נאים בטורניר "שבע האומות". אף אחת מהנבחרות המשתתפות בטורניר הנ"ל לא תשתתף בטורניר הקדם אולימפי באוסטרליה; וספרד אשר נכלה בעבר חלק בטורניר הנ"ל – פרשה בגלל רמתו הנבוהה.

אני מניח שעובדות אלה ואחרות לא נעלמו מבוחר הכדורמים שלנו. הסיכוי, לכן, ליטול את אחד מחמשת המקומות הראשונים, נראה בעיניו כבלתי סביר לחלוטין, ולכן החליט מועצת הספורט לא להשתתף בטורניר הקדם אולימפי מטעמים מקצועיים טהורים בלבד.

"רצוי היה שגם ענפים אחרים יתנו משיקול דעת לפני כעסה ולא בדיעבד, לאחר כשלונות ומפלה צורבת והביקורת הציבורית בצידן.

כדינות גדולות ועשירות באתנו החליטו לא להשתתף בטורניר הקדם אולימפי, אם מטעמים מקצועיים ואם מטעמים כספיים, ואל לנו להלין.

באמנים מהרל הובאו לשורות הכדורים. הנבחרת וכתה בתנאי איכון מובים והשתתפה באליפויות עולם (אקוודור, ספרד), נהנתה במקרים רבים מזכויות, אשר לא עמדו תמיד ביחס לגודל הענף ורמתו וכה קורה התוצאות... ענין אי־אפשר להתעלם.

במשך לדאוג לפיתוח ענף הכדורמים וענפים אחרים, להתחיל ההתשתית, קידום המאמנים, הכנת תוכניות לסגלים הצעירים ובעיקר נוכה אולי לתוצאות טובות יותר.

מטה אשר ואתא במוקד הכדורעף

מאת אבי פלד

המשחק בין המוליכה, הפועל מטה־אשר לסגנית הפועל קרית־אתא יעמוד הערב במוקד משחקי המחזור ה־21 בליגה הלאומית בכדורעף.

כדורעף

המשחק יהווה הכנה טובה לשתי הקבוצות לקראת המפגשים המכריעים ביניהן בגמר גביע המדינה ובמשחקי הפליי־אוף.

יתר המשחקים: מכבי פ"ת – הפועל המעפיל, הפועל איחוד עירון – הפועל כפר־סבא; רמת השרון – מכבי חיפה, הפועל רמת־אביב – הפועל בת־ים וכסבינר להירנכקיה הפועל העוגן – הפועל סורה.

ניר ורן שר־טל – כתר במים

עם תואר אלופי העולם עולים האחים שר־טל "כתה" לדגם 470

מאת ברוך דגון

אל כריאומווירט הסייס, המנהל מאבק הדרך על הכרטיס האולימפי היחיד בדגם 470, תצטרף מהיום צלע רביעית – האחים ניר ורן שר־טל. אלופי העולם הטריים לנוער בדגם 420 נוטשים את הסירה "הקצרה" ומצטרפים לשיום האולימפי.

העיתוי של המעבר ל־470 הוא אידיאלי. אף שהשינוי תוכנן עלידם מראש, הוא נראה דראמטי, מעניין יותר, לאחר הזכיה שלהם בתואר העולמי. איזה סיום הולם לפרק בקריירה הספורטיבית של האחים מבת־ים. המהפך אינו מתבטא רק בהוספת הצי מטר לאורך הסירה, אלא בזינוק מסירת נוער לסירה אולימפית. ל"אבים" הוותיקים שמסון ברוקמן ואיתן פרידלנדר ולשני צמדי האחים טורסון ועזרא מצטרף, איפוא, "קשר משפחתי" נוסף כדי לעבות את הצי ולהמריץ את ההתמודדות בדגם היוקרתי ביותר בשייט הישראלי.

המעבר של האחים שר־טל לצי האולימפי הוא טבעי. זהו השלב הקלישי במסלול הכשרה ארוך, שנועד להעלות אותם שלב אחר שלב למדרגה בין־לאומית גבוהה. הזינוק היה בגיל 9־7 בדגם 350 והקפיצה כעבור כמה שנים ל־420 היתה מרוחקת־לכת, דראסטית, כמו העליה שלהם עתה ל־470.

את המסלול הזה עברו גם שלושת הזוגות האולימפיים. האחים שר־טל צעירים. איפוא, במסלול בטוח. בעניין ההישג העולמי של צמד מהווה ה"קול" מהשנים מהדוקים־פרידלנדר, ואחרי זה, שכל אחד מהם בכל בתורו את התואר. בחוכמת השייט הישראלית יודעים את המינון הבכון ליצור אלופים. התואר של שר־טל מצטרף לשורה ארוכה של תארים אירופיים ועולמיים של השייט הישראלי, שנכבשו בשני העשורים האחרונים. לשייטים הצעירים היה, איפוא, מודל לחיקוי.

ניר, חייל בן 19, ורן, תלמיד בן 17, מתאימים זה לזה כמו כפפה ליד. התיאום העיוור ביניהם וקשר הדם הופכים אותם ואת סירתם למכונה משומנת היטב. השייט, התלוי במידה רבה בתנאי ים משתנים, דורש לא רק ידע מקצועי רחב של כל חוליה בצוות, אלא יכולת "להיות גוף אחד". כבר עשר שנים מבלים האחים שר־טל זה ליד זה על הסירה ועל החוף, חיים תושבים ים גם ביבשה. "כל החיים בבית סובבים סביב שגעון השייט של הבנים. בכל שבת אנו נפגשים, כמובן, בחוף", אומר האב.

המשפחה היתה שותפה מלאה גם להחלטה של האחים לוותר על מסגרת לימודים מסודרת ולהעדיף את השייט. ניר סיים מגמות בגרות חיצוניות ורן יורה־יהחיק אחריו. לא ניתן לשלב חודשים ארוכים של תחרויות ואימונים בארץ ובחו"ל עם מסגרת לימודים סדירה. "עכשיו הזמן לשוט ולהגיע להישגים. ללמוד נוכל גם מאוחר יותר", אמרו האחים במשפחה, אומר האב, הסלימו עם העובדה.

כן, ניר ורן הם מקצועני ספורט אמיתיים. מתאמנים שלוש פעמים בשבוע בתקופת רגיעה מתחרויות ועוברים לתפרים יומיומי לפני מבחנים חשובים. עוסקים לא רק בביוזס הסירה על־פני המים אלא משלימים בלימודי תיאוריה, עוסקים בתיכנון השיוטים ובטאקטיקה. המטרה שלהם היא להפיק מהסירה שלהם את מלוא התפוקה. הגלומה בה, ולהתגבר קדימה.

רשימת הישגיהם שלהם מרשימה: אחבע שנים מציפות אלופי ישראל מדגם 350; שלוש שנים ברציפות אלופים ב־420, אלופי אירופה לנוער לפני שלוש שנים ואשתקד, בעלי מדליות ארד באותה אליפות. בשנה שעברה הם דורגו במקום השישי באליפות העולם לבוגרים. באוסטרליה, בשבוע שעבר, סיימו במקום השמיני. אבא שר־טל: "רוב השייטים שינעו את הסירות שלהם לאוסטרליה ועברו אימונים מוקדמים על מסלול האליפות. ניר ורן הגיעו רק שעות ספורות לפני הזינוק והתקשו להיכנס לתלם. באליפות העולם לנוער, שנערכה לאחר מכן, קיבלו כל השייטים סירה זהה. בתנאים שווים בלטו הידע הערני, התיאום והנחישות של הבנים".

היום, לאחר שינוחו מהמסע המפרך, יגשו ניר ורן לאבזר סירה חדשה באורך 4.70 מ'. בעוד כמה ימים הם ישוטו־יתחרו מול "שלישיית מיאולי". יוזה "פייט" חזק במים. ניר ורן מוכנים לאתגר הזה.

ראש העיר בת־ים הקביל אמש את פני אלופי העולם

מאת שמואל קליגר

כדאי היה להמתין אמש במזג אויר סוער לאחים שנטל ששבו לארץ לאחר זכייתם באליפות העולם לנוער בשייט מפרשיות מדגם 420.

הזכיה לא גרמה לאחים הצנועים להסתחרר. הם שמרו על צניעות רבה ונדמה היה, כי הם לא מבינים על מה המהומה סביבם. אישים רבים בראשותו של ראש עיריית בת־ים, אהוד קנבון באו להקביל את פני אלופי העולם הצעירים.

הם הדגישו, כי הם לא הופתעו מזכייתם כבכורה וההכנות הטובות במועדון זבולון בת־ים עשו את שלהם. האחים שנטל נואר שותפים לבחי ממשכש כאשכואלינט...

בורר יכריע מעמד השחקנים

נציגי ארגון שחקני הכדורגל קיבלו את הצעתו של מנכ"ל הביטוח הלאומי, מרדכי צפרי, להעביר להכרעת בורר את נושא מעמד הכדורגלנים.

"אדומי העור" כבשו את אמריקה

וושינגטון רדסקינס הביסה אתמול לפנות בוקר את דנוור ברונקוס 10:42 ב"סופרבול", שנערך בסאן־דיגו לעיני 75,000 צופים ומליונים שצפו בשידור הישיר. דנוור הוליכה 0:10 בראשות הקווטרבק ג'ון אלווי (מימין), אך הקווטרבק שחום העור של הרדסקינס, דאג ויליאמס (משמאל), דאג למהפך ולנצחון שיא בגמר

אוחנה עדיין בספק למסע לאוקיאניה

אך אמש הוא הגיע לקראת רומניה ■ מיה"ק: הוא יכול לשחק בליברפול

מאת שמואל קליגר

אלי אוחנה שהגיע אמש במשך שעה ארוכה את גמל התעופה "בן־גוריון". כבאו גרם להסטוריה של עשרות עתונאים, צלמים ועובדי השדה. אוחנה הגיע לארץ ביום הלוהט ה־24 כדי ליטול חלק מחר במשחק הבין־ארצי מול רומניה.

אוחנה מהוזה ללא ספק "חיה תקשורתית". רק כך ניתן להסביר את הפאניקה סביבו. מה שהוא לא יעשה יחשב לו לזכות. כך למשל איש לא בא אליו בטענות על אי־בואו כשבוע שעבר למשחק מול צרפת. אוחנה לא ניסה להמציא תירוצים: "רוני רוזנטל הגיע לארץ ללא רשות והודח מההרכב. אני שחקן מקצועני ומקבל הוראות ממכלך". אוחנה ציין, כי הוא לא יגיע למשחקים הבין־ארציים מול פולין ואנגליה. גם לגבי השתתפותו במשחקי אוקיאניה הוא הביע ספק, "הכל תלוי במכלן ובהתאוראות".

אוחנה הביע סיפוק מיכולתו במכלן והדגיש, שואת תנות מעבר עבורו. בעקבות דבריו של מליינקו מיה"ק, כי אוחנה יכול לשחק גם בליברפול הוא ניסה בניגוד ליהירותו להצטנע: "עובדה שליברפול מסתדרת גם בלי אוחנה".

ובריז' לא אישרה לרוזנטל לבוא

מיה"ק: רוני ראוי לפרס ולא לעונש

מאת שמואל קליגר

רוני רוזנטל לא הגיע אתמול לישראל ולא יופיע מחר בזמן ההתקפה של הנבחרת במולדת מול רומניה בחיפה. הכדורגלן, שהתפרע בהגיעו למשחק עם צרפת בשבוע שעבר, נענש בידי מאמן בריז' והושעה עקב כך מההרכב הראשון. כן התבשר, כי ימנע שיתתפו גם במשחקים הבאים של ישראל עם פולין ואנגליה.

אמר אתמול בתגובה המאמן מיה"ק: "המאמן הבלגי טעה. הוא לא נקט כלפי רוזנטל צעד נכון. רוני ראוי לפרס על מעשהו ולא לעונש. הוא הפגין ספורטיביות ואנושיות בעצם בואו לכאן, וחשוב. היה שהמאמן שלו יעריך זאת. רוזנטל שיחק בשביל בדינתו וזו צריכה להיות שאיפת כל מאמן. אני מאמין, כי אם אין לו מקום בבריז' יהיה לו מקום בכל קבוצה אירופית אחרת".

לעומת זה, לא הסך המאמן שבחים מאלי אוחנה, שישתתף מחר במשחק: "אוחנה הוא שחקן ברמה אירופית גבוהה. יש לו מקום בכל קבוצת צמרת באירופה, אם זו ליברפול או ריאל מאדריד". הוא הצר על כך, שמסיבות שונות לא קרה אפילו פעם במשחקי המבחן, שלושת הבין־לאומיים אוחנה, רוזנטל ואבי כהן יצוותו יחדיו וזה פוגע בהכנות לאוקיאניה.

מלמיליאן חלה וספק אם ישחק מול רומניה

מאת שמואל קליגר

באימון השבועי הראשון לקראת רומניה השתתפו אתמול 19 כדורגלנים. הקפטן אורי מלמיליאן לא התאמן לאחר ששוחרר בכבנות הרופא. טרם ברור, אם אורי יוכל ליטול חלק במשחק מול רומניה.

המאמן הודיע, כי לאימון היום יוזמנו כל הכדורגלנים, שהשתתפו אתמול באימון, למעט יעקב שוורץ ששוחרר. במקומו ישתתף בארימון אלי אוחנה. הוא מסר, כי הכנות הנבחרת "יפסנו" בעשרות הימים הקרובים. "להילוך, גבוה", כאשר נתמודד עם 3 נבחרות אירופיות ב־3 ימים.

נוסף למשחק מול רומניה תשחק נבחרת המשנה של ישראל משחק נגד הפולנים ביום ג' הבא. המשחק יהיה בכפר־סבא ויקרם ביום אחד למשחק הרשמי של בין הנבחרות הלאומיות. המשחק האחרון יהיה נגד אנגליה בעוד שבועיים, "אם נקבל תמונה כללית על מצב הנבחרת", דברי המאמן.

צפוי, כי למשחק נגד רומניה יתייצב אותו הרכב, שהופיע מול צרפת. השינוי הבולט יהיה בהצבתו של אוחנה בחוד במקומו של רוזנטל. מהרכז של אבי כהן (הסקוטי) ימולא ע"י פרסלר בעוד שפביאן יופיע בשער במקומו של אבי חוד הפצוע.

במשחק נגד פולין בכפ"ס ינוסו מספר שחקנים צעירים ובהם ניר לוין וקובי סגל, שטרם קיבלו את ההזדמנות שלהם במשחקי ההכנה הרישמיים. בזמנו התעקפה במשחק זה יופיע אלי ודריקה, שהמאמן הלך לו שבחים על הופעתו בדרבי בשבת.

אגב, הפולנים יביעו לישראל עם נבחרת אשר בת 18 שחקנים (ולא כפי שפורסם כאילו יבואו עם 3 שחקנים בגבסכם).

המאמן המציא להיסורב שלושתיים על שער הכבוגה במרץ קבוצת ק.פ.ר בליגה האנגלית, אך אי־אפשר היה להציל ממנו אם פיגור הוא מועמד ודש לאוקיאניה.

הוא הבחיש כאילו יש ברצונו להביא לשינויי תפקוד של שחקנים, כמו הצבתו של משה סיני כמגן שמאלי אך – שלום תקוה בחוליה האחורית.

מיה"ק סיפר, כי יש לו קשרים הבותתים עם מאמן היגבו זגרב היוגוסלאבית, העומדת להתמודד מחר עם אוסטרליה, ואף ידע לנקוב בשמה: מירוסלב בלזביץ. מיה"ק גילה, כי הוא עומד לקבל ממנו את כל האינפורמציה העדכנית על נבחרתו של פרנק ארזק.

אנגליה

בגביע: ארסנל מול יונייטד

בהגרלת משחקי שמינית־גמר הגביע האנגלי נקבע, כי במשחקים, שייערכו ב־20 בפברואר, תארח ארסנל את מנצ'סטר יונייטד. בליברפול עשוי להיערך מאבק "דרבי" אם תשכיל אברטון לגבור במשחק חוזר על מידלסבורו.

קבוצתו של דוד פיזנטי, ק.פ.ר, תארח את לוטון ורימבלדון תתמודד עם ניוקאסל. שאר המשחקים: ברמינגהאם – נוטינגהאם; בלקפול או מנצ'סטר סיטי – פלימות; אוקספורד או ספילד יונייטד – ברדפורד; פורטסייל – ווטפורד.

תוניסיה לגמר בסיאול

נבחרת הכדורגל של תוניסיה הבטיחה את השתתפותה בטורניר האולימפי בסיאול לאחר שסיימה את משחקה עם מרוקו בתיקו 2:2. תוניסיה ניצחה במשחק הראשון 0:1.

נבחרת זאמביה נוצחה, אמנם, באקרה ע"י גאנה 2:1, אך עלתה לסיאול בזכות נצחונה הביתי 0:2. עולה שלישית היא נבחרת ניגריה, שגברה 0:2 על אלג'יריה בתום הארכה. במשחק הראשון ניצחה אלג'יריה 0:1.

התפטר נשיא ברצלונה

נשיא מועדון הכדורגל של ברצלונה, לואיס נונז, התפטר מתפקידו על רקע כשלונות הקבוצה. התפטרות נונז נבעה במידה רבה מלחץ אוהדי הקבוצה.

הפולנים הגיעו רק עם 3 "מקסיקנים"

מאת ק. שמואל

נבחרת פולין הגיעה אמש ללא כוכבי מקסיקו, כולל זבגנייב בוניק, ולאחר פגרת החורף, כדי לקיים בארץ מחנה אימון ולהתמודד מול נבחרות רומניה וישראל במטרה להתכונן לטורניר קדם גביע העולם.

הפולנים לא הסתירו את בעיית נהירת כוכביהם למועדוני כדורגל במערב אירופה, אבל הם ציינו כי אין ביכולתם לעצור את התופעה.

אמש הגיעו רק שלושה משחקני סגל מקסיקו: קוביצקי, אורבאן וטרסביץ. יתכן שאחד מכוכבי הקבוצה, קוגבסקי, יגיע בימים הקרובים לארץ. הם שמעו על נבחרת ישראל וידעו היטב על משחקה הטוב מול צרפת. הם התחמקו באלגנטיות מהשאלה האם ישראל ראויה להשתלב באירופה. "באנו לשחק כדורגל ולא לדבר על פוליטיקה", הם השיבו בחיוך.

גם הרומנים באו עם הרכב צעיר

מאת ק. שמואל

הרומנים הגיעו אמש ללא שחקני האלופה, סטיאווה בוקרשט. בהרכב הרומני שרדו שלושה שחקנים מההרכב שניצח את ישראל בשנה שעברה ברומניה – 2:3.

המאמן הרומני, אמריק יינה, הבהיר כי נבחרתו החלה את ההכנות לקראת מוקדמות גביע העולם 1990. חשוב לו שהשחקנים הצעירים יצברו נסיון ובטחון.

רומניה תתמודד מחר מול ישראל בחיפה.

אמנו וסבתנו היקרה
שרה רחום
הלכה לעולמה
ההלויה תצא היום, יום שלישי י"ד בשבט תשמ"ח 2.2.88 בשעה 15.30 מבית המנוחה. שד' ארלוזורוב 8 עפולה לבית העלמין בעפולה.
נחמה וישראל רחום
רבקה ויצחק פוקס
הנכדים והנינים

להברתנו שרה אלדה
איתך באבלך במות
אימך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף כרמיאל
ההנהלה והעובדים

להברתנו שמואל לאה
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף יקנעם
ההנהלה והעובדים

במלאת שלשים לפטירת חברתנו
מלכה בן מיכאל ז"ל
נעלה לקברה בבית העלמין בקבוץ רמת הכובש מחר, יום רביעי ט"ו בשבט תשמ"ח 3.2.88 בשעה 15.30 אחה"צ. יוצאים מהחניון המערבי.
המשפחה
ובית רמת הכובש

ביום חמישי ט"ז בשבט תשמ"ח 4.2.88
יום השלושים לפטירתה של חברתנו
הגר ברנר ז"ל
נעלה לקברה בשעה 15.45.
בשעה 16.30 נתייחד עם זכרה בחדר האוכל.
המשפחה
ובית עין חרוד מאוחד

דבר היום

האש והפתיחה

פציעתו הקשה של תושב בית־אל מבקבוק תבערה, שלשום, היא התפתחות מדאיגה ומוזרה. פיגועים דומים אומנם בוצעו בעבר, לפני התמיסה הפוקית את השטחים מאז השבוע השני של דצמבר ובלי קשר אליה. גם אז היתה לפיגועים משמעות חמורה ואף קטלנית, שלא נמנעה עם לכידת המחבלים שביצעו אותם. אך על רקע המהומות הנמשכות בחבל עזה ובגדה המערבית זה חודש ומחצה, בלא תקוה ממשית לסיומן הקרוב, עלולה תקיפת דב קלמנוביץ מבית־אל לגרור הסלמה נוספת ולהדרדר את המצב עוד יותר אל מחוץ לשליטת כוחות הבטחון. תושבי השטחים לא התגוננו בשבועות האחרונים מתקיפת ישראלים, כפי שאולי ניתן להתרשם בטעות מהעובדה שמאז רצח שלמה סקל בעזה, רצח שחולל בעקיפין – באמצעות השמועות הכוזבות על נקמה ישראלית – את המהומות, לא היו ישראלים בין ההרוגים. ההימנעות המכוונת משימוש בנשק ובדימונים – ביוזמה מקומית ולבסוף גם בהנחיית אש"ף, היתה התאפקות שנועדה להימנע מרצח ישראלים, אלא רק מגמה להפגנת השוני שבין הישראלי החזק לבין הפלשתינאי הבלתי חמוש. היו כמה וכמה נסיונות לפגיעה אנושה בישראלים, בין ברגימה ובין בדקירה, בין בבקבוקי תבערה ובין בהתנפלות על שוטר משמר הגבול בהר הבית. ההצנעה התקשורתית היחסית של נסיונות אלה נבעה מכך שקורבנותיהם המיועדים היו בדרך כלל אנשי כוחות הבטחון, בעוד שאזרחים ישראלים המתגוררים בשטחים או נוסעים בכבישים חמקו כמעט מכל פגע.

תקיפת קלמנוביץ גירתה כמה מתמוטי המוח של הימין הפוליטי השואפים להיבחר לכנסת בקולות המתנחלים ומתנגדי השלום, להסית את תושבי השטחים לעשות דין לעצמם. לא תיתכן שטות מסוכנת מזו. אפילו חיילים ושוטרים במדים, הכפופים למשמעת ונמצאים בליווי צמוד של מפקדים, אינם מצליחים תמיד לגבור על יצר הנקמה ולעיתים גם הירי ללא בקרה מספקת. קל וחומר אזרחים, הלהוטים להטיל את מוראם על שכניהם הערבים ולקדם באותה הזדמנות גם את מטרתם הפוליטית, הלא היא מניעת כל פשרה טריטוריאלית. יש סכנה ממשית של פעולות גמול פרטיות, דוגמת זו שסוכלה בעיצומה החודש בכפר בית־סירה. כוחות הבטחון עמוסים וטרודים דיים בנסיונות למצוא פתרונות חלקיים למצב שאין לו פתרון צבאי, כפי שמוכיח גם הקושי באכיפת העוצר בעיר שכם. אסור להניח לאזרחים המתיימרים לפעול בשם הכאב וההרתעה לקבוע לעצמם הוראות פתיחה באש – בין אם האש אמורה להגיב על תבערה, ובין אם לסכל פתיחה, בין־לאומית או אחרת, למו"מ ישראלי־ערבי שבסופו פשרה.

מכתב גלוי

מאת תיאודור אלנוף

לאחר הקונגרס היהודי־האמריקאי בא גם הוועד היהודי־האמריקאי, בנימוס, באיפוק ובידידות, להוכיח לנו כמה אמיתות

אני פונה אליכם במישרין, כמי שמייצג חלק גדול מיהודי ארה"ב החשים קירבה אישית עמוקה אליכם והחיים, בזמנים קריטיים כמו היום, לדבר בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים. חשוב שתדעו שאירועי ששת השבועות האחרונים לא הפרידו בינינו. אנחנו אתכם בדילמה הניצבת לפניכם ולפני ממשלתכם בהתמודדות עם האלימות בשטחים. אנו יודעים שישראל מעולם לא שאפה להיות כובשת, שהיעד המרכזי של הציונות שאף תמיד לשיתוף פעולה ולדו־קיום ושהמנהיגים היהודים, מתקופת המנדט ועד הקמת מדינת ישראל, הכירו בקיומם ובזכויותיהם של הערבים הפלשתינאים.

ידוע לנו שההפגנות שמשמיעים עתה בשטחים, ככל שהן ביטוי של יאוש, זעם ותסכול, אינן תמימות. המלים המלוות את האבנים, את בקבוקי מולוטוב ואת הסכינים, נושאות עמן אותו מטען של חוסר סובלנות ושינאה, שעודדו עליכם גלים של מלחמות וטרור ערבי. אנו מבינים שאתם רואים במעגל אלימות חדש זה התקפה על בטחונה הלאומי של מדינת ישראל, ושהתקפות אלו חייבות להיפסק, ויש להחזיר את החוק והסדר על כנם.

התמונות שהגיעו מישראל היו קשות ובלתי־נעימות. דווקא משום שאנו מזדהים אתכם מאוד, קשה לנו, כיהודים אמריקאים, להשלים עם כך, שישראל חייבת לעתים להתמודד עם אבנים ועם בקבוקי תבערה באש קטלנית או מה שגרוע יותר, למרבה הפאראדוקס, להשתמש בשני קצותיו של הרובה. איננו מבקשים מכם להיות נחמדים כדי שתתאימו לאידאלים או לאשליות שלנו על אודות מדינת ישראל, אבל אנו מצפים לרמה מסויימת של הגינות ממדינה, שבגורלה אנחנו כה מעורבים. יש צורות מספר של כוח, שמעצם מהותן הן בלתי־נסבלות ושאינן מתקבלות על הדעת בחברה הומאנית, שמדינת ישראל שאפה תמיד להיות.

אנו מקווים שהשיא כבר מאחורינו, אולם אין לנו אשליות לגבי מה שעדיין מצפה לנו. מה שהפלשתינאים עשו – הכוח להשחית שגילו אותו עתה – רחוק מלהגדיל את בטחונכם שלכם (ואת בטחוננו שלנו) שהם אכן מוכנים כעת להתחיל ולחיות בדו־קיום ובשלום עם ישראל. אנו יכולים לקוות שהפלשתינאים גילו לכל הפחות את קולם האמיתי, אף אם כל מה שהם יכולים לעשות כעת זה לחקות את הסיסמאות הבלתי־מתפשרות של אש"ף.

אנו יכולים לקוות שבעימות הקשה והמר הזה יגלו הפלשתינאים שהם יכולים וחייבים לקחת את האחריות על עצמם ולהכיר סוף־סוף בכך שמדינות ערב ניצלו אותם בציניות לצרכים שלהם ובגדו בהם. אנו יכולים לקוות שהם ינסו לתרגם את האנרגיות המתפרצות שלהם למטרות פוליטיות עקביות, לדרישות ריאליות, שעליהם ישראל טענה תמיד שהיא מוכנה לשאת ולתת.

האם הפלשתינאים ילמדו את הלקח? אינני יודע. אולם זהו, כמובן, רק מחצית המשוואה. כיצד תתרגמו אתם, אזרחי מדינת ישראל, אירועים אלה – אולי אפילו מציאות חדשה זו? כיצד הם ישפיעו על העמדות המוצקות, על הצעות השלום המקוטבות?

התשובות על שאלות אלו אינן ברורות לי יותר מאשר התשובות על השאלות שהצבתי לפלשתינאים, לבד מן ההכרה שהמצב הנוכחי, לפחות בשלב זה, פתח ויכוח מחודש בנושאים אלה. בשיחות עם מנהיגים בכירים בממשלת ישראל, שמעמדתם הפראגמטית המתחזקת והולכת אנו שואבים עידוד, אנו שומעים שמשהו בסיסי השתנה. הם אומרים: המצב שבו לא יוכל להיות כשהיה. אנו מקווים ומאמינים שראליזם סמוי זה יתורגם לרעיונות חדשים ושיתגבש סביבם קונסנזוס חדש על עתיד השטחים. אולם זה איננו תלוי בנו. ואף לא בפקידים הטובים של הממשל האמריקאי. זה תלוי בכם, אזרחי מדינת ישראל.

כאשר אתם מתחילים את הבחינה הלאומית ואת חיפוש התשובות, עליכם לדעת שאנחנו נמשיך להסביר את הדילמה והכאב שלכם לקהילה שלנו, לאמצעי התקשורת, לנציגינו במשרדי הממשלה, בדרך האפקטיבית והאוהדת ביותר שאנו יכולים להסביר זאת. אולם יכולתנו לעשות כן תלויה במידת המסירות והעוצמה שבה תגשו אתם לפתרון השאלה הקשה: כיצד יתייחסו ישראל ותושביה לשלושה־רבעי מיליון הערבים שהם אזרחים שווי־זכויות במדינת ישראל וכיצד תתייחסו ל־1.4 מיליון הערבים שגורלם קשור קשר אינטימי כל־כך לגורלכם.

(תיאודור אלנוף, מעורכי־הדין היהודים הבולטים בארה"ב, מכהן כנשיא הוועד היהודי האמריקאי, מהוותיקים שבארגוני זכויות האדם בארה"ב ואחד החשובים שבארגונים היהודיים שם. בנוסח המלא של המכתב הכנסנו, משיקולי עריכה, כמה קיצורים לא משמעותיים – יקיר צור).

אין תכנית שלום

מאת יוסי מלמן

הממשל בארה"ב מנסה למצוא נוסחת פשרה שהיא כמעט כריבוע המעגל. בליל רעיונות שנועד לספק את כולם

אין רואים עדיין באופק תוכנית שלום מגובשת וברורה. הממשל האמריקאי מנסה לגשש דרכו באפלת המזרח־התיכון, אבל לנשיא רייגן ולשר החוץ שלו ג'ורג' שולץ התברר לפתע מה שידעו רבים כאן בישראל: סטאטוס־קוו וקפאון מדיני הם מתכון בדוק לספירה לאחור, לסיבוב נוסף של עויינות. על־פי מסורת החשיבה הדיאלקטית אפשר לטעון, כי ארבעים הקורבנות הפלשתינאים, מדיניות היד הקשה הלוחצת על ההדק של צה"ל והאלות של רבין נשאו פרי: הם הביאו למעורבות מחודשת של הממשל האמריקאי במתרחש באיזור. גם הפעלתנות של נשיא מצרים חוסני מובארק מעידה, כי מדינות ערב הפיקו את לקחי העבר ובמיוחד את לקחי שנות שלטונו של מנחם בגין. הכלל הוא פשוט: הימין הישראלי מחזיק את המדינה בגרון. הערבים מבינים שמוטב להם לעשות עסקים עם הליכוד. הסכמים עם מפלגת העבודה יהיו תמיד מותנים בהסכמת הליכוד. לעומת זאת, אם ישיגו הסדר עם הליכוד, מפלגת העבודה לא תתנגד לו. גם אם תתנגד, לא יהיה בכוחה להזעיק את ההמון לפוצץ אותו.

הממשל בוושינגטון מנסה עתה למצוא נוסחת פשרה שכמוה כמעט כריבוע המעגל. זה בליל של רעיונות שנועדו לספק את כולם. את יצחק שמיר ואת שמעון פרס. את המלך חוסיין ואת הפלשתינאים. את מצרים וגם את ברה"מ וסוריה. נראה שהמדובר ביוזמה תלת שלבית. בשלב הראשון ינסו להביא להרגעת השטחים. הנשיא מובארק מכנה זאת, ביוזמתו, "הפסקת אש". ישראל תסתייג מן ההגדרה. הפסקת אש פירושה עם הצד השני, קרי הפלשתינאים ואש"ף, ולכך לא תוכל ירושלים להסכים. אבל בפועל, כמו בהפסקת האש של מנחם בגין בתיווך אמריקני עם אש"ף בלבנון, הכוונה להשיג תוצאה דומה – שקט.

בשלב השני ינסו להגיע להסדר ביניים, שיכיל מתן סמכויות של מינהל עצמי לפלשתינאים, תוך צמצום נוכחות צה"ל בשטחים והנמכת פרופיל הכיבוש. יצחק שמיר יאמר, ואולי בצדק, שהתקבלה עמדתו, "לא" לוועידה בין־לאומית, וכי מדובר בהגשמת תוכנית האוטונומיה. מצרים, אש"ף וירדן, וגם כמה אישים במפלגת העבודה, יטענו לעומת זאת כי ישראל פשוט נוקטת צעדים חד־צדדיים. אוטונומיה חד־צדדית. יצחק שמיר ומזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין, המשמש שליחו של ראש הממשלה למשימות עדינות (אירנגייט והתהליך המדיני), הודו כבר בישיבה השבועית של הממשלה בקיומם של להטוטים סמאנטיים. הם אמרו שהמימשל האמריקאי מעדיף להשתמש במונח "הסדר ביניים", המקובל יותר על מדינות ערב והפלשתינאים, מאשר ב"אוטונומיה", שירדן והפלשתינאים לא היו צדדים להשגתה בקמפ־דייוויד.

בכל מקרה, ג'ורג' שולץ, השוקל אפשרות של ביקור באיזור, חותר להאצת המשא־ומתן ולסיומו עוד השנה. כוונתו היא להעניק סמכויות מימשל נרחבות יותר – מה שהוגדר כ"אוטונומיה מורחבת" – לתושבי השטחים: יציאת צה"ל מהערים הגדולות וממרכזי אוכלוסיה צפופים, שליטת התושבים על מקורות המים והקרקעות, מתן זכות לתושבי ירושלים להשתתף בבחירות למועצה המנהלית של השטחים, נוכחות סמלית של משטרת ירדן בערים הגדולות ונוכחות פקידיה במקומות הקדושים בירושלים.

על סלעי מחלוקת אלה התנפץ בשעתו המשא־ומתן עם מצרים על האוטונומיה. הברירה במזרח־התיכון אינה בין טוב לטוב יותר אלא בין רע לגרוע, על־כן קשה להאמין שמה שלא הושג לפני שבע שנים יושג עתה. מכל מקום, אלה מכשולים כבדים ביותר בדרך להשגת הסדר הביניים. הימין הישראלי לא יניח לראש הממשלה לוותר בנושאים אלה. השרים אריאל שרון ודוד לוי רמזו כבר על כוונתם זו ושרון כיוון לכך, בלי ספק, כשדיבר השבוע, בישיבת ממשלה, על הצורך "לנטרל את הסכנות" לפני שמתחילים בשיחות. דומני שלא אתבדה אם אעריך, כי לא יעמדו ליצחק שמיר זכות עברו הקשה והתנגדותו לקמפ־דייוויד. רמז על כך כבר השר יוסף שפירא, שהביע חשש כי גם בפלדה של שמיר נבקעים סדקים. מה שעשתה גאולה כהן למנחם בגין, כשהעז לחתום על הסכם השלום עם מצרים ולוותר על סיני, יעשו שפירא, גוש־אמונים ו"התחיה" ליצחק שמיר.

השלב השלישי: חתירה להסדר קבע. גם אם ייפתח המשא־ומתן וגם אם יגיע לסיומו המוצלח – ויש יותר סימני־שאלה מתשובות מספקות על הנחות אלה – גם אז עדיין רחוק האיזור מרגיעה. המימשל האמריקאי רמז כבר, כי בכוונתו לפתוח, במקביל לשיחות על הסדר־הביניים, גם בדיונים על אופיו של הסדר הקבע. המלך חוסיין דורש זאת, כדי שלא יצטייר בעיני הסורים ואש"ף כמי שמוותר בעצם על השטחים. גם כאן הכוונה למשא־ומתן מואץ, ושמעון פרס ידע כבר לנקוב את תאריך פתיחתו: דצמבר 1988, מיד לאחר הבחירות בישראל והבחירות בארה"ב.

במילים אחרות, הדיבורים על הסדר קבע מזכירים בעצם את תוכנית רייגן מספטמבר 1982, תוכנית המדברת על הסדר ישראלי־ירדני, שבמסגרתו תסוג ישראל מכל השטחים תמורת חוזה שלום. פתיחת המהלך או סיומו – שוב, כדי לרצות את המלך חוסיין ולהשליך עצם לסובייטים – אפשר שייעשו ב"פתיחה בין־לאומית", כלומר וואריאציה על הרעיון המקורי של הוועידה הבין־לאומית. חוסיין, מובארק, ערפאת ופרס יוכלו לומר בחיוך: זו ועידה בין־לאומית.

יעד רחוק זה ספק אם יושג בעתיד הנראה לעין, ואם יושג בכלל. גם שני השלבים הראשונים הם עדיין בגדר חזון למועד.

בחירות בפינלנד

מאת שלמה שפיר

בניגוד לישראל קיימת בפינלנד שיטה פארלמנטרית־נשיאותית והיא חיזקה את יציבות המשטר הדמוקרטי גם בתקופת חילופי ממשלות תכופים

פינלנד, שכנתה של מעצמת־העל הסובייטית בצפון־מזרח אירופה, הפסידה בשתי המלחמות שבהן היתה מעורבת במחצית הראשונה של מאה זו – במלחמת החורף 1939–1940, כשהתגוננה לבדה מפני הצבא האדום, ובמלחמת 1941–1944, כשהיתה שותפה למלחמת הרייך הגרמני נגד ברה"מ. למזלה היה גורלה שונה מזה של שאר ארצות מזרח־אירופה: היא שמרה על ריבונותה כמדינה נייטראלית עצמאית ברוב התחומים וכדמוקרטיה המתפקדת היטב, תוך מגבלות מסויימות, האוסרות עליה להצטרף לקואליציה אנטי־סובייטית ומחייבות אותה להתחשב באינטרסים חיוניים של הגנת שכנתה הגדולה. אין זה מעלה או מוריד, שבבחירות לנשיאות, שנערכו אך זה עתה, היתה מובטחת מראש בחירתו מחדש של הנשיא מאונו קויוויסטו – הנשיא הראשון בתולדות הרפובליקה בת השבעים, שבא מהמחנה הסוציאל־דמוקראטי – ועיקר ההתעניינות התמקד בשאלה, מי יתפוס את המקום השני. היה זה מעין מבחן פופולאריות לקראת הבחירות הבאות ב־1994, שכן בניגוד לד"ר קקונן, קודמו, שישב על כס הנשיאות יותר מ־25 שנה, מנוי וגמור עם הנשיא הנוכחי לסיים את כהונתו בתום 12 שנות שירות.

נשיא המדינה, שעד כה נבחר באמצעות

נשיא פינלנד מאונו קויוויסטו

מועצת אלקטורים ומעתה בבחירות כלליות (האלקטורים נכנסים לפעולה רק אם אין הוא זוכה ברוב מוחלט), נהנה על־פי החוקה הפינית מסמכויות אקסקוטיביות נרחבות בעיקר בתחומי החוץ והבטחון. במידה מסויימת מזכירות סמכויותיו את אלה של הנשיא ברפובליקת ויימאר, שם היו לרועץ למשטר הדמוקראטי־פארלמנטרי. בפינלנד פעלה השיטה הפארלמנטרית־הנשיאותית המעורבת טוב יותר וחיזקה את יציבות המשטר הדמוקראטי גם בתקופה של חילופי ממשלות תכופים. בזמן האחרון החזיקו ממשלות הקואליציה מעמד תקופות ארוכות יותר: לא רק הממסד הפוליטי אלא גם הנשיא עצמו תומכים בחיזוק סמכויות הממשלה ובית־הנבחרים על חשבון ארמון הנשיאות, אם כי שינויים חוקתיים הם תהליך מסובך מאוד במדינה צפונית זו.

אחד הפאראדוקסים ביחסים המיוחדים במינם שבין ברה"מ לפינלנד הוא הכבוד הרב שחולקים כיום המארחים הסובייטיים לנשיא קויוויסטו: במשך תקופה ארוכה, כשנמנה קויוויסטו עם צמרת הפוליטיקאים הסוציאל־דמוקראטים, היה "פרסונה נון גראטה" בברה"מ. אחר־כך, משנבחר כיורשו של קקונן הישיש, השלימו שליטי הקרמל עם הבחירה והקלו בכך את השמירה על יחסי ההבנה והשכנות הטובה עם הדמוקראטיה הפינית, חרף הבדלי הסגנון בין קויוויסטו לקקונן. אחרי הבחירות האחרונות לפארלמנט הפיני, לפני כשנה, נשבר גם הטאבו על המפלגה השמרנית, המפלגה השניה בגודלה בפינלנד. במשך תקופה ארוכה לא שותפה מפלגה זו בממשלות הקואליציה בשל חשדנותם של הסובייטים כלפי נטיותיה הפרו־מערביות ותמיכתה בהגדלת הוצאות ההגנה. על־פי הצעת הנשיא קויוויסטו נבחר דווקא הפוליטיקאי השמרני הולקרי ראש ממשלה, וזה כונן קואליציה יוצאת־דופן, ששני מרכיביה העיקריים הם השמרנים והסוציאל־דמוקראטים. מנהיגם של האחרונים, קאלווי סורסה, הסתפק בתפקיד ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ. מפלגת המרכז, בראשותו של פאבו ויירינן – הוא ביקר כאן לפני כשנתיים, כשכיהן כשר החוץ – נשארה בחוץ, לראשונה מאז תום מלחמת־העולם השניה: בגלל ההסכם שבין הסוציאל־דמוקראטים לשמרנים אף נשללה האפשרות של הקמת ממשלה על טהרת המחנה "האזרחי" הלא־סוציאליסטי, אף על פי שהוא נהנה מרוב ניכר בבית־הנבחרים.

אין לדעת אם ממשלה זו תאריך ימים, נוכח חילוקי־הדעות המתעוררים בה לפעמים בתחום המדיניות הכלכלית והסוציאלית והלחץ שמפעילים עליה האיגודים המקצועיים, שמשקל הקומוניסטים בהם רב יותר מאשר בזירה הפוליטית הכללית. הפילוג בין שני הזרמים הקומוניסטיים – הרוב האירו־קומוניסטי והמיעוט הסטאליניסטי – החליש את משקלם במידה ניכרת: זה שנים שהם נותרו מחוץ לממשלה בלי שתהיה לכך השפעה לרעה על היחסים הפיניים־סובייטיים. בגלל "הפרסטרויקה" של מיכאיל גורבאצ'וב – שמטעמים מדיניים היא זוכה לפופולאריות בהלסינקי – התחרות במערב על שווקים סובייטיים, צפויים מבחנים לא קלים לחלק ממפעלי היצוא הפיני, וזאת בשעה שערך הייצוא הסובייטי לפינלנד פחת, בגלל ירידת מחירי הנפט. נוסף על כך עלול להכביד עליה תהליך האינטגראציה של הקהילה הכלכלית האירופית, שפינלנד מנועה מלהצטרף אליה בגלל מניעים פוליטיים.

לפני חודשיים חגגה פינלנד הריבונית את יום הולדתה ה־70, בשקט ובצנעה, כיאה לאומה ותיקה, היושבת על אדמתה דורות רבים, כ־700 שנה תחת שלטון שוודי ויותר ממאה שנה כחבל אוטונומי במסגרת האימפריה של הצאר הרוסי. לידת פינלנד העצמאית, כחודש אחרי מהפכת אוקטובר הרוסית, היתה כרוכה במלחמת אזרחים עקובה מדם בין "הלבנים" ו"האדומים" (המחנה הסוציאליסטי כולו, שהתפלג רק לאחר אותה מלחמה), שנספו בה כמה רבבות. מלחמה זו הותירה עקבותיה בחברה הפינית למשך עשרות שנים. אולם חרף הזעזועים של העבר הרחוק יותר ומוראות שתי המלחמות נגד ברה"מ, תולדות הרפובליקה הצפונית, שבה כחמישה מיליונים תושבים, הן סיפור הצלחה גדול מבחינה כלכלית ופוליטית כאחד.

גורל העם היהודי שונה, כמובן, לחלוטין מזה של הפינים. התהליך שעבר לקראת עצמאות מדינית בארץ־ישראל היה אחר, וגם המציאות הגיאו־פוליטית של שתי המדינות הריבוניות כיום שונה לחלוטין. עם כל אי־הנוחות שבשכנות עם ברה"מ, אין להשוות את מצבה של פינלנד עם זה של המובלעת הישראלית־היהודית במזרח־התיכון הערבי־מוסלמי, העוין אותה מבחינה פוליטית, לאומית, תרבותית ודתית. גם הכוחות הפוליטיים בזירה הפנימית אינם מקבילים. את השמרנים הפינים ושאר המפלגות שמימין למרכז אין לדמות לליכוד ול"התחיה" או לסיעות הדתיות אצלנו (אף־על־פי שקיימת גם שם מפלגה נוצרית ימנית לא גדולה, המצטיינת, אגב, בידידותה לישראל). הקיטוב חריף אצלנו לאין ערוך מאשר אצלם, ואף שהממשלה שלנו קרויה "ממשלת אחדות", חוסר ההסכמה הלאומית והשנאה ההדדית אצלנו הם בין הבולטים בקרב כל המדינות הדמוקראטיות. ספק רב אם נוכל או אם נרצה ללמוד משהו מהדוגמה של פינלנד. אמנם גם תולדותיה לא היו נקיות מצעדים מוטעים כעשו כמה מקברניטיה, אולם אומץ־הלב של לוחמיה בשתי מלחמות קשות והתבונה המדינית שהפגינו אחר־כך חברו יחדיו והכשירו את הקרקע לשגשוגה כיום. אכן, יש מקום להתקנא בה.

להבריא את קופת־חולים

מאת רבקה הרניש

הצעת החלטה שתבוא היום לאישור מועצת ההסתדרות היא אימוץ תוכנית מקפת להבראת השירותים

קופת־חולים הכללית היא עדיין הגוף המוביל בשירותי הבריאות הציבוריים בארץ, אך היא מתקשה יותר ויותר לעמוד בתחרות הפרועה מצד קופות־החולים האחרות, המאיימות ליטול ממנה את הבכורה. הפעלה תקינה של שירותי רפואה ציבורית־שוויונית, בתנאי המצוקה התקציבית הכרונית ובתוך סכסוכי עבודה חוזרים ונשנים, נעשית למשימה בלתי־אפשרית. הסכנה מוחשית – מערכת הבריאות והרפואה בישראל הגיעו אל סף המשבר שעלול להכותן מכה אנושה, וכבר היו דברים מעולם.

מועצת ההסתדרות הק"ז, המתכנסת היום באולם הקונגרסים בגני התערוכה בתל־אביב, הציבה במרכז סדר־יומה את הסעיף: מערכת הבריאות הציבורית־שוויונית וקופת־החולים הכללית. מצפים שבתום הדיון תקבל המועצה החלטות, שישמשו קווים מנחים לוועידת קופת־החולים הכללית, שתתקיים בחודש מאי ותקבע את יעדי הקופה לעתיד הקרוב והרחוק.

ההסתדרות דבקה בעקרונות העזרה ההדדית, שלפיהם כל מבוטח משלם על־פי הכנסתו ויכולתו ומקבל שירות רפואי על־פי צרכיו, ושוללת כל נסיון לגבות תשלום ישיר או עקיף מהנזקק בעת קבלת שירות רפואי כלשהו. בעיני ההסתדרות הטלת תשלום כזה עלולה למוטט את עקרון הרפואה השוויונית ולקבוע שתי רמות של רפואה – לבעלי יכולת ולמעוטי יכולת. עם זאת, אין ההסתדרות מתעלמת מן המציאות ומן התמורות המתחוללות בחברה הישראלית ובעולם הרפואה, והיא מכירה בצורך בהיערכות חדשה, ברוח הזמן.

נקודת התורפה של הרפואה הציבורית בארץ היא העדר סל אחיד של שירותי בריאות והעדר הסדר זכויות יסוד של מבוטחי כל קופות־החולים. הסדר כזה אפשר להשיג באמצעות חוק, שיבטיח הצטרפות לקופות־החולים על בסיס תקנותיהן. כיום אין כל מסגרת חוקית שתשמור על כך שתנאי הקבלה לכל קופות־החולים יהיו אחידים, ללא הגבלת גיל, מצב כלכלי ובריאותי וכדומה. התוצאה היא שבקופת־חולים הכללית נמצאת כמעט כל אוכלוסית הקשישים והאוכלוסיה שמצבה הסוציו־אקונומי מעורער: סניפיה פרוסים בכל הארץ, בשעה שקופות־החולים האחרות מתמקדות בעיקר במרכז הארץ ומשיכת המבוטחים אליהן סלקטיבית. כלומר, תנאי התחרות אינם הוגנים. הממשלה, במחוייבותה התקציבית לקופות, אינה מביאה בחשבון את הנטל שמעמיס הרכב המבוטחים על נותן השירות. השתתפות הממשלה בתקציבי קופת־החולים גם אינה נותנת ביטוי לצורכי התחזוקה של תשתית שירותי הבריאות, ומבין כל קופות־החולים רק בקופת־חולים הכללית יש תשתית כזאת – בתי־החולים, המכונים, המרפאות המקצועיות ועוד, שעומדים לרשות מבוטחי כל הקופות, בעקבות הנהגת האישפוז האזורי. פתרון לבעיות הללו כלול בהצעה, שהוגשה להחלטת מועצת ההסתדרות בעניין חקיקת חוק ביטוח בריאות ממלכתי ובנושא מימון ותקצוב של קופ"ח.

חולשתה העיקרית של קופת־החולים הכללית – ואחת הסיבות לבריחת מבוטחיה לקופות־חולים אחרות – היא המבנה שלה, המשלב שתי פונקציות: ביטוח ואספקת שירותים. במבנה כזה אין אפשרות למשא־ומתן בין המבוטח לנותן השירות, אין ייצוג מתמיד למבוטח, אין שמירה על האינטרסים החיוניים שלו, אין כתובת בעלת סמכות שיכולה לטפל בבעיותיו, גם אם הוא מתלונן, למשל, שהניתוח שהוא זקוק לו נדחה מעבר לזמן סביר, וגם אם הוא טוען שלא נותנים לו להגיע לבדיקה אצל מומחה. איכות השירותים וכמותם והיחס המעליב מצד רבים מנותני השירותים מעוררים כעס בקרב מבוטחי קופת־חולים, עד כדי עוינות כלפי המערכת כולה. מכאן תופעת הרפואה השחורה או העדפת ספקי שירותי בריאות חלופיים.

ביטוח החבר, שמירת זכויותיו ותקינת סל השירותים חייבים בראיה נפרדת ובטיפול ארגוני נפרד מן השירותים הרפואיים והפרה־רפואיים. דרושות שתי זרועות

(המשך בעמוד 8)

אסטרטגיה לאומית לישראל (ג)

שלום והשתלבות במזרח־התיכון

מאת פרופ' יחזקאל דרור

הגעתי למסקנה שעדיף להגיע להסדר עם הפלשתינאים מאשר עם מלך ירדן

בראיה היסטורית, קיומה ארוך־הטווח של ישראל מותנה בהשתלבותה במזרח־התיכון. אין ישראל דומה למדינת הצלבנים, וספק אם במזרח־התיכון יישאר מושב אם ישראל תושמר. אולם היעד של הציונות אינו "תמות נפשי עם פלשתים", אלא בניית מדינה יהודית ציונית, שיושב בה חלק גדול של העם היהודי, חלק שהוא מופת ליצירה ערכית, רוחנית ואנושית. לשם כך חובה על ישראל להשתלב במזרח־התיכון. אמנם הדבר אינו תלוי בישראלים בלבד, אולם האמת היא שפרט להצהרות חסרות ממש, אין ישראל פועלת בכיוון ההשתלבות.

המזרח־התיכון הוא בעיקרו מרחב ערבי ומוסלמי. לכן צו מדיני ראשון במעלה לישראל, מבחינת האסטרטגיה הלאומית, הוא להימנע מכל התגרות באיסלאם. המסקנות הן מעשיות ומיידיות: כיבוד קפדני של המקומות המקודשים לאיסלאם ושמירה מוחלטת על בטחונם. בטווח הארוך השליטה הישירה על המקומות המקודשים לאיסלאם תצטרך להיות בידי גורם מוסלמי – כדי להוריד מעלינו את האחריות להם והחשוב מזה, כדי לבטל את ה"התגרות" הטמונה בשליטת יהודים במקדשי האיסלאם. גם מעשים מסוג מגורי יהודים במרכזה של שכונה מוסלמית דווקא פסולים הם, כי הם מעוררים חשש מפני מדיניות "ייהוד" תוקפנית.

כך גם עם הצעדים המעשיים למניעת התגרויות באיסלאם, יש להציג מעין "חזון מזרח־תיכוני", שבו קיומה של מדינת ישראל ציונית חזקה מחזק את מעמדו של המזרח־התיכון ערבי ומוסלמי בעיקרו ולא מחליש אותו. בין היסודות של חזון מזרח־תיכוני זה, שעל ישראל להשתדל לשתף בו גורמים ערביים: השתחררות מתלות במעצמות־העל, שגשוג כלכלי וחברתי, השגת מעמד מכובד למזרח־התיכון בזירה הבין־לאומית, בתחומי הרוח והעוצמה כאחד. גם אם הדבר נראה כאוטופיה, על רקע האירועים כיום, טעות בידי המזלזלים בחזון כמעצב שאיפות ותפיסות, במיוחד בעידן זה של חיפושי דרך העובר על המזרח־התיכון. אם הערבים יכוונו את כל חזונות העתיד שלהם לשחרור המזרח־התיכון ממדינת היהודים, מפני שיחשבו שיש ניגוד תהומי בין מזרח־תיכון ערבי פורח לבין המשך קיומה של מדינת ישראל, צפוי לכולנו גם יחד עתיד אפל מאוד. לכן הצגת חזון של מזרח־תיכון ערבי פורח ובתוכו מדינה יהודית חזקה הוא מעשה מדיני, שיהיו לו תוצאות בעשייה ארוכות־טווח.

את הצגת החזון המזרח־תיכוני יש ללוות במעשים: הוראת השפה הערבית והתרבות הערבית בכל בתי־הספר, שינויים בעמדת ישראל בנושאים שיידונו באומות המאוחדות ובפורומים דומים, כדי שלא ניראה כראש־גשר נכרי של המערב; שימת יותר דגש בתרבות המזרח־תיכונית בטקסיה הרשמיים של מדינת ישראל. אסטרטגיה לאומית זו של השתלבות במזרח־התיכון יכולה להשתלב יפה גם עם מיזוג העדות בתוך ישראל גופה. כך ננצל את ההרכב הדמוגראפי שלנו כגשר בין מזרח למערב.

את מאמצי ההשתלבות במזרח־התיכון הקדמתי למדיניות השלום עם הפלשתינאים, שכן יש לגזור מדיניות זו מן הראיה ארוכת הטווח. מתוך השתדלות לראות את התהליכים ב"זמן של חברות" ולא ללכת שבי אחר אירועי ההווה, הגעתי למסקנה שעדיף להגיע להסדר עם הפלשתינאים מאשר עם מלך ירדן. זאת משני שיקולים עיקריים:

ראשית, לטווח בינוני וארוך נראה לי, שהאפשרות שהפלשתינאים ישתלטו על ירדן סבירה יותר מהאפשרות שהשושלת ההאשמית תוסיף לשלוט שם. המחשבה הרווחת אצלנו, שמלך ירדן ישלוט לאורך ימים על הפלשתינאים בעזרת אמצעי דיכוי שאנו לא מסוגלים ולא רוצים להשתמש בהם, היא גם בלתי מוסרית וגם בלתי ריאליסטית. מוטב להגיע מראש להסדר עם הפלשתינאים. הסדר כזה יהיה יותר יציב מהסדר עם ירדן.

שנית, הסדר עם הפלשתינאים עשוי לענות על צורכי הבטחון של ישראל, הנובעים מתורת הבטחון החדשה, וגם סיכוייו לזכות בישראל להסכמה שתאפשר הכרעה לאומית, יהיו על־כן גדולים יותר מסיכויי ההסכם עם מלך ירדן. הסכם עם הפלשתינאים צריך להכיל את הכרת ישראל בזכות העם הפלשתינאי למדינה משלו, בעיקר בעבר הירדן, שבה הוא רוב, עם או בלי סיוע ישראלי למימוש זכות זו. בד בבד עליו להכיל הסכמה לפתרון נושאי יהודה, שומרון ועזה על־ידי תמהיל בין חלוקה טריטוריאלית, חלוקה פונקציונאלית ושלטון משותף. במסגרת ההסכם צריך להישמר חופש התנועה והפריסה הצבאית של ישראל רבה בשטחים, ועל הפלשתינאים להתחייב להגבלת החימוש שלהם ולאי מתן רשות כניסה לצבא זר למדינתם שמעבר לירדן. כן צריך ההסכם לקבוע זכות להתיישבות יהודית מוגבלת בחלקים של יהודה ושומרון, בלי לפגוע בשאיפות הפלשתינאים ועם זאת להקל את הכנת ההסכמה הלאומית הדרושה במדינת ישראל.

פתרון כזה עונה גם על שאיפות היסוד של האומה הפלשתינאית, גם על צורכי הבטחון של ישראל וגם על חלק מהתפיסות האידיאולוגיות הרווחות אצלנו, ובד בבד הוא משמר את אופיה היהודי הדמוקראטי של מדינת ישראל. לכן יש סיכוי שהסכם כזה יושג ויציבותו תישמר לאורך ימים. לעומת זאת, ישות פלשתינאית אוטונומית או חצי־עצמאית בשטחי יהודה, שומרון ועזה, ללא מדינה עצמאית בעבר הירדן, לא תהיה בת־קיום לטווח ארוך ועל־כן תהיה גורם של אי־יציבות תמידית באיזור. נוכח חילוקי־הדעות בישראל איני סבור כי פשרה עם מלך ירדן היא בת ביצוע וספק רב, כאמור, אם הסדר מוסכם כזה יחזיק מעמד זמן רב.

אינני נכנס כאן לשיקולים טאקטיים, כגון אוטונומיה כשלב ביניים, או הסיכוי שעצם פתיחת אופציה ישראלית להסדר עם הפלשתינאים יניע את מלך ירדן להציג הצעה שאפשר יהיה להשיג לה הסכמה בישראל. גם אינני נכנס כאן לשאלה עם מי לנהל משא־ומתן לצורך ההסכם עם הפלשתינאים. בסוגיה זו יש להחליט על־פי שיקולים תועלתניים קרים, בלי לפסול מראש גורם כלשהו. הכרעה אסטרטגית צריכה להיות קודמת לשיקולים טאקטיים, שלא כנטיה הנפוצה אצלנו, לטאקטיזציה של האסטרטגיה, כביטויו של יהושפט הרכבי.

ההסדר עם הפלשתינאים חיוני לשלום יציב עם מדינות ערב והוא טוב גם מסיבות פנים־ישראליות, אבל בתחום הבטחוני הסוגיה הפלשתינאית איננה העיקר. יש איפוא לקבוע תחילה אסטרטגיה לאומית נכונה כלפי הפלשתינאים ולהתקדם במימושה. עם זאת, אין לזנוח אפשרויות לחיזוק השלום עם מצרים, כגון פשרה בנושא טאבה, המוכתבת על־ידי שיקולים לאומיים ולא על־ידי הדאגה לגודלו של מלון. כן חשוב לנצל הזדמנויות חלופיות, כגון שיפור היחסים עם עיראק נוכח מצוקתה במלחמתה נגד איראן.

אולם מעבר לצעדים האלה דרושה אסטרטגיה ארוכת־טווח לשלום עם סוריה, בשילוב עם אסטרטגיה לאומית בתחום היחסים עם ארה"ב וברה"מ. החזרת רוב רמת־הגולן, תוך פירוז, תמורת הסכם שלום עם סוריה ועליה המונית ישירה לארץ מברה"מ – כמחווה חלופית – יש לשלב באסטרטגיה אקטיבית לקידום שלום כולל, תוך שמירת היכולת לעמוד במלחמה וחיזוקה של מדינת ישראל מבפנים.

(מאמר שלישי)

מכתבים למערכת דבר

אני מתבייש!

במערכות הבחירות האחרונות השתתפתי באופן פעיל במסגרת סניף מפלגת העבודה בנהריה. עד לפני כחודשיים חשבתי לחזור לפעילות. לאור ההתרחשויות האחרונות בשטחים, הושפתי שלא אוכל לעשות זאת.

אינני יודע אם שמתם לב לעובדה, שמרבית הפעילים בבחירות האחרונות היו אנשים שאיבדו בנים במערכות ישראל, כמוני. נראה לי, שאין הדבר מקרי — קיווינו שה„עבודה", בניגוד ל„ליכוד", תחתור לשלום ולאפשרות של קיום בארץ.

מדיניות ה„כוח, אגרסיביות ומכות" של רבין, שר הביטחון „היוני", שמה לאל תקווה זאת. הברוטליות שניתנה לה לגיטימציה, ההרג, שבירת העצמות והשפלת כבוד האדם יתבעו מאיתנו מחיר כבד לאורך ימים. השנאה שמדיניות זו יוצרת מקשה מאוד על חיים בצד הפלסטינאים, דבר שהוא כורח המציאות.

הנזק שנגרם לנפשותיהם של החיילים הצעירים אינו ניתן לתיקון. ההוראה לשבירת עצמות ולהרג ילדים ונשים חסרי נשק, שוברת מאבו אנושי מקודש. גם הרס תדמיתנו בעיני אחינו היהודים בגולה ובעיני שארית ידידינו איום ונורא.

ברור לי, שכל הדברים האלה נהירים וידועים לרבין. נראה לי, שהוא מוכן להקריב הכל כדי לבצר את מעמדו האישי לקראת הבחירות. הוא נוקט במדיניות ברוטאלית אכזרית של כהנא, התחיה והליכוד בו בזמן שהוא מתהדר בנוצות של איש „העבודה".

לו היה כיום במשרד הביטחון בידי הימין לא היו יכולים לבצע מדיניות רצחנית מכופשת כזו: שוב היו יוצאים להפגנה 400,000 איש ולא רק 100,000, כפי שהיינו בבוצ"ש בת"א.

בנוסף לכך, כשאני שומע את רבין או רואה אותו בטלוויזיה, נראה לי, שאדם זה איבד לחלוטין את שיקול דעתו העצמאי והוא מונע על־ידי חוגים שאינם בני כיבוש.

אינני משתייך לשום „מחנה". אם לא יחול שינוי ממשי אפעל, בצער, במסגרת אחרת. בצער, כי יודע אני שהסיכוי להינצל מהפשיזם השרוניסטי טמון בהצלחת המפלגה הגדולה, המערך. אבל, אם המערך הוא „להכות ולשבור עצמות" — מוטב שזה ייעשה על־ידי הפשיסטים המקוריים: אז נוכל לרחוץ כפינו, לפחות.

מדיניותו של רבין נטלה ממני את אחד הדברים החשובים — את הרגשת הכבוד הלאומי. על זה — לא אסלח לו!

אני מתבייש, מתבייש, מתבייש.

בני גפן
מושב בן עמי

הצעת ייעול לשר הביטחון

בתקופה האחרונה עולים קולות זעקה על המצב בשטחים. זעקות וצעקות מסוגים שונים. אך פתרון אינו נראה באופק. לפיכך בהבזק של מחשבה פורה מצאתי פתרון למהומה בזיל הזול ובכל עת.

על כבוד שר הביטחון לקנות את 60.000 בחורי הישיבה, אשר תורתם אומנותם, ולאמן אותם בדבר שבו מן הסתם מאומנים הם היטב, והוא זריקת אבנים.

וכך, בכוח ה„זרוע" וביד נטויה, יעמיד את פלוגות הבחורים החרוצות אל מול פני השאבאב. ואלה בעזרת השם ואלה בעזרת אללה יטיחו ממטרי אבנים אחד על השני. אזי יוכלו חיילי צה"ל להתפנות לעיסוקיהם הרגילים והמועילים יותר ללא ספק.

ומי יודע, אולי אז יבוא שלום על ישראל, ואיש איש ירבץ תחת גפנו ותחת תאנתו. אמן.

אמיר דורון
רמת גן

לסרבו כן, לסרבו!

בשנה הי13 לכיבוש השטחים הושלך החייל גדי אלגזי לכלא על סירובו לשרת שם. היתה זו לי השנה הי13 לשירות מילואים בהתערבות.

הערכתי את גדי ואהבתיו על דבקותו בעקרונותיו — עקרונותי. ובכל זאת הפצרתי בו לבטל את סירובו. טענתי לפניו, כי למרות התנגדותנו לכיבוש המתמשך, עלינו לשרת בצבא הכיבוש כדי למנוע בעצם נוכחותנו ולו מעט ממעשי הזדון והנבלה, הנעשים שם על־ידי חיילינו.

גדי עמד בסירובו ונענש על כך, ואני המשכתי בשירותי, ובמלחמת לבנון עוד ניסיתי לכפר בפעולותי להקלת סבל קורבנותיה, על פשעי צה"ל בפקודת שרון.

לאור (או לחושך) הנעשה כעת בשטחים הכבושים אני מודה כי אני הוא שטעיתי וגדי אלגזי הוא שצדק. הייתי חייב כבר אז לעודד את המסרבים ולהצטרף אליהם. לו הפכה הסרבנות לשרת בשטחים לתופעה המונית, היה אולי בכוחה למנוע את הפיכת צה"ל למכשיר דיכוי אלים ואכזר, והיה אולי אפשר להשפיע על ממשלת ישראל סרבנית השלום, לשנות את עמדותיה.

כי על כן רואה אני עתה כחובתי ולו במאוחר להצטרף לתנועת „יש גבול", וקורא לחיילי וקציני צה"ל שכמוני לא הושחתו לסרב לשרת כקלגסי כיבוש ודיכוי של רבין.

אני קורא להם לסרב לפקודתו להכות ולרסק עצמות, ולרדוף ולהשפיל ולרמוס את כבוד האדם. אני קורא להם להפסיק את הרג האזרחים ואת רצח תקוות השלום. ייתכן, שקריאתי זאת איננה חוקית והסידור הסלקטיבי לשירות צבאי בוודאי שאיננו חוקי. אולם אל מול הפקודות הבלתי־חוקיות של שר הביטחון חובה היא על כל יהודי שמצפונו לא נדם להפר את הפקודות הכופות על חיילי צה"ל לבצע פשעי מלחמה. רבין יתן עליהם את דין ההיסטוריה, אך אנחנו נשלם עליהם חלילה, בעצם קיומנו כאן.

דב ירמיה
נהריה

הירא ורך הלבב

השירות הצבאי הסדיר בצה"ל איננו נוח לתלמידי הישיבות, ורבותיהם מצאו להם דרך קלה לפוטרם ממטרד בלתי־נעים זה. אלא שאליה וקוץ בה: דווקא השירות בצבא היום, מגביר מסתבר, את כוחם של הקיצונים הנאבקים על „שלימות" ארץ ישראל, ודווקא חיילי צה"ל, המדכאים באלות ובאלימות כל מרי בשטחים — הפכו פתע פתאום לנכס יקר המציאות גם עבור הרבנים: עד כדי כך יקר, שהרב שמחה ראם („דבר" 27.1.88) יוצא בקריאה נואשת לגייס את כל אלה ש„משתמטים מדיכוי המרי בשטחים", ומנסה בכל כוחו למצוא בקיעים בפטור מהשירות בצבא שמעניקה „תורתנו הקדושה" בארבעה מצבים: „בית בנה ולא חנכו, כרם נטע ולא חיללו, ארש אשה ולא לקחה, והאחרון — הירא ורך הלבב".

לגבי זה האחרון, טוען הרב המלומד, יש אמנם להתחשב ביראתו, אך בהחלט לא לפוטרו כליל מן השירות, ויש להטיל עליו „תפקידים אחרים בצבא, כפי שפוסק גם הרמב"ם בהלכות מלכים, כאספקת מים ותיקון דרכים עבור אוזן הלוחמים".

מעניין, שבין ארבע הפטורים הללו של ההלכה, תורתו הקדושה של הרב ראם, לא מצינו את תלמידי הישיבות וה„חוזרים בתשובה" למיניהם: אלה, מסתבר, גם על פי ההלכה הקדושה וגם על פי הרמב"ם אינם פסולים מגיוס: האם ה„ירא ורך הלבב" חייב לשרת לפחות ביחידת שירותים ואספקה — על אחת כמה וכמה אותם עשרות אלפי תלמידי ישיבות, שעל פי כללי ההלכה הקדושה חייבים בשירות צבאי מלא?

יוחאי בוהדנה
רחובות

„חוק החינוך המיוחד" — צעד גדול קדימה

הכתבה, שסודרה ב„כלבוסק", בנושא בעיית הפקרתם של תינוקות אשר נולדו עם פגיעה גופנית או שכלית, הציגה מציאות מזעזעת, בה נופלים תינוקות מוכי גורל בין הכיסאות.

מציאות זאת היא קטע קטן בלבד בהתייחסות החברה הישראלית והגורמים הממשלתיים לגורלם של מוכי גורל אלה ומצביעה על הדרך המעוותת בה מטופל הנושא בכללותו.

כל זאת משום שלא קיימת הגדרת אחריות ומחוייבות של משרדי הממשלה הנוגעים לדבר וכך מעביר כל משרד את האחריות לטיפול בציבור הזה על כתפיו של משרד אחר. ואילו הילדים האלה נפגעים — פגיעה שלעיתים אינה ניתנת לתיקון.

ועדת המישנה של ועדת החינוך של הכנסת — בראשותי, מקבלת פניות רבות ומשמשת כתובת לנושא זה. בקרוב יונח „חוק החינוך המיוחד" שהגשתי בכנסת, לקריאה ראשונה.

אני תקווה, שהחוק אמנם יתקבל ויהיה בכך צעד גדול קדימה להבאת הילד הנזקק להשתלבות, תוך עיגון השירותים הקיימים בחוק, על מנת להבטיח את סיכם ורציפותם.

ח"כ אמירה סרטני

הגימלאים שילמו את המחיר

שר האוצר משה נסים מתהדר בהישגו, שהמדד בשנת הכספים 1987 עלה רק ב־16.1%. כראוי והנכון, שהציבור יידע שאת המחיר הבלא שילמו הגימלאים עובדי השירות הציבורי, בעזרתה הנדיבה של ההסתדרות, אשר דאגה לעובדים בהסכמי העבודה האחרונים, „בידכל" את הגימלאים, שגימלתם נשחקה בממוצע ב־27% בעקבות התוכנית הכלכלית להורדת האינפלציה.

יחד עם הגימלאים שילמו את המחיר הבלא גם הקבוצות החלשות באוכלוסיה כמו אלמנות, שאירים ונכים. בהתאם להשקפת עולמו של שר האוצר שאינה מותירה מקום לדאגה לשכבות אלה, כי אם דאגה לשכבות החזקות והעשירות דווקא.

וכשחבר כנסת וחבר ממשלה מובטחים לו תנאי פנסיה מפליגים על חשבון הכלל, מה איכפת לו שדווקא אותם מצרכים ושירותים להם נזקקים הגימלאים במיוחד, עלו במשך שנת 87 שלא בהתאם למדד: ריפוי שיניים (33.0%), רופאים (35.4%), שירותים אמבולטוריים (51.6%), תחבורה ציבורית (34.4%), עיתונים (33.6%), עזרה ביתית (53.2%) ועוד. זה גם לא מעניין אותו כיצד עשרות אלפי גימלאים שגימלתם היא מתחת לשכר המינימום בממוצע בפסק תעה בין 120 לבין 450 ש"ח לחודש, מסיימים את החודש, ותבל.

הבחירות מתקרבות ושוב יבטיחו המפלגות לגימלאים הבטחות שאיש אינו מתכוון לקיימן, בדיוק כפי שלא קיימו עד כה. אך כדאי לשר האוצר — שחוסר רגישות חברתית היא מסימני־ההיכר הבולטים שלו — וגם להסתדרות, שלא יסמכו על כך כאילו זכרונם של הגימלאים קצר. יידעו נא, שיש למעלה מ־400,000 גימלאים במדינה ושהפעם יצביעו הגימלאים ובני ביתם לרשימה על־מפלגתית משלהם, אשר תדע להפגין את כוחה ותפסיק את רמיסתם וניצולם בידי פוליטיקאים ציניים.

חיים כ"ץ
יו"ר ארגון גימלאי התעשיה האווירית

בזבוז למען החוקה

קבוצת האנשים הפועלת למען חוקה לישראל צירפה חוברת בת 24 עמודים לעיתונים שונים כדי לעשות נפשות לרעיון זה.

קראתי ולא שוכנעתי בצורך הדחוף של חוקה לישראל. להיפך, יש כמה וכמה נושאים שנויים במחלוקת שעלולים לגרום לעימותים מיותרים בחברה הישראלית.

בדבר אחד שוכנעתי: גם קבוצת „חוקה לישראל" יודעת לגייס תקציבים ומשאבים, ולבזבז אותם.

יהודה הצבי
תל־אביב

לפני 60 שנה · דבר · לפני 40 שנה

ה„אגודה" מגייסת כוחות בחו"ל

נשיא „אגודת ישראל", ד"ר פנחס כהן, בא בדברים עם האורתודוכסיה היהודית בהונגריה וברומניה לשם הגברת התמיכה להמשך הפעולה בחו"ל נגד חוקת „כנסת ישראל".

סודאן — ארץ מקלט לעבדי חבש

מיניסטר החוץ הבריטי מודיע, כי 173 עבדים חבשים נכנסו ורשית לקוארטיף במשך 10 השנים האחרונות. קבוצות אחדות נכנסות דרך נקודות גבול אחדות. בזמן האחרון גדלו קבוצות אלו והגיעו עד 150 איש. בשום מקרה לא הוחזר עבד לחבש.

פיצוץ בבנין ה„פלסטיין פוסט"

התפוצצות אדירה אירעה ברחוב „יהודליה" בבנין מערכת „פלסטיין פוסט" ברחוב הסולל בירושלים. מעוצם הפצצה נופצו כל הזכוכיות באזור ולשונות האש נראו מרחוק.

מתחיל הפינוי הבריטי

מודיעים כי יציאת הבריטים מא"י התחילה בסוף חשון עם הפלגתם של 2000 בני משפחות בריטיות. הממשלה בטוחה כי עד סוף פברואר תפליג 1000 אנשי משטרה בריטית — כרבע ממספר אנשי המשטרה הבריטית כולה בארץ.

אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ●

תואר אצולה

שר ההגנה לשעבר של ארה"ב קספר ויינברגר (בתמונה), עומד לזכות בקרוב בתואר אצולה בריטי, כך מסר אתמול משרד החוץ הבריטי. מלכת בריטניה אליזבת השנייה אישרה את הענקת התואר בהמלצת שר החוץ הבריטי סר ג'פרי האו, מתוך הכרה ב„תרומתו הבולטת ובעלת הערך" לשיתוף הפעולה הצבאי בין בריטניה לארה"ב. ויינברגר יקבל את התואר ב־23 בחודש זה. מעתה יהיה רשאי ויינברגר להוסיף את האותיות G.B.E. אחרי שמו, אבל הוא לא יוכל להוסיף את התואר סר לשמו הפרטי, שכן תואר זה שמור לנתיני הכתר הבריטי בלבד.

לובי הסתדרותי

קבוצה של בכירים בהסתדרות פרסמה בימים אלה מנשר, בו היא קוראת לחברי מרכז המפלגה לתמוך בשיבוצם של גדעון בן־ישראל ומאשה לובלסקי במקום ריאלי ברשימת המפלגה בבחירות הקרובות לכנסת. קבוצת הבכירים טוענת שהמגמות האנטי־סוציאליות של הממשלה וגורלה של קופת־חולים הכללית מחייבים את חיזוקה של נציגות ההסתדרות בכנסת.

מורת רוח

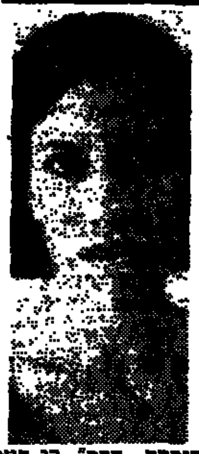

כמה מפסליה של האמנית ציונה שמשי, מקבוצת פסלוני „הסדים", בעיקר פסלונים עם אברי מין זכריים מובלטים או עם אברי מין מבודדים של גברים ונשים, המוצגים בתערוכה במרכז דיאון חיפה עוררו מורת רוח בקרב כמה צופים וצופות, והם פנו אתמול טלפונית אל מנהל המרכז דוד פלונסקי בבקשה להוציא את הפסלונים הללו מהתערוכה או לבטלה כליל. פלונסקי אמר בתשובה לשאלת סופרת „דבר", כי הוא מתייצב מאחורי האמנית. „זו אמנות והדרך בה בחרה האמנית להביע את דעתה ורשמיה לגבי נושאים מסויימים בחיינו". נודע, כי גם בעת הפתיחה החגיגית של התערוכה בשבת לפני הצהריים, עזבו כמה מהאורחים את האולם, כמחאה על הצגתם של הפסלונים אשר, לטענתם, אין הם מוסריים.

אריאלה ראובני

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

„עוצמת הרוח יכולה לגבור על חולשת הגוף ואין גבורה גדולה יותר מזו של העומדים בהתמודדות הזו בהצלחה", אמר יו"ר הכנסת שלמה הלל במעמד פתיחת מצעד הפרוטות תשמ"ח במשכן הכנסת. היעד — איסוף ארבעה מיליון ש"ח המיועדים לשבעים הסניפים של אילן המטפלים בכשלושה־עשר אלף נכים.

חוזר כמנצח

המנצח הצעיר נועם ייני, אשר חי בחמש השנים האחרונות בברלין, חזר באחרונה לארץ והשתלב בתזמורת הסימפונית של חיפה בתפקיד מנצח מישנה. ייני הוא בוגר האקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בתל־אביב, למד ניצוח אצל שלום רונלי ריקליס, ואצל נועם שריף. בשנת 1982 יצא להשתלם בעזרת מילגה מטעם ממשלת גרמניה בביה"ס לאמנויות בברלין שאותו סיים בהצטיינות. זכה בפרסים בתחרויות בינלאומיות למנצחים צעירים בהם בתחרות ע"ש „קריאן" בברלין וע"ש „מלקו" בקופנהגן. ייני ניצח על התזמורת הסימפונית של ברלין, תזמורת הרדיו של הולנד וקופנהגן. אתו חזרו לארץ רעייתו ענת, נגנית קלרינט ובתו. ייני ינצח על התזמורת הסימפונית של חיפה בקונצרט הקרוב שבו יושמעו יצירות של באך, הנדל, סטרווינסקי ומוצרט.

אריאלה ראובני

במסגרת שנת זכויות האשה שנערכה תחילה במרכז הארץ, יצאו בסוף השבוע עשרות פעילות של נעמ"ת למוקדים מרכזיים בחולון והחתימו מאות תושבים על „מגילת זכויות האשה". קודם להחתמה נערך באולם מופת בחולון רב־שיח בהשתתפות היועצת המשפטית של נעמ"ת אשר הציג את תרומת האשה מהחיבט המשפטי, החברתי והציבורי. בדיון שנערך בהשתתפות קהל רב בא לידי ביטוי השינוי שחל במודעות החברה למעמד האשה. בתמונה: ראש העיר חיים שורק, מזכ"ר מ.פ. חולון משה גינת, ומזכירת נעמ"ת אינס לוסר חותמים על מגילת זכויות האשה.

תפקיד יוקרתי

נטשה סרקין (בתמונה), הפסנתרנית הישראלית הותיקה והמנוסה ילידת ברית־המועצות, נבחרה לתפקיד נדיר ויוקרתי — הסולנית בקונצרט מיוחד המאורגן מטעם איגוד השידור האירופאי (אי.בי.יו.) בביצוע התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור ובניצוח סרג'ו קומיסיונה. הקונצרט, שיתקיים ביום שני הבא, יועבר בשידור חי מאולם הנרי קראון בירושלים לשירותי שידור במערב־אירופה. סרקין תנגן עם התזמורת את הרפסודיה על נושא של פגניני מאת רחמנינוב. היא תופיע כסולנית ביצירה המבריקה והקשה לביצוע, גם בקונצרטים למנויים של התזמורת הערב ומחר. מאז עלתה לארץ ב־1975 זכתה סרקין בפרסים בתחרויות בין־לאומיות, והופיעה פעמים רבות ברסיטלים ובקונצרטים עם תזמורות בחו"ל. בישראל היא מנגנת מדי פעם עם תזמורות מקומיות, וכן השתתפה בכיתת־אמן של אלפרד ברנדל (במרכז למוסיקה ירושלים), שהוקלטה ושודרה ב„בי.בי.סי".

ישראל דליות

מתנת יום הולדת

יו"ר הארגונים היהודיים בשבדיה, פריץ הולנדר, יזם באחרונה נטיעת יער בן 10,000 עצים ביערות הקרן הקיימת, לציון מלאת 70 שנה להולדתו של נשיא הרפובליקה הסוציאליסטית של רומניה, ניקולאי צ'אושסקו. היער ינטע כהוקרה לפועלו של נשיא רומניה למען קידום השלום בין עמי המזרח התיכון ומאמציו לחתימת הסכם השלום בין ישראל ומצרים. דובר הקרן הקיימת לישראל דוד אגמון מסר, כי בימים אלה נוטעת הקרן הקיימת, ביער יתיר אשר בנגב, את העצים שנתרמו על־ידי יוזמי הפרוייקט, בתקוה שהנשיא הרומני עוד יגיע ארצה לחנוך את היער. צ'אושסקו הוא המנהיג המזרח אירופי הראשון שלכבודו ניטע יער בישראל.

יקיר צור

חדשות בעתיקות

בדרך מקורית, צויינה בסוף השבוע שעבר הופעת ספרם של ד"ר צבי אילן ועמנואל דמתי, „מרות", הכפר היהודי העתיק, שהוצאתו [illegible] להגנת הטבע. חברי משלחת החפירות, אנשי ההוצאה לאור של החברה ונציגי הגופים שסייעו לחפירה עלו לאתר, במורד המזרחי של הרי נפתלי, וקיבלו את הספר במקום עצמו, בבית הכנסת העתיק שנחשף בחורבת מרות. הספר מגולל בטקסט ובאיורים רבים את הסיפור המלא של המחקר שנמשך עשר שנים והעלה תגליות יחידות במינן. „חג הספר", שנערך לקראת שבוע שמירת הטבע, הסתיים בהרמת כוסית בכפר הנשיא, הקיבוץ שסייע לחופרים.

שחמט

מוריי בראש הדירוג

מאת אהרן איסרס

רב־האמן יעקב מוריי ממשיך להוביל בראש מד־הכושר הישראלי ליום 31.12.87, שפורסם השבוע, כשלזכותו 2621 נק', ירידה של 12 נק' לעומת מד־הכושר הקודם.

במקום השני מדורג רב־אמן יהודה גרינפלד עם 2620 (לעומת 2622 בקודם), לפני א.ב.ל. אלון גרינפלד 2610 (2585), אלוף הארץ נתן בירנבוים 2565 (2574), דב גורמן 2554 (2554), יעקב בליימן 2533 (2533), ולדימיר ליברזון 2521 (2524), גדי רכלים 2520 (2504), אילן מנור 2516 (2540) ואליהו שוירלר 2503 נק' (2531).

למקום הי11 עלה האמן הצעיר עופר ברוק עם 2480 (עליה של 71 נק'). עליה תלולה זו משקפת הישג נדיר של 39 משחקים רצופים ללא הפסד. על הוועדה המקצועית של האיגוד הישראלי לשחמט לקחת בחשבון את הישגיו האחרונים של ברוק, ולאפשר לו קידום גם בזירה הבין־לאומית.

זינוק של 15 שלבים ביצע א.פ. יונה קוסאשווילי. הוא טיפס למקום ה־13 (אחרי ישראל שרנצל עם 2464), כשלזכותו 2443 נק' (עליה של 67 נק'), לפני ר.א. יאיר קרידמן 2442 (2427) ושמעון כגן 2435 נק' (2497).

את הזינוק המרשים ביותר ביצע מנצח פסטיבל ראשל"צ, יוני שמר, אשר העפיל מהמקום ה־181 למקום ה־118 עם 2178 נק'. את הנפילה הגדולה ביותר, בחבורת הצמרת, ביצע יוחנן אפק, מהמקום ה־38 למקום ה־60.

אלוף הנוער והמוביל בתחרי־גמר אליפות הארץ עם 1/2 4 נק' מ־5, רונן לב, ירד למקום ה־35 עם 2338 נק' (2384 בקודם). עוד נציין בקרב שחקני הנוער את עמי גל 2235, רן ברש 2187, יעקב סטיסים 2193, ערן ליס 2145, רן זולר 2140, ינון ברים 2117, אריק ליס 2112 ואיתמר קוגן 2057.

במד־הכושר הבין־לאומי ליום 31.12.87 מוביל יהודה גרינפלד עם 2550 נק', תוצאה המדרגת אותו בין 50 השחמטאים הטובים בעולם. למקום השני העפיל יעקב מוריי עם 2535, כשהוא דוחק את אלון גרינפלד עם 2510. למקום הרביעי העפיל גדי רכלים עם 2475, לפני נתן בירנבוים 2465, ולדימיר ליברזון 2460 ואליהו שווירלר 2440.

בראש הדירוג העולמי מוביל אלוף העולם, גארי קספרוב, עם 2750 נק' (שיא חדש לקספרוב), לפני אנטולי קרפוב 2715, יאן טימן 2675 (עליה של 45 נק'), אלכסנדר בלייאבסקי 2645, ויקטור קורצ'נוי 2640, מיכאל טל, פרדראג ניקוליץ' (יוגוסלאוויה) וניי'גל שורט 2630 כ"א, רפאל ואגניאן, יונתן ספילמן ומיכאל גורביץ' (ברה"מ) 2625 נק' כ"א.

ארתור יוסופוב, אנדריי סוקולוב וליובומיר ליובוייביץ' אשר דורגו בעשירייה הראשונה, ברשימה הקודמת לפני חצי שנה, פינו את מקומם לשחקנים חדשים, ובמיוחד ראוי לציין הרוסי מיכאל גורביץ' שהעפיל לצמרת מהמקום ה־103 כשצבר 110 נק' במד־הכושר הבין־לאומי.

בין הנשים לא חל שינוי, ואלופת העולם, מאיה צ'יבורדאנידזה, מובילה עם 2560 נק', לפני נונה גאפרינדאשוילי 2485, זוזה פולגר 2475, ננה יוסיליאני 2455 ופיה קרמלינג 2435.

משחקי הליגה

ביום שבת יתקיימו משחקי הסיבוב הרביעי בליגות השונות. המשחק המרכזי בליגה הלאומית ייערך בראשון־לציון, בה תארח הפועל מלדקליין ראשל"צ עם 6 1/2 נק' את הפועל תל־אביב שלזכותה 9 1/2 נק'. יתר המשחקים: ביבורי העיתים אי ת"א (3 1/2) תארח את הפועל הוד־השרון/פ"ת (9 1/2), באר־שבע (11) — הפועל רחובות (5 1/2), הפועל הרצליה (6) — אס"א ת"א (8), רובינשטיין י־ם (5 1/2) — אס"א מכביון חיפה (9 1/2 נק').

גם בליגה הארצית ייערך המפגש המרכזי בראשון־לציון, בה ייפגשו שתי המובילות הפועל ראשל"צ ואליצור פ"ת, עם 9 נק' כ"א (המשחק ייערך כבר ביום רביעי). שאר המשחקים: ביבורי־העיתים ב' ת"א (6 1/2) תארח את הפועל בילו ת"א (9), הפועל חדרה (7 1/2) — הפועל פ"ת/הוד־השרון (4 1/2), מכבי ת"א/אשדוד (8 1/2) — אס"א ירושלים (6 1/2), הפועל תעשיה אוירית (8 1/2) — מכבי לסקר חיפה (6).

סיום מבריק

בסיבוב השלישי בליגה א' צפון נפגשו אס"א מכביון ב' חיפה ואליצור נתניה. לאחר המסע ה־20 של הלבן נוצרה העמדה הבאה:

עמיחי שני (נתניה)

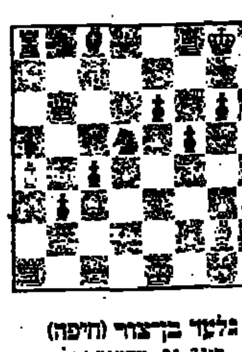

גלעד בן־צור (חיפה)

20... פגג3 21. במח6!! והלבן דוחה את הבאת הצריח א8 ואת הפרש ג3, ובחר במיתקפת מט) מהג7 22. צז5 מהז7 23. מהז7+ מז7 24. צח7+ מז8 25. מח8! (ולא מספיק 25. רא8 בגלל 25... בב2) צא7! (מהלך הגנה מתוחכם. השחור מנסה להתארגן ע"י הזזת הצריח הלבן מסוף ח) 26. צח6! (על 26. צא7 השחור משתחרר ע"י 26... בב2) 27. צח7 27. צאח1 פב1+ 28. מג1 מח8 29. צח8+ מה7 30. פג7 גג3 31. פד6 והשחור נכנע.

הופעה מכובדת

סגן אלוף הארץ, יצחק ויינגר, השתתף בתחרות מוזמנים סגורה (12 משתתפים) בקטגוריה 5 שנערכה באוגסבורג, שבחבל באווריה שבמערב־גרמניה. ניצח המקומי א.פ. דייל שמידט עם 1/2 7 נק', לפני א.ב.ל. איוון האוסנר (צ'כוסלובקיה) וא.פ. קלאוס קלונדט (מע. גרמניה) 7 נק' כ"א. ויינגר סיים במקום החמישי עם 1/2 5 נק' יחד עם רב־האמן האמריקאי פאל בנקו. בהתחשב במצב בריאותו הרופף והניתוח שעבר בימים אלה, היי הופעתו של ויינגר היתה מכובדת ביותר. אנו מאחלים לו החלמה מהירה.

אליפות הגימלאים

תחרות ארצית לגימלאים תערך בתאריכים 16.2–18.2.88 במלון „גלי־זוהר" שבים־המלח. עלות האירוח המלא היא בסך של 80 ש"ח. יש להרשם עד יום 5.2.88 במרכז הפועל אצל החי ישראל שיטרית, טל: 03־5613322.

אליפות הקדטים

באליפות השקים עד גיל 16 של ארה"ב, שנערכה במועדון המפואר של מנהטן, זכה הנער היהודי ממסאצ'וסטס א.פ. איליה גורביץ' בצברו 6½ נק' מ־7, בהקדימו את האמן איוון טורסל עם 5 נק'. שני השחקנים ביקרו בישראל בשנת 1983 בעת סיור המשחקים שערכו „בעדי קלינס" בחולון. בכשרונו הרב של המנצח ניתן לראות בסיום הבא:

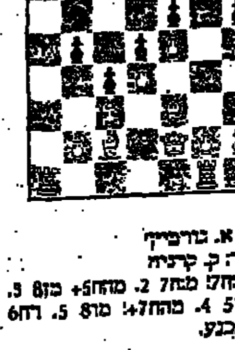

לבן: א. גורביץ'
שחור: ק. קרינית

1. פח6! מח7 2. מח5+ מז8 3. רח6 צ5 4. מח7+! מז8 5. רח6 והשחור נכנע.

אליפות אליצור הפתוחה

30 משתתפים נטלו חלק באליפות אליצור הפתוחה לזכרו של ד"ר דב אריליך, מבכירי שחמטאי אליצור. בתחרות, שהתקיימה במועדון אליצור פתח־תקוה, ניצח הא.ב.ל. רונן לב עם מלוא 7 הנקודות, בהקדימו את יהודה שלאם (הפתעת התחרות) 5½, אהוד להב ויאיר גולדרייך (אלוף אליצור) 5 נק' כ"א.

בתחרות הבזק השתתפו 24 שחקנים, ובבכורה זכה יגל ביים עם 7½ נק' מ־9, לפני רפי קנפלר, רן שכטאי, יצחק עזרא ואמיר אטינגר 6 נק' כ"א.

בטקס הסיום בירכו: זאב בירודין — מזכ"ל אליצור, שלמה קגרלשיין — יו"ר האיגוד ופרופ' יאיר גולדרייך — חבר הנהלת האיגוד העלה קיים לזכרו של ד"ר דב אריליך ז"ל.

יש לציין את שיתוף הפעולה הפורה בין מרכז אליצור למרכז הפועל באיגוד הישראלי לשחמט.

ברחבי הארץ

★ באליפות הבזק של „בית־הלוחם" אפקה ניצח האמן ידעאל פספק שצבר 12 נק' מ־13 וזכה בגביע תרומת איגוד השחמט, בהקדימו את שלמה קגרלשיין 10½ וצבי שדה 10 (הוכתר כאלוף המועדון). בטקס לציון תום שנת הפעילות בירכו: אריה פינק — סמנכ"ל משרד הביטחון הממונה על שיקום הנכים, יוסף לוכנברג — מנהל „בית־הלוחם" ושלמה קגרלשיין — יו"ר האיגוד. את הטקס והתחרות ניהל שמעון לוסקי — יו"ר ועדת התחרויות, שקיבל שי הוקרה לציון 25 שנות ניהול חוג השחמט ב„בית־הלוחם".

★ בתחרות הי13 לזיכרו של יהושע שכטר שנערכה בהפועל הרצליה השתתפו 20 שחקנים, ובבכורה זכה אלוף הארץ לילדים דובי צמריר שצבר 8 נק' מ־9, לפני ליאור פיש 6½ וגיבור שוויז 5½ נק'. ניהל: שלמה קגרלשיין.

★ בתחרות בזק שנערכה בהפועל גבעתיים לזיכרו של יצחק אלוני זכה בבכורה האמן רן שבתאי עם 8 נק' מ־9, לפני יצחק ברמוטס 1/2 7, יוני שמר 7 ושמואל נגר 1/2 6.

★ באליפות הי5 של עמק־חפר ע"ש „מוקוס", שנערכה בקיבוץ מעברות, השתתפו 18 שחקנים ואת הבכורה נטל אבשלום אפרתי עם מלוא 7 הנקודות, בהקדימו את הלל אלוני 1/2 5, יואל אלוני 5, אבישי לאור ועידו ספקטור 1/2 4 נק' כ"א. ניהל: נתן זינגרייך.

★ בתחרות הבזק הי5 לזיכרה של יוליה ליבוביסקי, שנהרגה בתאונת דרכים, נטלו חלק 24 שחמטאים, ובבכורה זכה הנער ערן ליס עם 11 נק' מ־14, לפני אחיו אריק ליס 1/2 10 ואורי רבינר 1/2 9. ניהל: שמואל „רנקי" פרידמן.

★ יצאה לאור חוברת שחמט 1/88 ובה סקירה על קונגרס פיד"א, תחרות ע"ש עקיבא רובינשטיין בפולין, מדור הקרבות והתקנון החדש לשיטה השוויצרית.

קופת־חולים

(המשך מעמ' 1)

ארגוניות נפרדות — חטיבת ביטוח וחטיבת חברים, מול חטיבת שירותי רפואה ובריאות. הנסיון שהצטבר ברפואה הציבורית בארצות אירופה המתקדמות מלמד, כי ההפרדה בין הביטוח לבין שירותי הרפואה והבריאות מעוררת תחרות קונסטרוקטיבית, שנהנים ממנה כל הגורמים ובראשם המבוטח.

ההפרדה בין שתי החטיבות תקים בסיס טוב לשינויים הארגוניים והניהוליים הצפויים בקופת־חולים הכללית. עיקרם בביזור המערכת המינהלית — מרחבים, מחוזות, בתוכם יחידות, וכן בתי־חולים. המטרה היא להביא ליתר ייעול וחיסכון, תוך הנצלת מסגרות ניהול וקביעת מסגרת תקציבית ליחידות השירות, שיפעלו כיחידה תפקודית־תקציבית עצמאית. מסגרת חדשה זו תביא לשיתוף העובדים במוסדות הניהול במרכז ובשטח, על־פי כללי התיפקוד והמבנה הנהוגים כיום במוסדות ההסתדרות האחרים. יש לקוות, כי הגברת מעורבותם של העובדים במקום עבודתם וטיפוח הזדהותם עם המוסד הרפואי יכוננו גם יחסי תפוקה־הכנסה ויציבו רמת שירות נאותה, תוך הבטחת הכנסה סבירה לעובדים.

הרופאים הם היום אחד המקלות בגלגלי הרפואה הציבורית. הרופא הישראלי חש עצמו מקופח בשכרו בשירות הרפואה הציבורית, לא רק לעומת חבריו בארצות המערב, אלא גם לעומת בעלי מקצוע אקדמאיים אחרים בארץ. חייבים למצוא דרך להבנה עם הרופאים ואין שום סיכוי להצליח בזה אם יסתפקו בסיסמאות, שתוכנן אבד. האפשרויות הן שונות, ביניהן גם שיטת ניהול עצמי של היחידות על־ידי צוותים, שיכללו רופאים, עובדים פרה־רפואיים ואחרים, בהתאם לצרכים התיפקודיים. השיטה תתבסס על שכר יסוד, נורמות, תפוקה ופרמיות. במסגרת שיטה זו יהיה לעובדים עניין לייעל ולחסוך והתוצאה הצפויה היא הרגעה ביחסי העבודה ויתר שביעות־רצון של כל חבר מבוטח.

קופת־חולים הכללית היא גוף גדול, המעסיק היום 30,000 בעלי מקצועות רבים ומגוונים. כדי להקל את תהליך קבלת ההחלטות, היישום, הפיקוח והשיקול־מחדש לאור המציאות המשתנה, יש לפשט את מבנה הדרגים החוקתיים והניהוליים. מועצת ההסתדרות עומדת לאשר היום החלטה על שינוי מבנה מוסדות הנהלת קופת־חולים הכללית. על־פי הצעת ההחלטה, תפעל הקופה באמצעות מועצה, שבראשה יעמוד יו"ר, ובאמצעות הנהלה שבראשה מנכ"ל. המועצה תקבע את מדיניות הקופה בין ועידה לוועידה וההנהלה תבצע את המדיניות שהותוותה לה המועצה. איך להביא לידי ביטוי את כלל חברי ההסתדרות וציבור המבוטחים, בהתבסס על המרקם הפוליטי־מפלגתי בהסתדרות ועל גופים נלווים, המבוטחים בקופת־חולים הכללית — זה ייקבע בוועידת קופת־חולים.

הצעות ההחלטה הארגוניות שיוגשו לאישורה של מועצת ההסתדרות הן אימוץ של עיקרי תוכנית מקיפה ומהותית להבראת קופת־חולים, שהכין משה יהודה, לשעבר איש ההנהלה המרכזית של הקופה והיום מנכ"ל „משען". חלקים מסויימים של תוכנית זו נמצאים עדיין בשלבי בירורים שונים ויש לקוות, שעד כינוסה של ועידת קופת־חולים יסתיימו הבירורים וההצעות יובאו להכרעת הוועידה.

נהג!
עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

פקסימיליה
MURATA
מורטה
מהירה ביותר!
נציגים: [illegible]

דבר פתוח

ערבי גאה ואזרח נאמן

מאת עומר מסאלחה

ערביי ישראל היו ונשארו, מבחינת ההשתייכות וההרגשה, חלק מן העולם הערבי והעם הפלשתינאי. השתייכות זו עברה ועדיין עוברת תהליך של עליות וירידות, כל עוד קיים מצב של מלחמה בין ישראל לבין חלק ממדינות ערב. חלק מערביי ישראל מאמינים, שאפשר לחיות כערבי גא בערביותו ובו בזמן להיות אזרח נאמן למדינה. מאז קום המדינה השתלבו ערביי ישראל בחיי החברה ונתהוותה אצלם זהות חדשה, הזהות הישראלית. ערביי ישראל מרגישים שגורלם קשור למדינת ישראל יותר מאשר לכל מדינה ערבית באיזור.

ערביי ישראל חלוקים על הרוב היהודי בשאלות בסיסיות, אך הם חותרים לדו־קיום ולשוויון עם החברה היהודית. יש המפרשים את תביעותיהם של ערביי ישראל כהקצנה בכיוון „פלשתיניזציה". האמת היא שמאבקם של ערביי ישראל, המתנהל במסגרת החוק, הוא דווקא מסימני־ההיכר של התגברות תהליך הישראליזציה שלהם. יש המטילים דופי בנאמנותם של ערביי ישראל למדינה, אולם דומני שהנסיון של כ־40 שנות חיים כמיעוט בתוך מדינת ישראל הוא־הוא המבחן האמיתי למידת המחוייבות והנאמנות של האוכלוסיה הערבית למדינה, ולא הסיסמאות והקריאות, המציבות לה סימן שאלה.

באחרונה נשמעים קולות המצדדים בגיוס ערביי ישראל לצה"ל, כביכול כדי לבסס, להרחיב ולהשוות את זכויות האזרחים הערבים לאלה של היהודים. אלא שבנושא זה קיימת הסכמה רחבה, ולא מהיום, בין האזרחים הערבים לבין הממסד הבטחוני של ישראל. על־פי הסכמה זו ועל־פי ההרגשה של שני הצדדים יש להימנע מגיוס ערבים לצה"ל. נראה לי כי הצגת אי־גיוסם כ„הוכחה" שאין הם ממלאים את חובותיהם האזרחיות וכנימוק לאי־מתן זכויות שוות לערבים, אינה אלא אמתלה, שהרי בכל תחום, ועל־פי החוק, מקיימים ערביי ישראל את כל חובותיהם למדינה.

כמה אישים, העוסקים בנושא ערביי ישראל, מדגישים יותר על המידה את מוטיב ה„פלשתיניזציה" בקרבם. אני חושב שהזהות הפלשתינאית של ערביי ישראל היתה קיימת כל הזמן והיא תישאר בתוכם כל עוד יהיה קיים הסכסוך הישראלי־פלשתינאי. השאלה החשובה שצריך לשאול היא, האם לא נכון יהיה לקבוע, כי למרות גילויים של „פלשתיניזציה" בקרב ערביי ישראל, תהליך ה„ישראליזציה" הוא תהליך יציב, תהליך שימשך מעבר לוויכוחים המדיניים והפוליטיים בין ישראל, הערבים והפלשתינאים.

רוב המחקרים שנעשו בנושא הזהות הלאומית של ערביי ישראל כוונו בעיקר לחקר מידת הזדהותם של אזרחי ישראל הערבים עם הישראליות מחד גיסא, ועם הלאומיות הערבית הפלשתינאית מאידך. המסקנה של מחקרים אלה היא, כי שתי הזהויות של ערביי ישראל מושפעות מגורמים שונים: חברתיים־פוליטיים פנימיים ומדיניים־בטחוניים חיצוניים, וכל תוצאה המתקבלת בזמן מסויים אינה תקפה במצב נתון אחר.

בעיניהם של חלקים בציבור היהודי, ובמיוחד של חלקים בדור הצעיר, היטשטש ההבדל בין ערביי ישראל, אזרחי המדינה, לבין ערביי השטחים. השימוש במושג „ערביי ארץ ישראל", שהוא מושג פוליטי, עשוי להטעות – זו הכללה לא נכונה, המשרתת את הוויכוח המדיני על עתיד השטחים. מדי פעם משתמשים במונח „ערביי ארץ ישראל" גם לגבי ערבים אזרחי מדינת ישראל. האם הכוונה היא, כי אזרחי מדינת ישראל הערבים צריך שיהיה להם מעמד אזרחי דומה למעמד ערביי השטחים? מתקבל הרושם, כי אלה שרומזים, שאין הבדל בין ערביי הגליל, למשל, לבין ערביי שכם ויריחו – הם אלה שאומרים שאין הבדל בין נתניה וטול כרם.

לאמיתו של דבר, למרות השפה, התרבות, הקירבה והלאום המשותפים לערביי ישראל ולערביי השטחים, קיימים הבדלים ניכרים בין שתי האוכלוסיות באורח החיים, במאוויים ובמעגלי הזהות וההזדהות שלהן. אפשר להגדיר את שיתוף הפעולה הפוליטי בין ערביי ישראל וערביי השטחים כהזדהות מוגבלת בלבד של צד אחד עם הצד האחר: על רקע יום האדמה של ערביי ישראל, למשל, או בעקבות העוצר וסגירת מוסדות החינוך בשטחים.

ערביי ישראל השלימו, מאז 1948, עם מעמדם כמיעוט במדינת ישראל, והם מנסים לשפר את מצבם באמצעות הדמוקראטיה הישראלית ובתוך מסגרתה. מכאן, שהמצע העיוני, הפוליטי, האסטראטגי והטאקטי של כל פעילות שמקיימים ערביי ישראל, חייב להתבסס על הזדהותם עם המדינה. הנושא הפוליטי היחיד שלגביו אפשר לקשור את ערביי ישראל עם הערבים שמעבר לגבולות ישראל, לרבות ערביי השטחים, צריך להיות נושא השלום.

הכותב הוא מרכז המכון היהודי־ערבי בבית ברל.

נסיעה באוטובוס

מאת גבריאל אלכסנדר

רק כאשר התיישבתי באוטובוס מבאר־שבע לירושלים הבנתי שהמסלול יעבור דרך הגדה. האוטובוס בדרך הארוכה יותר, שאינה חוצה את „הקו הירוק", אמור היה לצאת חצי שעה מאוחר יותר.

הנוסעים היו מעטים. רובם חיילי מילואים, כמה חיילים סדירים בחופשה, זוג צעירים מארה"ב, שמאוחר מדי הבינו לאן נקלעו. נהג בשנות השלושים לחייו ישב ליד ההגה. את מחשבותיו על עבודתו השאיר לעצמו. אחד מאנשי המילואים תפס את הפיקוד. איש לא מינה אותו לתפקיד, אבל טוב שמילא את התפקיד, גם אם התנהגותו נבעה מהיסטריה, לא מכובד האחריות.

טבע במלוא עוצמתו, אחרי סופות גשמים ברוכות. בורא עולם ממטיר ברכתו על אדמה רוויית סבל. „קופסא שחורה" של עוז העבירה ברוגע נסיעת צהריים בין נופי הנגב הצפוני והרי דרום חברון. עד לעליה ליד הכפר אזהריה לא התרחש דבר. נוסע בכיוון היורד הזהיר, שבכפר מתחוללת מהומה וזורקים אבנים.

ומהומה היתה שם. גם מחסום, שאמור היה לעצור את התנועה. החוסים דרכו את הנשק. בהאטה רכבנו, כשפנים, בין ספסלי האוטובוס. הנוסעים גם ידעו כיצד להשכב. חיילת ביקשה לא לירות ואם אפשר גם לא לרדת מהרכב. החצץ נקש בדפנות. הנהג, חשוף בחזית, המשיך לעבר יחידת הצבא שהשליטה סדר. לא קרה דבר.

נסיעה בארץ מושבתת. מעט תחבורה מקומית. שקט שבסערה. חנויות המזון פתוחות, כמה בתי־מלאכה עובדים מאחורי שערים מוגפים. כל ילד נראה כיריב בפוטנציה. זקני העדה יושבים בצידי הדרכים. אולי דנים בגורל הדור.

השביתה בעיצומה, גם אם דובר צה"ל מפיץ אחרת. אשליית כוח הכיבוש והיד החזקה מסתתרת מאחורי כל פינה. אשליה בלבד. סתימת פיות וגירוש בעלי דעה ויוזמה לא יטלו באיש את מחשבתו. בארץ הזאת כבר קם בעבר עם וזכה בחירות, בזכות צעירים שמרדו באבותיהם. בני החבל במאות השנים האחרונות למדו, כנראה, מאוייביהם מה כוחו של נוער עיקש, המאמין ביעודו.

חברון – עיר האבות בפי הטוענים לכתר הבקיאות בערכי היהדות. תחנת המשטרה. שם, בברכת המפא"יניקים הוותיקים, החל פשע ההתנחלות וההתנערות הנואלת מהציונות הפראגמטית. בהוויית כוח ומתוך מאבקים כיתתיים, בהנהגת מפלגה אובדת, ניפצו את הסטאטוס־קוו שהוצב במלחמה לעצמאות ישראל, במחיר אלפי קורבנות. פני התחנה, כפניה של פוליטיקה זאת היום נסעת על מבנה אפור של חיל המצב הבריטי, מבצר נטול חלונות, מוקף גדרות ברזל, אנדרטה לכיבוש. אין פה לא אדמה משוחררת, ולא עם משוחרר. חיילי צה"ל נראים כאסיריה של מדיניות דיכוי, ובני העם הפלשתינאי נראים כאנשים הממתינים לאירוע, שכל בר־דעת יודע שיתרחש, כך או אחרת – ההכרזה על סיום הכיבוש הישראלי.

הצבא עייף, מסורבל ולא יעיל. השליטה בעורקי התחבורה היתה לעיקר. בדרך, בין ספסלי האוטובוס, עולות אסוציאציות מהשנים שטרם קום המדינה. שם, בין חצץ אזהריה לגדרות דהיישה, מוטחש עד כמה שליטה זרה בעם שלם לעולם לא תצלח, ובידי צבא עם יהודי ודאי שלא. פוליטיקאים, הישנים בעורף בשלווה במיטותיהם, שולחים ילדים ואבותיהם למלחמה שאין איש מאמין עוד בסיכויי הצלחתה.

בין הגבעות ניתן להבחין גם בנטע הזר על אדמה זאת – התנחלויותיהם של בני גוש־אמונים. הצריפונים ובתי־הקישט' אמורים היו את קיומה של מלכות בית דוד. כמה פאתטי; כמה מגוחך; כמה נורא. והבר"ה אלה ודאי גם יירו, ביום פקודה, במי שיבוא להוריד אותם מהגבעה. את היישובים הללו אין צורך לגנות; עצם קיומם הוא ניוונו של הרעיון הציוני. משתקפת בהם כל כסילותה של הפוליטיקה הישראלית מאז שברון ששים־ושבע.

הסופר המקראי לימד אותנו, שביד קשה ובזרוע נטויה יצאו בני ישראל ממצרים. יד קשה משקיעה אותנו היום בבוץ שבין גבעות השטחים הכבושים. באיזור רב למדו תושבי השטחים, שלא בתי המשפט ולא הפוליטיקאים מהארצות השכנות, רק כמה עשרות נערים זורקי אבנים וחצץ יצליחו להתגבר על צבא עברי שלם. דוד הפלשתי כנגד גוליית היהודי. הספירה לאחור בעיצומה.

ויכוח עם ס. יזהר

מאת יוסף שקד

„אלה ילדי המציאות שיצרנו, ילדי הכיבוש": „פתאום הוסר מעליהם הפחד המשתק": „זה עם קם" – כך „התקומה" שכזה שר לנו יזהר סמילנסקי באחת מרשימותיו האחרונות ב„דבר".

מוגזם במקצת לראות במאורעות האחרונים תפנית היסטורית, „התעוררות דור ערבי צעיר שאינו מפחד עוד לתבוע את זכותו לשנות את המציאות". פני הדברים צנועים מזה: משנכרתו מקורות הנשק ואמצעי החבלה, משגברה התלות הכלכלית במדינת ישראל, משנפוץ אש"ף על פני שבע ארצות, משנתעצם כוחו של צה"ל – שולחים הגברים את הנשים להפגין ולזעוק בהיסטריה כדרך הנשים, ואת הנערים להתפרע, והם המומי בוז, נלהבים ונמהרים כדרך השבאב. הפרות הסדר הן רציניות, אך חזקה על צה"ל כי־יסיב את הסדר אל כנו.

גם האמירה „עומדים היום כאן שני רצונות לאומיים, שניים לא אחד, זה מול זה", יש בה הגזמה. אין להשוות רצון לאומי שנתגבש ב־4,000 שנות היסטוריה לרצון לאומי שהתפתח זה כ־70 שנה. בשנות צמיחתה של הישות הפלסתינאית, שנראתה כיונקת משנאת זרים ומשנאת יהודים גרידא, מחיקוי הציונים ומקנאה באחיהם באיזור, שזכו במדינות לרוב, היא הציגה לפנינו שאלות המעמידות בספק את שורשיותה ואת אמיתה: אם קשרם של ערביי הארץ לאדמה הזאת הוא כה עמוק, כפי שהם טוענים, מדוע כה נחפזו לנטשה ב־1948? אם כמיהתם להגדרה עצמית כה חזקה, כפי שהם מרעישים בה את העולם, מדוע לא נאבקו עליה כראוי ב־19 שנות היותם תחת שלטון ירדן? ומדוע גם היום רבים מהם נכונים לחזור לשלטון המלך ההאשמי? אולי לא בצעקתם – ובצעקת לא־מעטים מאחינו בני ישראל – אולי עדיין זקוקה הישות הזאת לקצת שנים של התגבשות, שאפשר יהיה לשפוט אם היא בת־קיום, לקצת שנות גלות של הפליטים (לא לשנות אלפיים), כדי שתיבחן דבקותם בארץ מוצאם. לא כל מי שמכריז „אני טרוריסט, אני עם" הוא בעל רצון לאומי הראוי לעמוד נגד רצונו הלאומי של עם ישראל.

השהיתי רשימה זו. פקפקתי שמא היו דבריו של הסופר, שאני מקוראיו הנאמנים, תגובה ספונטאנית למראה מאבק הנערים והנשים בחיילינו, ואין זה ראוי לדון אותו על דברים שאמר בשעת מבוכתו. אבל ב־7 בינואר קראתי ב„דבר" מאמר אחר שלו, „עונשים ממחסן הגרוטאות", והוא רצוף עיוותים עד לבלי־נשוא.

„לגרש ולהעניש זה לברוח מן העניין; אלא שהגרוטאה הנוראה מכל והחלודה מכל היא מחשבתו של מחליט ההחלטות שם למעלה, המתעסק כולו בענישה במקום לחשוב על פתרון", כתב ס. יזהר.

ריבונו של עולם, מה הוא סח, במחילה מכבודו. הלא אם נדפדף בזכרונות ארץ־ישראל ב־50 השנים האחרונות, כעצתו, ניווכח כי „מחליטי ההחלטות שם למעלה" נקטו בשעתו את קו ההבלגה, השלימו עם תוכנית החלוקה, והכריזו במגילת העצמאות כי „אנו מושיטים יד שלום לשכנות טובה לכל המדינות השכנות ועמיהן". מאז לא חדלנו מפניות ומהצעות לשליטי ערב לבוא למו"מ על שלום – הכרזות, פניות והצעות שהושבו ריקם (ואפילו „תוכנית אלון" על חלוקה שניה לא זכתה לתגובה); נסוגונו למען השלום מכל סיני, ותוך כדי הריסת כל מה שבנינו והפרחנו במדבר זה – לכה „אסכנו" בזה.

והכאה זו על חטא שחטאנו בפעולות חיל־האוויר נגד קני המחבלים: הם רצחו ורצחו ועדיין רוצחים ורוצחים, ואנחנו נניח להם להתבצר ולהתחזק, כדי שיוסיפו לרצוח? הם יבנו, בעורמה נבזית, את מעוזיהם בקרב משכנות אזרחים וישלחו נגדנו נשים וילדים, ואנחנו נירתע? הם ישתמשו בכל אמצעי האלימות והאכזריות נגדנו ואנחנו נשיב להם בשאלה לעצמנו „מה עשינו שיפחת החיכוך ויגדל הסיכוי" – האם נהיה כצאן לטבח שיובל גם כאן, גם כאן?

אוי לנו, כי קמו לנו מתנבאים בכהונה, המלקים אותנו כנביאי זעם, בלא הרחמים שמילאו את לבם של בני עמם וכלי האמת שהיוו נר לרגליהם של נביאי האמת והצדק.

הצד המפא"י של הירח

מאת זאב טריינין

מהות השלום על פי תפישת מפלגת העבודה, כפי שנקבעה עוד בהחלטות הוועידה השלישית בדצמבר 1980 בסעיף 7 של הפרק המדיני קובעת כי: „ממשלת ישראל בהנהגת המערך תפעל להשגת חוזי שלום עם ירדן ועם סוריה בגבולות בני הגנה שיתבססו על פשרה טריטוריאלית עם כל אחת מהן, שתהיה תואמת את שיקולי הביטחון".

ומאידך בסעיף 11 של הפרק המדיני: „מפלגת העבודה שוללת את מדיניות 'אף שעל' לגבי יהודה, שומרון ועזה... בבחירות לכנסת תפנה מפלגת העבודה אל העם להעניק סמכות לממשלת ישראל, באישור הכנסת, לחתום על חוזה שלום עם ירדן שיתבסס על פשרה טריטוריאלית בהתאם לתוכניתה של מפלגת העבודה".

בהקדמה להחלטות הוועידה השלישית אומר חיים צדוק, יו"ר הוועדה המכינה־המתמדת של הוועידה אשר הכינה והגישה את הצעת ההחלטה לוועידה, בהתייחסו לפרק המדיני כי: „אישרנו מסמך אשר, על אף מגוון הדעות הרווחות במפלגה, מיצה את הקונסנסוס התנועתי, בלי לטשטש את עמדת המפלגה בענייני יסוד".

היום, כמו בבחירות לכנסת הי10 ב־1981 ובבחירות לכנסת הי11 ב־1984, תפנה מפלגת העבודה אל העם להעניק לה את הסמכות לחתום על חוזה שלום עם ירדן, שיתבסס על פשרה טריטוריאלית בגבולות ביטחון. זו המהות אותה תציג מפלגת העבודה בתחום המדיני בפני ציבור הבוחרים בבחירות לכנסת הי12. אך אליה וקוץ בה שכן במסגרת הקונסנסוס התנועתי קיימים הבדלי גישות. ברבדים הקיצוניים של הבדלים אלה הופכים ההבדלים למהותיים, מגישה שאינה רואה פסול בהקמת מדינה פלשתינית בשטחים שנכבשו מירדן ועד לגישה של החלת המשפט הישראלי על שטחים אלה, כאשר במרכז קיימת התפישה שהיתה נר לאבות התנועה עוד מימי מפא"י.

יוסי ביילין, בספרו „מחיר של איחוד", הדן בהצטרפותם של רפ"י ואחדות העבודה למפא"י, רואה בהצטרפות זו גורם לשיתוק היוזמה המדינית הישראלית, שכן לעומת מפא"י שהתאפיינה בפרגמטיזם מדיני, דגלה אחדות העבודה באידיאולוגיה של ארץ ישראל השלמה, ורפ"י בגישה מדינית אקטיביסטית. ואילו מפא"י, אומר יוסי ביילין, חששה לנצל את הרוב שלה לקבלת החלטות מדיניות פרגמטיות מחשש שהדבר יביא לפירוק המפלגה החדשה. דעותיה הפרגמטיות של מפא"י, כפי שהן מוצגות בספר, הן ראייתה של מפא"י את הבעיה הדמוגרפית כבעיה מרכזית, על אי־הרצון להפוך את ישראל למדינה ש־40 אחוז מאוכלוסיה ערבים. עם זאת, רצתה מפא"י בהסדר שלא יפגע בבטחון ישראל ואף לא ויתור על שטחים מראש. כך גם מובאת עמדת גולדה, הזוהרת ומדגישה את החשיבות שהיא מייחסת לדמוגרפיה, לישראל יהודית.

עמדת מפא"י שנתקבלה על המפלגה כולה באותן ועידות של מפלגת העבודה, מהווה את המהות, את המסר שאותו מבקשת מפלגת העבודה להעביר לבוחרי הכנסת הי12 כאשר לנגד עיניה אותם קולות צפים בינה לבין הליכוד.

לכאורה איך יצוף קולו של בוחר בין הליכוד הלאומני־ימני לבין מפלגת העבודה העומדת שמאלה מכך. מהו המאפיין של בוחר שקולו צף כך?

מאפיין ברור של בוחר שצף בין הליכוד למפלגת העבודה הוא שבוחר כזה לא ירחיק לכת עד „ארץ ישראל השלמה" של גוש אמונים, שאם לא כן, איך יוכל להעלות על דעתו הצבעה בעד מפלגת העבודה; מאידך לא יצביע בעד לווייני מפלגת העבודה שעל דגלם משורטטת המדינה הפלשתינית; שאם לא כן, לא יעלה על הדעת שישקול הצבעה בשביל הליכוד.

בהערכת המאפיינים של הבוחר הצף ניתן להתייחס גם לסקרי דעת הקהל, המצביעים על מגמה של קיטוב בהצבעה על־ידי נהירה של מצביעי קבע של המפלגות הגדולות אל לווייניהם, מצביעי ליכוד להתחיה ולאומץ, ומצביעי מערך לר"צ ומקרב המגזר הערבי אולי גם ל"מתקדמת" או לחד"ש.

התמונה המתקבלת מניתוח זה היא כי בקרב מצביעי הקבע של הליכוד, המסה העיקרית תהיה של בעלי הדעות המתונות יחסית, ואילו בקרב מצביעי הקבע של מפלגת העבודה, המסה העיקרית תהיה של בעלי הדעות הפחות מתונות. היינו, המתנגדים למדינה פלשתינית ולוויתורים העלולים לפגוע בבטחון המדינה – הכל לפי הדוקטרינה שהיתה מקובלת על מפא"י ואומצה בסופו של־דבר פחות או יותר על ידי רפ"י ואחדות העבודה, במסגרת מפלגת העבודה.

כזאת היא, אם כן, המהות במפלגת העבודה ובהתאם לכך מצביעיה מבין היוצאים קבוע איתה בבחירות יהיו בעלי גוון, מה שנקרא בז'רגון הפוליטי „נוטה יותר לניצי". גוון זה יהיה היחיד שיקרוץ למצביעים צפים להעדיף את מפלגת העבודה על הליכוד.

ואם הגדרנו נכון את המהות הזאת מאפייני הבוחרים הצפים, בחזית זו, ומאפייני בוחרי הקבע, ניתן גם לקבוע את המהלכים הטקטיים של ניהול מערכת הבחירות. הטקטיקה חייבת להתבסס על הצגת הצד המפא"י של הירח הכולל את 360 המעלות של מפלגת העבודה. שימת הדגש בתפישה המדינית של מפא"י כדי שתזכה באמון הצפים ובוחרי הקבע של מפלגת העבודה, היא בת הסיכויים הטובים ביותר אם תוצג על־ידי „האדריכלים" המפא"יים, שבמשך השנים מאז האיחוד עם רפ"י ואחדות העבודה, נדחקו ממרכז ההכרעות בשלטון המפלגתי, אך עם זאת לא נס ליחם. בהיבט הפרקטי פירוש הדבר מתן עדיפות „להצגת הדגשים מבית מדרשה של מפא"י על ידי אישים מפא"י מובהקים כמו יו"ר הכנסת שלמה הלל, חיים צדוק, לשעבר שר המשפטים, ויו"ר ההסתדרות הציונית שמחה דיניץ, בין השאר על ידי צירופם לוועדת ההיגוי האמורה לקום על פי דרישתו של מזכ"ל המפלגה כתנאי לחזרתו מהתפטרותו, ומתן זכות קדימה להם וכיוצא בהם במתן הסגן בצוות שיקבע את מדיניות ההסברה, אותה הסברה שיהיה בה להביא לשינוי אמיתי בהצבעת הבוחרים למתן המנדט המבוקש למפלגת העבודה.

מזכיר מועצת הפועלים אינו „עובד שכיר"

מאת עו"ד ישראל גיל

בפסק־דין עקרוני ומפתיע קבע שופט בית־הדין האזורי לעבודה בבאר־שבע, מ. כליף, כי מזכיר מועצת פועלים אינו בגדר „עובד שכיר", אלא בעל סטאטוס מיוחד במינו, ולכן אין לבית־הדין לעבודה סמכות עניינית לדון בתביעותיו נגד מועצת הפועלים שעמד בראשה. לבית־הדין לעבודה יש סמכות לדון רק ביחסי עובד־מעביד.

לפיכך נידחו על הסף כל תביעותיו של המזכיר־לשעבר, מאיר בן גיגי, נגד מועצת פועלי מצפה־רמון, להפרשי פיצויי פיטורים, שעות נוספות גלובאליות ופדיון חופשה. נפסק כי הערכאה המתאימה לתביעותיו היא „רשות השיפוט בהסתדרות", שבסמכותה לדון ולפסוק בסכסוכים בין עובד או נבחר של מוסד הסתדרותי נגד אותו מוסד (מס' פסה"ד מר/418/3 באר־שבע, לא פורסם).

המזכיר, קבע השופט, הוא נבחר של מועצת הפועלים, ואינו „עובד שכיר" שלה. יחסיהם ההדדיים מזכירים את מערכת היחסים שבין ראש עיר לעיריה, בין ראש מועצה מקומית למועצה או בין ראש ממשלה לממשלה. כל אלה אינם יחסים חוזיים בין עובד למעביד, שמטרתם מתן עבודה תמורת תשלום שכר. מזכיר מועצת פועלים הוא „נבחר" בבחירה פוליטית, המבוססת על הצבעת נציגי מפלגות. הן היבחרו והן הפסקת כהונתו הם בשלמותם בתחום יחסי הכוחות בין קואליציה ואופוזיציה, ואין בהם דבר וחצי דבר עם „מינוי" לתפקיד ויצירת „יחסים חוזיים" לקבלת עבודה.

השופט כליף ניתח נושא זה לעומק וקבע: „אשר למקרה שלפנינו, התובע הציג מועמדותו לבחירה לתפקיד מזכיר מועצת הפועלים והוא נבחר. אין לדבר כאן על 'מינוי' מזכיר למועצה אלא על 'בחירת' מזכיר למועצה. סעיף 78 (א) לתקנון היסוד של מועצות הפועלים קובע לאמור: 'לתפקיד המזכיר יכול להיבחר חבר מליאת המועצה ומי שאינו חבר בה'... וסעיף 79: 'מזכיר מועצת פועלים ייבחר במליאת המועצה שתוזמן לשם בחירתו ברוב קולות רגיל, בהצבעה גלויה ובתנאי שבשעת ההצבעה ינכחו רוב חברי המועצה'.

„העולה מן האמור הוא", המשיך השופט כליף, „כי מזכיר מועצת פועלים הוא בבחינת נבחר בבחירה, שהיא ביסודה פוליטית ומבוססת על הצבעה. ההצבעה נעשית אף היא בידי אנשים שנבחרו בבחירות, שבהן השתתף הציבור. האנשים המצביעים בעד ונגד בחירתו של המזכיר הם נציגי מפלגות פוליטיות. עובדת היבחרו של המזכיר ועובדת הפסקת כהונתו, הינם בשלמותם ובמלואם בתחום יחסי הכוחות בין קואליציה ובין אופוזיציה ואין להם דבר וחצי דבר עם מינוי לתפקיד ויצירת יחסים חוזיים לקבלת עבודה.

„השאלה היא, אם ההסתדרות היתה מסוגלת, לאחר שהוחלט על בחירתו של מזכיר פלוני, להחליט מיוזמתה ועל־פי רצונה הבלעדי על הטלת כהונת המזכיר על אדם אחר. ברור כי התשובה על כך היא שלילית. להסתדרות, כבזאת, אין כל מעמד לעניין בחירתו של המזכיר, כמו שאין לה כל מעמד בכל הקשור להפסקת כהונתו.

„הזכות לפטר היא אחד מסימני ההיכר לזיהויו של מעביד. במקרה שלפנינו לא היה, כאמור, בכוחה של ההסתדרות לפטר את התובע מתפקידו. בשים לב לעובדות המקרה הנדון לא היה מקום, ולא היה צורך, לא בזה ולא בזה. כהונתו של התובע במזכיר המועצה נסתיימה עם גמר הקאדנציה שבה פעל. לאותה תוצאה היינו מגיעים, לדעתנו, גם אם התובע היה מודיע על התפטרותו מכהונתו. ההתפטרות אינה אלא אקט פורמאלי ואין בה יותר מאשר הודעה על הפסקת הכהונה והיא אינה מוגשת, כאמור, להסתדרות, אלא למליאת המועצה. לפיכך מקבלים עלינו דברי ב"כ ההסתדרות, כי מזכיר מועצת הפועלים אינו מכוהן על־ידי ההסתדרות ואינו מפוטר על־ידי ההסתדרות ו/או על־ידי מוסד ממוסדותיה. הוא נבחר לכהונתו על־פי מפתח פוליטי, על־ידי נבחרי ציבור שנבחרו לכהן כחברי מליאת מועצת הפועלים. להסתדרות אין כל מעמד בשאלה מי נבחר לתפקיד ומי מודח מהתפקיד.

„על־פי הנוהל הרגיל בתקיפות בחירות למועצות הפועלים אחת לארבע שנים, ובעקבות הבחירות משתנים פעמים רבות יחסי הכוחות הפוליטיים במליאת מועצת הפועלים, ועקב כך מתחלפים המזכירים. כל זאת ללא קשר לרצון ההסתדרות ולאינטרסים שלה. אשר על כן הגענו למסקנה, כי כהונה בתפקיד של מזכיר מועצת פועלים הינו תפקיד הנובע מ'סטאטוס' ואינו יוצר יחסי עובד־מעביד בין הצדדים".

פסק־דין זה הוא ראשון כסוגו. אם יוגש עליו ערעור וידחה – יהיו שערי בתי־הדין לעבודה חסומים בפני מזכירי מועצות הפועלים. אפילו ירצו לנסות ולבטל את פסק הבורר של רשות השיפוט, בטענה זו או אחרת, יצטרכו לפנות אל בתי־המשפט הרגילים. הנה כי כן, נוצר מצב מפתיע בעניין: אלה העומדים בראש מערך יחסי העבודה בעירם – להם עצמם אין כניסה בשערי בית־הדין לעבודה.

חומרה ללא תוכנה

מאת פרופ' אריה איסר

לפני זמן מה הוזמנתי להשתתף בסמינר על הר הצופים. למרות שמארגניו נתנו לי הוראות מפורטות כיצד להגיע לאולם הסמינרים ולמרות שחוש ההתמצאות שלי בשטח אינו מן הגרועים ביותר, בכל זאת תעיתי בדרכי בסבך הפרוזדורים, האולמות והקומות של הקמפוס ואחרתי. התנצלתי וסיפרתי על תעיותי בסבך האקדמי של הר הצופים. סיפרתי על היכרותי רבת־השנים עם ההר ועל הפשטות והיופי שציינו קמפוס זה בימים עברו, ועל ההגזמה הגרוטסקית, לדעתי, שבבניית הקמפוס החדש.

כאחד קיבל את התנצלותי בהבנה ואחרי הסמינר הראה לי את הדרך. טענתו של ריבוע, מסולס ומשופה שצריך לשמש בין השאר גם חדר־עבודה לכהנן. אינני מתכוון במאמר זה לתקוף את האדריכלים שבנו את הר הצופים. לדעתי, האדריכל הוא הביטוי לרוח של דורו. אם הר הצופים כיום הוא מונומנט עצום של אבן ובטון ובצד שני סטודנט הרוצה לעשות תואר שני או שלישי צריך להסתפק במשכורת־רעב, הרי זה כבבא רוח של דור והאדריכל אינו אלא ביטוי של פן כסרים של אותו דור.

באחרונה התפרסמה כתבה על „יד ושם". המנהל התלונן על שאין לו מספיק כסף למפעל התיעוד ובחקר השואה שהמוסד היה צריך לבצע. אולם כשראיין, הראתה המצלמה גם את עשרות המתנדבים הגודשים כיום את אתר „יד ושם". המנהל העלה את התירוץ, שגם ראשי האוניברסיטאות משתמשים בו לעתים קרובות, כי תורמים אינם מוכנים לתרום לתחזוקת המפעל, אלא רק למבנים. אך גם תורמים, כמו אדריכלים, אינם אלא ביטויי רוח הדור המכבדת מבנים גשמיים על מבנים רוחניים.

אך לא רק תורמים ואדריכלים מייצגים רוח דור. לא מזמן נחנכה „יד אלון" בגינוסר. בתוכנית הטלוויזיה ראינו מבנה גדול ובו גם תערוכה על תולדות האיזור ותולדות הפלמ"ח. המבנה יפה ונהדר. גם התערוכות, כפי שראיתי אותן בטלוויזיה, היו יפהפיות. האם יעבירו מבנים אלה והערוכה זו את המסר שיגאל אלון היה מעוניין שיעבור לנוער? נדמה לי שאת התשובה לכך נתנו הנח"לאים שנלקחו בשבי ללא קרב במצב בלבנון של מחנה הנח"ל שנכלם על נפשו הפקיד מחנה ללא שמירה לשמע הרוות.

תוך התבוננות בהבללה מגויסת, אני מוכן למתוח קו של מכנה משותף בין הקמפוס על הר הצופים למתנדבים של „יד ושם" ולמבנה של „יד אלון", ובסביבה ההפוך של אותה פונקציה אני מותח קו־היין בין הסטודנט שאינו מסוגל להמשיך בלימודיו בגלל מחסור באמצעים, המדען שאינו יכול להמשיך במחקריו בגלל מחסור באמצעי מחקר מתקדמים וחדשים וספרות מתאימה, המדען שאינו יכול להמשיך מחקר שאה בגלל מחסור בתקציב. אני ממשיך קו זה עד הרוח החסרה בנח"ל, אותה רוח שהקימה את הפלמ"ח והשיגה את אשר השיגה בכוח מעטים מול רבים.

עם זאת, אין ספק שהתהליך של עייפות רוחנית, של בריחה אל ערכים חומריים ושל זלזול ודלדול במערכות החינוך, הם תהליכים טבעיים. כל עם וכל חברה עוברים זאת לאחר מסה ומעש חורגים מהמקובל. אך מבחנה של חברה הוא אם היא מסוגלת לאזור כוח ולפעול נגד הזרם ונגד התהליך הטבעי של רפיון ואזלת יד. נשאלת השאלה מה ניתן לעשות נגד תהליך כזה, כיצד ניתן לחנך שוב נוער ועם שיקבלו על עצמם מפעלים הקשורים באי־נוחות ומנוגדים לרוח הכללית של חיפוש אחרי הנוחות.

אחד העיתונים הדתיים קפץ על המציאה של ליל הגלסנוס ועל מה שאמר אחד המפקדים, ובא בבשורה לקוראיו המאמינים – שגם החילוניים כבר מכירים בעובדה שבלי הכרה ברוח ישראל ואלוהיו הסוף הוא מורך לב ואין־אונים. כמובן שאין מה להתווכח עם אותם שמאמינים במה שהם מאמינים ולנסות להראות להם שדווקא רוח ישראל הגלותית, שהם מבקשים להחיות אותה, היא שגרמה אי־עליה והיא שהיתה קשורה ברצח והתאבדות של בילינים. גם ההיסטוריה בתקופת בית שני הלאה לא תעזור הרבה, אלא לשכנע את המשוכנע במה שהוא רוצה להיות משוכנע. גם מלים גבוהות על אידיאלים־של־ימים־עברו, שהלהיבו את רוחם של נחשונים לבוא ולהתנחל בארץ הזאת, לא יעזרו. כלומר, כל אותם דברים יפים שכיום כוללים אותם במסגרת ציונות והרוב היקרים, אינם אלא קליסאות של סיסמאות בפי עסקנים, כשהמשמיע וגם השומע יודעים שאין בהן כל תוך.

נראה לי שאותם דברים אמורים גם לגבי התנועה הקיבוצית בפרט וההתיישבות העובדת בכלל. בקיבוצים רבים אפשר לראות מבנים ומתקנים יפהפיים עם חדרי אוכל ובריכות שחיה, שההסבר לבנייתם הוא הצורך בהחזקת הדור הצעיר בקיבוץ. אולם אין מחזיקים זאת בנחכונות של בר־ניב זה או אחר או בבנותם של סיסמאות, אלא מנסים, בכוונה טובה, לשכנע את הדור הצעיר להישאר במסגרת חיים אידיאליסטית של תוכן ועקרונות בכך ששמים את הדגש על ערכים חומריים. בעיניי שבכל הקיבוצים יישמע הסבר זה ובו בזמן יישמעו קולות הצער על כך שהבנים עוזבים, לא רק לקבוצות אחרים בארץ, אלא אף לחו"ל.

כאן ישאל הקורא האם יש בידי פתרון לבעיה קשה זו והאם יש לי עצה אחרת כיצד ניתן לשנות את הכיוון ואת המגמה ולחזור שוב לחברה שאינה נזקקת למבוכים של בטון ואבן כדי לחפות על חוסר מבנים של רוח ושל ערכים. לא אומר שאין לי תשובה, אך תשובה זו היא בהיקף ובתוכן מעל למה שניתן לכלול במאמר. כל מה שניתן לעשות במאמר יום־יומי הוא להתריע על מגמה זו ולהבהיר שכולם כוחאים כי למבני הבטון והזכוכית, לומר לכל מי שמוכן לשמוע כי הקמפוס על הר הצופים אינו רק מקום שבו אדם מאבד את דרכו ותועה בסבך, אלא הוא גם סמל לתעייה בסבך.

למועצה האזורית עמק חפר
דרוש
מנהל מדור תחזוקה
בדבר פרטים נא לפנות לבחור כוח אדם טל׳ 053-666771 עד לתאריך 7.2.88
עובדים דבני ראש המועצה

למעונות בית אביא דרוש
טבח מיקצועי
עם 5 שנות וותק
03-218217

מלונות
לחברת מלונות דן בע"מ
דרוש/ה
פקיד/ת חשבונות
סוג 2 בהנה"ח
עדיפות לבעלי נסיון בעבודה בבתי מלון (C-L)
נא לפנות: יום ד׳ 3/2/88 בין השעות 9.00 עד 11.00 לחדר 512 מלון דן פנורמה ת"א.

SONY®
דרושים
מנהל מכירות ארצי
לאגף שיווק מוצרי אלקטרוניקה לשימוש ביתי
עדיפות לבעלי נסיון קודם בענף
מועמדים מתאימים יתקשרו לקביעת ראיון 03-5101515 אילנה
שפאר
רח׳ אחד העם 9, מגדל שלום, ת"א.
טל׳ 03-5101515

לחברה לעמילות מכס
פקיד/ה רשוי/ה
טל. 03-382565

לחברת ביטוח וותיקה
דרוש
מנהח"ש ראשי/חשב
★ בעל נסיון רב בענף הביטוח
★ בעל השכלה מתאימה
★ בעל שליטה טובה בשפה האנגלית
נא לפנות לת.ד. 1791 ת"א 61016

לחברת ביטוח וותיקה
דרוש/ה
חתם
★ בעל נסיון בקבלת עסקים
★ בעל ידע בענפי רכוש ותאבויות
★ רצוי בוגר המכון לביטוח
★ נדרשת שליטה בשפה האנגלית
5 ימי עבודה בשבוע — נא לפנות לת.ד. 1791 ת"א 61016

למוסד עירוני דרושה
מזכירה בכירה
למנהל כספים
בעל ידע הנהלת חשבונות, הדפסה, הדסטאר
6 ימים א, ב, ה, ה, 08.00–16.00 ג, ו. 08.00–13.00
טלפון 03-204784 רונית.

למוסך מרכזי גדול
דרושים:
פחחי רכב
א) בעלי תעודת הסמכה
ב) ללא תעודת הסמכה
בעלי מקצוע מנוסים שיתקבלו יזכו לתנאי העסקה מעולים.
בדבר פרטים טל. 7550233, 7550755.

"המאפייה"
תעשיות אופנה בע"מ
עפולה
דרוש
טכנאי/הנדסאי ייצור
(בוגר שנקר)
בעל ניסיון בענף הקונפקציה והסבר הארוך.
לפנות לטלפון 06-597070

לחברה בינלאומית
דרוש.ה
מנהל/ת חשבונות
הכישורים הדרושים:
★ נסיון בעבודה (רצוי עם מחשב)
★ בוגר תיכון ומעלה
★ שליטה באנגלית
★ גיל 25–50
נא לפנות בכתב יד בפרטים מלאים לת.ד. 33263 תל־אביב עבור "מנהל חשבונות"

---

dexter
לדקסטר כימיקלים (אינטרנשיונל) בע"מ לאגף השווק
דרושים
מהנדסים/טכנאים
בטקסטיל כסוכני מכירות דינאמיים
הכישורים הנדרשים:
★ בעלי נסיון מעשי מוכח בענף הטקסטיל
★ יכולת שווק ומכירה
★ מתן יעוץ טכני
★ עבודה בשטח
נא לפנות למנהל השווק טל: 08-437011 או בכתב ת.ד. 300 יבנה 70652

לחברה גדולה
ליצור ושיווק כימיקלים
דרוש/ה
1. אגרונום / הנדסאי נוף
בעל תואר ממוסד מוכר שולט באנגלית ובעל נסיון בתחומים הבאים: טיפוח צמחי בית, צמחי נוי, גינון ושתלנות דישון, הדברת מזיקים ופרחים.
2. איש מכירות
בעל רקע חקלאי או גנני ולפחות שנתיים נסיון במכירות למשתלות וחנויות לצרכי גינון.
★ מגורים לשתי המישרות באיזור ראשל"צ עד אשדוד.
★ תחילת עבודה מידית!
נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 948 ר"ג 52109 עבור "מכירות"

דרושה
פקידת קבלה מרכזנית
ליום עבודה 08.00–16.00 + יום ו׳
טלפון 03-447273

לבי"ס התיכון באזור ת"א
דרושה
לבורנטית
לטלפן בשעות הערב
03-5052356 03-571128

למשרד אדריכלים גדול
דרושים
★ **אדריכלים**
★ **טכנאי אדריכלות**
בעלי 5 שנות נסיון לפחות
לפרטים 03-5101191 א–ה

לקשת ארועים בע"מ
★ **מזכירה** (עד 28) + עיבוד תמלילים
★ **מקדמת פרויקטים** + רכב
לפרטים 03-5793224

לחברת שילוח בינלאומי דרוש/ה
עובד/ת
בעל/ת נסיון בגבייה יבוא יצוא
טלפון: 03-336033
לבקש את אלה או בני

מילא
מרכז ייעוץ למשאבי אנוש
עבור אחד מלקוחותינו
אנו מחפשים
סוכן מכירות מעולה
בתחום דישון צמחים לאזור המרכז
כישורים נדרשים:
★ נמרצות ונכונות לעבודה מאומצת בשעות לא מקובלות.
★ יוזמה רבה ויושר אישי.
★ רשיון נהיגה - הכרחי!
★ נסיון קודם במכירות - הכרחי!
★ גיל 30-40.
★ השכלה תיכונית מלאה.
מועמדים מתאימים יפנו בכתב יד בלבד לת.ד. 22511 תל־אביב, בפירוט קורות חיים. נא לציין על גבי המעטפה שם המשרה המבוקשת.
רק פונים מתאימים ייענו!
סודיות מובטחת!
מודעה זו מיועדת לגברים ונשים כאחד.
גיוס עובדים • מבדקים • ייעוץ והכוון תעסוקתי • ייעוץ ופתוח ארגוני

למוסד ציבורי
באזורים המרכז, חיפה ועפולה
דרושות
★ **מנהלות משק ומטבח.**
★ **סגניות**
בוגרות בי"ס מוכר לעבודה.
נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 16250 ת"א עבור "מנהלות משק ומטבח".

להולידיי דרושים
מקדמי מכירות
הכנסה טובה ובטוחה
בכל הארץ
פרטים: 03-452194 03-445924

לחברת כרוהוס בע"מ דרושה
מזכירה/פקידת קבלה
כישורים: ניסיון קודם בתפקיד דומה, יכולת עבודה עם קהל, הדפסה בעברית, רצוי ידע באנגלית.
מועמדות מתאימות לפנות לאורנה בטלפון: 03-919026

סדרנים לתערוכה
עדיפות לבעלי נשק פרטי
נא לפנות לטל. 03-651051 לרפי

לחברה מסחרית גדולה
בענף הרכב
דרושים:
פקיד טכני
★ בעל ידע כללי במכונאות רכב
★ שליטה מלאה בצרפתית (כתיבה)
★ ידיעה טובה בעברית
מחסנאי חלפים
★ נסיון של 3 שנות עבודה
★ רצוי מפ"ט.
למועמדים המתאימים ינתנו תנאים טובים.
טל. 7550755, 7550233

מועצה אזורית מודיעין
מושב בני עטרות – המחלקה לחינוך
דרושה מיידית
אחות לבריאות הציבור
לחצי משרה לעבודה בבתי־ספר
תנאים מצויינים למתאימה
טלפון 03-9712741-2-3
בין השעות 8.00–14.30

דרושים
אנשי/נשות מכירות
להפצת כרטיסי הגרלה בנקודות מכירה קבועות ונייידות בכל גוש דן, איזור השרון, רחובות וראשון־לציון. מתאים גם לעקרות בית, סטודנטים ופנסיונרים.
רווחים מצויינים
03-231924 03-222203 03-227417

לחברה בינלאומית להשכרת רכב
דרושים:
★ **מזכירה למנכ"ל**
בעלת ידיעת השפות האנגלית והעברית על בוריין והדפסה בשפות אלה, נסיון קודם בנהול משרד ויחסי אנוש מעולים.
★ **פקיד/ת תביעות**
בעל/ת נסיון בבטוח בתחום תביעות רכב.
★ **מנהל/ת חשבונות**
דרגה 3–2. עדיפות לבעלי נסיון בהנה"ח רב־מטבעית.
★
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 11029 תל־אביב 61110
סודיות מובטחת

למשרד רואי חשבון בת"א – דרושה
מזכירה
העונה למרבית הכישורים הבאים:
★ שליטה בעבוד תמלילים (Wordmill) (גם הדפסה וגם ארגון העבודה של מדפיסות אחרות)
★ שליטה בעברית ★ שליטה באנגלית
★ ידע בהנהלת חשבונות
★ יכולת לעמוד במצבי לחץ ושעות נוספות
5 ימי עבודה בשבוע – תנאי שכר ושעות יקבעו בהסכמת הצדדים
לכתוב לת.ד. 7041, תל אביב, תוך ציון הכישורים, שכר נדרש ומספר טלפון

לחברה בענף הביטוח
דרוש
עורך דין
5 ימי עבודה בשבוע
03-653039, 03-653694

חוק הזדמנות שווה בעבודה
תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופי או מהות של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. המעבידים צפויים לעונש על פי החוק.

דרושה
פקידה כתבנית
לא מעשנת
העבודה במשרה מלאה בת"א
שעות העבודה 10.00–18.00
טל. 621065 (למלכה)

הראל מתכת בע"מ
דרוש:
מבלטן
עם נסיון מוכח
לפנות לצביקה טל.
03-9230441

לעבודה באזור תל־אביב
דרוש:
★ **אינסטלטור**
– בעל נסיון
★ **צנר – רתך**
– בעל נסיון
06-339844

I.M.S.I. – שירותי כח אדם
דרושים:
★ **גרפיקאי/שרטט** ללא נסיון
★ **מרכזנית**
לעבודה באזור רמלה.
טלפון 03-245222

לבית הורים בכפר־שמריהו
דרוש/ה
מנהל/ת משרד הקבלה
דרישות התפקיד:
★ נסיון במלונאות או בריאטוריה
★ יחסי אנוש מעולים
★ דובר/ת עברית, גרמנית ואנגלית על בוריין
נא לפנות למנהלת
בטלפון: 573649, 052-573643

שטראוס
שטראוס שיווק בע"מ פ"ת
דרושים
לאיזור גוש דן
פנסיונרים
לסדור סחורה ברשתות השיווק
בדבר פרטים נא לפנות לחנה 03-9234422

עירית חולון
MUNICIPAL CORPORATION HOLON
דרושים
1. באגף ההנדסה
★ מנהל/ת מדור מים
כישורים: מהנדס אזרחי רישוי, בעל התמחות בנושאי הנדסה קווי מים, ביוב ותיעול, עם נסיון של 5 שנים לפחות.
★ הנדסאי/ת טכנאי/ת
כישורים: הנדסאי בנין בעל נסיון של 5 שנים לפחות, עם ידע ונסיון בבדיקת בקשות להיתר בניה, הבנה ונסיון בתכניות בנין ערים וחשובי שטחים.
2. במינהל כללי
★ מעבד/ת תמלילים
למשרה מלאה רצוי ידע בתוכנת נוטע.
★ גרפיקאית
לחצי משרה.
המעונינים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים, תעודות, המלצות למח׳ כח אדם עד 15.2.88 וייצמן 58 חולון מיקוד 58373.

לחברה מסחרית
דרוש/ה
פקיד/ה
הדפסה שוטפת בעברית חובה
לפרטים נוספים נא לפנות לטלפון
03-258977 03-258875

סהר
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מחשבה אחת קדימה
למחלקת התביעות של החברה
דרושים
1. אחראי/ת למדור אלמנטרי
נסיון מוכח בתפקיד דומה
ידיעה טובה בשפה אנגלית
(כולל תכתובת בנושא הביטוח)
לבוגר/ת המכללה לביטוח תינתן עדיפות
2. פקיד/ה למדור תביעות רכב
נסיון מוכח בתפקיד דומה
המשרות הנ"ל הינן מלאות
5 ימי עבודה בשבוע
נא להתקשר 03-640418 פרט ליום ו׳

לפרוייקט בינלאומי בענף ההוצאה לאור והפירסום - דרושים:
★ מנהל שיווק בעל ידיעות רחבות בהנהלה
★ מקדמי/ות מכירות
★ מונטאז׳רים/ות וגרפיקאים/יות
★ נער שליח
נא לפנות טלפונית: 03-338872, 03-338876 ולבקש פרוייקט בינלאומי.

הסתדרות הצופים העבריים בישראל
הנהגת צופי חיפה
דרוש/ה
מרכז/ת
לשבט "צופית"
במרכז הכרמל חיפה
תחילת עבודה מיידית
המתאימים יפנו לטלפונים 04-338322
ובערב בלבד 04-925281

עירית רעננה מכרז ע/1/88
עירית רעננה מבקשת מועמדים לתפקיד המגדירת מכרזות המכרזה.
א.
תואר המשרה: **רכז תעשיות**
שעור המשרה: מלאה.
הדרגה: 9–7 מהנדסים.
או 8–6 הנדסאים בהתאם לכישורים ועפ"י הסכמי השכר בשרות הציבורי.
תאור התפקיד: פיקוח ובקרה על תעשיות בעיר ובאזור. הוצאת הנחיות ודרישות סביבתיות לתכניות המוגשות לועדת התכנון והבניה וכן לועדת רישוי עסקים.
טפול במפעלים קיימים בכל נושאי מיטרדים סביבתיים.
דרישות המשרה: מהנדס תעשיה, מהנדס כימי, הנדסאי סביבה, יכולת לקרוא ולהעריך הבניות ותהליכי יצור, יכולת לנהל מו"מ עם גורמים בכירים בתעשיה. נסיון של 3 שנים לפחות במקצוע.
על המועמד להיות בעל רכב.
ב.
תואר המשרה: **רכז חינוך סביבתי**
שעור המשרה: מלאה.
הדרגה: 9–7 בדרוג המח"ר.
תאור התפקיד: ליצור וליזום קשר עם מערכות החנוך על כל מיגזריה. הקמת מרכז לחינוך סביבתי, קדום פעילות הסברה ופרסום. לשמש מרכז הדרכה השתלמות למורים ולתלמידים.
דרישות המשרה: תואר ראשון, בוגר במדעי הטבע, ביולוגיה וחקלאות, גאוגרפיה, תעודת הוראה, נסיון בהוראה כולל הדרכה של מורים. כושר ליצירת מגע לשתוף פעולה עם הצבור הרחב. יכולת הבעה בכתב ובע"פ, כושר ארגוני, יכולת נהול מו"מ עם גופים ציבוריים.
בעל רכב.
את ההצעות יש להגיש עד ל־12.2.88 למדור כ"א במזכירות העיריה בשעות העבודה. יש לצרף לשאלון המועמדות קורות חיים בכתב יד ומסמכי המלצה ותעודות על השכלה. המועמד עשוי להדרש לעבור מבחנים אישיים. מועמד שלא יעמוד בתנאים הנדרשים לא ייענה.
בנימין ולשוביץ ראש העיר

טנא נגה
מוצרי חלב
גלידות ושלגונים
ת.ד. 497 קרית־מלאכי 70900
דרוש
עוזר טכני למנהל אחזקה
הכישורים הדרושים
א. נסיון בניהול צוות עובדים
ב. נסיון במפעל תעשייתי
ג. ידע באנגלית טכנית
ד. טכנאי/הנדסאי מכונות
מגורים באיזור שבין רחובות אשדוד אשקלון / קרית גת
בדבר פרטים נא לפנות לכח־אדם
טלפון 5־08-582444, או בכתב.

למכון רפואי
דרושה
מזכירה
למחלקה טכנית
עם ידע בהדפסה עברית ואנגלית משרה מלאה 6 ימים בשבוע.
לפנות בכתב יד עם ציון מספר הטלפון לת.ד. 938 בני ברק עבור "מזכירה"

בית הספר התיכון המקצועי
ויצ"ו
(מיסודה של ד"ר מאיה רוזנברג)
רחובות • ארלוזורוב 18,
דרוש
מדריך חינוכי לפנימיה
מגורים במקום
לתיאום ראיון נא להתקשר לטלפונים 08-451396, 08-452685

קו־אופ
לקו־אופ ת"א דן השרון הרצליה ורמה"ש
לסניף בר כוכבא בהרצליה
דרושים
א. עוזרים למחסנאים
ב. סדרני סחורה
ג. קצבים
ד. ירקנים
ה. קופאיות
אצלנו תמצאו שכר הוגן, מקום עבודה בטוח ותנאים סוציאליים מרביים.
טוב לעבוד בקו־אופ!
המעונינים יפנו למנהל הסניף ברוך בן גוריון 56 הרצליה בין השעות 08.00–18.00.
ניתן לקבל פרטים בטלפון 052-543326

אורט ישראל
לרשת אורט ישראל
דרושים
ירושלים
לבי"ס לחניכים אורט ע"ש קנדי
רח׳ פייר קניג, מקור חיים
טלפון 02-715837/8
★ **מורה יועץ/ת**
(בעל/ת נסיון בהוראה)
★ **ספרן/נית**
★ **מורה לספרות־נשים**
★ **עובד/ת טיפולי/ת**
חולון
לבי"ס תיכון טכני אורט
רח׳ פרופסור שור 2
טלפון 03-805282/3
★ **מורה לאנגלית**

דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות סוג 3
עם ידע בהתאמות ועבודה עם מחשב
נא לפנות בכתב לת"ד 20234 (מיקוד 61200) תל־אביב
סודיות מובטחת

למוסד ציבורי בתל־אביב
דרושים:
מרצים עם נסיון להדרכה בנושאי דפוס
בשעות הערב.
לפנות לטל׳ 03-821196

בוחן — מרכז
דרוש
למשרד רואת חשבון
רק בעלי נסיון מקצועי בעבודה
המעוניינים בעבודה מעניינת ומגוונת יטלפנו בשעות הערב לטלפון 03-265745
סודיות מובטחת – אפשרי מתן התמחות

למרכז לעיבוד נתונים
שקם
דרושים/ות
(1) תוכניתן/נית
מחשב 43xx עם נסיון מוכח, בשפות: CICS, MANTIS, COBOL
(2) תוכניתן/נית
מחשב S/36 עם נסיון מוכח, בשפות: (תקשורת) ICF, RPG, COBOL
• המעונינים/ות יפנו/תפנינה בכתב־יד בצירוף קורות חיים ונסיון קודם לאגף כ"א, ת.ד. 8751 ת"א–יפו.
סודיות מובטחת

לחברה ציבורית ארצית
דרוש
מנהל סניף
הכישורים הדרושים:
1. השכלה אקדמאית.
2. נסיון ניהולי של 8 שנים לפחות.
3. כושר ניהול צוות עובדים.
4. כושר ניהול מו"מ עם מוסדות וגורמי חוץ.
5. שליטה מלאה בשפה העברית וידיעת שפה נוספת רצויה.
דרגת השכר ושאר התנאים ייקבעו בהתאם לכישורים
בהצעות יש לפנות לת.ד. 33303, תל־אביב.

טלקאר
יבואני לנצ׳יה ואוטוביאנקי
דרוש
מחסנאי מפ"ט טכני
לאחר שרות צבאי + רשיון נהיגה.
נא לפנות למקום, המסגר 32 ת"א.

עירית רמת־גן
דרושים
נהגים כבאים למחלקה לכיבוי־אש
דרישות התפקיד:
1. גיל – עד 27.
2. רשיון נהיגה לרכב משא רצוי כ־15 טון ומעלה.
3. 10 שנות לימוד לפחות, עדיפות לבוגר בי"ס מקצועי.
4. שירות צבאי מלא.
5. בריאות טובה.
העבודה במשמרות, והעדיפות קודם כבאים בסיס כבי"ס הארצי לכבאות, לאחר תקופת נסיון.
המעונינים יגישו מועמדותם לאגף כוח אדם, רח׳ ביאליק 35 ר"ג.

דירות

וילות ובתים

למכירה וילה בקרית שאול שטח בנוי 125 מ"ר. קומה מפולשת מתחת. שטח מגרש 1,125 מ"ר 03-473592 (16582)

ברמת-צהלה קוטג'ים מפוארים בבניה 6 חדרים+ מרתף מואר הכל מ-240 אלף+ מע"מ 03-5464970 (20218) 03-442347

בסביון בית ישן 1750 מ"ר מרכזי "סנטר" (15524) 03-346441

ברמת-השרון ברחוב הבנים קוטג'ים 250 מ"ר בנוי $350,000 052-554165 (10249) 052-552807

בהרצליה-פיתוח למכירה וילה 250+ יחידה נפרדת (9444) 052-570970

קונים עד שש ומקימים במודיעין, זכרון-יעקב, 6 מגרשים נוספים+ שלד. משרד המכירות באתר: פתוח בימים: א, ר"ג, מ-9.00 13.00, מ-17.00 19.00. ביום ו 09.00-15.00 (30361) 06-396817

באילת וילה 450 מ"ר בנוי 260 מ"ר 225,000 דולר 059-71206 (19334)

למכירה קוטג'ים מפוארים ומיוחדים בשיכון דן (28093) 03-5400663-4

בזכרון-יעקב עד סוף החודש, בית+ אפשרות הגדלה 143,000 ש"ח (21763) 03-470652

ברעננה בפרויקט "גני הנשיאים" קוטג'ים מפוארים החל מ-165,000 "ישראהאוז" (21727) 052-456049

ברעננה בתחילת בניה 260/400 קוטג'ים שלושה מפלסים+ מרתף ומקום מיוחד. היזם: "ישראהאוז" (21716) 052-455165

בסביון! וילה גדולה ומפוארת 1¼ דונם "סנטר" 03-346441 (20916)

קבלנים מציעים

במגדלי 4, מיידי 3-4 +מעלית +חניה. (23099) 03-249195

דירות פאר בפרוייקט מגדלי קסם רמת-גן. 03-761779 (28370) 03-769961

דירות למכירה

ת"א-יפו

דירות למכירה

עם הלוואה חופשית מבנק טפחות תוכל להגיע לדירה שאתה באמת רוצה. לפרטים: החשמונאים 123, טל' (15859) 03-5614081-6

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

בהזדמנות! בעמק-הברכה 4 יפהפיה ושקטה 112,000 "דירות-אסיה" (15058) 03-218894

בבעלותינו בבניה דירות גג מפוארות גדלים שונים (15051) 03-256183

דירות למכירה 3-3½ חדרים

דירות למכירה 2-2½ חדרים

דירות למכירה 1-1½ חדרים

דירות למכירה

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

שרון

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

בקיראון מבחר דירות 4 חדרים +מעלית "סנטר" 03-351425 (7247)

דירות למכירה 3-3½ חדרים

חולון-בת-ים

דירות למכירה

כולם זכאים להלוואות בבנק טפחות. לפרטים: בנ"ם, שד' העצמאות 64, טל' 03-587924 חולון, שד' קוגל 25, טל' (16595) 03-881471-2

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 3-3½ חדרים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

3½ בבתים מול העיריה ק"א שקטה מושקעת יפהפיה 95,000 (12044) 5520351

דירות למכירה 2-2½ חדרים

דירות למכירה 1-1½ חדרים

דרום

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 3-3½ חדרים

דירות גג

לרציניים ליד הבימה 4 ב-3 מפלסים +גג מפוארת 03-918271 (20355)

עסקים

בלב ת"א בנין חדש 6 חדרים+ גג +חניה +מעלית בערב. (28563) 03-447105

ביקוש דירות

אולמות

דירות בשכ"ח

חנויות

למכירה בהזדמנות 25 מ"ר לכל מטרה ליד דיזנגוף רישום בטאבו (17235) 03-266731

דירות מרוהטות

דירות בדמי-מפתח

בצמן 2+ סלון, שקטה, 38,000 ד.ג.א. בלבד! (26141) 03-246243

משרדים

להשכרה משרד מטופח ומשופץ 1½ +חדר המתנה ומזכירה משותף. וושילד ת"א מתאים לרו"ח עו"ד ויועץ מס 03-615528 (15966)

בהזדמנות! להשכרה מול הקניון חדש 500-5000 מ"ר לתצוגה ומשרדים בלעדי ל"רשף" נכסים (28718) 03-5742777

מבני תעשיה

להשכרה ברמת-החייל 2200 מ"ר עצמאי, 500 אמפר. "רשף נכסים" (20323) 03-5742777

להשכרה בתעשיה בבתים אולם 600 ממ"ר, טלפונים, כח (9340) 03-9614565

מגרשים

בנין-יבנה במרכז לבניה מיידית לוילות, 28,500 דולר כולל מע"מ ופיתוח. 2000 במזומן היתרה במשכנתא. במשרד: 08-574335, 08-574823 בערב (28942) 08-574587

קבוצת קציני חיל-האויר עם אופציה לרכישת מגרשים מתארגנת לבנית שכונת וילות בגן-יבנה, לפרטים: 057-995527 (27886) לרוזי

דרושים מגרשים בתל-אביב ורמת-גן ובגוש-דן "בני השקעות בנכסים" (21491) 03-722654

הצעות עבודה

היק הודעות שויון בהעסקה תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או בהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

מפעיל סי.אן.סי בוגר בי"ס מקצועי פרופיל 72 ומעלה נסיון מוכח מעל 4 שנים בחיכות, אנגלית טכנית +קריאת שרטוט 5 ימי עבודה שכר גבוה 03-5101420 "חבר" (16433)

מומחים ליציקה פיברגלס לעבודה בפ"ת 03-446974 "דינוטמן" (16375) 03-450980

חושבי השוזן מועמדים לקורס ביטוח חיים, "לשניר" - סניף נתניה 03-223830 לאודיס (16262)

נשים וגברים לכל שקש משביר והיפר-שוק בכל הארץ בקידום מכירות לאותה"צ ו/או בוקר. שכר ועבודה קבועים 03-7511615 (16220) 03-7513601

דרוש עובד בעל רשיון נהיגה אפשרי פנסיונר למשרה חלקית רצוי רקע טכני לפנות לתחנת-קמח רוט שטמפפר 125 פ"ת טלפון 03-918193 (16215)

עובדי ייצור למפעלים ברמלה, ראשל"צ, נס-ציונה פתח-תקוה וחולון. 03-286111 (16083) 03-9659733

כלכלן, ידע בתמחיר, ניסיון בהנה"ח ויכולת ניהול צוות עובדים, לחברה בת"א. ראשל"צ. 03-286111 (16074) 03-9659733

עובדי ייצור להרכבות רצוי בוגרי בי"ס מקצועי (גיל 30-25) נכונות למשמרות למפעל ברמה"ש 03-286111 (16039)

עובד אחזקה נסיון במכונות עם תנאים טובים "א.ו.ת" (20053) 03-371470

לבורנט/ית כימיה בוגר/ת מגמת לבורנטים לת"א תנאים מצויינים "א.ו.ת" ,03-371465 (20045) 371470

ל"זומיר" קופאיות לשתי משמרות, מדעננה, רמה"ש, הרצליה, נתניה (20057) 03-284494

מהנדס תעשיה וניהול 3 שנים נסיון במזון/קוסמטיקה לת"א "א.ו.ת" ,371465 (20038) 371470

מנהל אחזקה למפעל תעשייתי בחולון "א.ו.ת" 371470 ,03-371465 (19671)

מלחימות מנוסות להרצליה תנאים מצויינים "א.ו.ת" 371470 ,03-371465 (19353)

פועלי ייצור בתעשיה לחולון, תנאים מצויינים "א.ו.ת" 03-371465 (18465)

מסגרים קוראי שרטוט לת"א, חולון ונס-ציונה תנאים מצויינים "א.ו.ת" ,03-371465 (17687) 03-371470

מנהל ייצור, מטפה בענף המתכת לעבודה בת"א תנאים טובים "א.ו.ת" 03-371928 03-371419 (16552)

זה רציני! דרושים/ות עובדים/ות אכותיים לפרוייקט שיווק מיוחד שכר גבוה תנאים מלאים. קידום! מס' מקומות מוגבלו 621587 (16522)

כרסמים קונבנציונאלים נסיון מוכח מעל 4 שנים פרופיל 72 ומעלה אנגלית טכנית +קריאת שרטוט 5 ימי עבודה הסעות +ארוחות שכר גבוה 5101420 "חבר" (16451)

חרטים קונבנציונאלים נסיון מעל 4 שנים פרופיל 72 ומעלה אנגלית טכנית +קריאת שרטוט שכר גבוה 5101420 "חבר" (16438)

עובד ייצור בוגר בי"ס מקצועי פרופיל 82 ומעלה גיל 28+ נכונות לעבודה במשמרות 5101420 "חבר" (16434)

בחור צעיר לעבודות שליחויות בעל רשיון לווספה 03-442580, (16030) 03-5461339

קונאים ות לרשתות השיווק לאזורים ת"א, ר"ג, בנים והמרכז (15971) 03-286111

לקריירה: מרכזנית ותקס מנוסה, לעבודת במשמרות בת"א, (15690) 03-5449848

עובד מקצועי לניקוי חלונות פוליש וניקוי משרדים 03-7514202 (15609)

פקידים/ות

בעבדת תמלילים נסיון באי"ב, הדרצה לת"א תנאים מצויינים "א.ו.ת" 371419, 03-371465 (17549)

פקידה טכנית הבנה בשירטוט +הדפסה עברית תנאים מצויינים "א.ו.ת" 03-371419 (17543)

קלדנית מנוסה באוליבטי/ דיסקטים לפ"ת "א.ו.ת" 371419, 03-371465 (17485)

מזכירה אנגלית עברית מנוסה תנאים טובים "א.ו.ת" 03-371465, 371419 (16896)

כתבנית עברית אנגלית מנוסה והדרכה "א.ו.ת" 371419, 03-371465 (16781)

מפעילת טלקס ממוחשב אנגלית, תנאים מצויינים "א.ו.ת" 03-371419 (16775)

פקידה+ הדפסה ל-4 שעות 3 פעמים בשבוע 03-287817 "א.ב.א" (16539)

מזכירה דינמית ומנוסה עברית- אנגלית עבוד תמלילים לנהול משרד בת"א (תנאים טובים) (16040) 03-286111

לחברה קבלנית באזור רמת-השרון דרושה פקידה, ידע בהדפסה הכרחי 03-497557 (16006)

לקריירה: כתבנית עברית מנוסה למשרה מלאה 03-5449848 (20239)

לקריירה: פקידה כתבנית עברית לעבודה אחה"צ (16.00 -19.00) (15589) 03-5449848

עובדי מחשב

קלדניות נומרי מנוסה לעבודה קבועה אחה"צ 03-282487 "א.ב.א" (16545)

לקריירה תמלילנית וורדמיל ע/א מנוסה, לעבודה בשעות 13.00- 03-5449848 18.00 (19946)

מורים וגננות

עוזרות ומטפלות

טבחים – קונדיטורים

גזירה/תפירה

הנהלת חשבונות

לא.ו.ת" דרושים/ות 1. מנהח"ש ג/ ד מנוסה לחברת אלקטרוניקה גדולה בת"א 2. מנהח"ש+ הדפסה לפ"ת 3. מנהח"ש מנוסה ללוד, הסעות. תנאים מצויינים 03-371465, (16772) 371419

מנהלת חשבונות עצמאית למפעל תעשייתי באזור תל-אביב נסיון של 3 שנים לפחות 03-5461339 (16189) 03-442580

טכנאים/ הנדסאים

לקריירה: מפעיל "קדם" (שרטוט בעזרת מחשב) למשמרת שלישית, באזור לוד. 03-5449848, (15958) 03-465277

לקריירה: מפעיל CNC, רצוי ידע בתיכנות, לעבודה באזור לוד. 03-5449848, (15943) 08-465277

בפ"ת דרוש מהנדס/ הנדסאי מכונות בתחום מיכשור ובקרה לתעשיה עדיפות לבעלי נסיון תנאים טובים למתאימים 03-900232, (20351) 03-900337

שרטוט וגרפיקה

עובדי דפוס

חשמל ואלקטרוניקה

חשמלאים מוסמכים נסיון בתעשיה לחולון, פ"ת ונס-ציונה תנאים מצויינים "א.ו.ת" 371470, 03-371465 (20048)

ל"דיזיטמן" דרוש חשמלאי רכב לעבודה בפ"ת 03-446974 (16374) 03-450980

עובדי יהלומים

ספרים/יות

נגרים

נהגים

מחסנאים

מוכרים/ות

לרהיטי ירדנה דרוש מוכר לרהיטים עם נסיון במכירת רהיטים, הכנסה גבוהה 03-724567 (16874)

סוכנים – מקדמי מכירות

דרושים מפיצים (מקדמי מכירות) עם ידע בענף המשקאות או מזון לקבלת הזמנות רצוי בעלי רכב בעבודה באזור: 03-7520280 (16556) 03-7526975

לחברה בשירותי בת אדם סוכן/ת דינמי/ת ונהוג/ה +רכב בתנאים טובים 03-5103811-2 (15684)

פועלים/ות

לקריירה: פועלות ייצור לעבודה בחולון (משמרת בוקר/ אחה"צ) 03-5449848 (16403) 08-465277

לדנאל עובדים/ות כלליים לעבודות ייצור, יוצאי צבא גורדון 88 תל-אביב 03-222266, הרצל 187 03-245531 רחובות 08-455904 אשדוד דוגזין 8 (16181) 08-532221

עובדי נקיון

עובדי מתכת

ל"דיזיטמן" דרוש רתכים C.O2 בפ"ת ובת-ים לעבודה מיידית 03-450980 03-446974 (16366)

מסגר מכני לאחזקת נסיון במנועים, משאבות פנאומטיקה הידראוליקה למפעל בלוד. 03-286111, (16087) 03-9659733

לקריירה: מסגרים +קריאת שרטוט +ידע בריתוך. 03-5449848 (15963)

לקריירה: רתך ארגון, CO2+ לעבודת משמרות. 03-5449848, (15951) 08-465277

מסגרים מכניים למח' אחזקה (למשמרות מאיזור כפ"ס, פ"ת, רמלה, לוד) תנאי שכר טובים "תיגבור" (20244) 03-289597

"לקידום" רתכי C.O2 מנוסים /מתחילים +מסגרים רצוי קריאת שרטוט לתל-אביב/ חולון /כפר-סבא (15673) 03-5103811-2

רתכי שריון נסיון 3 שנים+ קריאת שרטוט פרופיל מעל 72 לעבודה מיידית הסעות+ ארוחות, תנאי שכר טובים "תיגבור" (15654) 03-289597

צנרים למח' אחזקה להנחת קוי צינורות בייצור (רצוי ריתוך) למשמרות מאיזור פ"ת, רמלה, לוד תנאים שכר טובים "תיגבור" (15480) 03-297840

עובדי מוסך

מכונאי דיזל מנוסה לפ"ת תנאים מצויינים "א.ו.ת" 03-371465 (20036) 371470

שומרים

שליחים

מכוניות

אאודי

אוטוביאנקי

אופל

אלפא רומיאו

אמריקאיות

לאספקה מיידית!! 1988 שברולט קפריס ברוגהם!! +שברולט סילברדו!! 03-442832 (16143)

ביואיק, לאר אוטו 4.9 אקסקלוסיבי 84 (שמוליק) 03-5101515 (16061)

1988 להספקה מהירה!! אולדסמוביל, פונטיאק, שברולט, ביואיק!! 03-5440104 (15572) 03-235608

אנ.ס.יו.

ב.מ.וו.

318-אי, אוטומטית 8/ ק"מ 2000 1987 +תוספות חדשה לחלוטין!! 03-484620 (16073)

ג'יפים

דייהטסו

וולבו

טלבוט

טנדרים

מיני-מינור

מסחריות

קרונייסים 1983, 1984 לפני ואחרי שיפוץ +אחריות 03-9611968 (16149)

מרצדס

סובארו

1988 להספקה מהירה!! 1600, 1800, אשראיים!! 03-5440104 (15564) 03-235608

סוזוקי

סיאט

סימקה–קרייזלר

פולקסווגן

פורד

פיאט

פיז'ו

רנו

אופנועים וקטנועים

השכרת רכב

חליפי רכב משומשים

מציעים למכירה

בעבריות בהזדמנות 1.5 V לשעונים, מושבים, מצלמות ועוד... (20488) 03-9640569

רוצים לקנות

רהיטים

מקררים

מערכות קול

מכונת הקלטה מקצועית סטודר 16 ערוצים "אולפני רולי" (16129) 03-298499

רדיו • טלוויזיה • בתי קולנוע

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט (ד׳) פעולות החשבון (כ).
08.40 ראשית קריאה: בלי סודות, בניים 5.
09.00 אנגלית (ח׳).
09.20 חשבון: גיאומטריה, המרחק (בתרגום לערבית).
10.10 אנגלית (ז׳).
10.30 רחוב סומסום: הישיבה.
11.00 צרפתית (על יסודי).
11.15 חשבון (ה׳) השבר העשרוני.
11.30 גיאוגרפיה של א״י: פני הארץ – מספר תבור לכרמיאל (כ).
12.00 גיאוגרפיה כללית (ז׳–ט׳) הגורמים לעונות השנה.
12.25 ספרות (על יסודי) מקבת: מדיניות הכת.
13.00 מוסיקה (על יסודי) העשרה, המוסיקה של נוגריה.
13.30 אותמול במשפט דמיאניוק (כפוף לשינויים בהתאם להתפתחות המשפט).
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 סרט קולנוע „אהוד כפולה" – נוסנקו – סרט רגל על רקע פרשת רצח הנשיא קנדי. יורי נוסנקו, איש הק.ג.ב. מבקש לערוק לארה״ב. בפיו מידע רב, בין השאר, על לי אוסוואלד, רוצחו של הנשיא קנדי. אנשי הC.I.A. חושדים בו שהוא סוכן שתול ומנסים לשבור אותו.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאתיים שניות למועצת הלול: דפי מידע טלטקסט.
15.55 פרפר נחמד: ט״ו בשבט, עוזי, אפי, אוזה ושבי מכינים את כל הדרוש לחגיגת ט״ו בשבט.
16.20 רובוטריקים: המשך מלחמות הרובוטריקים בשקרניקים.
16.45 חידה: יומית נושאת פרסים בנושא פרחי בר בישראל.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 זבב לחדשות – עם האריה רמו, הקוף פיפס והארנבת משי. משתתפים: שמעון כהן, עמי וינברג וחיה פיק.
18.00 אלף – (הפרק האחרון) סידרה קומית (עברי־ערבי).
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 סרט תעודה – „תרבות המערב" (פרק 11) „המזרח הוא אדום" תיאור התפתחותה של התרבות הסינית, בת אלפי השנים: השפעתה על סביבתה, על המזרח והמערב, יחסיה עם הנצרות והאיסלם, מאבקה לעצמאות עד הפיכתה לרפובליקה עממית קומוניסטית תחת שלטונו של מאו והתהתקות מן ההשפעה הקומוניסטית. (עברי־עברי).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 מישהו מסמל בך – (פרק אחרון): „כוכב פופ" כישרון נגלה למתע בבר ספנר, והוא עומד בפני קריירה חדשה. צוות הכלבו כולו נרגש מאוד ורוצה להיות שותף לתהילה. (עברי־ערבי).
20.30 כלבוטק.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.40 מבט שני.
22.20 גן העדן המובטח – (פרק עשירי): „בוגדים ונבגדים" – השנה 1985. שרלוט מתה בהפגנת מחאה נגד נשק גרעיני, ולסלי טיטמוס מכחיש שהייתה פעולה בארגון הזה. פרד מסרב לקחת חלק בתביעה המשפטית של אחיו הנרי על ירושת אביהם. סימון מאלארד־גרין מנסה לסחוט מפרד עזרה בעניין שיש לו עם המשטרה; נראה כי ידידו גארי קיטסון נושא עמו סוד אפל על משפחת סימקוקס. ארתור (אבל, האיש ששכר הנרי לאסוף הוכחות להביעתו במשפט, מספק לפרד מידע חשוב, הקשור בפרשת הירושה (עברי־ערבי).
23.10 קלי קלות – שם הפרק: „הרי אנחנו גבריים" (עברי־ערבי).
23.35 בסוקו של מקום – הפיכה תיוחד לט״ו בשבט; חדשות הלילה.

במחיצתו של דילן תומאס בשעת מותו, לפני 35 שנים, נפגשו שוב, כדי לשפוך אור חדש על ימיו האחרונים של תומאס ונסיבות מותו. ליז רויטלף מספרת על פרשיית אהבה שהיתה לה עם דילן תומאס, וכיצד בימיו האחרונים שימשה כאחות, מנהלת ומאהבת. עוד בתוכנית סיפורים של שלושה שחקנים ששיחקו עם דילן בבמופע הראשון של „תחת מילקווד" בניו־יורק ב־1953. ב־1953 היה ג׳ון מלקולם בריניך המנהל של המרכז לשירה בניו־יורק בו הועלה מחזהו הראשון של תומאס. לאחר מותו של דילן כתב בריניך חשבון נפש מעורר מחלוקת ששמו: „דילן תומאס באמריקה". המאמר זכה לביקורת נוקבת מחבריו של דילן בבריטניה. בסרט צילומים שנעשו 24 שעות לפני ששקע בתרדמה עמוקה ממנה לא שב עוד לחיים.
21.30 פופ 2: „קיד קראול ואנגזי הקוקוס – בג׳ונגל". אוגוסט ברנל מייסד הלהקה מביא אותנו לאווירת הג׳ונגל ומבצע שירים בסגנונות שונים: קליפסו, רגיי, דיסקו ומקצבים לטיניים.

המזרח תיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 ילדי החבובות (מצויר); 15.30 הבית המעופף (מצויר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „המבצע עם רונדולף סקוט; 18.00 נסיעה בחלל (דמיוני); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 צוות לעניין (פעולה); 21.00 מיקגייור (סוכן תשאי); 22.00 זאב מעופף (פעולה); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ערוץ 2

08.30 משפט דמיאניוק – שידור ישיר.
18.30 „קימבה – האריה הלבן", סידרת הנפשה לילדים.
19.00 „האחים" (פרק שמיני): „משבר". חשבונה נמשכת, „שרותי התחבורה של המונד" לוו כספים רבים כדי לממן את המבצע החדש שלהם. בינתיים נדמה כי המבצע היה פעולה מכוונת לגרום למשפחת המונד ללוות כספים, ובהמשך להשתלט על החברה. המשבר הכספי מתחיל להשפיע על בני משפחת המונד.
20.00 תקציר משפט דמיאניוק.
20.30 „ארץ רחוקה". סרט תיעודי על דילן תומאס. חמישה אנשים ששהו

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער׳ 1); 17.10 מדע ודעת (סידרה דוקומנטרית באנגלית) (ער׳ 1); 17.35 אלף (ער׳ 1); 18.00 המשטרה (צרפתית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 20.30 מאחורי המצלמה (סידרה על המתרחש בעת צילומי סדרות); 21.10 זוג נשוי (קומדיה אנגלית עם השחקנית פנלופ קיט); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 האקווילייר (סידרת מתח אמריקאית); 23.10 שלושה בדירה (קומדיה אמריקאית).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – קופרן: „לה פרנסואה" מתוך „העמים" (ע״ג תיקן, רודריגו: קונצ׳רטו ד׳אראנחואס; ראבל: פאבאן לנסיכה שהלכה לעולמה; בטהובן: שביעיה אופוס 20, במי במול מג׳ור; ובר: הפתיחה „פריישיץ".
09.00 קונצרט בוקר – באך: טוקטה ופוגה ברה מינור; רספיגי: הסוויטה „הציפורים"; מוצרט: קונצ׳רטו מס׳ 20, ברה מינור, לפסנתר ולתזמורת ק. 466; שוברט: רביעיה בלה מינור, אופוס 29, „לכלי קשת; ביזה: סימפוניה בדו; רחמנינוב: 3 שירים רוסיים למקהלה ותז. אופוס 41; פרוקופייב: „רומאו ויוליה", סוויטה מס׳ 2.
11.57 פינת השיר – משירי עזר רבין.
12.00 מן הסריטה – הסולנים: מונסר, מצגת: קלאודיו שימונה / כנור סולו: מאריקו פורנציאארי – ויואלדי: „ארבע העונות".
13.05 בהאזנה נינוחה – באך: קונצ׳רטו ברה־מינור לכנור והתזמורת; מוצרט: רביעיה לחליל ולכלי־קשת, בדו־מג׳ור ק. 285; פורה: רביעיה לפסנתר ולכלי קשת בדו מינור אופוס 15; מיו: „סקרמוש" לקלרינית ופסנתר; דבוז׳אק: שישיה לכלי קשת בלה מג׳ור, אופוס 48.
15.00 מוסיקה צעירה.
16.00 אתנחתא (ש.ת.) בטהובן: סונטה מס׳ 4 בלה מינור, אופוס 23; ברהמס: סונטה לכנור סולו (1951); דביסי: סונטה; באציני: „מחול הגמדים"; בטהובן: סונטה מס׳ 15 ברה מג׳ור, אופוס 28.
17.30 קולות – מוסיקה קולית של הנרי פרסל (ר. יעקובס: ר. גלסון/מ. פאן אגמונד: נגנים).
18.00 ממוזף התקליטיה.
19.00 פניני אופרה – שוברט: „התאומים", אופרה במערכה אחת (בהשתתפות הלן דונת, ניקולאי גדה ד. פישר־דיסקאו ואחרים: מקהלה ותז. של בית האופרה הבוארי ו. סוואליש); סמטאנה: פתיחה לאופרה „הכלה המכורה" (תז. אר־סי־איי.ל. סטוקובסקי).
20.05 אינטרלוד.
20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור; מנצח: סרג׳ קומיסיונה; סולנית: נכשה טדסון – פאול ברחיים: תהלים, מתוך הסימפוניה הראשונה; רחמנינוב: רפסודיה על נושא של פגניני לפסנתר ותז. – אנתולוגיה קטנה לשירה – והפעם: „את תלכי בשדה לבדך" משירת לאה גולדברג / מחווה למשוררת ביום השנה למותה. צ׳ייקובסקי: סימפוניה מס׳ 2.
23.00 מחאורי יצירות – הקונצ׳רטי של יוהאן כריסטיאן באך; היידן: סימפוניות.

רשת א׳

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 „הפונה מתוקה".
08.27 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים.
14.06 בראש צעיר.
15.30 האוניברסיטה הפתוחה.
15.57 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים.
18.06 מינות ערב.
19.20 פרקי היום בתנ״ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 שנינו יחד וכל אחד לחוד

רשת ב׳

06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאמרי המערכת.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ירוק.
06.57 רמע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.10 „אלף אלפי בבית".
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 שירים ושעורים
16.05 יומן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
17.05 רגעי קסם.
18.06 „אצבע על הדופק" – שבועון בענייני רפואה.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
19.35 „עולם חדש" – מגזין חדשותי לענייני האדם וסביבתו.
20.05 ערב של אילנות – ראיונות פומביים בשיתוף עם הקרן הקיימת־לישראל בנושא אדמת ארץ־ישראל וצמחייתה, שבעת המינים, הווי ופולקלור.
22.05 „צריך לצלצל פעמיים" – שירים עבריים.
00.05 יומן חדשות.
00.15 „להאזין בחלום".

רשת ג׳

06.11 בחזרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר השעה.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבעים מי יודע.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק בימי חול.
14.05 לי ולך שיר וברכה.
15.05 חדש חדיש ומחודש.
16.05 הצצה יומית.
18.06 מצעד הפזמונים הישראליים.
21.05 „אדום עתיק".
23.05 „פניני כאזי".

גלי צה״ל.

05.45 פרקי אבות: ...
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פקוחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 דו רה יומי.
13.55 40 לאחור – סיפור היום בתשרה.
14.05 פגישה יומית.
15.05 שירים לרגע.
16.05 שירים עבריים
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 חמש עשרה קטנות – ענייני צבא ובטחון.
19.00 מבזק ידיעות.
19.05 הדודה מטולה – שנה למותה של אסתר לייט.
20.05 בעיקר מוסיקה „יסודות ההכרה של המוסיקה".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 אוניברסיטה משודרת.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
23.55 שיחת חצות.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

צה״ל 2

08.30 „תיק פלילי 373/86" – מדינת ישראל נגד ג׳ון איוואן דמיאניוק – שידור חי ממשפט דמיאניוק.
19.05 רדיו רדיו.
20.00 צר״8 – תוכנית יומית לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הגיז הזה.

לחברת תיירות במרכז הארץ
דרוש/ה:
מפעיל תיירות
TOUR OPERATOR
★ בעל/ת נסיון בהפעלת קבוצות תיירות נכנסת.
★ ידיעת השפה האנגלית על בוריה הכרחית, רצוי שפת־אם.
רק העונים לדרישות הנ״ל, יפנו טלפונית 03-651246, למחלקת כוח־אדם.

יופי של מקום עבודה
בוא לעבוד בחברת תמרוקים דינאמית, נעימה ומבוססת, המציעה לך תנאים טובים, יחס חם ובטחון כלכלי.
קלדנ/ית
אחראי/ת, מסור/ה ועם נכונות להשקיע מעבר לשעות העבודה 08.00-16.00.
עדיפות לבעלי ניסיון קודם.
רב-פקיד/ה
לעבודות מזכירות, עזרה להנה״ח. רישום וקבלת צ׳קים. מסירות, אחריות ואמינות - חובה
נסיון קודם - עדיף
לפנות לסילבי לטל. 03-822726
לילית, מפעלי תמרוקים בע״מ.

המחלקה המשרדית
חבר
לסניפנו בתל־אביב
■ כתבניות מנוסות עברית/אנגלית על מעבד תמלילים IBM תוכנת WORDMILL ,4.18-3.15, א-ב ואינשטיין.
■ בפ״ת ובת״א מזכירה דו־לשונית עברית/אנגלית, עבודה קבועה מיידית - משרה מלאה בתנאים טובים.
■ איש/ת שווק מנוסה + השכלה תיכונית נסיון קודם של שנתיים לפחות, הופעה נאה, גיל 40-30
תנאים מצוינים למתאימים/ה.
לעבוד בו״בר להרגיש בבית
חברה לשרותי כח אדם
ת״א בניין מגדלור, בן יהודה 1 טל׳ 03-5101420
ירושלים: טל׳ 02-234265
חיפה טל׳ 04-663966
• הצטיידו בתעודת זהות והמלצות.
• שעות הקבלה 08.00-16.30

לחברה מסחרית בת״א
דרושות במשרת מלאה 6 ימי עבודה בשבוע:
1. מזכירה בכירה ניסיון בניהול משרד
★ שליטה מלאה בשפות עברית ואנגלית כולל ניסוח מכתבים וטלקסים ★ הדפסה מעולה עברית ואנגלית ★ ידיעה טובה בחשבון
2. מקדמת מכירות ידע בשיווק דרך אדריכלים
★ יכולת מסחרית וכושר ניהול משא ומתן ★ אישיות דינמית ★ בעלת רכב
☎ 03-459123, 03-451651 לבקש את לילי.

לפרוייקט פרסומי יחודי בתל־אביב ובשרון
דרושים
אנשי/נשות מכירה עם ניסיון
• העבודה במשרה מלאה.
• שכר בסיסי • עמלות • בונוסים
• רצוי רכב
לתיאום ראיון נא להתקשר 03-5463736, 03-5464163 – עירית

הלוח הכללי

מכונות כתיבה

• השאלה ומכירה דייק של תשפילד 18 תל־אביב 03-659046, 03-724480 (15569)

חיות בית

• כלב יפיפה 7 חודשים, אפי מגזע, בתאו כמו רשיון. גורים ביתיים בעיים, נייחואטר וגורים. כלבה קטנה מעודות, מנזה כולם מנשפים בית חם. (16517) 03-424378
• למכירה גורי זאב גועים כורים (16256) 03-776462
• למכירה גורי ביגל בעורב (20316) 03-5369356
• בזמות דונטמים, גורי רועים ברוני ליורים מגרמניה (15595) 052-598601

כלי נגינה

הלוואות

אשראי גמישו 66 ש״ח בחודש לכל 1200 ש״ח. לשכירים ללא ערבים. „חבות בע״מ". ת״א אלנבי 17, 03-660341 (20119)

מלגזות ושינוע

ריפוי והרדיה

פרסום

שרותים

הכרזות

דירות

וילות ובתים

דירות למכירה

עם הלוואה חופשית מבנק עסחות ונוכל להגיע לדירה שאתה באמת רוצה. לפרטים־ הלל־המלכה 9. טל׳ (16629) 02-219111

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

פוליש וניקיון

קוסמטיקה

הצעות עבודה

חוק הזדמנויות שוות בתעסוקה, תשמ״א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

המילה האחרונה בציוד מיקצועי למכוני קוסמטיקה במחירים מפתיעים!! עד 84 תשלומים! „דשל" שד׳ הן־ציון 12 ת״א 03-382126 סניף חיפה שד׳ ההסתדרות 33, (20122) 04-725133

מכוניות

הצעות למכירה

ריפוי והרדיה

הלוח הנפוץ ביותר

חיפה

דירות

דירות למכירה

כולם זכאים להלוואות מבנק טפחות. לפרטים: חיפה, פל־ים 9 (בית צים) טל׳ 04-668177, קרית־ביאליק, מרכז צבר, דרך עכו 140, טל׳ 04-700588, נהריה, שד׳ הגעתון 2, טל׳ (16211) 04-924166

כולם זכאים להלוואות בבנק טפחות. לפרטים־ חיפה. פל־ים (בית צים) טל׳ 04-668177 קרית־ביאליק מרכז צבר, דרך־עכו 140, טל׳ 04-700588 נהריה־ שד׳ הגעתון 2, טל׳ (16620) 04-924166

דירות למכירה 2–2½ חדרים

הצעות עבודה

מכוניות

נהריה

דירות

באר שבע חדרים

כולם זכאים להלוואות בבנק טפחות. לפרטים־ באר־שבע, מצדה, מרכז הנגב, טל׳ 057-76183 קרית־גת, העצמאות 49, טל׳ 051-84777, אשדוד, מרכז מסחרי ד׳, רח׳ מח׳ שפירא, טל׳ 055-52334, אשקלון, צה״ל 4. דימונה, מרכז מסחרי. שד׳ הנשיא. ערד, המרכז המסחרי. נתיבות, ירושלים 13, מרכז מסחרי. אופקים, המרכז המסחרי (16610)

אילת

בהלוואה מבנק טפחות אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את הדירה. לפרטים־ שד׳ התמרים, מרכז רכטר, טל׳ 059-76266 (15877)

מילא
מרכז ייעוץ למשאבי אנוש
עבור אחד מלקוחותינו
אנו מחפשים
סוכן מכירות מעולה
בתחום דישון צמחים לאזור המרכז
כישורים נדרשים:
★ נמרצות ונכונות לעבודה מאומצת בשעות לא מקובלות.
★ יוזמה רבה ויושר אישי.
★ רשיון נהיגה - הכרחי!
★ נסיון קודם במכירות - הכרחי!
★ גיל 40-30.
★ השכלה תיכונית מלאה.
מועמדים מתאימים יפנו בכתב יד בלבד לת.ד. 22511 תל־אביב, בפירוט קורות חיים. נא לציין על גבי המעטפה, שם המשרה המבוקשת.
רק פונים מתאימים ייענו!
סודיות מובטחת!
מודעה זו מיועדת לגברים ונשים כאחד.
גיוס עובדים • מבדקים • ייעוץ והכוון תעסוקתי • ייעוץ ופתוח ארגוני

שם דבר בעתונות

סרטים

■ תל־אביב

אסתור: שודדות בברזל 9.40, 7.30, 5
אורלי: המאבק לחיים 9.30, 7.15, 4.30
בית ליסין: שיגעון בחלל 23.15
בן־יהודה: חיזור גורלי 9.30, 7, 4.30
גורדון: משחק עליך 9.30, 7.15
גת: הקיסר האחרון 9, 6
דיזנגוף 1: ז׳אן דה פלורט 9.45, 7.15, 4.30, 1.30, 11
דיזנגוף 2: תקווה ותהילה 9.45, 7.15, 4.30, 1.30, 11
דיזנגוף 3: תל־אביב ברלין 9.45, 7.30, 4.30, 1.30, 11
דקל: השוד 9.30, 7.15
דרייב־אין: ספורט הדגים 9.30, 7.15, 24 סקס
הוד: ריקוד משחת 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): הזאב ברלת 9.30, 7.30, 4.30
חן 1: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5, 2
חן 2: יום במלבורת 9.50, 7.25, 5
חן 3: אי אפשר לקנות אהבה 9.50, 7.25, 5.00
חן 4: הנסיכה מבגדלי הילט 9.50, 7.25, 5, 2, 11
חן 5: מלון הוד המיסות 9.55, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: נערות עובדות – 10, 8, 5, 2
לב 2: מלאכים בשמי ברלין 9.50, 7.30, 5, 2
לב 3: המשפחה 9.45, 2 מגדל הרוסים 7.20, 4.50
לב 4: טמפוס 9.50, 7.30, 5, 2
ליטופה: ללא מוצא 9.30, 7, 4.30
מוגרבי: טנור לרגל שיפוצים
מוריאה: ילדה גדולה ועורבים 9.30, 7.30
מקסים: הבלתי משוחדים 9.30, 7
פאר (לשעבר אלנבי): חובבת רובב 9.40, 7.30, 5
פלימה 1: סגור לרגל שיפוצים
פלימה 2: סגור לרגל שיפוצים
סמדרה: סגור
פאר: יופיו של הוהוא 9.30, 7.15
פריזי: חיי כלב (בסדרים ששפרות לאמא) 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 הביבר את המבצועות
צפון: מאמן 9.30, 7
שחף: עבור הבאדים
תמוז – רב־אחד:
גרס מתוק 9.40, 7.30
תכלת: אריה 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: השוטר מלוס אנג׳לס 9.30, 7.15, 5
תשרת: הישראלי השלב האחרון – הסיפור של אושוויץ 7.00
דב – סגור 9.30

■ ירושלים

אורנע: השוטר מלוס אנג׳לס 9, 7, 5
אורגן: יום במלבורת 9, 6.45, 4.30
אורין 1: מלון הוד המיסות 9.15, 7, 4.30
אור 2: שירותים אישיים 9.15, 7, 4.30
אור 3: הביר 8.45, 6.45, 4.30
אור 4: יופיו של הוהוא 8.45, 6.30, 4.30
אור 5: זעקת הצדקים 8.45, 6.45, 4.30
22.45 של השבעות
אור בלב הקיסר האחרון 8.30, 5.30
בית אגרון 4 בילבי
רחובות להורים 6.00
הפסיק להיות הקיבוצים 7.45
בשיקת אחת העכביש 9.30
שרבן הדשים 24.00
כפיר: חיזור גורלי 9.30, 7.15, 4.30
מיטגיל: עבור הגדים 9.15, 7.00
סמדר: מלאכים בשמי ברלין 9.15, 7
עדן: אבא גנוב 9.00, 7, 5
רון: השוד 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: מאמן 9.30, 7

■ חיפה

אורה: ריקוד משחת 9.15, 7, 4.30
אורלי: טמפוס 9.00, 6.30
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור לרגל שיפוצים
עצמון 3: הבלתי משוחדים 9.10
4.30, 6.45
חן: יום במלבורת 9.15, 6.45, 4.30
עצמון 1: שיגעון בחלל 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: תל־אביב ברלין 9.30, 6.45, 4.30

■ קריות חיפה

ספיר: לבו של אבגל 9.15, 7
מבורך: מעקב צמוד 9.15, 7
אדירה: אהבה ללא מוצא 9.15, 7
בית העם: המאבק לחיים 9.15, 7
היבל: האהבה בחלון הראווה 9.15, 7
צ׳יקן: אבא גנוב 9.15, 7

■ אשדוד

צמרת: האב בריזת 9.30, 7.30
אשדודה: מעקב צמוד 9.30, 7.30

■ אשקלון

אגמון: זעקת הצדקים 9.30, 7.30
באיה: הבקבוק 9.30, 7.30
היכל: מלון הוד המיסות 9.30, 7.30

■ באר־שבע

היכל התרבות: 9.30 נערות עובדות
קן: קרוקודיל דנדי 4.30

■ עפולה

מטשקוק: גברים גברים 9.00

■ הרצליה ■ רמת השרון

היכל: השוטר מלוס אנג׳לס 9.30, 7.15, 5.00
מלון דניאלה הפרוטוקול הרביעי 9.30, 7.15
כוכבה: היידי בת ההרים 4.15
השוטר בבבולי הילס 2 ז׳ הבאל ביאוקס 9.30

■ חולון ■ בת־ים

אורנע: לאבד הבתולים בשיחזאבה 9.30, 7.15
כבביל: מעקב צמוד 9.30, 7.15

■ כפר־סבא ■ רעננה

עלה: אבא גנוב 9.15, 7, 5.00
קן: יום במלבורת 9.15, 7
אדירנה: סגור

■ לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
גת: אבא גנוב 9.30, 7.30
אורה: בלהקה 4 9.30, 7.30, 5

■ נהריה ■ עכו

היכל: מעקב מראר 9, 7
היכל: סגור
אורה: סגור

■ נתניה

מעודה: הבלתים מארסתי 9.15, 7, 5
אסתר: חיזור גורלי 9.30, 7
שורון: ללא מוצא 9.15, 7
הדה: בוקר טוב בבילונה 9.30, 7.15

■ קרית אונו

סינמה: האלבנה השחורה 8.00
סינמה: הליג 9.30, 7.15

■ פתח־תקוה

שלום: מעקב כל השבורה 9.30, 7.15
היכל 1: חיזור גורלי 9.30, 7, 4.30
היכל 2: ללא מוצא 9.30, 7.15, 5
היכל 3: ריקוד משחת 9.30, 7.15, 5

■ קרית שמונה

שמירה: אבא גנוב 9, 7

■ ראשל״צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: חיזור גורלי 9.30, 7, 4.30
ג.ג. רון 2: שגעון בחלל 9.30, 7.15, 5
נעמן: ללא מוצא 9.30, 7.15
ראשון: סגור
בית העם: אבא גנוב 7.15, 5
הדר: ז׳אן דה פלורט 9.30, 7
קן: יום במלבורת 9.15, 7

■ רמת־גן וגבעתיים

ארמון: מעקב צמוד 9.45, 7.25, 4.30
ארמון: סגור
לילי: יופיו של הוהוא 9.30, 7.15
הדר: עבור הבאדים 9.30, 7.15, 5
רב גן 1: ריקוד משחת 9.50, 7.30, 5
רב גן 2: יום במלבורת 9.55, 7.25, 5
רב גן 3: אי אפשר לקנות אהבה 9.50, 7.30, 5
רב גן 4: ללא מוצא 9.55, 7.25, 5
סינמטק: לבו של אבגל 9.30, 7.15

مكتن من الاجل

אל על על סף רתיחה

חשש שהעובדים ינקטו אמצעים בימים הקרובים; המו"מ המפעלי לא נפתח כמתחייב מהחוזה; החברה מתכוונת לחכור ג'מבו על צוותו מחברה מתחרה

מאת אריה אגיד
סופר "דבר"

יחסי העבודה באל על הגיעו אתמול אל סף רתיחה, לאחר שהמו"מ המפעלי לא נפתח כמתחייב בחוזה העבודה ובו בזמן נודע על כוונת החברה לחכור ג'מבו על צוותו. קיים חשש שהעובדים ינקטו אמצעים ארגוניים כבר בימים הקרובים.

המו"מ על חידוש חוזה העבודה היה אמור להיפתח אתמול, אולם ההנהלה סרבה לעשות זאת. בקרב העובדים רואים בכך "הפרה בוטה של חוזה העבודה" הקיים, שתוקפו יפוג בעוד חודשיים. דובר אל על נתבן קליימן, שסירב בימים האחרונים להגיב על שאלות בנושא זה, סיכם אתמול את עמדתו וטען כי אין אפשרות לפתוח במו"מ המפעלי כל עוד לא נקבעה מדיניות השכר הארצית.

מקורבים בהסתדרות דוחים הסבר זה ואומרים כי כרבית הנושאים העובדים לדיון אינם קשורים כלל בשכר אלא בנוהלי העבודה. כך לכשל תובעת ההסתדרות לשנות את נוהלי ההסעה השירותיים, לדבריה, שעל־פיהם יכלה ההנהלה להסעות שלושה עובדים לשלוש שנים בזמן שכיוזמתה נוהל נגדם כ...פס־סרק באשמת־שווא שטפלו עליהם אנשי האגף לכוח אדם.

עם זאת עוסק הדובר בסירובו להסביר מדוע נשלח הסמנכ"ל לכוח אדם יונה נהושתן דווקא כעת ללונדון. הוא גם סירב להסביר אילו עניינים יש לסמנכ"ל זה דווקא בלונדון, בעוד שבקרב 3,600 עובדי החברה בארץ גוברת התסיסה בשל היסבות ההנהלה בפתיחת המו"מ כמתחייב בחוזה העבודה, בגלל הכוונה לחכור מטוס על צוותו ועל רקע הבירור המשמעתי המשתהה נגד מפקח צוות אוויוניקה ברוך לוי, שבמהלכו נחשפו ליקויים חמורים במערך התחזוקה של החברה. נהושתן נחשב לחבר ההנהלה המקורב ביותר למנכ"ל רפאל הרלב.

בתוך כך נודע כי אחת הדרישות העיקריות של ההנהלה במו"מ המפעלי הצפוי היא הקטנת מספרם של נציגי העובדים מ־11 ל־8. יש רואים בכך ניסיון מצרה להכתיב להסתדרות את סדרי יצוג העובדים. "כשם שההנהלה מתנגדת להתערבותם של העובדים בניהול, כך נתנגד להתערבות ההנהלה בסדרי יצוג של העובדים", אומר גורם הסתדרותי בכיר.

דובר אל על מנמק את הדרישה להקטין את מספרם של נציגי העובדים בחשש שתחזור "שיטת 1000 הוועדים", שיתחרו ביניהם בהעלאת דרישות קיצוניות. אולם בהסתדרות רוצים דווקא בהגדלת מספר חברי הנציגות ל־13 איש, כדי להביא לאיזון טוב יותר בין המגזרים השונים בחברה. מדיניותה של ההסתדרות היא להגביר את מעורבות העובדים בקביעת גורלם, והניסיון מעיד שסיסה זו מחזקת את השקט התעשייתי. "דווקא במקום עבודה, שבו יחסי העבודה כל כך מסובכים כמו באל על, יש לחזק את מעורבות העובדים בניהול ענייניהם", מסביר מקור הסתדרותי. במקרה זה נועדה הגדלת מספרם של נציגי העובדים לנסות ולהקטין את התסיסה, בעיקר בקרב עובדי הקרקע.

חברי הנציגות אינם מקבלים שכר וכולם ממלאים תפקידים מוגדרים בחברה. רק מזכיר הנציגות אברהם שגיא מקבל שכר על מילוי תפקיד זה. מספרם של חברי הנציגות נקבע בחוזה העבודה, שנחתם עם חידוש העבודה בחברה לפני חמש שנים.

אתמול נודע כי הנהלת אל על מנהלת מו"מ על חכירת ג'מבו על צוותו מחברת התעופה האמריקאית "טאואר איר", הנמצאת בבעלותו של איש־העסקים הישראלי מוריס נחתומי. בשנה שעברה העיד ראש המיבצעים הישראלי של החברה, הקברניט נתבון, נגד טייסי אל על בעניין איום טיסות־הלילה הישירות לניו־יורק. עובדים טוענים, כי "רפי פורע עכשיו את חובו לנחתומי".

דובר אל על אמר בעניין זה כי החברה נאלצת לחכור מטוס לקראת עונת הפסח כדי לעמוד בביקוש; אולם גורמים תעופתיים רואים סכנה בחכירת מטוס מחברה מתחרה באל על בקו האמריקאי. גורמים אלה טוענים כי בכך מרגילה החברה את הנוסעים להשתמש בטיסות מתחריה, בהמחישה שאין למעשה הבדל בין הטיסה בשתי החברות. לדעת המקורות נאלצת החברה לחכור מטוס בגלל הליקויים במערך התחזוקה שלה, כפי שהתגלו בבירור המשמעתי נגד מפקח צוות האוויוניקה ברוך לוי, והכחבת המחסור בטייסים. מכירת עסקה זו ל"טאואר" נובעת כנראה מהסכמת ההנהלה לתמוך במנכ"ל הרלב במאבקו בטייסי אל על.

בתוך כך משהה החברה את חידוש הבירור בענייניו של ברוך לוי ובקרב העובדים קיים חשש שלחברות הכרוות דובר החברה, יש בכוונת ההנהלה להפסיק את הבירור כדי לטייח את הליקויים החמורים במערך התחזוקה, שנחשפו בהליכו. גם בצמרת החברה יש החוששים שבהמשך הבירור תוטל אחריות לליקויים על מקורבי הסמנכ"ל, אם לא עליו אישית. "עלינו על העץ הלא נכון: עליך לעזור לנו לרדת ממנו", אמר אתמול לסופר "דבר" אחד מחברי ההנהלה. בתשובה על שאלה "מדוע דווקא אני?", אמר האיש: "מפני שאתה סיקרת את זה ביותר תוקפנות מהכתבים האחרים".

הבירור נפסק לפני שלושה שבועות כדי שנציג ההנהלה בוועדת השיפוט, הסמנכ"ל יורם גלאון, יוכל לצאת לחו"ל. לברות, שחזר בשבוע שעבר, עדיין לא נקבע מועד לחידוש הבירור. דובר החברה טען אתמול כי הבירור משתהה בשל מות אחיו של מנהל מחלקת חשמל אברהם סכם, שעדותו עדיין לא הושלמה כאשר יצא גלאון לחו"ל. אולם להנהלה שני עדים נוספים, מבקר־האיכות מנדלסון ומנהל־העבודה לינצבר. הדובר לא ידע להסביר מדוע לא החלו בינתיים בגביית עדותם של השניים. לאחר בירורים נוספים הודה הדובר כי "מות אחיו של סכם היא רק אחת הסיבות" לעיכובים בהמשך הבירור. עכשיו אמר כי היו קשיים בתיאום מועדים בין חברי ועדת המשמעת וכי היום אמור הבועד להיקבע סופית.

"מכתשים" עומד לפטר 250 איש

מאת אמיר רוזנבליט
סופר "דבר"

הנהלת מפעל הכימיקלים "מכתשים", על פי דרישת "כור", מתכוונת לפטר בימים אלה כ־250 עובדים על רקע תוצאות העסקיות לסוף 1987 המצביעות על הפסד בין שלושה לחמישה מיליון דולר. ועד העובדים מתנגד לפיטורים.

במפעל שורר מתח רב. נציגי האיגוד המקצועי במועצת פועלי באר שבע דורשים להמיר את הפיטורים בפרישה מרצון ולנקוט צעדי התייעלות נוספים. נציגי העובדים טוענים כי הפיטורים יחריפו את מצב התעסוקה בבאר שבע הקשה בלאו הכי.

יצויין כי במקביל לפיטורים אלה עומד להיסגר בעיר מפעל האלקטרוניקה "ביטא" שבו מועסקים כ־120 עובדים. גם הנהלת "תרסה" ו"חסין אש" הודיעו על כוונתן לפטר עשרות.

מנהל שירות התעסוקה בבאר שבע ובנגב המזרחי, ליאון מימוני, ציין כי באר שבע הפכה לא רק למוקד האבטלה הגדול בארץ, אלא שהפער בינה למקומות אחרים גדל במיוחד.

חלקת קבר מסעירה את יבנאל

אחד מתומכי הרב שיק ירוץ לראשות המועצה המקומית

[illegible]

דו"ח מצדד בתשלום חלקי תמורת שירותי בריאות

מאת ארנון מגן, סופר "דבר"

דו"ח של סדנה לבעיות משק במכון ואן ליר בירושלים ממליץ על השתתפות מקבלי השירותים הרפואיים בחלק מהוצאות הטיפול שלהם. בני השכבות מעוטות־היכולת יהיו פטורים מתשלום זה. את הסכומים שתחסוך כך מערכת הבריאות יש להפנות לשירותי בריאות לא אישיים, כגון הכנסת פלואור למי השתיה למניעת עששת, צמצום תאונות הדרכים, מלחמה בזיהום המים והאוויר וכן לרפואה מונעת.

עוד אומר הדו"ח, כי שירותי הבריאות הציבוריים מנוהלים היום מאוד בישראל, והוא הדין לגבי אופן הניהול של מערכת הבריאות.

הדו"ח חובר בידי צוות בן ששה בראשותו של אריאל אריאלי לשעבר הממונה על הכנסות המדינה. יתר חברי הצוות הם אנשי כלכלה ורופאים.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב אמרו אריאלי ואחד מחברי הוועדה, מנהל חדר המיון של בית־החולים "שערי צדק" בירושלים ד"ר יעקב ארלה, כי לרגל מצוקת התקציב אין המדינה יכולה עוד לממן מכספה בלבד את כל שירותי הבריאות תוך שוויון מלא, ולכן אין מנוס מהטלת חלק מן העומס על הנזקקים לשירותי הבריאות. הוועדה ממליצה על תשלום של חמישה שקלים לביקור במרפאה ו־20 שקל ליום אשפוז.

המחקר מומן באורח חלקי על־ידי איגוד חברות הביטוח.

מודעת הנאצה על מות שילה עלתה למדפיס במאסר על תנאי ובקנס

מאת יורם לוי
סופר "דבר" בירושלים

"מעשיו של הנאשם - פוגעים ברקמה העדינה של שלטון החוק ובעקרונות של סבלנות וכיבוד הזולת באשר הוא אדם הנברא בצלם, יהיו השקפותיו אשר יהיו" – כתב שופט בית משפט השלום בירושלים משה רביד שדן שלשום את בעל בית הדפוס במאה שערים יצחק ברוך קורנבליט לשלושה חודשי מאסר על תנאי ולקנס של 500 שקל לאחר שהורשע בהדפסת מודעת הנאצה אחרי מותו של הארכיאולוג יגאל שילה.

קורנבליט הורשע על פי הודאתו במסגרת עסקת טיעון בעבירה של הוצאת לשון הרע.

"השימוש בלשון שאינה נקייה אינו יאה לתלמידי חכמים ואינו עולה בקנה אחד עם מסורת ישראל", כתב רביד בגזר הדין.

השופט לא ראה מקום להטיל על הנאשם מאסר בפועל הן מפני שהתביעה לא ביקשה זאת והן מאחר שהנאשם עשה לדבריו מעשה יפה בכך שפירסם כרוז התנצלות ושלח מכתב ברוח דומה לאלמנתו של שילה במהלך המשפט. לפיכך נגזרו על קורנבליט, כאמור, שלושה חודשי מאסר על תנאי לשלוש שנים וקנס של 500 שקל.

יצויין כי מזמין המודעות לא נעצר משום שהספיק לברוח לחו"ל אך המשטרה יודעת את זהותו.

★ כ־600 מתנדבים מהמרכז הקהילתי ליאו בק בחיפה יצאו היום ל־8000 בתי אב בשכונות חיפה ויגייסו לשבוע את יושביהם להשתתף במעשי התנדבות כמו קליטת עולים, בסיוות בדרכים, עזרה לקשישים, לבודדים ולמשפחות במצוקה, שיפור איכות החיים ואיכות הסביבה ועזרה לילדים מוגבלים ונכים.

נחמקין בעד החשת שילובם של סניפי אגרקסקו ומועצת ההדרים

מאת דויד מרשיוב
סופר "דבר" לענייני חקלאות

יש להמשיך בקצב יותר מזורז בשילוב סניפי אגרקסקו והמועצה לפרי הדר בארצות אירופה, כאשר בכל אחד מהסניפים יהיה אגף לפרי הדר ואגף לתוצרת החקלאית האחרת כמו פירות, ירקות ופרחים עם מנהל משותף אחד – אמר לי אתמול שר החקלאות אריק נחמקין עם שובו מביקור ב"שבוע הירוק" בברלין.

הוא אמר כי התחזק בדעתו שיש להמשיך בתהליך זה ולבצעו בהקדם במגמה לייעל את השיווק, להגדיל את כוחה של ישראל בייצוא החקלאי וכן לחסוך בהוצאות. לדבריו שילוב הסניפים כבר פועל באוסטריה ובבנלוקס, אולם יש להמשיך בו גם בסניפים גדולים כמו גרמניה, בריטניה וצרפת.

האוניברסיטאות מספקות פחות משליש מן המורים

מאת יעל פישביין
סופרת "דבר"
לענייני חינוך

בשנה הנוכחית סיפקו האוניברסיטאות כ־700 מורים חדשים למערכת החינוך. הסמינרים למורים והמכללות להכשרת מורים סיפקו כ־1700. נתונים אלה מסר ראש המינהל לכוח אדם והכשרה להשתלמויות במשרד החינוך יהושע ידלין. לפי הערכתו בשנים הקרובות רוב המורים החדשים יסופקו על ידי הסמינרים והמכללות ויקטן חלקן של האוניברסיטאות. זאת, מפני שלחלק מהמכללות ניתנה רשות להעניק תואר ראשון.

שיעור הנשירה של תלמידי הסמינרים מגיע ל־15 אחוז ושיעורה מבתי הספר לחינוך באוניברסיטאות אינו ידוע למשרד החינוך. לפי נתוניו לא כל בוגרי הסמינרים נקלטים בהוראה. בשנים האחרונות רק 60 אחוז מהמתכשרים להוראה נקלטו במערכת החינוך ובשנה האחרונה 40.

לפי תחזית כוח אדם בהוראה שערך צוות בראשות מנהל האגף לכוח אדם בהוראה במשרד החינוך בן ציון דל, תזדקק מערכת החינוך לכ־4500 מורים חדשים בשנה בהנחה שלא יהיה שינוי במגמות הדמוגרפיות ובמספר היוצאים לשנת שבתון בקרב המורים, הגדל ב־500 כל שנה.

שיעור הפורשים מההוראה מגיע לארבעה אחוזים בחינוך העברי ושלושה בחינוך הערבי.

על פי תחזית המורים תקבע הנהלת משרד החינוך אם יקוצץ מספר תלמידי הסמינרים בשנה הקרובה. בכירים במשרד החינוך מתנגדים לקיצוץ מפני שהשנה נמסר מהמחוזות על מחסור גובר והולך במורים ובגננות לא רק במקצועות נדרשים כמו אנגלית ומתימטיקה, אלא גם במורים לבתי ספר יסודיים. בגנים המצוקה בכוח אדם הביאה להעסקת גננות בוגרות תיכון.

הורים משכונות ירושלמיות התארגנו נגד החינוך האפור

מאת יעל פישביין
סופרת "דבר"

ועדי הורים מ־10 שכונות ירושלמיות, בתוכן שכונות מצוקה, הקימו ועד פעולה שמטרתו ארגון פעולות מחאה נגד הקיצוצים בחינוך שבגללם התרחב החינוך האפור.

על פי נתוני ועד זה קיצצו בתי ספר בכל העיר בשעות ההוראה. שעות לימוד רבות ירדו לטמיון בגלל היעדר מורים מחליפים לאלה שנעדרו מהעבודה. תלמידים מתקשים, שבעבר נשלחו לתוכניות העשרה מיוחדות, הוחזרו לכיתות הרגילות ומקשים על המורים בביצוע תוכנית הלימודים הרגילה. המורים מתלוננים שהקיצוב אינו מאפשר להם ללמד והתופעה פוגעת בחלשים ובטובים כאחד.

בשכונות ירושלמיות מבוססות התארגנו הורים להשלמת יום הלימודים מכיסם (חינוך אפור). דבר זה מקשה על הורים שכידים שאין באפשרותם לשלם את עלות שיעורי ההשלמה. מספר הורים אף הוציאו את ילדיהם מתוכניות החינוך האפור מפני שהתקשו לשלם. הם התלוננו כי חינוך זה מאלצם לפנות לשירותי הרווחה למרות שאינם נחשבים מקרי סעד.

ועד הפעולה קרא למשרד החינוך לבלום את תופעת החינוך האפור שהוא תוצאה ישירה מדלדול משאבי החינוך.

דובר משרד החינוך הגיב: "ההורים מתפרצים לדלת פתוחה. המשרד נקט באחרונה שני צעדים חשובים לבלימת התופעה. ראשית, עובדו הוראות למנהלי בתי ספר ועובדי רשויות לדאוג לכך ששום ילד לא ייפלט מפעולות יזומות על ידי הורים בגלל מצבם הכלכלי. שנית, ועדת מומחים בראשות פרופסור עוזר שילד התבקשה לערוך מיפוי מחודש של המשאבים לאוכלוסיות החלשות במטרה לגרום חלוקה יותר צודקת של המשאבים". הדובר הוסיף כי משרדו לא יאפשר להורים מבוססים להקים מסגרות יהודיות מתבדלות על רקע מעמדי־כלכלי.

16,000 חידשו את חברותם בהסתדרות

מאת סופר "דבר"

כ־16,000 איש, שעזבו את ההסתדרות, חידשו את חברותם בה ב־'87 – גידול של 22 אחוז לעומת שנה קודם (15,814 לעומת 12,879). זאת מסר חיים אושרי מנהל מחלקת הארגון והחברות בהסתדרות.

מתברר עוד כי ב־'87 הצטרפו להסתדרות 60,000 נפש, מהם 84 אחוז עד גיל 24.

המנעולים הוחלפו במשרדי יו"ר הסניף והמבקר שהתפטר

מחריף המשבר באגודה למען החייל בדרום

מאת אמיר רוזנבליט
סופר "דבר"

המשבר באגודה למען החייל במחוז הדרום הולך ומעמיק. בעקבות שיתוק הפעילות, שנבעה בין השאר מהיחסים העכורים שהתגלעו בין יו"ר הנהלת המרחב גדעון גורדון ומנהל המרחב דוד צייגר, הורה באחרונה יו"ר האגודה יוסף נבו לפזר את מוסדות הנהלת המרחב ולהכפיף את סניפיו ישירות להנהלה הארצית בתל אביב.

בימים אלה הוחלף המנעול בבית החייל בבאר שבע, בחדר המשמש כמשרד ליו"ר המרחב ולמנהל סניף באר שבע. יו"ר סניף באר שבע בפועל, גורדון, שנודהם מהמעשה, שלח בימים אלה מכתב חריף לנבו בו כתב: "מגמת המעשה הזה היתה למנוע ממני שימוש בבית החייל וגרמה להשפלתי בעיני העובדים. אני מבקש לדעת האם צעד זה, שאין לו תקדים באגודה או בכל מקום תרבותי אחר, הזה באישורך המוקדם או ביוזמתו של מר זיסו נתא"ל במילואים, שמונה כנציגו של נבו במחוז־הבא"ר) בלא ידיעתי".

יצויין, כי בעקבות האירועים האחרונים, התפטר בשבוע שעבר המבקר הפנימי של האגודה בדרום אפרים פרדינר. במכתב ההתפטרות שלו הוא כתב בין השאר: "מצאתי את עצמי ניצב מול חומת סינות לכל דרישה שלי לקיים את כללי המינהל התקין". עוד הוא כתב: "ב־6 בספטמבר אשתקד הגשתי למבקר הראשי של האגודה, עקב בירורה, תזכיר ובו פירוט את קשיין בשמירת כללים של מינהל תקין במרחב המשתרע מגדרה ועד אילת. המבקר הפורש מציין כי משיקולה הנרמה הכלל חוקית "את תמיכת הדרג העליון באגודה למען החייל, הגעתי למסקנה כי במסגרת זו, כפי שהיא כיום, אין עוד תוחלת למאמץ לתיקון המידות".

פרדינר סירב לגלות פרטים הקשורים לממצאים שחשף באגודה. לדבריו, הקש ששבר את גב הגמל היה כעת שהגיע באחרונה לחדרו ומצא שמנעולי הדלת במקום הוחלפו.

טבע עם רכבו בלגונה באילת

מאת שמואל תגר
סופר "דבר" באילת

קצין הביטחון של מלון "קיסר" באילת ראה אתמול גג של מכונית פיאט אדומה במימי הלגונה. צוללני המשטרה שהוזעקו למקום גילו ברכב את תושב אילת, יוסף שוחט (35), מת.

הסתבר כי שלשום בלילה היה בחתונת חבר ואחרי כן בילה בפאב ושתה הרבה. לפנות בוקר, בעת שנהג על הטיילת, איבד את השליטה בסיבוב, שקע במימי הלגונה שעומקם שני מטרים, ולא הצליח להיחלץ.

לחברינו במרכז המפלגה
למזכירי הקיבוצים
ולחברי מזכירות התק"ם

הכנס מוזמנים לכנס שיתקיים ביום ה', 4.2,
בשעה 9.00 בבוקר בחדר האוכל באפעל
לדיון במצב ביהודה שומרון וחבל עזה
בהשתתפות שר הבטחון – יצחק רבין

בברכה
המזכירות

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הוועד הפועל
מועצת ההסתדרות ק"ו (106)
ג' בשבט תשמ"ח – 2.2.88

מועצת ההסתדרות היום

מועצת ההסתדרות הק"ו (106) מתקיימת היום, יום שלישי י"ד בשבט תשמ"ח 2.2.88 באולם הקונגרסים שבגני התערוכה, שד' רוקח בת"א.

סדר היום:
1. מערכת הבריאות הציבורית־שיוויונית וקופת חולים הכללית
2. שינויים ותיקונים בחוקה
3. שונות

לוח הזמנים:
8.30–9.30 הרשמה וחלוקת תיקים
09.30–10.30 הצעות לסדר היום, בחירת ועדה מתמדת, בחירת נשיאות המועצה
10.30–11.30 פתיחה – יו"ר הנהלת קופת חולים – פרופ' חיים דורון
11.30–13.15 דיון בקבוצות הדיון
13.15–14.30 ארוחת צהריים
14.30–16.30 דיווח מקבוצות הדיון

דיון בהצעות החלטה של הוועדה המרכזת
16.30–17.00 סיכום – שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו
17.00–18.00 קבלת החלטות ונעילה

קבוצות הדיון
מליאת המועצה תתפצל ל־4 קבוצות דיון:
1. שרותי קופת חולים הכללית ומערכת הרפואה הציבורית־שוויונית כולל חקיקה
2. ארגון מחדש של קופת חולים וביזור
3. מימון ותיקצוב קופת חולים
4. ציבור המבוטחים וקופת חולים

החלוקה לקבוצות הדיון תתבצע בעת ההרשמה וחלוקת התיקים. יושבי ראש קבוצות הדיון ידווחו למליאה על תוצאות הדיון. תוצאות הדיון ישמשו כחומר רקע לקראת ועידת קופת חולים ושליכו על החלטותיה.

סדרי החנייה
החנייה לחברי המועצה בחורשה שמול הכניסה למרכז הקונגרסים הישראלי.

הזמנות לעתונאים וצלמים למועצה
הזמנות העתונאים לענייני עבודה ולענייני בריאות למועצה – נשלחו ישירות ע"י לשכת דובר ההסתדרות למערכות. עתונאים וצלמים שעדיין לא קיבלו את ההזמנות מתבקשים להגיע ישירות לגני התערוכה ולפנות ללשכת דובר ההסתדרות בכניסה לאולם הקונגרסים.

ט"ו בשבט הגיע
נהג, טע וסע!

יום ד' 3.2.88
בין השעות 10.00 – 12.00
הנוהגים מוזמנים להשתתף בנטיעות בחניון בורמה בשער הגיא.
מהמקום תשודר התכנית
"כל צבעי הרשת"
רשת ב'

קרן קימת לישראל־לשכת החבר

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	13-	3-	שלג
אמסטרדם	2	4	מעונן
בואנוס איירס	12	26	בהיר
הלסינקי	12-	5-	מעונן
הונג קונג	16	19	מעונן
וינה	4	8	בהיר
ז'נבה	0	5	מעונן
טוקיו	3	9	בהיר
טורונטו	8	14	מעונן
יוהנסבורג	17	28	בהיר
לונדון	4	10	מעונן
ליסבון	9	15	מעונן
מדריד	3	12	מעונן
מונטריאול	5	11	מעונן
ניו יורק	4	12	גשום
סאו פאולו	20	31	בהיר
פאריס	4	9	גשום
פרנקפורט	1	5	שלג
ציריך	4	7	גשום
ריו דה ז'נרו	21	39	בהיר
סטוקהולם	2-	0	שלג
שיקגו	0	13	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 3, טל. 5123... ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231371 חיפה: דרך הים 2, טל. 384655 באר שבע: רח' האבות, טל. 35282

swissair

הטור השבועי

מדיוני מזכירות הסתדרות הגימלאים האחרונה
לאור ההכרזות, הדיונים והפרסומים בדבר מצבן האקטוארי הקשה של קרנות הביטוח דנה מזכירות הסתדרות הגימלאים בשבוע שעבר בנושא זה:
פתחו את הדיון הח' דב פלג, יו"ר האגף לבטחון סוציאלי והח' עמוס ערן, מנכ"ל "מבטחים". שני המרצים היו מאוחדים בדעה כי בטווח של 20 עד 25 שנה יעמדו הקרנות בהתחייבויותיהן הכספיות בהתאם לממצאי האקטואר של ההסתדרות. במשך הזמן יהיה צורך להגדיל את ההפרשות ולעשות שנויים בגיל הפרישה כגון השוואת גיל הפרישה של נשים לגברים כדי לבסס את החשבון האקטוארי לאורך ימים. הח' פלג קבל על המגמה הקיימת במשרד האוצר להקטין את תשלומי הפנסיה למבוטחים, הן מבוטחי הקרנות והן בפנסיה תקציבית.
שני המרצים חייבו את איחוד הקרנות, דבר שימנע התחרות בין הקרנות הפוגעות לעיתים בחישוב האקטוארי הבריא ויביא ליתר יעילות וחסכון.
הח' א. אברהמוביץ, יו"ר הסתדרות הגימלאים סיכם את הדיון בשלוש נקודות:
1) הסתדרות הגימלאים תאבק נגד כל פגיעה ברמת הפנסיות. היא דורשת לבצע את החלטת ההסתדרות בדבר הצמדת הפנסיה לשכר הממוצע במשק והכנסת כל רכיבי השכר לשכר הקובע לצורך גימלא.
2) הסתדרות הגימלאים רואה צורך להתאים באופן הדרגתי את שעורי ההפרשות לפנסיה לרמה המקובלת באירופה.
3) העלאת גיל הפרישה לגברים ונשים היא צורך חברתי ואנושי, לאור העלאת תוחלת החיים ותפקודו של המועמד לפרישה, היא הכרח כלכלי למען קיומו של הפנסיונר ברמה נאותה. היא תרומה למשק הישראלי בהתחשב עם תקופות גיוס ומלואים לתקופות יחסיות ארוכות המפחיתות את הכח היצרני במשק.
בדיון השתתפו הח"ח ז. ברומברג, ד"ר קשיפוב, אורי אלפרט ונוספים.
פיצוי השחיקה
טכס חתימת מסקנות הועדה המשותפת לנושא פצוי השחיקה לפנסיונרים התקציביים שעמד להתקיים בשבוע שעבר, נדחה ויתקיים השבוע ביום ה'. הדחייה נגרמה בגלל התאמות חשבונאיות של הדירוגים האקדמאים ומקצועיים לאחר סיום התשבץ של הדירוג האחיד.
האגף לאיגוד מקצועי מודיע כי לא חלו שינויים בתוספת היוקר והושג הסכם שלא להוריד את גובה הקיצבה עם "הבטחת הכנסה" תוך הירידה שחלה בשכר הממוצע במשק אליה קיצבה זו צמודה. קיצבת הביטוח הלאומי זו ששולמה לגימלאים (הרגילה וזו שעם "הבטחת הכנסה") לא השתנתה מאז נובמבר 1987.
בסניפים
חולון ב־28 לינואר 1988 בישיבת מועצת סניף מורחבת בהשתתפות הח' משה רינת, מזכיר מ.פ. חולון והח' א. סריג, יו"ר האגף לארגון במרכז הסתדרות הגימלאים, מסר יו"ר הסניף הח' א. גפן אינפורמציה על פעולות הסניף. בדבריו ציין חשיבותו של הקשר והפגישה המתמדת עם המוני הגימלאים, על הצורך בטיפול בחבר הבודד והקשיש, הזקוק לעיתים לעזרה ולתמיכה בבעיותיו האישיות. פנה בקריאה בצורך במתנדבים רבים כתוספת כח לעושים במלאכה היום יומית בסניף. הח' מ. רינת בדברי ברכתו הצטרף לקריאה להתנדבות ולהזרמת כח חדש וצעיר למזכירות הסניף.
הח' א. סריג מסר על מאבקיו וטיפולו של המרכז במערכות ובגזרות השונות המהווים איום ועלולות לפגוע קשות ברמת חייו ובאיכות החיים של כלל הגימלאים, וזאת בנוסף לפעולות השוטפות במסגרות הכלכלה, התרבות וההסברה, ניב הגימלאי, הטור השבועי, הטיפול האישי ועוד ועוד.
עם סיום דברי החברים ודברי הסיכום של היו"ר, הביא הח' מ. רינת הצעה להרכב האישי של המזכירות. את הח' א. גפן יו"ר והח' בירנשטוק, ש. בר־יהונתן, גיל, ה. גיל, ד. הררי, פלדמן, ת. ופנירסקי, מ. חומסקי, ד. טל, מ. לוי, מ. מוזס, א. נחום, א. צברי, ת. רבן, א. ורונן.
אשקלון ב־26.1.88 התקיימה פגשת דוברי יידיש בהשתתפות הח' חיים טלמור, מזכיר הסתדרות הגימלאים. המרצה עמד על היעדים והישגים של ציבור הגימלאים באמצעות מוסדותיו. במיוחד התייחס לשנויים שיחולו בעקבות מסקנות ועדת פרופ' ששינסקי.
על צבור הגימלאים להיות מאוחד. המרצה הקדיש דברים ללמודים במסגרת האונ. הפתוחה. הקורסים ייפתחו בתחילת מרץ, המרצים יגיעו גם לאשקלון. הנחה את הפגישה הח' רפי בלומנפלד.
קרית חיים
בבית נגלר נערכה עצרת גימלאים. פתח י. פלג, יו"ר הסניף בסקירה על הפעילות במקום. ברכו שלמה וול, יחזקאל ויג, לילי דרור, ויוסף בלושטיין, יו"ר גימלאי מחוז חיפה.
בדבריו עמד על הפעילות הנדרשת ופירט תכניות ציון 40 שנות המדינה, ואת דור הגימלאים הנוכחי שהוא הניח תשתית למדינה, וברך את הסניף המקומי על ארגון העצרת בהנחיית דובר הסתדרות הגימלאים במחוז מרדכי זילברשטיין.

לחברתנו דקלה גולומב
איחולי מזל־טוב
להולדת הנכדה.
עדה
בית "דבר"

לחברינו שמשון נגר ומשפחתו
מיטב הברכות להולדת הנכד
רן
בן לטובה ומשה כהן
ספרית "דבר"

מבטחים
מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

מועצת פועלי ירושלים
מבטחים – מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ

פגישת פורום מנהלי מפעלים, מוסדות ההסתדרות ונציגי העובדים בירושלים

תתקיים היום, יום שלישי 2.2.88 בשעה 12.00 במלון מוריה, קרן היסוד 39 ירושלים. הפורום יארח את החבר
עמוס ערן – מנכ"ל מבטחים
אשר ירצה על הנושא:
איחוד קרנות הפנסיה

בהשתתפות:
1. החבר ניסן הרפז – מזכיר ההסתדרות בירושלים
2. דברי פתיחה – הח' אהרון מתת־טוב – מנהל מחוז מבטחים ירושלים

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הסתדרות עובדי האירוח והמלונאות

הודעה על קיום בחירות

לועידה ה־3 של הסתדרות עובדי האירוח והמלונאות – ולמועצות האגודות המקומיות

מרכז הסתדרות עובדי האירוח והמלונאות בישיבתו מיום 18/1/88 החליט על קיום בחירות לועידת ההסתדרות המקצועית הארצית ולאגודות המקצועיות המקומיות.
הבחירות יתקיימו ביום שלישי כ"ט בסיון תשמ"ח – 14.6.88.

המזכירות הארצית

קבלת מודעות 24 שעות ב"דחף"
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל"
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

לחברנו
אילן מרל
השתתפותנו באבלך הכבד במות
אמך ז"ל
מועצת פועלי ת"א־יפו
וחבר העובדים

לחנה וגדעון פרידמן
ולמשפחה
כואבים ומשתתפים בצערכם
הכבד על נפול בנכם
ירון פרידמן ז"ל
בית כפר ויתקין